

अथहायनरत्नप्रारभ्यते॥

हा.
२.
९

श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॐ गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जन्दा मोदराख्यमितरञ्चनत्वा प्रदीनपदेव
भेदेनामाकरोति सहायनरत्नसंज्ञं १ भागीरथीतीरविराजमाने श्रीकान्यकुब्जेनगरेतिरम्ये अभूद्रद्वजमहर्षिवंशेश्रीश्या
मागणकोष्ठाधामा २ तस्यात्मजाः पञ्चवभूबुरेशां श्रीदेविदासः प्रथमम्वभूव व्यक्तेचयश्रीपतिपदुतोचटीकाम्बुधा
गणाय नमः ३ तस्माल्लघुः खेटविचारदस्यः प्रख्यातकीर्तिर्विजितारिपस्यः श्रीस्येमेवैरौ यततः कनिष्ठो नारायणोत्पन्नो
पटिष्ठः ४ ग्रायेमस्सुराजपूजितनिभोवेदानिनामगरीमीमांसादिसमस्तशास्त्रकर्मज्ञप्रोद्धोधनेभास्करः श्रीमदृषिहृन्
पूजितपरोभूदेवमूर्द्धामणिः श्रीमन्निश्चतुर्भुजसमभवत्तस्माल्लघुर्द्वर्मवित् ५ तस्माल्लघुस्सकलशास्त्रकल्पिपठिष्ठाद्यमा
रस्समभवत्कृतिनाम्बरिष्ठः योभास्करोदिनपितामहकर्मतुल्यो हनिम्यधात्रितुपमाकृतिनाहिनाय ६ दामोदरस्यमनयोजा
नोवल्लभद्रवल्लिरामोवल्लभद्रेराचकिञ्चित्प्रकाशयतेताजिकङ्कुरोष्कपर्षा ७ निवन्धारचिताः पूर्वैस्संहिता ताजिकादिषु न
हायनफलेतस्मान्निवन्धं कर्तुं मुद्यतः ८ हिस्त्राजखत्तखुत्तार्यारिविन्धिरोमकसम्मतम् सारंसमरसिंहस्यक्रियतेवार्षिकं फल
म् ननु किमभिधेयम् किमिदं शास्त्रं प्रयोजनञ्च किम् उक्तञ्च ज्ञातार्थं ज्ञानसम्बन्धं श्रोतुं श्रोताप्रवर्तते गन्थादेतेन वक्तव्यं
बन्धस्सप्रयोजन इति अन्यच्च सर्वस्येव हि शास्त्रस्य कर्मरोगोवापिकस्य चित् यावत्प्रयोजननोक्तत्वावत्तत्कन गृह्यते इत्यु

ते यवनाचार्येण पारुष्याभाषया प्रणीतञ्ज्योतिरशास्त्रैकदेशतूपवार्षिकादिनानाविधफलादेशफलकशास्त्रताजिक
शब्दवाच्यमन्तरनन्तरसंभूतैः समरसिंहादिभिरधोतव्याकरणोर्वाह्यरौस्तदेवशास्त्रं संस्कृतशब्दोपनिबद्धं तद्विद्वान्नि
कशब्दवाच्यमेव अतसर्वेनैस्त्राएव इकवालादयोपावन्त्यः संज्ञा उपनिबद्धाः अत्रग्रहराशिस्वरूपस्योत्पत्त्यासहस्र
सागवर्षफलभावविचारदशाविभागगमनागभनाद्यनेकप्रसन्नपास्तजिकपदार्थाः प्रतिपाद्यनेन विषयभूतं तद्व्या
पदार्थानां ताजिकग्रन्थस्य च प्रतिपाद्यप्रतिपादकभावः संबंधः प्रयोजनञ्च भूतमद्विषयवर्तमानं शुभाशुभफलकयना
म् उक्तंचनारदेन प्रयोजनंतुजगतः शुभाशुभनिर्णयणमिति अत्रशास्त्रे तु वर्षफलप्रस्तादिजिज्ञासुरधिकारीसर्वथा
स्मरणसर्व उक्तंचवशिष्टेन अध्येतव्यं ब्राह्मणैरेव तस्माज्ज्योतिः शास्त्रं पुराणमेतद्ग्रहस्यम् सतद्बुध्वासम्यगाप्रोक्ति
स्मात्तदर्थे मीक्षमाग्ययशश्चेति ननु यवनाचार्येण प्रणीते कवालादिपारसीशब्दात्मकस्य ताजिकशास्त्रस्याध्या
मेवतावदनभिहितमध्ययनंतु दूरादपास्तमेव उक्तंचस्मृतौ नवदेहावनीभाषाप्रारौक्खरगतेरपीति तन्मूलम
तज्यात्सदमरसिंहादिशास्त्रस्याप्यध्ययनमनुचितं मूलाशुद्ध्या सर्वमशुद्धमिति न्यायान् अत्रोच्यते यवनाचार्यस्याह
दशसंहिताकर्तृत्वं परिगणितत्वात्तद्द्वचः प्रमाणमेव उक्तंच कश्यपेन सूर्यः पितामहो व्यासो वशिष्ठात्रिः परारारः कश्यपो

हं
१
२

नारदोगर्गो मरीचिर्मनुरङ्गिरा लोमशः पौलिशश्चैव च्यवनो यवनो सुतुः शोनकोष्ठादशाश्चैते ज्योतिःशास्त्रप्रवर्तनां
काइति तथा च यज्ञनाचार्यप्रणीतं संस्कृतोपनिबद्धं जातकशास्त्रं यवनजातकारव्यन्दृश्यते तथैव बह्मरास
शात्याम्पर्यवशेन ताजिककान्तित्वमप्यस्मर्यते उक्तञ्च रोमकेन बह्मरागदितम्भानोर्भानुना यवनाप्यत
च यत्प्रोक्तं ताजिकं तस्य काशितमिति अन्येपि ताजिकाचार्या उक्ताः टोडरानन्दे खनेखुजोरोमकश्च हिस्त्राजो धियणा ह्य
दुर्मुखचार्ये इत्येते ताजिकस्य प्रवर्तका इति अथ च ज्योतिःशास्त्रफलस्य रागाकेन्द्रे श्य इत्युच्यते तिसिद्धान्तस्य
न तथा च कृतेपैतामहं शास्त्रं वेतायाम्बादरायणम् गार्गीयन्हापरे प्राक्तं ससत्यं ताजिकं कलाविति ताजिक
कैः अथ च स्त्रेच्छाहियवनास्त्रेषु सम्यक्शास्त्रमिदं स्थितम् ऋषिवत्तपि पूज्यते किम्पुनर्देवविद्विज
वनज्योतिर्गन्थानामध्ययने द्विजानान्न दोषः अथ पद्मेद्रवकमन्त्रे रोश्वरपूजादौ त्वागस्या तथा भुजङ्गस्य वर्ति
मणिगहमनादरस्यात् उक्तञ्च गरोशदेवज्ञैः बह्मद्वेषितुनुष्कसंभविमिदं तानीयकं वर्तते शास्त्रं यद्यपि संदि
रपितथाप्यधेनुमुद्दम्भेवत् यस्माद्यत्सदसत्फलनिगदितं सत्यं हि किम्पुद्गजे शङ्कापद्मभवानथा फणिकल्पे
त्रिमर्गोदूषणमिति हिस्त्राजेन तु बह्मविष्णु उदमुखनिर्गतशापेन यवनताम्यापेन श्रीसूर्येणो वयद्भनशास्त्रप्ररा

नाह्नि जानामपि सूर्यसिंहान्न वत्तदध्ययनं युक्तमित्युक्तम् केशवविष्णुसुरवनिर्गतशायान्त्रे लंघिगतं त्रिगम
वेः रोमकेचपुरिलंघ्यमशेषन्नहि जातिभिरतोध्ययनीयमिति पुररोमकपत्तने यदाचतदेवप्रमेयंकेनचित्तुचुद्धि
समरसिंहादिनाम्प्रधीतंतदीयंज्योतिरशास्त्रेणदृतरसंस्कारादव्यक्तसंज्ञापरिभाषेणसंस्कृतशब्दे रूपनिवृत्तौ
त्युत्थतेतदानकोपि दोषइतिज्ञेयम् नवदेद्यावनीभाषामेतद्वचनंमुयावनीयकाव्यालंकारादिविषयंक्रान्तिमिहा
तः ननुसूर्यसिंहांतादिगंथास्तुश्रौतस्मार्तकर्मविषयकाः कथमस्यताजिकशास्त्रस्यश्रौतस्मार्तकर्म
च्यते अष्टवर्षवाह्यणमुपनीययेत् षष्ठेऽत्राद्यकामइतितथा अष्टवर्षाभवेज्येनववर्षाचरोहिरा
ह्यलोकांसावित्रोहिराणीददेदित्यादिभिर्वाक्यैरूप नयनविवाहकालान्प्रनेकेऽहितास्त्रेषांज्ञामरुटितिता
स्त्रादेकजायते अन्यच्च उक्तकालेपिगुरुशुद्धिविनायथोपनयनविवाहावुत्सगतेनभवतस्तथाजन्मकालान्त
र्षेखरिंसंभवेपिनभवतोदृष्टफलस्यतुल्यत्वादिति ननुसदसत्फलवोधार्यमस्तिताजिकशास्त्रस्यप्रवृत्ति
जिकशास्त्रेणक्तवर्षवशेजन्मकालाधीनस्तदंगीकारेचजातकशास्त्रेदेववृणांसदसत्फलवोधोभविष्यति किमनेन
जिकशास्त्रेणान्यथोच्यते जातकशास्त्रात्सदसद्दानवह्ना यासंसाध्यं बहुकालसाध्यतास्ति तथाहिजन्मका

हा.
२.
३.

नीनं स्पष्टग्रहानंगो कृत्यदृष्टिषड्भुलेष्टकष्टवत्तानि सर्वग्रहाराणामासुर्वर्षाणि चानीयततो दशमं नर्देशं च निरणीयं ज्ञातुं शक्यं
स्त्रेदिनं सदसत्फलं वाच्यम् तत्रापि दृष्टकष्टवत्ताश्रयणकानयने सच्छेदगणितस्य दशप्रवेशे जन्मकालकालि
नवत्सुरस्येत्यादिगणितस्य च ज्ञानं सिद्धं तद्विदामेव नयादृशानां तद्दृशानाम् अन्यच्च सवमत्याप्यसेना नीता सुवि
दृशसुफलं विवेकं कर्तुं मशक्यः कथमायुः कृतं येन हि यत्तदेवेत्यादिवरो होक्तेर्ग्रहासुर्वर्षाणां दशवापत्त्वदृश
विशतिं वत्यादीनां वहुनां वर्षाणां सत्त्वान्न नद्द्रहसम्बन्धिषु भाषु मद्दशफलं तावत्कालमध्ये नैकं रूपं सम्भवति अत
देशायामपि वर्षाणां पञ्चकं षट्षट्कम् वासकैकस्य समायाति तत्रापि नैकं रूपं नर्देशाफलं सिद्धं तत्रापि दृश
सुचकस्य चिदल्पवर्षत्वं कस्यचिद्बहुवर्षत्वं समायाति तत्रापि नैकं रूपं फलतावक्तुं शक्यते तस्यां ज्ञेयं तत्र
नापि जातकफलस्थूलकालफलदमस्ति ताजिके तु वर्षमध्ये सर्वेषां ग्रहाराणां दशाः समायाति अतः कथं
ल्यदिनाद्यौ समायाति तत्र मासप्रवेशफलमत्यन्तसूक्ष्मतरं समायात्यतस्मदसत्फलं ज्ञानं ताजिकशास्त्रे
वनितान्तकान्तम् उक्तञ्च समरसिंहेन प्रायेण जातकफले चिरकालप्रयोज्ये मतिस्फुरति पुंसां तेनात्र ह्यप्यपि
फलस्य काशपते जातिकप्रोक्तमिति ननु प्राचीनकर्मरूपस्य देवस्यावश्यमभावित्वात् कथमुद्यमोत्तर्यफलविचा

स्यात् ॥ यदाह शौनकाः सितपत्न्या प्रव्यन्तस्य विधानं सुरेशसचिवोपि यस्मात्साम्प्रति जस्मोपिनशक्योऽन्यथा कर्तुमिति तथ
 देवस्य वलवत्त्वे पुत्रकारो निरर्थक इति अत्राहुः किं यदि देवमेव फलन्तदा कृष्याद्युपायेन पुत्रकाररूपा प्रवृत्तिर्न सं
 त अथ च श्रुतिस्मृत्या वेदितविधिनिषेधाश्च निरर्थकास्तस्युः तदाह केशवार्कः फले यदि प्राक्तनमेव तत्किं कृष्याद्युपायै
 सुपरः प्रयत्नैः श्रुतिस्मृतिश्चापि नृणान्निषेधविध्यात्मके कर्मणि हि त्रिषस्येति अथिच जन्मान्तराजिते च येषु
 उपाकारस्त्रिना न घटन इति पुत्रार्थस्यैव मुख्यत्वम् तथा च वसन्तराजः पूर्वजन्मजनितस्युरात्रिदक्षमेहे च नाहिम
 म्य च स ते उद्यमेन तदुपाजितं तदा वांछितम्फलनिनेवं केवलमिति अथ पुत्रार्थस्यैव मुख्यत्वाद्गीर्णके अत्र श्यं
 भाविभाक्कस्मृतीकारो भवेद्यदि तदाहुः खैर्नवाध्येरत्र त्त्रशमपुष्टिष्टिराः नाभुक्सीयते कर्मकेस्यकोटिशोराधि
 अथ श्रुतिव्याप्त्यं कर्तुं कर्मसुभासुभमित्यादि वाक्यानां कागतिरिति चेदत्रोच्यते तत्र कर्मणां वैचित्र्यं कानिचिद्दृष्टम
 निकानिचिच्छिथिलमूलानि यत्र जन्मयत्र शकुनवर्षप्रस्मादिभिर्देशाफलनूपेण प्रतिबंधकेन संतामिविद्याद्यभावे
 तस्तु त्रगहशंत्यादि नूपेण प्रयत्ने नापि संतानादि प्रतिबंधकीभूतं दृढमूलत्वात्निवारयितुं नशक्यते यत्र तु ग्रहचारवशेन
 गोचरादिना संतानादि प्रतिबंधो निर्णीतस्तच्छिथिलभूतत्वेन स्वस्ययनादिनोत्पाद्यम् उक्तं च स्मृतौ हन्यते दुर्बलं वैचंपो

हा
२
४

सुखेण विपश्चिनेति एवं शुभसूचकदशापाककाले क्रियमाणयात्राविनायासेन फलसाधिका अशुभदर्शयां हानिर्देत्य
तोवेशं ज्योतिंशा स्त्रगरानोपयोगः पूर्वोक्तशौनकादिवाक्यानि दृढसूत्रकर्मविषयकानि देवपुत्रुषकारयोः साचिव
मुक्तसूयाज्ञेवत्केन यथास्येकेन चक्रेणारथस्य न गतिर्भवेत् एवं पुत्रुषकारेण विना देवं न सिद्धतीति संक्षेपाज्योति
शशास्त्राध्यायने फलमाह माराडव्यः एवमिधस्य श्रुतिनेत्रशास्त्रस्वरूपभर्तुः खलु दर्शनं वै निहंत्य शेषं क्लृप्तं नानं
वदन्धर्मसुखास्यदं स्यात् १ सूर्यसिद्धान्तेऽपि दिव्यं च सुगर्हसारां दर्शितं ज्ञानसूत्रमस्मि विज्ञायाकर्तृदिनेके सुखाभा
स्याप्नोति शास्त्रमिति ज्ञानविशेषेण ज्योतिर्विदः पूजातारतम्यं जीर्णैरभ्यधायि दशदिने कर्मपापं हन्ति सिद्धाज्ये
तात्रिदिनजनितदोषं तत्र विदुष्टसव करणभगणवेत्ता हंत्यहोरात्रदोषं जनयति द्युनेमं च स्त्रत्रनस्यत्र सूचीति संक्षेप
चीलक्षणां वराहसंहितायां अविदित्वैवयः शास्त्रं देवज्ञत्वं प्रपद्यते स्वपंक्तिदूषकः पाप्मो ज्ञेयो न स्यत्र सूच
त्रिनजानन्ति ग्रहणान्नेवसाधनम् परवाक्येन वर्तनेनैव न स्यत्र सूचकाः अद्देगणकानामपाङ्के यत्त्वन्धर्मशास्त्रं स्यत्र सू
चिकाभिप्रायेण ज्ञेयम् उक्तं च वशिष्ठेन त्रिस्कन्धपारङ्गमसवपूज्यः आद्दे सदाभूसुरतृप्तमध्ये न स्यत्र सूचीरत्नं स
द्वोद्देयस्सदा सर्वसुधर्मकृत्ये इति ननु स्मिन् ग्रन्थे ग्रन्थवाद्गुत्यमेव दूषणमिति चेन्न यतो गंधसंक्षेपे अथ गिन्यापे सा वि

चारसंशयश्च भवति तत्र विस्तारे संशयापेक्षयो रभावा भवति तस्माद्गुण्यविस्तारो न दोषायेति ज्ञेयम् उक्तञ्च यावदेव
 न संशये संशयापेक्षे श्रोतुस्स्याताम संशयः वरीयात्विस्तरस्तस्मादपेक्षा संशयापह इति अलमिति प्रसङ्गमप्युक्तं तत्र
 न सरामः अथ राशिस्वरूपमुक्तञ्च वामनताजिके फलं राशिगहाधीनं सर्वेषाम्प्राणिनां यतः अतो मेधादि राशीनां स्व
 पम्प्राङ्गि नृप्यते मेधो ह्येषामिथुनं कर्कसिंहोथ कन्यका तुलाततो वृश्चिकश्च धनुर्मकरसवच कुम्भो मीनश्च विज्ञेया
 बुधैर्द्वौदशराशयः मेधोथमिथुनं सिंहस्तुलाधनुरथो घटः विज्ञेया विबुधैरेते क्रूरः षडपिराशयः २ ह्येषां स्व
 कन्या वृश्चिको मकरस्तथा मीन एते षडपिच विज्ञेयांस्तौम्यराशयः मेषकर्का वथ तुलामेकरश्चरराशयः वृषसिंहो
 वृश्चिको मकरश्च स्थिरराशयः मिथुनं कन्यका धनी मीनश्च द्विस्वभावकः मेधोथ वृषमसिंहोपार्द्धे च वृषस्तुला
 यामकरश्च बुधैर्ज्ञेया राशयो मीनश्च तुल्यदाः कर्कटो वृश्चिकश्चो भौवहृपादौ प्रकीर्तितौ कुम्भमीनावुभौ राशी विज्ञेया
 वर्जितौ मिथुनश्च तुला कन्या पूर्वाद्धौ धनुषस्तथा राशयो द्विपदाशोक्ता यवनाचार्यसूरिभिः मेषश्च सिंहधनुषो विज्ञेया
 बहिराशयः वृषश्च न्यायमकरस्तुरैते भूमिराशयः मिथुनश्च तुला कुंभो राशयः पवनात्मकाः कर्क वृश्चिकमीनाश्च वि
 ज्ञेया जलराशयः अर्द्धशतसृगः कुंभः कन्या एते चराशयः तुलालिकर्कमीनाश्च विज्ञेयाः शब्दवर्जिताः मेषो वृषोथमि

हा.
२.
५

शुनः सिंहः शब्दाद्वितो धनुः कर्कोलिमीनाबह्वपत्ताजिनोस्पघटकाः स्मृताः मध्यासिंहैराकन्याजतुलोत्वापास्तैथ्यत्य
कोः सूक्ष्माः सिंहधनुर्मेषाः पीतो स्यापित्तधातवः वृषकन्यामृगानूसाउसशीताश्वबातुलाः युग्मकं भतुला उन्माः स्त्रि
ग्धांगस्तुल्यधातवः कर्कमीनालयः स्त्रिग्धाः शीताश्वश्लेषधातवः नृपविट्शूद्रभूरेवासयापूर्णादिकादिशः सुखा
त्रिः परिवर्तनविज्ञेयाः विबुधैः सदा एष्टोदयाः कर्कमृगधनुर्मेषवृषाश्वमीशेषाः शीर्योदयाज्ञेयाउभयश्वधः स्मृतेः शीर्योदया
दिनवेलाः शेषा रात्रिवलाः स्मृताः राशेः स्वन्दभागोयः सतुवर्गेतमाह्वयइति अथपरिशिष्टाणां हसमरसिंहः
अमुरासितहरितपाटलधूसरविपांडुरविचित्राः सितिहेमद्युतिपिंगाः कवूरुवभूद्यजादिबर्णाः स्युरिति अथराशिवि
षमोदयत्वसमोदयत्वमुक्तं समरसिंहैर्नैवविषमोदयामृगाद्याः षट्स्वत्वेनकालमानस्यकर्कोद्याः षट्स्वत्वेनसमो
दयाअजतुलेचसमानेयद्यपिस्वत्यासभेदेशे कालस्पृहस्वदीर्घत्वेनसंभवति तथापिषट्स्वत्वेनसंभवेत्तदुच्यते
यत्रासमाद्वादशांगुलाः तत्रमकरादीनामुदयपलानिम २८३कुं २३मी १५८मे १५८ह २० ३मि २८३ कर्कोदीनामुदयप
लानिचक ३६३सिं ३६५ क ३६८ तु ३६८ ह ३६५ ध ३६३ अत्रमकरादितः कर्कोदीनामुदयपलानिवह्वधिकानि
तिज्ञेयं संधाप्रयोजनमाह समरसिंहसवहहनांसमोदयोदयानाराशीनामध्यगोविधुवृद्धिं यदियातितदावृद्धिर्वैषे

स्थाद्यत्पयाद्धोनिरिति मेधादिगशीमांसंज्ञांतरमुक्तं वराहेण क्रियतावुरिजितमकस्तीरलेपपाथोनेत्रककौर्ष्यख्याः नो।
स्थिकन्त्राकोके रोहृदो गश्चात्यभंचेत्यं केन्द्रादिसंज्ञा उक्तास्तेनैव कंठककेन्द्रचतुष्टयसंज्ञालग्नस्तदादशमचतुर्थी नो संज्ञा
परतः परापरमापौलिमसंज्ञितं च तत्परतः ग्रहाराणामूलत्रिकोरागृहाराणोतेनैवोक्तानिसिंहोद्युषः प्रथममस्य ह पाग
तौलिकं भास्त्रिकोराभवानि भवन्ति सूर्यादिति इति राशिस्वरूपम् अथ राशिस्वरूपप्रयोजनम् तत्र हि प्रदेवैः प्रदेदि
नरात्रिसंज्ञाराशिस्वरूपप्रयोजनम् स्वस्वमाराभावफले ज्ञेयम् पुंस्त्रीराशिप्रयोजनम् पुंस्त्रीराशिप्रयोजनम् पुंस्त्रीराशिप्रयोजनम् पुंस्त्रीराशिप्रयोजनम्
ग्रहाः स्त्रीराशौ बलिन इति स्थानबलज्ञेयम् पिन्नो लशीतादिप्रयोजनम् रोगकर्त्तयत्रासावित्यादिषभाषदिरोग
स्थितिज्ञानार्थम् रांशिदिग्प्रयोजनम् यात्रायां दिग्ज्ञानार्थम् चरराश्यादिप्रयोजनञ्च रोदयेभोजनमेकवारं भोज्यादि
भोजनविचारे ज्ञेयम् राशीनाञ्जलादिचारित्वप्रयोजनन्त्वाखेटके जलारखेटमाहुः सवीर्यैर्ग्रहैर्जलारखेटित्यत्र
यम् वह्न्यादिराशिप्रयोजनमष्टमभावाशिरिवराशौ बद्धिभयमित्यादिस्थले ज्ञेयं ब्राह्मणादिजाति कूरसौम्यादि
प्रयोजनम् लग्नालुमानवसतो वयः प्रमाराञ्च जातयो ज्ञेया इत्यादिसमरसिंहोक्तं ज्ञेयम् यथासमासिन्वयं
केनत्वाभो भविष्यति इति विचारे लाभभावलग्नसमवर्णानतकूरसौम्यादिप्रकृतिसहितेन नन्समसिन्नानेत्तन्स

हो.
१.
६

सुवद्वजलमकेनतत्समवर्णादिकवस्तुलाभोवाच्यः इतिराशीस्वतूपप्रयोजनम् अथग्नहस्वतूपं उक्तं चयादवेन रविभिः सुसिः
निजोवधवाक्यतीभृगुश नीचतमशिशिविनोग्रहाः नचसदाभ्रमणाद्गणो नृणाम् ददतिधातुसमम्फलसुक्तवरिनि वासंमो
पि रव्यादयोग्रहास्सप्रसदसत्फलदायकाः सुन्याफलविशेषस्य ज्ञानार्थं राहुरष्टमइति ग्नहस्वतूपसुक्तं त्रैलोक्य मकारो वा
गवेन्दू जलचरो ज्जजीनोग्रामचारिणो राहुस्वितिजमत्कार्कान्बुवने ऽ रण्यचारिणः प्रभानमिन्दुजगुत्तमध्या हं रविभुजिजो
अपराह्मभर्गवेन्दू संध्यामन्दभुजङ्गमो पिनम्यभाकरश्माजोऽप्येभ्यो भार्गवणी तगू जगुत्तसमधातुष्वपवनौराहुमंकार्क
जाकौ कटुकौ जीवामधुरस्तुवरोवुधः स्यारग्नौ चंद्र भृगुजौ तीक्ष्णो सूर्योर्कनंदनौ * स्थूलइंद्रः सितः खंडुश्च
तुरस्त्रौ कुजोऽस्रगुं वर्तुलौ सौम्यधिषणो दीर्घौ शनिभुजंगमौ खण्डोर्द्धे चंद्राकारः विप्रौ सुक्रगुरूदात्री कुजाकौ शूद्रौ कुजः इन्द्र
र्व श्यस्सृत्तौ श्लेष्ठी सैहिके यशनेश्चरौ रक्तवर्णाः कुजः प्रोक्तो धियराः कनकद्युतिः शुक्रपिच्छ समसैः सौम्यो गौरकांक्षिः सु
मंदारार्कस्य पुष्ये रासमद्युतिरथोऽस्रगुः कविरन्यंतधवलः फणी क्लृप्तः शनिस्तथा अवनीशो दिनमणिस्तपस्वी रोहिणीधियः स्व
राकारः क्षितेः पुत्रो ब्राह्मणो रोहिणीभवः वणिग्गुत्तः कविर्वैश्यो वृषलस्सूर्यनंदनः सैहिके योनिषादश्च सर्वकार्येषु सम्प्रदाः यु
वाकुजशिशुसौम्यशशिशुक्रौ चमध्यमो मार्तंडमंददेवेज्यफणिनः स्थविराग्नहाः जीवमंगलमार्तंडात्तु शनिपुत्रुयात्तु ध

सोमसोमजमंदाहिभृगुपुत्राहियोषितः शुक्रेचंद्रेभवेद्वैष्णवधेस्वर्गामदाहृतम् गुरोरन्नयुतंहेमसूर्यमौक्तिकमुच्यते भो
मेत्रपुः शनो लोहं राहावस्थीनिकीर्तयेत् महाराणं क्रूरसौम्यत्वमुक्तं वामनेन जीवंदुसौम्यशुक्राः स्युः सौम्याः क्रूरगर्वाश्वरे
क्षीरोंदुः क्रूरयुक्तो जौराहुः क्रूरः प्रकीर्तिताः त्वग्मांसरोमा मंदोयमजास्याभास्करप्रभुः कुजोरक्तस्यभार्गवो मेदसः शंशोर
विः शुक्रोधरांसूतः स्वर्भानुः सूर्यनन्दनः चन्दोवधः सुरगुतः प्रागादिदिग्धीश्वराः सूर्येन्दुजीवाः सत्वारव्याज्ञसुक्तेः
स्वर्भानुभौमरविजास्रमोगुरामयास्मृताः विनष्टादिग्रहलक्षणमाहचण्डेश्वरः क्रूरदृष्टेः सुतोवापि क्रूरक्रान्तो विदुः स
विनष्टो भवेत्वेतो विस्तारोऽत्र निरूप्यते राहुणा क्रान्तदेहो नो दिवा करनिशाकरो जितः क्रूरेणायः खेटस्समराशिस्थितोऽपि।
वा. पापाक्रान्तस्सनिर्दिष्टस्समांशे क्रूरसंयुतः अन्तरालविहीनो यो दृष्ट्या पश्यति पूर्णया स ज्ञेयः पापसंदृष्टो रश्मिहीनोऽपि।
मध्यगः अथग्रहस्वल्पप्रयोजनम् तत्र ब्राह्मणादिजातिज्ञानं दृष्ट्वादिवयोज्ञानं ग्रामादिनिवासज्ञानं ज्ञानादिप्रकृति
ज्ञानं चतुरस्रादिआकृतिज्ञानम् पुमानस्त्रीचेतिज्ञानं प्रयोजनं ममकार्यमस्मिन्वैकेन भविष्यतीति प्रश्ने वर्षलग्नेशसमजा
त्यादिकेन वर्षे शसमजात्यादिकेन वामनुष्येण वा कार्यं ज्ञेयम् कटुकादिरसज्ञानम् तुष्येस्थखेटवसतिभोज्यान्नेमादि
शेदित्याद्युक्तं स्वर्गादिद्रव्योक्तिर्वर्षेसवल्लग्नहस्यद्रव्यलाभोनिर्वल्लग्नहस्यद्रव्यहानिरित्याद्यर्थं प्रभातादिकालोक्तेर्भोजनः

हा. विंचारेकालज्ञानार्थम् गहवर्णप्रयोजनम् वर्षेसवलग्नहवर्णवस्तुलाभो निर्बलग्नहवर्णवस्तुहानिरेतज्ञानार्थम्
 २. वषन्त्यदपिज्ञेयम् इतिगहस्वरूपम् अथवर्षप्रवेशवेत्तानयनम् तत्साधनसुक्तंयादवेन शकोवर्तमानोजनुः शम्भुहीनो
 ७. गतावामवेयुश्चतुर्थानिधेयाः भुवारवाराचंदे १५ रिलारामतुल्ये ३१ नभोषावके ३१ स्नादितास्तेविधेयाः जन्मवारघटि
 कापलेयुक्ताः षष्ट्युपर्युपरिगंदिवसाद्यं सप्तमशेषकमिदंदिनपूर्वास्वागताभवतिहायनवेत्ता अत्रैवसुगमोपायउक्तोदे
 वज्ञचक्रचूडामरिप्रभिरस्मद्भुज्येषुभ्रातृभिः श्रीमन्नीलकरादेवज्ञैः गतास्समाः पादयुताः प्रकृतिप्रसमागरात् खवे
 दाप्र ४० घटीयुक्तां जन्मवांरादिसंयुताः अत्रप्रवेशेवारादिसप्ततष्टेनिर्दिशेत् प्रकारान्नरसुक्तं गहं ज्मभररो इष्टः शकोज्म
 न्मशकेनहीनस्त्रिधासपादोदलितश्चसार्द्धं युक्तस्त्रयाजन्मगवारपूर्वैः स्फुटाभवेदहनिशेषवेत्ता इति एवंवर्षे
 शान्ताजिककर्तृभिरनेकप्रकाराभिहितास्तेप्रयोजनाभावाद् अथवाहुत्यभंयाच्चनलिरव्यंते अथात्ररात्रिजन्मनी
 योगेविशेषउक्तस्त्राजिकालंकारे निशिजन्मभवेद्यदानदागतवारादिकमत्रसंयुतं दिनमानयुतस्यपाघटीपलपूर्वैस्त्
 वासरोगतइति यद्दारात्रिजन्मनि वर्षसंघोत्थघटीशुरात्रिगतघटिकायोज्यास्तत्रवर्षलग्नस्यहीकरांसषड्सूर्याव
 तेव्यंयतोगतघटिकाः सूर्यास्नाद्याताइति अथवावर्षसंघोत्थघट्याद्यमिष्टकालंप्रकल्प्यसजन्मलग्नरविप्रकल्पयत्न

गंतद्वर्षप्रवेशंलग्नंभवति एवंसकलगराकसार्वभौमश्रीमद्रामदेवज्ञापविद्यैर्माहशैरनेकेविशेषाःकर्तुंशक्यतेपरंतु
विस्तरभयादतुयोगःअत्रेदंध्येयं यदिचैत्रादेरनंतरमपिमीनार्केजन्मतदापूर्ववर्षशक एवजन्मशकःप्रकल्पःएवंजन्मा
र्केसमभानुश्चैत्रादेर्दूर्द्धमेषादेः प्राग्भवतितदाप्रागहशक एवाभीष्टशकःप्रकल्पमेषादेर्दूर्द्धत्वग्निमशक एवज्ञेयः
अथमधिमाससंभवेकदाचिदेवचं द्ववर्षमध्येद्विवारंजन्मार्केसमभानोः संभवेनवर्षद्वयोत्प वारादिवैलक्ष्यरायमिषेहि
तमपिगतसमासाम्यान्नस्यात् एवमधिमाससहितवर्षाद्ग्निम वर्षेकदाचिच्चा द्ववर्षमुलं घ्यापिजन्मार्केसंभवे
जातेसत्येकवर्षेवारदिसंवारदेरंतरंचस्यात् तस्मान्तसौरवर्षादौ शकप्रवृत्तिंज्ञेयेति अत्रजन्मार्केतुलोरविर्येक्षिन्मासे
भवतितस्मिन्नेवमासेवर्षप्रवेशेज्ञेयः उक्तंचतिथ्यादिपत्रेजन नार्केतुल्योरविर्भवेद्यत्रस एवमासइति तत्रजन्मा
र्केसमोरविर्येक्षिजन्ममासेनायाति परेपूर्ववामासेआयातितदाजन्ममासएकरहितसकयुक्तोवाकर्तव्यइति अथ
वर्षेद्युवक्रोपपत्तिः अत्रवर्षादिःसाध्यस्तच्चसौरमेव उक्तंचसिद्धांतशिरोमणौ वर्षायनर्तुयुगपूर्वकं अत्रसौरादिति
अथरवेश्चक्रभोगोर्कवर्षप्रदिष्टमिति तेनैवोक्तत्वाद्द्विभगराभोगेनसौरवर्षोभवतितस्यस्यष्टगतेश्चञ्चलत्वात्सौर
वर्षादिःकदाभदिष्यतीतिजिज्ञासायाम्यत्यस्योपलब्ध्याजन्मकालीनसूर्यतुल्यसूर्येस्मिन्नेतत्रभागराभोगस्यजातत्वा

हा. र्द्वर्षादिर्ज्ञानस्य ज्ञाने उपायः यद्विकल्पसौरवर्षैः कल्पसावनादिना निलभ्यन्ते तदैकेन किमिति प्राप्ता एकस्मिन् वर्षे सते सावना
 नाहाः ३६५।१५। ३१। ३० वारस्यैकपेक्षितत्वाद्दुपरिसप्ततष्टाः जाताः ०१।१५। ३१। ३० अत्रानुपातः यद्येकस्मिन् वर्षे सते सावना
 हाः तदा मुक्तायुर्वर्षैः किमिति अत्रगतवर्षाणि अनेन ध्रुवकेन ०१।१५। ३१। ३० चतुर्षु स्थानेषु गुराणां निरूपेण भाज्यामि फल
 ज्ञानसमयादारभ्य सावनदिना नीति अस्मिन् जन्मवारादियोगस्तु वर्षप्रवेशीयदिवसघटीपलज्ञानार्थं कृतः अत्र पलघटी
 भ्यः घट्टा ऊर्द्धोऽर्द्धे योर्ज्ञानस्य लघटीनां सप्त्याधिकत्वाभावात् कृतम्वारस्यैवा तस्मिन् प्रतष्टमिन्युक्तम्. एवं कृते तस्मिन् सा
 वयवेदिने वर्षादिः स्फुटो भवतीत्युपपन्नम् अथेकवर्षप्रवेशादग्निमाहादिप्रवेशज्ञानम् भू१ वां राविधु १५ भूराम ३१ खाग्नि
 ३० वारादिकेन युक्त वर्षमासदिनावेशे ग्निमस्यात्ति थिरीशयुगिति ननु सौरवर्षात्सावनश्राद्धनाशत्रघाहस्यन्यवर्षाणां सम्भ
 वेकथं सौरमानेनैव वर्षप्रवेशो भिहितः तत्रोच्यते चान्द्रसावनवर्षयोस्तु सूर्यस्य चंद्रस्य वा साम्याभावान्यागः वाहस्यन्यवर्षा
 नेन जन्मकालिक राश्यादिमध्यमगुणराभीष्टवाहस्यन्यवर्षयद्यपि गुरोरंशं साम्यं भवति तथापि राशिसाम्याभावान्यागः ना
 क्षत्रवर्षाते यद्यपि चंद्रसाम्यं भवति तथापि ग्रहाण्ये सरस्ये ग्रहाराणोते जोदानुश्रवः सौरवर्षे राशयंकलाविकला साम्याद
 थवर्षायनर्तुयुगपूर्वकमत्रसौरादिति सिद्धांतो केयीवान् जन्मनिभानुरित्यादिजीर्णानाजिकोके श्वसौरमानेनैवाह्वप्रवेशकरणं

पुनश्च मासे द्वादशभिर्वर्षमिति सूर्यसिद्धान्तोक्तेर्वर्षभास्करलवेन समावत्साहस्रमासफलमादिशेत्सुधीरिति जीरो ।
नाजिकोक्तेः सौरमानेनेव मासप्रवेशोपि विधेयः ननु मासास्तथाचतिथयस्तुहिनां शुमानादिति सिद्धान्तोक्तेर्मासप्रवेशे चो
द्दमासस्यैव मुख्यत्वमिति चेत् न यथा सौरमासप्रवेशे सूर्यो शसाम्यज्ञापकं न तथा चांद्मासप्रवेशे किंचिदस्ति अथवा त्रिधि
माससंभवे त्रयोदशमासानां सन्वात्पूर्वोक्तं सूर्यसिद्धान्तवचो लोकप्रसिद्धं च व्याहृतं न तस्मात्सौरमानेनेव मासदिने प्रवेश
दिकं विधेयमिति सिद्धान्तः अथ वर्षप्रवेशसमये स्वस्वाधीतसिद्धान्तकरणादिरीत्यासाधितोर्को जन्मकालीनार्के रौतवर्षसं
मो भवति इदमेव वर्षप्रवेशसमये प्रमाणम् उक्तं च समरसिंहेन यावान् जन्मनि भानुस्तावान् वर्षे स्फुटस्तथैवमपि श्रीमन्नी
लकण्डोत्थो निर्विद्विरप्युक्तम् तत्कालार्को जन्मकालरविणा स्याद्यतस्सम इति एवं निष्यन्नस्याह प्रवेशकालस्य स्थीकर
णामुक्तं हरिभूतेन ताजिकसारे सूर्यो वर्षसमुद्रवो न हि भवेत् जन्मार्कं तु ल्यो यदा तद्गत्या विहनतयोः स्तुविवरं लब्धं च हीना
न्वितं वर्षावेशघटीपलेषु सततं वर्षार्कं हीनाधिके जन्मोत्थेद्युमरोगो हि वर्षसमयस्त्वेवम्भवेत्प्रस्फुटमिति प्रार्थयत्पुरनि
वासि गरो शदैवज्ञेनाप्युक्तं ताजिकभूषरो जन्मकालनलिनीविलासिना नेव याति तुल ताडुला सुचेत् वर्षकालन
लिनीपतिस्तयोरनरद्गतिहृतेऽनुतो नितम् कार्यं वर्षध्रुवे तस्मात्सौ स्पष्टः प्रजायत इति अत्रैव वर्षार्कं जन्मार्कं साय्या ।

हा- भावान्कालस्यष्टीकरणमुक्तम् तत्रस्वाधीतकरणात्स्वदेशपूर्वापरयाम्योत्र ॥ रादिकर्मसंस्कृतोजन्मकालीनम्
 र- ष्टार्कसत्करणजातदेशान्तरादिसंस्कृतोवार्षिकस्यष्टार्कजन्मार्कसमोवश्यम्भवति तदासाम्यन्तुखपुष्यायमानम् अत्र
 ध- धूलीकर्मज्ञाप्यज्ञानमात्मनोदूरीकरोत्वायुष्यान् एतद्गणितपूर्वकंसकलभूपालमूढीमणिनीराजितचरणकमलो
 म्भूषण्डलारखण्डलानांश्रीसाहिसूजामहाप्रभूणाम्मासप्रवेशानयनेलिरव्यते अतश्चात्नस्यष्टीकरणमुक्तम् अ
 यषदेवसुच्यतेपूर्वोक्तानुपातसाधितत्वात् कल्पमध्यमभगणोत्पसायनध्रुवेपिगहवन्मध्यमस्तत्साधितवर्षकाल
 स्यापिमध्यमत्वमध्यमस्यष्टीकरणमुक्तमेवेति तदपिनयतःसौरवर्षान्तेसमुपचयापचयसाम्येनमध्यमस्यष्टसाय
 नयोस्तुल्यत्वात्सौरवर्षान्तःपातिसप्ततष्टसायनध्रुवस्यष्टसव तत्साधितोद्वादिः सुतरांस्यष्टरात्रस्यष्टस्यपुमस्यष्टी
 करणान्प्रयुज्यते अतएवयावान्जन्मनिभानुरितिपद्येनताजिककर्तृषुत्रयिस्थानाभिधितेनसमरसिंहेनवर्षकाल
 स्यष्टीकृतिविनिवस्यष्टार्कसाम्यमुक्तानुमध्यमार्कसाम्यम् अतसवहरिभट्टगणेशदेवज्ञकृतकालस्यष्टीकृति मयु
 क्तम् इदम्युनरिहावधेयम् प्रतिवर्षमेकाकलायनांशगतिरितिजन्मनोभूयसिकालेगतेऽयनांशवशेनोदयांतरंचरो
 तरयोर्वैलक्षण्यात्तत्संस्कृतसत्करणत्रदेशान्तरादिसंस्कृतोपिवर्षार्कजन्मार्कसमोभवति तदर्थमनुपातेनांतरा

साध्यं तद्यथा पदिसूर्यस्यष्टगतिकलाभिः षष्टिघटिकास्तदाकोतरकलाभिः किमितिलब्धनाज्याद्येनवर्षावेषकालः
संस्कार्यइतितस्मान्त्कराजतद्देशान्तरमुजांतरसंस्कृतोभीष्टायनांशवशादुत्पन्नोदयांतरेणानद्देशजपलभोत्पत्ता
त्कालिकचरेणचसंस्कृतोवर्षाकोजन्मार्कसमोयदिनस्यानद्देवकालस्यष्टत्वमन्यथानेतिसिद्धान्तः श्रीमन्नीलकण्ठे
वज्रसुखल्यांतरत्वान्नोक्तमतोनकोपिदोषः अथवर्षप्रवेशेतिथ्यानयनमुक्तंपद्धतिभूषणे समासमाजः शितिक
राव ११ निघ्नः सम हि १६ भागेनसमन्वितोस्ये स्वजन्यतिथ्याचरवराम ३० तद्वृत्तिथिर्भवेद् १ नयुताकदाचिदिति नस्य
त्रयोगानयनमुक्तंताजिकसारे व्योमेंदुभिः १० संगुणितागताद्वाः स्वशून्यवेदाशिव २४० लवैर्विहीनाः जत्रमर्षयो
गेस्सद्भिद्वापृथक्स्थानक्षत्रयोगोभवतोभतष्टो २७ लग्नानयनमुक्तंपद्धतौ समासमाजस्त्रिगुणास्समानांदेशं १०
शयुक्तोजनिलग्नयुक्तः सूर्यो १२ द्रुतः शेषसंविलग्नसामान्यतोमानतमेरगादीति अत्रनिथिनस्यत्रयोगवर्ष
प्रवेशेतिथिसस्यप्रायोनैकत्येनायाति उक्तंचसुधानिधौ निश्चयोत्रसदाज्ञेयोवारात्सर्वत्रहायने तिथीभयोगतोज्ञे
यमनुमानंभयोगयोरिति लग्नमपिकालेनैकत्येसमायातीतिज्ञेयम् तत्रसंक्रान्तिज्ञानार्थं देवज्ञमुकुटालंकाराणां
सकलगणकसार्वभौमानामसंद्भुउचरणानां श्रीरामज्योतिर्विदाम्यद्यानि शाकेद्रुस्त्रेषुमही १५ २६ विहीनेष्विथेः

हा. सपादेदलितेचसाहे खे० नाष्टवेदैः ४८ कृतिभिः २० क्रमेणयुक्तेद्वितृक्रियसंक्रमस्यात् अथैकस्मिन्नेषसंक्रान्तौशी
 २. तांयांतदग्निमसङ्गान्निज्ञानार्थं सूत्रम् दसो रशैत्रशरा ५० रसाद्गुरायमा स्त्रीणि ३ ह्यं २ षट् ६ वियद्रामा ३० द्वौ २।
 १० स्वगुण्ये ३० कृता ४ रसशराः ५६ षट् ६ नागवेदा ४८ क्रमात् भूमिः १ सप्तदश १७ ह्यं २ रसगुरा ३६ वेदा ४ स्वयं ३
 मा नैता ५ स्त्रेया ५३ वासरनाडिकास्त्वजदिनाद्ये योजितास्युहंषान् अथसंक्रान्तिनिधिज्ञानोपायः शाकेनश्चिति।
 १५२६ मूनेनुदै. ११ रमै गुणोभुभिः ५३ निघ्नोनुद्रादितोरवाग्नि ३० नष्टोमेयाहजास्तिथिः १ द्वि २ वेदां ४ गा ६ ८ दि १०
 युद्रा ११ युतास्यादन्यसंक्रमेद्वि २ द्वि २ द्वि २ द्वि २ भूमि १ वी युता बुद्ध्या क्र

मे	र	मि	क	सि	क	तु	ह	प	म	कु	मी	रशि
००	०२	०६	०३	०६	०२	०४	०६	०९	०२	०४	०५	बार
००	५०	२३	०२	३०	३०	५६	४८	२०	३६	०३	५३	घटी
००	२	४	६	०	१०	११	११	११	११	११	११	ति

मान्यरा इति अथषर्षप्रवेशे संक्षिप्तपञ्चाङ्गफलमुक्तं त्रैलोक्यप्रकाशे न
 द्वा भद्राजया पूर्णाः शुभदास्तिथयो मताः द्वादश्याद्याश्चरिता च न शुभाव
 र्षवेशने १ सोमो बुधो गुनुः शुक्रो वारश्चत्वार उजमा भौमार्कशनिवार
 श्ववर्षे हानिभयप्रदाः २ अश्विनी मृगशीर्षे च हस्तः पुष्यः पुनर्वसुः स्वा
 निश्चरेवती चैव वर्षवेशेषु भावहाः ३ कृत्तिकारोहिणी चार्द्रा ज्येष्ठा मूला ख्यतारका अवरान्चानुराधा च मध्यमूर्वी तैरात्रये सु

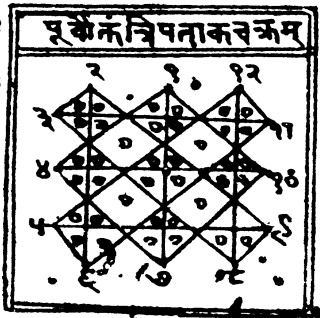
भरंगी च मघा चित्रा विशाखा शततारका धनिष्ठा श्लेषिका प्रोक्ता वर्षवेशेति निर्दिता विनुद्धयोगे विष्ट्या च वर्षवेशे नृशो भू
न इति अत्र विशेष उक्तो दीपिकायां जन्मर्षे युक्ता यदि जन्ममासे यस्य ध्रुवं जन्मतिथिर्भवेच्च भवन्ति तद्वासर एव नित्यं त्रेत्रैः
ज्य सौभाग्यसुरवानितस्य कृतान्तकुजयोर्वारे यस्य जन्मदिनम्भवेत् अनृक्षयोगसम्प्राप्तौ विघ्नस्तस्य पदे पदे न क्रूरस्य
मनृक्षं कृतान्तशनिः लग्नशुभाशुभफलसुक्तं हायनसुन्दरे शुभग्रहयुते सौम्ये वर्षे स्वामिदृशायुते रोगो द्वेगापदात्ना
शस्सुतदारोदिसम्पदः देशभूम्यर्थलाभस्याद्वाताभोक्तानृपप्रियः सौम्यञ्च विपुला बुद्धिर्वर्षलग्नेशुभेषुभम् क्रूरवर्षे
क्रूरयुक्ते क्रूरस्वामिदृशायुते रोगो द्वेगोभयन्दुःखं ज्वरे हानिर्देरिद्रता राज्यभङ्गनथौदास्यं स्ववन्धुकलहं कुले स्थानभं
रामवाप्रीतिवर्षे जग्नशुभेषुभमिति अथ वर्षप्रवेशेषु भाशुभफलज्ञानार्थं समुद्रचक्रमुत्तम्विसुयामले तिर्यगूर्ध्वगतारेखा
अथ चित्रसंज्ञां लेखेत् कृत्तिकादीनि क्रूरक्षारिणो पूर्वाब्धेः सव्यमार्गतः मध्याश्च सागरारख्याता स्तीरे सागरपार्श्वयोः चा
त्वारन्वयेताः कोणाः पूर्वादि विदिशि क्रमान् त्रिभिर्सागरे देयमेकैकं नीरकाष्टके कोरोग्निभन्दिभम् मध्यादंष्ट्राधिं स
नितारंकाः यत्र स्याज्जन्मनक्षत्रं तो वर्षफलं लभेत् मासास्तु वर्षान्यासाच्च दिनानि हि भवन्ति वै दुःखं समुद्रे सुखमेव ती
रशैले श्रियं संलभते मनुष्यः जन्मर्षेगे चेद्भ्रुवती हवर्षे नत्रापि दुःखं किल विसृतं त्रे इति अथ वर्षप्रवेशेषु भाशुभफलं

हा-
१-
११

ज्ञानार्थत्रिपताकचक्रसुक्तस्मृतावल्याम् रेखात्रयतीर्यगथो द्वैसंस्थमन्योन्यपिद्वाग्रगमेक
 कोणांत स्मृतं बुधैस्तत्रिपताकचक्रम्याद्ग्रध्यरेखाप्रगवर्षलग्नात् १ न्यसेद्द्वचक्रं किल त
 त्रैषुक्राज्जावसंख्यास्विभजेत्रभोगैः शेषोन्मिनेजन्मगचन्द्राशे सुत्येचराशेविलिखे
 च्छशादुम् २ परिचतुर्भाजितशेषतुल्येस्थानेस्वराशौखचरास्तुलेख्याः स्वर्भानुर्विद्वेहिमा
 गोतुकृष्टनापोर्कविद्वेजुगिनात्मजेन ३ महीजविद्वेतुशरीरपीडाशुभैश्चविद्वेजयसौ
 रव्यत्नामः शुभाशुभव्योमगवीर्यतोत्रफलश्चवर्षस्यवदेत्सुधीमान् ४ इतिचक्रेमेषराशि
 उपलक्ष्यणाम् मेषस्थानेवर्षलग्नं ज्ञेयम् अथात्रप्रसंगाद्वर्षशुभाशुभफलज्ञानार्थस्वज
 न्मलग्नान्मेषसंक्रमणलग्नफलंप्रसवेस्त्वोक्तं लिख्यते जन्मोदयाद्वास्वदजप्रवेशलग्नं हियद्वावगतं शुभान्वितम् त
 द्वावहृद्विम्प्रकरोति तस्मिन्वर्षे चृणाग्यापयुतन्नदन्यथा जन्मोदयेदेहसुरवन्धनेर्यत्नाभस्तृतीयेचक्रुत्सुवृद्धिः तु
 हत्सौरव्यमयात्रे जापिःपुत्सुयषर्षेरिपराजयस्यात् १ स्त्रीसौरव्यापिर्भवतिमदनेमृत्युउग्भिश्चरन्धेधर्मार्थापिस्तपसिद
 शमेवित्तसौरव्यास्पदापिः त्नाभेलाभस्सुखधनचयोदुःखदारिद्र्यमत्तेपुंसांमेषेप्रविरानिरवौजन्मलग्नाद्विलग्नइति २

पर्वत प्र-उ	तीर आ	सागर मृ-रा-ह	तीर मर	पर्वत अ-३
तीर श्ले	समुद्रचक्रम्			तीर उ-नर
सागर म-पू-उ				सागर प-श-पू
तीर ह-स्त				तीर श्रव
पर्वत वि-स्वा	तीर विश	सागर अ-जे-म	तीर पूर्व	पर्वत उ-अभि

एतन्फलं सोम्य पुते ज्ञेयम्यापयुते सर्वे विपरीतम् मिश्रयुते मिश्रं ज्ञेयमिति मेषप्रवेशलग्नस्य जगल्लग्नैति नाम यवनावदिति

वर्षलग्नादपि जगल्लग्नविचारो यमुक्तो यन्त्राधिकारे जन्मलग्नाहर्षलग्नाजगल्लग्नं यदा भवेत् अष्ट
 मे द्वादशे वापि सवर्षो न शुभावहः १ अन्योपि विशेषस्तत्रैव अष्टमे द्वादशे वापि भवेत् न्युरंगशितः ज
 गल्लग्नन्तदा हानिस्तन्युरस्य न संशय इति अथ जन्मकाले येन सिद्धान्तेन करणो न वामकरं च राश्रुवि
 नोदादि सारणी गन्धेन वाग्नहाः बहुमे संस्कृतास्सा धितास्ते नैव वर्षप्रवेशेपि उदंयांतरादिषु क
 र्मे संस्कृतास्स्य ग्राह्यास्त गतिकास्सा धनीयाः उक्तञ्च पद्धतौ अद् प्रवेशे खंरा सं च
 राः कर्णा निजात् साधनीया विलग्नञ्चस्य ह्येकार्यनिजोदयेः १ नेग्नहास्य ग्राह्या उक्तञ्च भा

स्वराकार्ये नात्राविधा होत्सवजातकादौ खेदैः स्फुटेरेव फलं स्फुटत्वमिति अत्रादिशब्देन वर्षप्रवेशदौ ज्ञेयम् नाजि
 कं सरेपि विना ग्नहेस्य घृतेरै न किंचिन्फलं प्रवक्तुन्नितरां समस्यादिति अथ ब्रह्मसौरार्यादिपद्माराणां सत्वात् कुस्मि
 न्पक्षे ग्नहास्साध्या इत्युक्त्या मोदरपद्धतौ यान्ति संसाधिता एवेतायेन दृगारिणैक्यताम् तेन पक्षे एते क्रायी
 स्फुटास्तत्समयोद्वा इति ननु ग्नहानयनमार्षशास्त्रादेव कर्तुं युज्यते न तु मनुष्यात् तस्याऽप्यथार्थत्वादिचेत्सत्यं इह

हा.
१.
१२

नयनमुनिहृतशास्त्रोदेवकर्तृमुचितम् परन्तु नत्रापिकालवशेनान्तरम्यनति १ उक्तञ्चसूर्य्यसिद्धान्ते शास्त्रमाद्यन्तदेवेदंयन्पूर्व
 प्राहभास्करः युगानाम्यारेवर्तेनकालभेदोत्रकेर्वमिति वशिष्ठसिद्धान्तेपि इत्यम्भाण्डव्यसंक्षेपादुक्तंशास्त्रम्यवेदितम् विष्णु
 स्तैरत्रिंशद्भ्योर्भविष्यतियुगेयुगे विस्रंसनन्विस्तस्तिःशिथिलत्वमितियावंत सिद्धान्तसुद्धरेपि मुनिप्रणीतेमनुजेः क्वचिच्च
 दृश्यतेनैरम् तदातदेवसंसाध्यनकार्येसर्वमन्यथेति तन्नरंवीजसंज्ञब्रह्मगुणमकरंदमिश्रादिभिः स्वसत्तादिकालेत्स
 यित्वासेनिशास्त्रजनितेषुग्नहेषुसंस्कृतंनदुक्तमेव तथाच ब्रह्मसिद्धान्ते संसाध्यस्यहृत्तरंवीजंबलिकादिपत्रेभ्यःभक्तसंस्क
 तग्नहेभ्यः कर्तव्योनिर्णयादेशावित्यलं अथपञ्चाङ्गयंत्रादेवतात्कालिकीकरणेनस्यग्नहानयनमुक्तंश्रीमन्त्रीलूकः
 राठदैवज्ञैः गतैष्य दिवसाद्येनगतिर्निर्णीरवषट् ६० हुता लब्धमंशादिकं सोध्यंयोज्यंस्यहोभवेद्गृहइति अथपञ्चौ।
 गीयनस्यत्रादेवचंद्रस्यष्टीकरणमुक्तं तैरेव इतर्षनाज्यः खरसेषु ६० शुद्धाः सूर्योदयादिषुघटीषुयुक्ताः भयानसंज्ञा
 भवतीहचैवंनिजर्ष नाज्यःसहितोभभोगः खषट्घ्नम्यपातंभभोगोहृतंतत्त्वतर्क ६० प्रधिलेषुयुक्तंदिनि २ घ्नम् न्वा
 प्रशंशीभागपूर्वेषुभुक्तिः खरवाभ्रष्टवेदा ४८००० भभोगेनभक्ताइति अत्रेदंध्येयम् पंचांगीयग्रहाः किंदेशीया
 त्यन्त्रश्चमनुष्यः किंदेशीयः नहिसर्वेशीयमनुष्यारामेकदेशनिष्यन्नपञ्चांगेनस्यष्टाग्रहाः कर्तुंयुज्यन्तेदेशभेदेनदे

दे

शंभर भुजांतरोदयोंतरचरपलादिसंस्कारसद्वावात्सूर्योदिसर्वग्नहारागमन्यथादर्शनात् तस्मान्न्यष्टग्नहसहितैस्तद्देशी
पपञ्चंगैः कृत्वातद्देशीयमनुष्याराण्यस्यष्टग्नहाः कर्तुमिष्यन्तेनत्वन्यत्रेतिज्ञेयम् अथलग्नादिद्वादशभावसाधनम् ३
कंचजातकसुधानिधौ जन्मावृष्ट्यादिशुभाशुभेषुभावाविधेयासुधियायतोत्र तन्नदशेनैवदिशंतिनित्यं शुभाशुभ
भावभवंनभोगाइतिताजिकतिलकेपि भावसाधनमथाभिधीयतेहायनोन्यफलनिर्णयहेतोः प्रस्मयानजनियस्य
वेशनेभावसाधनमथादिकारणमिति भावानां नामान्युक्तानिताजिकमुक्ताबल्या तनुर्धनेभात् सुहृत्सुलंकरित्वा
रंधधर्मीः क्रमशोविलग्नात् व्यापारलाभव्ययसंज्ञकाश्चसंहारगत्यास्युरिमेर्कतुल्याइति अत्रलग्नादिभावाश्च
र्थसंज्ञाज्ञेयायथादेहविचारो लग्नात् इव्यविचारोद्वितीयादेवंसर्वत्र एतत्सविशेषभावंविचारेवक्ष्यामः तत्रभावान
यनोपायमुक्तं चरखंडदिनाङ्कानयनं स्यात्सा यनेर्केजतुलादियाते शंक १२ प्रभास्त्वद्युदलेस्यभासात्रिधास्युभादिगज
दिविधीत्वत्यात्रिहत्सुश्चखंडकानि स्यात्सायनोस्त्रासुभुजसंसख्य चरखंडयोगालवभोग्यघातात् रवाग्न्याप्रियुक्त
सुचरपलादिषष्ट्याविभक्तं घटिकादिकं स्यात् चरेणसंयुतोनाश्चकर्तव्यातिथिनाडिकाः मेषजूकादिय जुर्केस
यनेस्तेदिवादले दिनाङ्कत्रिंशतः शुद्धशेषरात्रिदलंभवेत् अथनत्तादीनामानयनमुक्तं सकलसिद्धान्तमंडलीसरो

हा
१
१३

विहरणराजहंसगणितविद्याचातुरीतांत्रिकपंचाननाहिगवीप्रवीरौः पद्धतिचिंतामणौ तत्रादौनतोन्नतानयनं दिना
हृद्युंगरात्रिगतावशेषनाज्योन्नतपश्चिमपूर्वकं स्यात् द्युयातहीनं द्युदलनतप्राक्दुखंडहीनेद्युगतंपरंतत्
पुनारुचयनं भूनेत्रवेदो ४२१ नशकोदशशहीनः खषड्भिर्विहृतोयनांशः त्रिघोर्कराशिः स्वदलेनयुक्तस्त्वावन्मि
ताभिर्विकलोभिराह्याः अथस्यष्टलग्नानयनं तत्रस्यष्टलग्नानयनोपयुक्तंस्वोदयसाधनं बह्नुत्ये लंकोदयानो ग
तुरंगदस्त्रागोक्तश्विनो रामदाविनाड्यः क्रमोक्रमस्था २७८।२९९।३२२३।३२३।२९९।२ ७ अथरवराडकेसेः
क्रमात्क्रमस्थैश्चविहीनयुक्ताः मेषादिषष्मसुदयास्वदेशेतुलादितोमीचविलोमसंस्थाः १ अथलग्नसाधनं य
त्कालार्कस्मायनस्तस्यभोग्यैर्भोगैर्निघ्नः स्वोदयः स्वाग्निभक्तः भोग्यञ्जत्यादिष्टनाडीपलेभ्यः शेषादग्न्याच्चोदया
श्चावशेषम् त्रिशान्निघ्नमशुद्धाप्रभागाद्यमेषपूर्वकैः अशुद्धात्प्रागट्हेयुक्तंलग्नंस्याद्द्वयनांशकम् १ भोग्यास्त्य
कालात्तत्रिघ्नात्स्वोदयाप्रलवादियुक् रविरेवभवेत्लग्नसषड्भाकीत्रिशान्तनुः अत्रजन्मदेशीयमेषाविलग्नमात्रे
रलग्नस्यष्टीकरां कर्तव्यं नत्वन्यदेशोदयैरिति अथधनरां लग्नानयनेविशेषः सूर्योदयाद्यानघटीषुभोग्यैर्दिवा
वशेषेसभार्कभुक्तैः निशागतेव्यङ्गयुतार्कभोग्यैर्निशावशेषे रविभुक्तभागेः गतागतैराशुदयैः खभोक्त्यालग्न

नरीसममेवंभूयादिति अथदशमलग्नानयनम् युक्तायनां शार्कगतैष्यभागाः लंकोदयघ्नाः खगुरोः हुतास्त
स्याद्भक्तभोग्यन्तपनस्यजत्यात्यलीकृतात् मागपरान्नतान्त क्रमाद्गतेष्यात्तदयोश्च शेषमशुद्धहृत्वाग्निगु
णालवाद्यम् विषुद्धपूर्वापरमेविहीनयुतं खभं स्यादयनां शहीनम् लग्नंसषड्भम्पदनाभिधानंतुमीभिधं
स्यादशमात्सषड्भात् अथपूर्वनेतेपिधनलग्नानयनार्थं मदीयमृत्तम् प्राङ्गतस्योन्नतं कृत्वा रविं कृत्वा स
षड्भकम् लंकोदये धनारख्ये न कर्मणा स्यात्त्वभं स्फुटम् अथनतं विने व लग्नादेव दशमलग्नसीधुत्तं
विवोहं न्नावने कृत्वा लग्नादर्कवद्वात्रिखराडं भूयो व्यक्षेस्तद्वृटीभिर्विलग्नम् चक्रार्द्धे नते चतत्कार्ये
वंजयियातो मस्तमथ्या हूलगने इति अयमर्थः प्रथमं स्वाभीष्टकाले स्वदेशीयोदये लं गं कार्यं ततस्तदेव लग्निद
शं मत्तु नार्थं सूर्ये कल्पयित्वा अयनां शाल्यभानोरिते चरदलमानेयम् ततश्चरपलयुतहीनानाडिकाः प्रचंचद्रा
द्युदलं अथनिशाष्टं याम्येतेन विलोममिति रात्रिदलमानेयंतोरत्रिदलमेवेष्टकालम्यकल्प्य प्रागानीतं ल
ग्नमर्कं कल्पयित्वा व्यक्षेर्लंकोदये तुक्तप्रकारेणानीतं लग्नं चतुर्थं लग्नं भवति अथते प्रागलग्नचतुर्थेषु डाभ्युने
क्रमेण सप्तमदशमलग्ने भवेतां अथलग्नचतुर्थयोः सिद्धौ संधिसर्वभावानयने मत्कृतपद्यानि लग्नं चतु

र्योत्संशोध्यशेषषड्भिर्द्विभाजितम् राश्यादियोजयेत्त्रग्नेसंधिस्स्यात्त्रग्नविजयोः सन्धिः षडंशसंयुक्तोध
 नभावोभवेत्स्फुटः धनभावः षडंशसंयुतसन्धिर्द्वनतृतीययोः षडंशसंयुतसन्धिस्तृतीयोभावउच्यते षडं
 शात्सुतृतीयस्यात्सन्धिश्चतुर्थयोः तृतीयसन्धिरेकात्सुतृतीयसंधिर्भवेदिह द्वात्सुतृतीयभावोपिपुत्र
 भावोभवेत्स्फुटः आत्सोद्वितीयसंधिः स्वात्संधिः पञ्चमभावजः धनभावोवेद्युतोरिपुभावः प्रजायते लग्न
 संधिः पञ्चमुतः सन्धिस्यादिपुभावजः लग्नाद्याः संधिसहिताभावाः षड्दशसंयुताः सप्रमाद्याभवंतीहभावाः
 सर्वसंधयइति अथकेवललग्नज्ञानादेवसकलभावरशिसाधनार्थसुगमोपायोमक्तत खिललग्नात्स
 माराविधिनाचरमानयेत् लग्नेमेषादिषड्स्थेतेनोनास्तिथिनाडिकाः ५ तुलादिषड्स्थेसहिता प्रकल्प्यते
 पुनः तैरशोस्सहितंलग्नलग्नसन्धिः प्रजायते तैर्युतोलग्नसंधिश्चधनभावोभवेदिह तैर्युक्तोधनभावश्च
 सन्धिः प्रजायते तैर्युक्तोधनसन्धिश्चातृभावोभवेत्स्फुटम् तैस्संयुतोभावात्सन्धिस्स्यात्तद्विजाभि
 धः तृतीयसन्धिस्तैर्युक्तसुर्यभावः प्रजायते पूर्वोक्तवत्पुसंसाध्याशोखाः भावास्ससन्धय इतिभावविच
 रंफलमुक्तं श्रीमन्नीलकरादेवज्ञैः रेवतेसन्धिद्वयानास्येफलनद्रावजम्भवेत् हीनेधिकेद्विसन्धिभ्याम्भा

विपूर्वापरेफलम् अन्यत्रापि आरम्भसन्धेर्द्युचरोपदोनः फलहृदात्यादिमभावजातम् विरामसन्धेरधिकसदीनीमागा
भिभावोत्पत्तयफलप्रदस्यादिति अत्रेदमवगन्तव्यम् यदाकदाविदेकराशिर्भावद्वयेसेमायाति अथवासकराशिपरित्यज्यावा
याति तथाभाङ्गकुंडल्यान्नाहंशसव राशयस्थाप्याः सन्धिराशादितुल्योग्रहः पूर्वापरभावसन्धिस्यरेखायामेवस्थाप्यः
अथचर्मावकुराडलीकेवलम्भावफलार्थमेव अन्यस्सर्वोपिताजिकविचारोग्रहकुराडल्येवविधेयइतिप्रचः अत्र
भावविशेषकानयनसुकस्मृतावल्याम् ग्रहसन्ध्यन्तरंभावसन्ध्यन्तरविभाजितम् लब्धभावफलंज्ञेयंतात्रिभुज
विशेषकः १ अत्रान्तरकरणविशेषउक्तः पद्धतौ आद्यसन्धिर्गहाद्वाद्वाह्योभावो न के गहे भावस्यसन्धिमर्मा
ध्योर्गहेभावस्यधिके भावतस्तु फलं सर्वजन्मवर्षव्रतभिक्षु विशेषकानुमनिनगमनस्य स्रबास्तुसु अथकीर्ति
शोभावेर्गहेसंयोगेन शुभाशुभंवा फलं प्रयच्छतीत्युक्तं ताजिकतिलके निजपतिगुणवित्पुरारिपूज्येयदिसहितश्च
विलोकितः सभावः अतिशयफलदोनशेषरेवटेरथसहितस्त्ववलोकितोवशेषैः अत्रवस्यमाराभाववलेसंघल
भावस्यफलंदाहृत्तुनिर्वलस्यनैवेतिज्ञेयं अथास्माद्गहादयंग्रहः कस्मिंस्थानेस्तीतिज्ञानार्थंयवनमनेनेतरंतरसंख्या
उक्ताचिंतामरौ अर्कादिभ्यश्चपूर्वात्सलग्नास्त्यक्ताशेषाधोलवाः पञ्चभूम्यः चैत्युनासन्धेधिताशुद्धिमान्याः

हा
२
१५

नस्मिन् राशवन्वयाभेपरस्मिन्निति इतिदेवज्ञवर्यपगिडनदामोदरात्पजवलभद्विरचितेहायनरत्नेगहराशिस्त्वूपव
र्येप्रवेशाद्यानयनाधिकारः प्रथमः १ अथग्नहाराणां दृगाध्यायोनिचूप्यते तत्रदृष्टिप्रयोजनमुक्तताजिकालकारे मर्भ
श्वराणांऋषोक्तयावहीसरास्सहारां तावन्नशक्यतेवक्तुंफलंवर्येषुभांशुभमिति योगसुधानिधावपि प्राप्तेकोराण्य
खिलेर्षेजातेप्रोगतेभ्राम्यतिदृष्टिहीनः तथोपदिष्टेष्टफलेविनेक्षरां वदामिदृष्ट्यानयनेततोहमिति तत्रगहोरां च
तुर्दोदृष्टिः सकोप्रत्यक्षस्त्रेहासमस्तलोकसमक्षस्त्रेहदा द्वितीयागुप्तस्त्रेहाप्रत्यक्षस्त्रेहकारिकाअकथितमेवेष्टका
र्यसंसिद्धिदा तृतीयागुप्तवेराप्रकाशितशत्रुभावकारिका चतुर्थाप्रत्यक्षवेरा आसालक्षरां दृष्टिपरिमारां च
मरसिंहः नवपंचमयो १५५ दृष्टिः पादोना ४५ सर्वदृष्टितः सवला मेलायकदृष्टिरियंप्रत्यक्षस्त्रेहदृष्टिश्च
कादशयो ३११ दृष्टोयोवीक्षतेतृतीयदृशा तदृष्टिस्त्रांशोना ४० न्यस्यतुषड्भाग १ दृष्टिश्च अनयोर्गुप्तगावश्च
सर्वत्रकार्येसिद्धिकरी अनस्यैकादशस्थानदृष्टुः दशमचतुर्थे १०१४ दृष्टिः पाद १५ दृगिहगुप्तदुर्जनाहजाभि
चोअथसप्तमकेसकला ६० प्रत्यक्षदुर्जनादृष्टिः एकस्यस्थितयोरप्युभयोर्दृष्टिर्मतासकला ६० दृष्टिश्चरावविच
सप्रखामुनितिस्त्रोरिदशः सुतारव्यास्परिति विराददृष्टिफलमाह वामनः पञ्चमेनवमेदृष्टिस्सर्वसोरुधेभ्यासा

रा. प्रकटीकुंतुनेत्येषामित्राणिस्त्रजनांस्तथा तृतीयेकादशेदृष्टिस्सदास्त्रेहृषुवर्द्धिनी सुनसन्नोषेदाभव्यारे नीमागा
धनेषदा चतुर्थेदशमेदृष्टिर्गुं प्रदुर्जनभेदिका मित्रघातकरीदुष्टाशोकसन्तापवर्द्धिनी उभयोस्सप्तमादृष्टिः न्यज्यावा
पुंभेदिनी त्रिंशद्दशमिहंयुद्धं संकटं बकरोति हि एकर्क्षे वलिनी दृष्टिः प्रधान्यात्कार्यसाधिनी स्वस्थानेफलदा स्थाप्यः
त्रपस्यात्थैवच तृतीयेकादशपाद १५ दलं व्योमचतुर्थयोः ३० त्रिकोरोऽयं हि ४५ मूर्त्यस्थे पूर्णं पश्यति चः अत्र
ति अत्र वामनेन तृतीयेऽंशेना ४० एकादशमेऽङ्गु १० गमिता चतुर्थदशमेपादमिता १५ दृष्टिः तुक्ता तत्रैव
तस्य सप्तसिंहस्य विनुद्वा द्वानेकताजिकग्रथादौ मूलं मृग्यमिति राजिकसारे पिपादत्रिउदेस्वदलं खतुं ये
त्रयस्यान्नवप्रवृत्तेऽपि पश्यन्ति पूर्णं समसप्तके च ग्रहान्यचान्यत्र विलोकयन्तीति अत्रैकर्क्षे समरसिंहेनाशुभाद
दृष्टिः तुक्ता वामनेन शुभां दृष्टिः तुक्ता अनयोर्वाक्ययोर्व्यवस्थायोर्ग्रहावेकस्थानगतौ उच्चस्वर्गहगतौ
वक्ष्यंमारांमेत्रीचक्रैरा प्रकारान्तरेण वामित्रगृहगो १० वास्यानाम् तदातयोर्दृष्टिः शुभफलदा त्री. यदेतुस।
मशत्रुनीचक्षेत्रादिगो स्यातां तदातयोर्दृष्टिः शुभेति अथ यवननामाङ्कि. तादृष्टिः सुकारिणा स्यादेकर्क्षे सप्त
स्यान्मुकाविला तरवीदिकचतुर्थेतुतिस्वः प्रोक्ताभयप्रदास्तृतीयेकादशेदृष्टिस्त दा प्रोक्तामहोन्नमा नवषट्

योदृष्टिर्व लीप्रोक्तामहाशुभेति अथदृष्ट्ययोराशिभेदे सत्यपि द्वादशं शमध्ये तयो रवस्थाने दृष्टयो र्यथोक्ते
फलदात्र्यः स्युः द्वादशं शानिक्रमे तु साधारण फलदात्र्यः स्युरित्युक्तं समरसिंहेन सर्वोश्चेता हि दृशो १२ द्वादशे
भागान्तरे भवेद्यश्चेत् तत्सर्विषेयाज्ञेयादृष्ट्यानुसारात्सर्वमिति वामनोपि दृष्टिस्थानेषु सर्वेषु द्वादशांशान्तरे
स्थितः शीघ्रगृह्णाद्गृहो मनुः शुभासा दृष्टि उच्यते इति अत्र गृह्णाणां दीप्रांशमध्ये दृष्टिफलपूर्णा मित्युक्तं ताजि
करत्नमालारौ दीप्रांशस्थिताः संतो दृष्टिस्थानेषु चेत्स्थिताः तदा दृष्टिफलपूर्णा प्रोक्तं यच्छंतिरेव च गृह्ण
ति संज्ञासंज्ञे पुरः पृष्ठे स्वदीप्रांशे विशिष्टं दृक्फलं गृह्णः दद्यादतिक्रमे तेषां मध्यमं दृक्फलं विदुरिति वि
मुक्ता वल्गा शीघ्ररेचरपुरः स्थिरगामी तस्य दृक्कनिगदिता विफलं सा अन्यथा भवति भावि फलान्नैव तेषां
न फलदासमगत्येति अन्यो विशेषास्ताजिकसारे क्रूरगृहाश्चेत्तवलदृष्टिसंस्थाया मेतराः सौम्यदृशि स्थिता
यच्छंति ते दृष्टिफलं यथोक्तं फलं तदद्वै च विलोमसंस्था इति यदा तु क्रूराः सौम्यदृष्टिविषये सौम्याः क्रूरदृष्टिवि
षये तदा द्वै फलदातारः स्युः क्रूरसौम्ययो र्योगे चरणात्रयं फलं ज्ञेयं यदा ह वाग्नः दुष्टदृष्टिस्थिताः क्रूराः सौम्याः
सौम्यदृगाश्रिताः दृष्ट्युद्भव फलं पूर्णं नृणां यच्छंतिरेव चराः व्यत्ययस्थाः फलस्यार्द्धं यच्छंति गृह्णन्तु पादो

नसौम्यपां पेश्चफलं ज्ञेयं विचक्ष्णोरिति विशेषांतरमाह समरसिंहः चक्रस्य वामदृष्टिर्दक्षिणादृष्टिर्वंशीयसी ज्ञे।
अति अत्र चक्रस्य वामदक्षिणात्क्षणासुक्तं हिल्लाजेन घृणाच्चराशिषड्क्वात्पारव्यंचांतरं लग्नात् वात्याभ्यंतर
पोरपि सुक्ता वामदक्षिणाख्या तु वामनोपि चक्राद्यनार्दलेदृष्टिगृहणात् वामदक्षिणा ज्ञेयात्वाभ्यासवलेकै
हं वामदृष्टिं सुदक्षिणोति अस्यमर्थः लग्नस्थगृहस्य भोग्यभागादारभ्य सप्तमभुक्तभागपर्यन्तं यावदृष्टिः सा
दक्षिणा एवं सप्तमाच्च लग्नं यावद् वामदृष्टिस्सा दक्षिणादृष्ट्या पेक्षया सवला ज्ञेयेति उदाहरणमाह समर
भुक्तेऽपि परिदृष्टिर्मध्यात्सवलेतिसर्वत्रेति अस्यार्थः दशमदृष्टेस्स काशाद्भुक्तेऽपि परिदृष्टिस्सा सप्तमस
वंसर्वत्र ज्ञेयम् यथा सप्तमस्थगृहस्य लग्नादशमेषु चतुर्थेषु च पार्श्वमितादृष्टिस्ति फलुचतुर्थदृष्टिर्वा मदादिवा
शमदक्षिणादृष्ट्या पेक्षया इत्यशालादियोगेषु न्ययोगेषु पि वा सवला ज्ञेयेति अथ स्थानविशेषोक्तदृष्टेर्वि
शेषफलनिर्णयार्थं स्पष्टदृष्टिकलानयनसुक्तं संज्ञातत्रे ॥

॥ तादेकादिशेषध्रुवल्लिपिकास्युः पूर्णं खवेदास्तिथयो ह्यवेदाखेषष्टिरभंशं रवेदसंख्यातिथ्यः खचन्द्रो विप्रदे

हा. भ्रतर्काशेषांशयत्तैष्यविशेषघातात् लब्धंखरामैरधिकोनकेष्येस्वर्गाभ्रवेताः स्फुरदृष्टिलिप्ता इति अथात्र
२. पायोमतकृतः दृष्ट्याविहीनदृश्यस्यशेषतोदृष्टिनुच्यते एकशेषेविनाराशिसंशर्द्धदृष्टिनुच्यते द्विभेपञ्चदशो
१७. गार्हज्वत्रिशेषके भागद्वित्रिंश ता ३० युक्तज्वतुर्येस्त्वाद्वैसंयुतम् भोग्यांशापञ्चमेद्विघ्नाभोक्तांशादृष्टिनुच्यते षडे
द्विघ्नाभोग्यभागः सप्तमेस्त्वाद्वैसंयुताः मुक्तभागाभवेत्तदृष्टिः कलाद्याताजिकोदिना अष्टमाभ्यधिकम्योत्थ राश्याद्य
भवरशितः शेषसंश्लिप्तं द्वाभ्यां हतं दृष्टिसुजायते नवमेदशमेपेवंशिवभेमुक्त भागका द्विनिघ्नाशून्यभेद्वि
घ्नाभोग्यांशादृष्टिनुच्यते अथास्मिन्दृष्टिगरितेस्थानंदृष्टिमिनापिगहाणां दृष्टिरप्यातितद्यथा दृश्याभोमः ५१५
दृष्टाचतुः ०११५ अत्रोभयोरेद्यपिषष्टाष्टमस्थानदृष्टिर्नास्ति तथापिपूर्वोक्तगरितानागतादृष्टिकलाः २० तत्र
मारोत्युशात्नादियोगेवर्षेशविचारेच अथचयोभावस्वामिसौम्याभ्यान्दृष्टोयुक्तोयमेधनइत्यादिभाषविचारेच
स्थानदृष्टिमा रायद्गरितागतदृष्टेर्वाइतिसंशयनिवारणार्थयथोभयोरेक्यभवतितथादृष्टिगरितमुक्तमु
क्तत्रत्याम् दृष्टनदृश्यदशदृग्भतुत्ये १०।२ भागाद्यधोनेत्र २ हतन्निधि १५ भ्यः अडे. ३।११ खरामे ३० भ्यइभा ५
५। विधमेतु ८।४ त्रिघ्नेन्द्विदृष्ट्याप्रमिसुश्रुतिभ्यः ४५ खतर्के ६० राशिप्रमितेक्षुरनिघ्नस्त्रियदसंभ्यो ६० भवतीहृदृष्टिः शुभ

तिद्व ४।१ निघ्नत्रिलवोह्रिदिग्मे २।१० खाब्धी ४० रके १०भ्यः स्वरसिंहशास्त्रदिति अत्रतृतीयेकादेशाद्युक्तदृष्टिस्थानेषु

													दिष्टवर्जि तदशाः																																																																																																																																																																																										
१०	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३	१६४	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०	१८१	१८२	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१९१	१९२	१९३	१९४	१९५	१९६	१९७	१९८	१९९	२००
													१																																																																																																																																																																																										
													२																																																																																																																																																																																										
													३																																																																																																																																																																																										
													४																																																																																																																																																																																										
													५																																																																																																																																																																																										
													६																																																																																																																																																																																										
													७																																																																																																																																																																																										
													८																																																																																																																																																																																										
													९																																																																																																																																																																																										
													१०																																																																																																																																																																																										
													११																																																																																																																																																																																										
													१२																																																																																																																																																																																										
													१३																																																																																																																																																																																										
													१४																																																																																																																																																																																										
													१५																																																																																																																																																																																										
													१६																																																																																																																																																																																										
													१७																																																																																																																																																																																										
													१८																																																																																																																																																																																										
													१९																																																																																																																																																																																										
													२०																																																																																																																																																																																										
													२१																																																																																																																																																																																										
													२२																																																																																																																																																																																										
													२३																																																																																																																																																																																										
													२४																																																																																																																																																																																										
													२५																																																																																																																																																																																										
													२६																																																																																																																																																																																										
													२७																																																																																																																																																																																										
													२८																																																																																																																																																																																										
													२९																																																																																																																																																																																										
													३०																																																																																																																																																																																										
													३१																																																																																																																																																																																										
													३२																																																																																																																																																																																										
													३३																																																																																																																																																																																										
													३४																																																																																																																																																																																										
													३५																																																																																																																																																																																										
													३६																																																																																																																																																																																										
													३७																																																																																																																																																																																										
													३८																																																																																																																																																																																										
													३९																																																																																																																																																																																										
													४०																																																																																																																																																																																										
													४१																																																																																																																																																																																										
													४२																																																																																																																																																																																										
													४३																																																																																																																																																																																										
													४४																																																																																																																																																																																										
													४५																																																																																																																																																																																										
													४६																																																																																																																																																																																										
													४७																																																																																																																																																																																										
													४८																																																																																																																																																																																										
													४९																																																																																																																																																																																										
													५०																																																																																																																																																																																										
													५१																																																																																																																																																																																										
													५२																																																																																																																																																																																										
													५३																																																																																																																																																																																										
													५४																																																																																																																																																																																										
													५५																																																																																																																																																																																										
													५६																																																																																																																																																																																										
													५७																																																																																																																																																																																										
													५८																																																																																																																																																																																										
													५९																																																																																																																																																																																										
													६०																																																																																																																																																																																										
													६१																																																																																																																																																																																										
													६२																																																																																																																																																																																										
													६३																																																																																																																																																																																										
													६४																																																																																																																																																																																										
													६५																																																																																																																																																																																										
													६६																																																																																																																																																																																										
													६७																																																																																																																																																																																										
													६८																																																																																																																																																																																										
													६९																																																																																																																																																																																										
													७०																																																																																																																																																																																										
													७१																																																																																																																																																																																										
													७२																																																																																																																																																																																										
													७३																																																																																																																																																																																										
													७४																																																																																																																																																																																										
													७५																																																																																																																																																																																										
													७६																																																																																																																																																																																										
													७७																																																																																																																																																																																										
													७८																																																																																																																																																																																										
													७९																																																																																																																																																																																										
													८०																																																																																																																																																																																										
													८१																																																																																																																																																																																										
													८२																																																																																																																																																																																										
													८३																																																																																																																																																																																										
													८४																																																																																																																																																																																										
													८५																																																																																																																																																																																										
													८६																																																																																																																																																																																										
													८७																																																																																																																																																																																										
													८८																																																																																																																																																																																										
													८९																																																																																																																																																																																										
													९०																																																																																																																																																																																										
													९१																																																																																																																																																																																										
													९२																																																																																																																																																																																										
													९३																																																																																																																																																																																										
													९४																																																																																																																																																																																										
													९५																																																																																																																																																																																										
													९६																																																																																																																																																																																										
													९७																																																																																																																																																																																										
													९८																																																																																																																																																																																										
													९९																																																																																																																																																																																										
													१००																																																																																																																																																																																										
													१०१																																																																																																																																																																																										
													१०२																																																																																																																																																																																										
													१०३																																																																																																																																																																																										
													१०४																																																																																																																																																																																										
													१०५																																																																																																																																																																																										
													१०६																																																																																																																																																																																										
													१०७																																																																																																																																																																																										
													१०८																																																																																																																																																																																										
													१०९																																																																																																																																																																																										
													११०																																																																																																																																																																																										
													१११																																																																																																																																																																																										
													११२																																																																																																																																																																																										
													११३																																																																																																																																																																																										
													११४																																																																																																																																																																																										
													११५																																																																																																																																																																																										
													११६																																																																																																																																																																																										
													११७																																																																																																																																																																																										
													११८																																																																																																																																																																																										
													११९																																																																																																																																																																																										
													१२०																																																																																																																																																																																										
													१२१																																																																																																																																																																																										
													१२२																																																																																																																																																																																										
													१२३																																																																																																																																																																																										
													१२४																																																																																																																																																																																										
													१२५																																																																																																																																																																																										
													१२६																																																																																																																																																																																										
													१२७																																																																																																																																																																																										
													१२८																																																																																																																																																																																										
													१२९																																																																																																																																																																																										
													१३०																																																																																																																																																																																										
													१३१																																																																																																																																																																																										
													१३२																																																																																																																																																																																										
													१३३																																																																																																																																																																																										
													१३४																																																																																																																																																																																										
													१३५																																																																																																																																																																																										
													१३६																																																																																																																																																																																										
													१३७																																																																																																																																																																																										
													१३८																																																																																																																																																																																										
													१३९																																																																																																																																																																																										
													१४०																																																																																																																																																																																										
													१४१																																																																																																																																																																																										
													१४२																																																																																																																																																																																										
													१४३																																																																																																																																																																																										
													१४४																																																																																																																																																																																										
													१४५																																																																																																																																																																																										
													१४६																																																																																																																																																																																										
													१४७																																																																																																																																																																																										
													१४८																																																																																																																																																																																										
													१४९																																																																																																																																																																																										
													१५०																																																																																																																																																																																										
													१५१																																																																																																																																																																																										
													१५२																																																																																																																																																																																										
													१५३																																																																																																																																																																																										
													१५४																																																																																																																																																																																										
													१५५																																																																																																																																																																																										
													१५६																																																																																																																																																																																										
													१५७																																																																																																																																																																																										
													१५८																																																																																																																																																																																										
													१५९																																																																																																																																																																																										
													१६०																																																																																																																																																																																										
													१६१																																																																																																																																																																																										
													१६२																																																																																																																																																																																										
													१६३																																																																																																																																																																																										
													१६४																																																																																																																																																																																										
													१६५																																																																																																																																																																																										
													१६६																																																																																																																																																																																										
													१६७																																																																																																																																																																																										
													१६८																																																																																																																																																																																										
													१६९																																																																																																																																																																																										
													१७०																																																																																																																																																																																										
													१७१																																																																																																																																																																																										
													१७२																																																																																																																																																																																										
													१७३																																																																																																																																																																																										
													१७४																																																																																																																																																																																										
													१७५																																																																																																																																																																																										
													१७६																																																																																																																																																																																										
													१७७																																																																																																																																																																																										
													१७८																																																																																																																																																																																										
													१७९																																																																																																																																																																																										
													१८०																																																																																																																																																																																										
													१८१																																																																																																																																																																																										
													१८२																																																																																																																																																																																										
													१८३																																																																																																																																																																																										
													१८४																																																																																																																																																																																										
													१८५																																																																																																																																																																																										
													१८६																																																																																																																																																																																										
													१८७																																																																																																																																																																																										
													१८८																																																																																																																																																																																										
													१८९																																																																																																																																																																																										
													१९०																																																																																																																																																																																										
													१९१																																																																																																																																																																																										
													१९२																																																																																																																																																																																										
													१९३																																																																																																																																																																																										
													१९४																																																																																																																																																																																										
													१९५																																																																																																																																																																																										
													१९६																																																																																																																																																																																										
													१९७																																																																																																																																																																																										
													१९८																																																																																																																																																																																										
													१९९																																																																																																																																																																																										
													२००																																																																																																																																																																																										

बदृष्टिगणितमुक्तन्नान्यस्थानेषु तत्रापिरश्यादावुक्तदृष्टेः प्रारंभः एशंतेचक्षयः एवंस्थानदृष्टिगणितान्तदृष्टेः क्यजुर्कज्योतिर्विदोक्तमैवदृष्टिगणितयुक्ति सहितमालोचयामः अथदृक्खेचरानमुक्तताजिकालंकारे खेटाधिकारि
 मोहयावधिधियानत्रादिलंकीदयान् संयोज्याप्रमितः फलंखशशि १० भिसोशादिदृक्खेचरः युक्तोभैर्नव

हा.
२
१८

लयेष्टखचरुंमेषात्त्वदेशोदयानेकी कृत्यपुनस्तथैववचरः साध्यांशपूर्वोवृक्षैःपःस्याद्यागदलनयोःस्मभतिस्पष्टोयदनिमह
स्युस्तद्भागमितालवायदिनदोदृष्टिः स्फुटासोच्यते ज्ञेयं दृग्जनितं शुभाशुभफलं पूर्णततोधीमताकेषां चिन्मत्तुमिमां
शिमयारखेचारिणां भाषितं यादवः सवतयोरभागकाश्चदीप्रांशतुल्यायदियोगकार्ये योगोत्थमिष्टयद्विवाद्यनिष्टेतिह
दनेकिलवश्यमंरागमिति अथदृष्टिगणितेविशेषान्तरोमिश्रोतः दृश्यस्यदृष्टारहितस्यभागागजेदुम् १८ श्रेयधिकारव
रामा ३० तृतीया पुनस्तेरवितो १२ विशेष्याः स्वदीपभागादथवाविशेषध्यान चेद्विषयं तितद्व्यजदकस्याद्यथोक्तदृक्ते
नकत्वाविनिष्ठाः दिवाकरै १२ दीपलवेः क्रमेणभक्तः स्फुटादृष्टिकलाभवंतीति गहं दृष्टिप्रयोजनमाह वामनः फ
लं दृष्टिप्रमारो न स्वयं यच्छतिखेचराः तत्फलं वलमानेन ज्ञात्वादेश्यशुभाशुभमिति अथदृष्टिप्रधानत्वान्मैत्रीचक्र
स्यपूर्वदृष्टयोभिहितास्तत्रावसरप्राप्तं मैत्रीचक्रमुच्यते तत्रमैत्रीचक्रं चतुर्विधं एकं दृष्टिवशेन मित्रसम् शत्रुपद्वि
द्वितीयं द्वेषशेनाधिमित्रसमशत्रु अधिशत्रुपद्वितीयं दृष्टिवशेन मित्रशत्रुपद्वितीयं चतुर्थं दृष्टिविनेवनियतमित्रशत्रु
पद्वितीयं तत्रमथमन्त्रिधामेव्यादिसहितं मैत्रीचक्रमुक्तं रोमकताजिके मित्रतृतीयपंचमनवमैकादश ३।५। १११
तोपियोजस्य धनरिपुमृतिरिष्येषु च २।६। ८। १२ समोगहस्यादितिज्ञेयम् शत्रुस्तथैकतुष्येजायास्थानेतथा

शादशमे १।४।७।१० ताजिकहिस्त्राजमतेनैतादृक्कथितस्माभिरिति द्वितीयविशेषवलोपयुक्तम्बन्धधामे ।
 केचक्रसुक्तमुक्तावल्यामयप्रत्यससमत्वदृष्टि २।५ फलदोजेयोऽधि मित्राभिधोगुप्तस्त्रेहदृशा ३।११ यथा
 शत्रोरपियः प्रत्यसदोर्जन्यदृक् ७।१ इति तृतीयमित्रशत्रुनूपमैत्रीचक्रसुक्तत्रैव इष्टानिष्टेसकौखेदोनेक
 कौचशुभाशुभम् यद्वामित्ररिपूजेयौ स्वदृङ्गानानुमानन इति चतुर्थनियतमित्रशत्रुनूपद्विविधमैत्रीचक्रसुक्तना
 जिकसारे मित्रारुणारशशाङ्क शक्रसचिवाभौमार्कदेवार्चिताजीभ्वार्कदृशाद्यधि
 पाशानिसितौचन्द्रार्कभूननृनासौम्यादित्यभवौशशाङ्कसितौमन्त्रशुंकोद्र
 मेसूर्योत्सूरिपवस्तुताजिकमतेज्ञेयावधैश्रादिताइति एषोसर्वेषाञ्चक्राणा
 यथासम्यदायम्यवस्थादृष्टयेतिमैत्रीचक्रप्रयोजनम्बन्धस्यमाराणपञ्चवर्गविले
 ज्ञेयम् तदग्नेसर्वम्यकटीभविष्यति अथपञ्चवर्गवलनत्प्रयोजनं
 वसूरिः वलम्विशोपकज्ञानम्यञ्चवर्गवलम्विना नभवेदथवक्ष्यामिप

मित्रामित्रसूर्योदीनाम							
पर	स	सं	सं	सं	र	श	श
मि	सं	सं	सं	सं	सं	सं	सं
शत्रु	श	श	श	श	श	श	श

जिकसारे मित्रारुणारशशाङ्क शक्रसचिवाभौमार्कदेवार्चिताजीभ्वार्कदृशाद्यधि
 पाशानिसितौचन्द्रार्कभूननृनासौम्यादित्यभवौशशाङ्कसितौमन्त्रशुंकोद्र
 मेसूर्योत्सूरिपवस्तुताजिकमतेज्ञेयावधैश्रादिताइति एषोसर्वेषाञ्चक्राणा
 यथासम्यदायम्यवस्थादृष्टयेतिमैत्रीचक्रप्रयोजनम्बन्धस्यमाराणपञ्चवर्गविले
 ज्ञेयम् तदग्नेसर्वम्यकटीभविष्यति अथपञ्चवर्गवलनत्प्रयोजनं
 वसूरिः वलम्विशोपकज्ञानम्यञ्चवर्गवलम्विना नभवेदथवक्ष्यामिप

हा.
२.
१६

गी प्रसाधनमिति नाजिकालंकारेपि वीर्ये ज्ञाने वर्षेनाथप्रसिद्धः कर्तुं शक्यानेव यस्मात्समासु ज्ञातुं वीर्यं संपुष्टं
 खेचसराणान्स्याद्दृश्ये पञ्चवर्गी विधानमिति पञ्चवर्गीनाह समरसिंहः स्वगृहं स्वोच्चं हृदत्रै राशिकमथ सुसह्यं वि
 ति पञ्चगहाधिकारविनाधिकारं न हो न वलीति तदर्थं गहेशनाहं वामनः भौमशुक्रज्ञचंद्रार्कवधशुक्राः प्रमंत्रिणः
 शोरिः शनिस्तथा जीके मेघादीनामधीश्वरा इति अथ गहाराणामुच्चनीचराशीन्तत्परमोच्च
 नाह यादवः मेघो वृषोथमकरो मृगहृक्कुलीरोमीनस्तुलादिनपूर्ववर्गोच्चकानि अंश १०
 ग्नि ३ पिंडु २८ त्रिथि १५ वायु ५ म २७ विंश २० तुल्यासुं गालवाः स्वनगरासु भवंति नीचा इति
 राशिषु हृद्देशः संज्ञातंत्रे मेघे गतर्काष्टशरेषु भागा जी वास्फुजि द्वारशनेश्वराणां वृषेष्टयसा
 मशयज्जंशः शुक्रज्ञजीवार्किकुजेशहृदाः युग्मेषु डंगेषु नगां गभागाः सौम्यास्फुजि जीवकुजार्किकहृदी क
 क्रैदितर्कांशगाधिभागाः कुजास्फुजि द्वेज्यशनेश्वराणां सिंहं गभूतादिरसां गभागा देवेज्यशुक्रार्किकुधारहृ
 द्दः स्त्रियां नगाशब्धिनागागभागाः सौम्योशनो जीवकुजार्किनाथाः तुनेरसाद्यादिनगद्विभागाः कोराज्ञजी
 वास्फुजिद्वारहृदाः कीटेनगाध्यष्टशरां गभागा भौमास्फुजि द्वेज्यशनेश्वराणाम् चापेरवीश्वधिपञ्चवेदाजीम

स	र	म	व	व	शु	श
०	१	२५	५	३	११	६
१०	२	२४	१५	५	२१	२०
६	७	३	११	६	५	२
१०	३	२४	१५	५	२०	२०

वास्फ जि द्वार शनैश्वराराम मृगेनगा घृष्टयुगश्रुतीनां सौम्येज्यशुक्रा किं कुजेशहृदा कुम्भेनगांगादिशरे
 कुम्भगाः जसुजीवारशनैश्वराराम मीनेकेवेदानलनंदपक्षाः सितेज्यसौम्यारशनैश्वराराम अथत्रैरा

शिकेशां स्ताजिकालंकारे मेघेभौमार्कशुक्राबुधविधुशनयः
 स्वर्धेयुग्मराशेदेवेज्यश्माजसूर्याः सितबुधशशिनः कर्कटेसंप्रदिष्टाः सिं
 हेमं देज्यभौमारविसितशशिजाः स्युर्यवन्त्यानुलायाच्चनार्कीज्यासुथा
 लौकजंरविकवयो जेन्दुमन्दाश्चापे मकरेगुनुभौमपत्नीशस्सितविच
 न्द्रमसोघटेमिनुक्ताः शनिवाक्यतिभूमिजास्तुमीनेकथितासद्गुणकैर्दे
 कारणनाथाइतिचैरुशिकेश्वरालाघवेनोक्तासंज्ञातन्त्रे आद्याः कुम्भाद्या
 रत्रितीपिमध्यमास्सिताचतृतीयाः क्रियतोहकारापाइति अतिलाव
 वेजत्रैराशिकेश्वसउक्ताहरिभृहदेवज्ञैः द्विशून्यपञ्चयुग्माशिसप्तनष्टे
 हकारापाः अत्रवर्तमानोराशिज्ञैः वर्तमानराशिः प्रथमदृकारो

मे	र	मि	क	सि	कं	तु	र	ध	म	कु	मी
२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९
५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१
६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५
८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७
९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९
११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१२१

हा०
१.
२०

द्वियुतोहिनीयदेष्कारो शूल्ययुतस्तीयदेष्कारो पञ्चपुक्कर्तव्यस्सप्रतष्टे सूर्योत्तदे कारास्वामी भवतीत्यर्थः सु
शूल्यहा उक्तास्तजिकरत्नमालायाम् सुरास्त्रहास्युः क्रियन्तकजूकलीरपूर्वक्रियपूर्वकारामिति एतन्मन्त्रः
पहशोमाह्यादकंसिः जधनुर्हरयो जसुखास्मृतास्वलिकुलीभाषाश्चकुलीलः धटमुखाषट्शुम्भधटामताम् पञ्चष
प्रकारादय इति अत्रताजिकभूषणताजिकालंकारादौ सुरास्त्रहेशान् अन्यथेवोक्ताः खीज्यमदास्सिनचदुभौ
माः शनिज्जोवाः कविभौमचन्द्राः सुरास्त्रहेशान् जतोमृगेन्द्रास्त्रुर्द्ध रादह्निनिशिद्वयोर्वेति नैतदम्यम् यत
स्संमरसिंहे नैते वर्षशनिर्गीयाथत्रैराशिकेश्वरा उक्ताननुसुसह्रहेशाः मेयादिचतुस्त्रैराशिकेश्वरादिसिता
किं भृगवोहि गरु शशिवुधभौमानिशिशानिकुजगुर्विन्दवः सतनमिति एते दिनरात्रिविभागोक्तास्त्रैराशिः
त्रैराशिकेश्वरार्थमेवेत्युक्तं संज्ञान्तत्रै वर्षशार्थं दिननिशैर्विभागोक्तास्त्रैराशिप्राइति तस्मादत्रपूर्वोक्तानवा
शशाश्वत्सह्रहेशाः उक्तं च सुधानिधौ सुसह्रहंनवांशञ्च कथितं ताजिके मने इति ताजिकतिलके पिसु
सह्रहेशान् नवांशनाथाः प्रोक्तास्सदाखिन्दु करोमकाद्यैरिति ताजिकमुक्तावल्यामपि सुरास्त्रहेशान् नवमां
शपान्येजगुर्ननेरिन्दकशास्त्रविज्ञाइति अथपञ्चवर्गीफलमुक्तं यादवेन स्वकीयगोहादिभवाशुभास्याः

त्यापारिजाताविपरीतभावा मित्रादिजामध्यफलेषुवर्गी ५ विशेषकीर्योनयनंबुवेहम् अथपूर्वगहबलज्ञाना
धैर्यानान्युक्तानि इदानीकस्मिन्स्थानेकियहलमित्युक्तं गहज्ञाभरगो त्रिंशन् ३० स्वभेविंशतिउच्चगेस्यान्निधिः
१५ स्वहृद्दशकंठकारो १० नवांशकेपञ्च ५ भवन्त्यशीतिरेवसुगाप्राश्चविशेषकास्युरिति अथचित्रसं
मशत्रुपेमेत्रीचक्रेवलविभागउक्तः संज्ञान्तरे स्वस्वाधिकारोक्तवलंसु हृद्देपादोनमहंसमभेरिभेधिः ए
वंसमानीयवलंतदेकेवेदोद्गतेहीनवलः शरोनइति उच्चवलानयनसुक्तं वामेन नीचानितोत्तहः सा
द्गधिकोमराडल १२ शोधितः शेषस्यांशानंद ९ भक्तावलसुच्चस्यजायतइति अथात्रसामकंपद्यम् नी
चमूहान्तरकार्यसंज्ञादल्ययथाभवेत् नदांशक ९ लवः स्वोच्चवलस्यानाजिकेस्फुटमिति नीचेगहः
शोधनीचवाग्रहेशोधितेसतियथाषड्वादल्यभवतितथाकार्येनस्यांशानवभक्ताउच्चवलस्यादिति अ
थधिमित्रमित्रसमशब्धिशत्रुपेमेत्रीचक्रेवलविभागउक्तस्तजिकतिलके उक्ताः कलाः स्वर्षरातेगहं
द्रेप्रत्येकवर्गेत्वधिमित्रगेत्रे स्वाध्यंशहीनाहितगेहसंस्थेस्वाद्धौनिताः स्वाधिलवत्रयोनाः समर्षगेशत्रुगहः
होपयातेनिजाष्टमांशप्रमितंवलस्यात् अधिद्विषड्गोपगतेस्वकीयेनृपोशलिप्राइतिवर्गवीर्य यथागतं

हा
२
१९

वलंतुतेनसमवितं वर्गवलं वलं स्पदिति मित्रशत्रुनूपेमेत्रीचक्रेवलमुक्तंपदुतौ निजमित्राभिभेत्रिशक्तिं ३० ध्य
 १५ स्याद्द्वयो ७।३० वलम् हृदेतजदलं चंशे देष्का रोंशेरसाशकइति चंशेनवांशे सतस्यष्टमुक्ततौ जि
 कसारे त्रिंशाशाभिजभेस्वमित्रभवने घस्वाशकाः १५ शत्रुभेसाद्दोस्तप्रलवाः ७।३० स्वखाग्निलं वके भागा
 सुपञ्चेतुवः १५ त्रिंशाशेनिजमित्रभेनगलवाः साद्दोः ७।३० कृताः शत्रुभेपादोनाः ३।४५ स्वगुराणां केद
 ललवाः १० वांशाशकामित्रभे देष्कारो सदलायमा २।३० स्वरिगतेनंदाशकेस्वेशरः ५ संशुशेनिजमि
 त्रगेथमलवाः साद्दो २।३० स्वरोनदल १।१५ मिति नंदैक्यतुर्यभागप्रमाणिकावल्लोमिनी दशाधिकेवल्लो
 वलीशराल्यके ल्यवीर्यक इति अत्रवामनेनलग्नस्यापिपंचवर्गीकार्येत्युक्तम्
 स्तोत्रं नवांशकं हृद्गाहृद्देष्काराण्यवच सलमखेचरणानुप्रोक्तोयपंचवर्गिके
 तिअथधर्षेशदशाधी शतलादिनिर्णयार्थं विशेषकाविभागे ननष्टवलादिस्त
 रांमुक्तनाजिकसारेवाणाल्ये नष्टवलोग्नहोदश १० मितैर्मध्योविशोपैस्ततः प्रष्टो
 घस्त्र १५ मितैस्सुरवायेजनकः प्रोक्तः खदस्त्रे २० भवेदिति ननुदिशंतिविशोप

००	ख	मि	ल	श
१२०	३००	२२३०	१५१	११३०
हृद्	१५१०	१११५	७३	३४५
देः	१०१०	७१३०	५१०	११३०
न-	५१०	३४५	३३०	११५

कान्मकच्वेलङ्गु. स्यापिग्रहस्यनायातितथाहिमेषस्यसूर्यस्य उच्चवल्लादियद्यपिसमायातितथापिस्वग्रहत्वा ।
 निजसमशत्रुगृहादिभेदकृतवलतारतम्येनावश्यंन्यूनतासार्द्धे द्वयविंशोपकृमिता भवत्येवएवंसनिस्मर्द्धीस्वन्न
 दशविंशोपकावलसिंहस्य सूर्यस्यस्वग्रहवलयद्यपिसमायातितथाप्युच्चैरशेरभावादुच्चवलस्यन्यूनतायां
 योऽशविंशोपकावलस्यान्ननुविंशतिविशोपकात्मकम् अथबुधस्यकन्यायां पञ्चदशंशेस्वग्रहवत्संखा
 च्ववलञ्चपूर्णीयद्यपिसमायातितथापिहृद्देष्कारानवाशवल्लानिपूर्णांनिनसम्भवन्तिगतः अदिमाःष
 ङ्शाकन्यायाम्बुधहृद्दानीमस्त्रिभागेबुधदेष्काराः अतिममशत्रयविशतिकलाधिक्रमुधनवाशः यदि

पंचमित्रीचक्रवचक

ख	मि	मि	स	श	०
००	३३	०५	३०	०५	०५
०५	०५	३०	३५	५५	०५
०५	०५	०५	३५	३०	३५
०५	०५	३५	३५	३५	३५
०५	०५	३५	३५	३५	३५

कन्यानिमनवांशो गृह्यतेनदास्वग्रहेदेष्कारास्त्वनवांशवल्लानिसम्पूर्णांन्यायानि
 प्रन्वेकंसन्धिकत्सतोऽपरं प्रच्यवतइतिन्यादेच्चवलंकिञ्चिद्दूनहृद्ददिवलमपि
 पित्रादिगेहसत्वाञ्चूनमतः परमंवलंयथाकथञ्चिदष्टादशविंशोपकात्मकंस्यात्
 विशतिविंशोपकात्मकश्चलमन्येषानुग्रहोच्चयोर्भेदाद्विंशतिविंशोपकन्यूनमेव
 वलंस्यात् अत्रकेचित्यंचवर्गीहृद्दशवर्गीहृद्दस्थानवलानामैकंत्रिभक्तं यदिविंशतिविंशोप

मित्रशत्रुपमेत्रा

५८	३३	३३	०
३०	५५	५०	५
५५	३३	०५	३३
३०	५५	३३	३३

हा.
२.
२२

कमितं स्यान्नदा पूर्णवलोमहो ज्ञेयः उक्तं च यादवेन श्रीसूर्यवर्गशरवर्गिकासु स्थानोत्थवीर्यैक्यमथाग्निम
क्तं चेद्विशतिः पूर्णवलोमहः स्याद्वलानुमानेन च मध्यमादिरित्यलमतिप्रसंगेन अथ दशाफलज्ञानार्थं संचे
विंशोपकान्यूनवलोनष्टवलः पंचविंशोपकात्मकवलः स्वल्पदोषः पंचाधिकवलोमध्यवलः दशाधिकवलः पूर्ण
कलः वर्धेशफलज्ञानार्थं तु षड्विंशोपकात्मकवलोहीनवलः षड्विंशोपकाधिकवलोमध्यवलः द्वादशविं
शोपकात्मकवलः पूर्णवलः एतत्स्यष्टमुक्तं हि ह्यत्राज्ञेयं पंचविंशोपकान्यूनवलोनष्टवलोग्रहः संचविंशोपक
वलोहीनवीर्यः प्रकीर्तितः पंचाधिकवलोमध्यवलः संपूर्णवीर्यकः दशाधिकवलोद्वेशफलज्ञेयस्त्रिभंगतः
इति सामान्यपंचवर्गवलसाधनं अथ खत्तखुत्तखिंदकादिसंमतं स्थानदिक्कालनिसर्गचेष्टाहृत्कल्पनिर्णय
ने उक्तं च समरसिंहेन सामान्यवलमिहोक्तं विशेषमवलोक्य फलमूल्यमिति तत्रादौ स्थानवलेसविशेषं पंच
वर्गचक्रसूचनमुक्तं कृत्ययोगे समरसिंहेन सवलीस्वगृहत्रैराशिकहृदोत्सुशस्त्रहेषु वरिष्ठ इति एतत्स्य
संगणितपूर्वकमुक्तं ताजिकमुक्तावल्यो स्वाधीष्टादौ तर्कवेदाग्निनेत्रे नृपादीनिस्वर्गहेको १२ हृत्तानि तु गो
वेदाग्न्यश्विनस्ततर्द्धहृद्देगमादौ तर्द्धीन्यतः स्युः त्रैराश्यत्यदौ तर्द्धीर्द्धकानि त्रैराश्यर्द्धस्यानुशस्त्राहसंज्ञे ॥

यद्वास्वेष्टोरानिषद्वादशंशो गेहादंगाध्य ग्नयोऽध्याग्निदस्त्राः रामाश्व्यत्रनित्रचन्द्राई कानिचन्द्राईशानूपपूर्वाः क्रमेण
 खिदे सुद्धे सप्रमात् स्वादिगेहाच्छे येभाई न्यत्रकल्योनुपातः अभीष्टादिगृह्यादिभ्योवलं यदिहसाधिभस् तनहं

चधामे व्यावलविभागः एतान्यकानिद्वादशोप
 तानिवलम

स्वीयवर्गे	६	४	३	२	३
अधिमित्रवर्गे	४	३	२	१	॥
मित्रवर्गे	३	२	१	॥	१
समस्यवर्गे	२	१	॥	१	=
शत्रुवर्गे	१	०	॥	=	
अधिशत्रुवर्गे	॥	०	=	-	॥
०००००	१३	३३	६३	१०३	१३३

इग्नाननिघ्नन्तत् षष्टिभक्तं स्फुटम्भवेदिति अत्रैतर्कवेदाद्यं कानिद्वादशोपतानि
 रूपकलादिकम्वलम्भवति अथात्रस्वगृहे पूर्णम्वलनुत्पे स्वगृहह नगभूग इत्यु
 केः स्वगृहात्सप्रमेरा शो ग्नहोनिर्वलः अन्तरेत्रैराशिकमृच्चवलवद्वेयं अत्रार्कचंद्र
 योरेकमेवस्वगृहमतोनसंदिग्धमभोमादीनां तुस्वगृहद्वयसद्वावात्तत्सप्रमा
 स्थापिद्वैविध्यात् कथमत्रवलान्नयोपायः उच्यते भोमादिषु चारुषान्त्रिकरस्थि
 तमेवस्वगृहं नतूरस्थितमिति सम्प्रदायमुक्तिरिति अथगृहं स्वगृहं सप्रमादि
 शोध्यशेषषडधिकञ्चिद्वादशोपहंनोचेद्यथास्थितमेवस्थाप्यन्तत्संस्थाशाः
 षड्भक्ताश्कलादि वलंस्यादिति अत्रापपत्तिः स्वगृहप्रारम्भे पूर्णान्त्रिशकला

त्यकम्वलन्तत्सप्रमारम्भेशून्यमन्तरेनुपातः यदि राशिषट्कांशैः १८० पूर्णम्वलं ३० लभ्यते तदेष्टेन किमिति अ

हा.
१.
२३

त्रगुणाहरयोस्त्रिंशतापवर्ते कृतेगुणास्थानेनूपमाजकस्थाने षडित्युपपन्नमेवमधिमित्रगहस्यगृ हे पूर्णस्वलम
२० अधिमित्रगृहात्सप्तमेशून्यन्तत्राधिमित्रगृहस्यगृहं अधिमित्रसप्तमगृहाद्विशोध्यशेषषडधिकं द्वादशशु
द्वेनोचेद्यथास्थितमेवस्थाप्यतस्यांशानवभक्ताः कलादिस्वाधिमित्रगृहवलंस्यात् अत्रोपपत्तिरनुपातेन यदि
राशिषटकाशैः १५ पूर्ण २० वलंतदेष्टेनकिमिति अत्रगुणाहरयोर्विशतिभिरपवर्तेकृतेगुणास्थानेनूपमाज
केनवदित्युपपन्नमेवगृहवलंस्वस्वपरमवलेनस्वस्वसप्तमगृहेनपूर्ववदनुपातयुक्तासोपपत्तिकंवलंस्यात्
स्वेच्चवलत्वनुपातेनप्राग्नीतमेवअधिमित्राद्युच्चेउक्तवदनुपातेनवलंसाध्यंउच्चैराशभावेस्त्वोच्चवलेनमेवकृतेव्यं
अथहृदादेस्कारानवांशानासप्तमैर्नैर्वल्यमितिवचनाभावादंशैरेवानुपातस्तद्यथागृहस्थवर्तेमाहृदादेव
लारंभः हृदामध्येपरमवलं १५ हृदासमाप्तौवलंशून्यन्तत्रगृहहादाभुक्तभोग्ययोरल्यं हृदांशः पंचदशगुणा
वर्तेमानहृदाद्वैशभक्ताः स्वहृदावलंस्यात् अत्रोपपत्तिरनुपातेन यद्वलंस्वनहृदाद्वैशैः पंचदशकालभ्यं
तिनदागृहहृदाभुक्तभोग्ययोरल्यशैः किमिति उपपन्नंअथस्वदेस्काराप्रारंभेफलोपचयः पंचमांशसमाप्तौपूर्णव
लं १० दशांशसमाप्तौशून्यंवलंतत्रगृहविद्यमानदेस्काराभुक्तभोग्ययोरल्यंमंशादिद्विगुणांकलादिवलंस्यात् अ

त्रोपपत्तिः यदि पंचभिरंशैर्देशकलामितं वलं तदेष्टेन किमत्र पंचभिरपवर्ते कृते हरस्थाने नूपंगुराभ्याने द्वयमि
न्युपपन्नं अथ मुशस्त्रहारं भवत्तारंभः मध्ये पूर्णं वलं पञ्चते शून्यं तत्र गह्वरविद्यमानं शस्त्रहभुक्तभोग्ययोर
ल्यमंशादित्रिगुणितं स्वमुशस्त्रहवलं स्यात् अत्रोपपत्तिः यदि मुशस्त्रहारं भवत्तारंभः मध्ये पूर्णं वलं पञ्चते शून्यं तत्र गह्वरविद्यमानं शस्त्रहभुक्तभोग्ययोर
मितेन पंचकलामितं वलं तदेष्टेन किमिति अत्र भाजकात्रिगुणो गुराकः अतोऽंशादित्रिगुणी कृत्य मितं पपन्नं
मेवमनुपातेनाधिमित्रादिद्रेष्कारावलं पूर्वोक्तपरमवलेन गहस्य हृद्द्रेष्कारामुशस्त्रहवलं साध्यमेष्टं स्वादिनवां
शेष्वादिहृदायान्नदंशैरनुपातात्फलं ज्ञेयम् तत्र हृदायाम्परमवलं दुःलाः १५ मुशस्त्रहेपरमदुःलाः ५ अथ स
वं सर्ववले कपद्वहोपरि अन्येषाद्गुहाणां यादृश्यस्मागतास्तदेक्येन गुरितं षष्टिभक्तं स्फुटं स्यात् देवं सविशेषप
ञ्चवर्गी चक्रनिर्णयानन्तरमन्यत्स्थानवलमुक्तं तत्रैव समरसिद्धेन यो लनेके नृवातान्निकटे वा येषी स्यते लपुट
षागगनाद्यावच्छेदीय भवने स्त्रियोपिनवमानं पुंस्वैर्षः पुंशो स्त्रीराशौ स्त्रीगहावलिनः स्थिरराशौ वामवनि ते
द्वलिन इति सत्प्रसृष्टं शितपूर्वकमुक्तमुक्तावल्याम् लग्नकेन्द्रतदुपस्थितगह्वरूप १ कार्द्वे १५ चरणिभि
तं १ वलं स्त्रीषु नूपमवने ४ नवमानः पुंसु भावफलतोपरि गेषु स्थिरराशौ सर्वेषाम्पुंस्त्रीराशौ पुंसु नाख्याना

हा
२
२४

मिति अत्र लग्नगहः पूर्णवीर्यः केन्द्रे ऽर्द्धवीर्यः पराफरापोक्तिमयो
 श्वरावीर्यस्तत्र पूर्णस्वस्त्रेषु
 शिकलात्मकम् अर्द्धत्रिंशत्कलाचरणाः पञ्चदशकलाः अथ लग्नसमेतहे पूर्णस्वल्लहादशसन्धिविरा
 मविकलातो लग्ने भावप्रारम्भस्ततस्तद्विरामं यावत्फलोपचयः प्रथमभावविरामविकलानः प्रथमसन्धिवि
 रामं यावद्भावफलपचयः अन्तरस्थे गह्रे नुपातः सचानुपातः पूर्वद्गहसन्ध्यन्तरं कार्यमित्यादिना भावफला
 नयनार्थं कृतं तेमेव अतो लग्नस्थगहस्य भावफलमेव धलं केन्द्रस्थगहस्य भावफलार्द्धमेव वलस्य पराफरापोक्ति
 मस्थगहस्य भावफलचतुर्थीशो वलमिति अथ स्त्रीगहाराणाञ्चतुर्थीदिषड्भावेषु वलवत्त्वोक्तेः पूर्वयुक्त्या च
 तुर्थीदिषड्भावस्थानां स्त्रीगहाराणां भावफलमेव तत्र न्यं वलम् एवं स्युषगहाराणां पिदशमादिषड्भावेषु स्थि
 तानां भावफलमेव वलमिति अथ स्थिरराशिस्थगहवलंतत्र राश्यां रभे वलोपचयः पंचदशांशैः पूर्णवलं राश्यां
 तेषु न्यं वलमतो गहस्य सशिपूर्वाद्धे स्थितस्य भुक्तांशराश्यात्तराद्धे स्थितस्य केन्द्रस्य भोग्यांशाश्चतुर्गुणावलं अ
 त्तोपपत्तिः यदि पंचदशांशैः पूर्णवलं द्दं लभ्यते तदा स्थिरराशिस्थितमुक्तभोग्यैरंशैः किमत्रो भयोः पंचद
 शभिरपत्रैर्न कृते अंशाश्चतुर्गुणाः कार्यो इत्युपपन्नम् एवं विषमसमराशिनानां पुंस्त्रीगहाराणां स्त्रीराशिसंस्थ

ग्रहवले बहुल ज्ञेयम् इति स्थानवले अथ दिग्वलमुक्तन्त्रैव नवमे सहज षष्ठां गाय पुत्रान्त्यमस्याद्यु मणित इह
 खेदादिग्वलाद्या भवेयुरिति अत्र सूर्यादीनां नवमादि स्थाने पूर्वोक्त युक्ता भावकलतुल्यमेव वलं ज्ञेयं अथमेव प्र
 थमं हर्षवले समरसिंहे नोक्तं इति दिग्वलम् अथ कालवलम् तत्र समरसिंहः गुतुमंदौ यदि पश्चिम रात्रौ
 शुक्रं दुभूसुताः सायम् उदयंति तदा वलिनो न रागहाश्चाहिन क म परे च अत्रा कौत्स प्रमल गोदयः कालः
 सायं शब्द वाच्य सत्र चंद्र भौमो पूर्ण ६० वलौ अत्रा कौत्स प्रमः कदापि न संभवत्यतोत्र स प्रम शब्दः पर
 मां त्रखाची ज्ञेयः अतः सूर्यशुक्रयोः परमांतरा शैः पंचाशत्संख्येर्वलं साध्यं उक्तं च मुक्ता वल्यां स्वः सत्रमे
 चंद्र भौमो वलात्सौर पंचाश ५० तूलांतरे दैत्य मंत्री नि सूर्य तुल्यत्वे सर्वे पिनिर्वलाः अथ वलांतयने सूर्य
 स्य चंद्र भौमयोश्चास्य षड्दशं स्थाप्य तदंशास्त्रिभक्ता वले भवेत् अत्रोपपत्तिनुच्च वलवत् सूर्यशुक्रयोश्चांतरं पं
 चाशदंशमध्ये स्थाप्य तदनंतरमेव तदंशः षड्दशाः पंचमक्ता शुक्रवलं स्यात् अत्रोपपत्तिः यदि पंचाशदं
 शैः षड्दशक लालभ्यंते तदेष्टेन किमित्युभयोर्दे शभिरपवर्तैकते गुराकः षड्दशकः पंचेत्युपपन्नं अथ ज्ञोम
 वश न्यो र्द्वै रात्रांतर वलारं भस्त्र ती य प्रहराने वलम् पूर्ण चतुर्थ प्रहराने वलं शून्यं अथ सूर्यादा त्रिंसा

नमानीयपद्यर्द्धरात्रानंतरमिष्टकालस्तदातस्मिन्नर्द्धरात्रः शोध्यः यदि तृतीयपहरोत्तरमिष्टकालस्तरत्रिमा
नमस्य शोध्यशेषं षष्टिगुणस्य हरमानेन भक्तं लब्धुं उशनिवलम् अथ दिवसादिगहवलम् तत्र लम्
गमध्ये रविमि शोध्यपद्यवशेषं नूनदातदाश्यादि कविना दुराम्बलम् अधिकं षट्च्युतस्त्रिंशं शेषं
गश्यादि विंशद्गुणं पद्दुहाणाम्बलम् भवति पद्दुहाणारव्यूनलग्नेषु डधिके तु नवलमेवं रव्युने लग्नेषु
दुने सति स्त्री गृहेषु नष लम् षडधिके षडुनं नवाधिकं द्वादशत्यक्तमवशेषं विंशतिगुणं स्त्री च हवीर्यं भव
ति षट्केदि ननिशोः पुंस्त्री प्रावल्पमुक्तं संधौ तु विरामः एतत्स्यष्टमुक्तमुक्तावल्याम् अर्को नलग्ने च यते ।
स्त्रिराशिं यावत्परत्रापचयेन रूपम् पुंस्त्वन्यखेटेषु च यन्नवान्तं षड्भात्यरत्रापचयेन वेद्य अयमर्थः अर्को न
लग्ने त्रिराशिं यावच्चयतो वृद्धितो रूपम्बलम् त्रिराशितो गे अपचयेन रूपं पुंखेटेषु बलम् अन्यखेटेषु स्त्री
गृहेषु सप्तमान्नवान्तं यावद्रूपम्बलम् अपरत्र दशमात् द्वादशान्तं अपचयेन रूपं बलं ज्ञेयमित्यर्थः इति
कालवलम् अथ निसर्गवलम् तत्र निसर्गवलमुक्तं नाजिकप्रदीपे रूपस्य सप्तमांशो ऽ। ३४ बलम्भवेत्सूर्य
सुत्रस्य तत्तद्वादिगुणं भौमज्ञगुणसिते द्वर्कजं निसर्गस्यात् इति निसर्गवलम् अथ चेष्टावलम् समरसिंहः

मन्वृगतिरशी घृगतिश्चावक्रः क्रूरदृग्ग्रहितः क्रूरयुक्तोवलवान्शुभयुतदृष्टः कृताभ्युदयः सूर्यस्यचैकभा
 गेइति सतत्स्यष्टमुक्तनाजिकमुक्तावल्याम् द्विगुणांशानूपोनवीर्यमथाकांश गानाञ्चशुभसमक्षिप्रस्यवा
 लंक्रूरसहितस्यरूपंस्यात् मार्गोदयार्द्धभागस्थितस्यवाऽशीघृगस्यमध्यगतेरिति अत्रसूर्योपद्रुशिन
 वांशेतस्मिन्नेवनवांशेस्थितस्यग्रहस्यभागाद्यद्विगुणांशष्टिभक्तमवशेषंवलंभवति अथशुभग्रहस्य
 मानक्षिप्रस्यषष्टिकलावलंन्यूनाधिकत्वेनुद्वयोरंतरंत्रिंशदंशन्यूनंविधेयंतदंशा द्विगुणांवलम् अत्रशु

श्री	मं	द	श
अस्तादुरयः	४	९	११०
उदयादक्र	९०	४३	३
वक्रान्मार्ग	२	४	४
मार्गोदयः	९०	४३	९५

मसक्षिप्रोयदाक्रूरग्रहसहितोभवतितदानवलमित्य
 पिज्ञेय अथग्रहस्यमार्गदिनमाभ्यवक्रपर्यंतंतथोद
 यदिवसमारभ्यास्तपर्यंतंयादिनसंख्यातदर्द्विधाय
 तावत्संख्येद्विषष्टिकलात्मकंवलंवक्रदिनेअसदिने
 चवलंशून्यम् अन्तरेऽनुपातः यदिमध्यदिनेः पूर्णशुभ

०	पूर्वो स्ताक्षि मेदयः	पश्चि मोदय दक्रम	वक्रा पश्चि मोऽ स्तम्	पश्चि मस्ता क्षिगु दयः	मार्गो दया नार्गः	मार्गो नपूर्वा स्तम्
वु	दि-३२	दि-३२	दि-४	दि-१६	दि-४	दि-३२
शु	दि-७५	दि- २४०	दि-२३	दि-८	दि-२३	दि- २४०

वलंलभ्यतेतदामार्गदिनाद्गतैर्गम्येर्वादिवसेस्तथाग्रहोदयदिनाद्गतैर्गम्येर्वादिवसेः किमितिअथोदयस्त

हा.
२.
१६

वक्रमार्गदिनां ज्ञानं सुगमोपायेन मद्गुचरणे सिद्धान्तचिन्तामणौ कृतम् पूर्वा स्तनः पश्चिम उद्गमो स्तोत्रं
नतोऽस्यः पर उद्गमः प्राक् मार्गीपुरोस्तारवलुहन् ३२ दत्ते ३२ वैते ४ नृपै १६ वैद ४ रदे ३२ वैधः स्वात् १४ गो।
स्तार्द्धिमास्यष्टमासे स्त्राश्विदिने क्रमात् नवमिस्त्राश्विदिवसेर्भासेरष्टमिनेस्तथा भौमास्तादुदयस्तस्माद् वक्र
जदनुमार्गता ततोस्त्वसंक्रमतो वेद ४ काष्टो द्वि २ पंक्ति १० मिः मासेर्भुवासाश्विवेदैर्युगैस्तांघ्रियुगे रीरोः शने
स्तांघ्रिभुवांरामे वैदेस्तांघ्रि श्ववद्भिः इत्युदयास्तादिदिनज्ञानम् अथ गृहगतिबलम् तत्र अशुभे घ्नस्य
कोर्यत्तु गतेर्मध्यमगतिस्तूनस्य घ्नगतेर्गैहस्य सवलत्वं तथा मध्यमगतेर्मध्यमगतितुल्यस्य घ्नगतेर्गैहस्य
चसवलत्वं मध्यमगतिनोधिकस्य घ्नगतेर्गैहस्य वलाभावो ज्ञेयः अत्र भौमस्य गतितुल्याः कला द्विगुणा
वलम्भवति बुधस्य गतिकलाः षड्गुणा सकोनाशीति ७९ हतावलं भवति गुरोर्द्वादशगुणा शुकस्य स्व
अशरहिताशनेस्त्रिंशद्गुणाः इति मथितार्थो गुणसम्प्रदायो द्वेयः इति श्रेष्ठावलम् अथ हग्वलम् तत्रैव
लग्नं पश्यति यावत् वत्तस्य वीर्यं स्यात्ता शुभदृष्टस्य च पापगहनतुर्व्यदृशेनितस्य पादोनम् अत्र स्य गह
स्य यावती लग्नस्योपरि दृष्टिस्ता वेदे वतस्य हग्वलं अथ शुभदृष्टस्य गहस्य यावती शुभदृष्टिस्ता पादोनावलं स्यात्

रंतु क्रूरतु र्दृष्टिरहितो गहोपेक्षितः तत्सम्भवेन वलमिति वीक्ष्यते लंगं सवली इति समरसिंहः इति दृग्वलम्
म् अथ लग्नादि द्वादश भावसहमानां वलानयनमुक्तस्मुक्तावल्याम् तन्वादि कानामिह सग्रानुपस्थितवले
ववलम्पदिष्टम् स्वनाथजीवज्ञदृशासमेतन्मेषु नूपावितमाप्यभेषु चतुष्यदारव्येष्वपि चार्हं युक्तं न कीदमे
किञ्चन योजनीयम् शुभाशुभव्योमगदृग्वियोगयुगांशयुक्तो नमिति स्फुटं स्यादिति विशेषमाह वामनः स्वस्व
स्वामिवलत्वेन ज्ञेयो राशिर्वलाधिकः जीवज्ञयुक्तो दृष्टो वा स्वस्वस्वामियुते सितः पृष्ठो दयाः कर्कमृगधनुर्मेषवृ
षा अश्लेषाः शीरो दया ज्ञेयामीनस्तूभयतस्मृतः शीरो दया दिनवला शेषा रात्रिवला स्मृताः पृराशयो
थलस्था दशमस्था अतुष्यदाः वृश्चिकस्तप्रमस्थाने चतुर्थे जलराशयः संध्यायां वृश्चिको राशिर्दिवसे न रा
शयः रात्रौ वलां ल्पशेषास्युरित्यं राशिवलं स्मृतम् इति राशिवलं प्रोक्तं पुराणाचार्यसम्मतम् पू अथा
ष्टधा गृहाराणां वलफलमुक्तं पद्मनाभेन अत्र एकैकं प्रति सार्द्धं विंशोपकं वलं ज्ञेयं संपूर्णं वलं षड्विंशोपका
त्मकं मध्यमं वलं त्रिविंशोपकात्मकं अूनं मध्यमं वलं ज्ञेयं तद्यथा शून्ये हानिस्तथा क्लेशो ल्यर्हं शोको मृहद
म् वैमनस्यंतथो द्वे गो नूपे प्रोक्तमिदं फलं सार्द्धं रूपे तनोः पीडाद्वाभ्यां दुःखं सुखं समं सार्द्धं द्वाभ्यां सुखाक्ष

त्रिस्त्रिभिर्भोगः सुखंधनं सार्द्धं त्रये सर्वसिद्धिश्चतुर्भिः सर्वतोयश इति नष्टचलानां सूर्यादीनां फलमुक्तं ।
 मेजः सिंहेन त्वगृष्टिचक्रपरिभवादिखौविनेष्टे वैश्वस्योरनिचुजोवनिजेलघुत्वं ज्ञेज्ञानहानिररुक्तं ।
 त्वयपुण्यतेज्येषुं क्रेत्वभोगसुखतातुगभीः शनौचेति अणुवृत्तिरत्यवृत्तिरयपुण्यतापुण्यरहितं अन
 गभीः स्वशेवकुद्रयं अथ प्रसंगादिष्टकष्टविचारोलिरव्यते तत्प्रयोजनमुक्तं रत्नावल्यां ताजिकोक्तफा
 लादेशः प्रकर्तुं शक्यते येतः इष्टकष्टफलज्ञानान्निर्णयस्तदथोच्यते स्वोच्च १ मित्रोच्चगो २ सौम्या ३ सुह
 त् ४ सौम्या ५ वल्लोकित उदितः ६ सौम्यचारी च ७ त्रित्रिकोराणाय ३। ५। ९। ११ गोथवावगोभमे ९
 मित्रवर्गे १० स्वगेहे ११ सूर्यभागगः १२ मूसरिः फो १३ सुयशिलः सौम्यैः १४ सौम्यांतगो १५ युतः १६ एवं
 वलयुतः खेटो ज्ञेयः षोडशधावुधैः नीचे १ शत्रुच्चगो २ वक्त्री ३ रिपुपा ४ पावल्लोकितः ५ अस्तगो ६ याम्यभा
 गस्थो ७ लग्नादिष्फारिस्थितः ८ वर्गे नमविहीनोयः ९ शत्रुवर्गे १० गृहेपिच ११ सूर्यभागो भित्तः १२
 क्रूरैरिष्फो १३ सुयशिलोपिच १४ पापयुक्तो १५ मध्यगतो १६ ज्ञेयः खेटो वल्लो भित्त इति अत्र शुभस्थान
 गिग्नहे शुभफलं रूपमितं स्याप्यं अशुभस्थानगो ग्नहे अशुभफलं रूपमितं स्याप्यं पुनश्चुभा ५ शुभफल

यो रंतरे कृते सति यच्छुभमशुभम्वान्प्रवशिष्टतदेव गह स्पृष्टं कष्टं म्वाफलनृशाफलादिषु ज्ञेयम् एतत् ।
 तस्य कृत्तम्प्रागित्येन सर्वत्र कल्प्यमृथगेव नृपम्फलेशु भाख्यम्फलनिर्णयाय इहापि नृपंपरिकं ।
 ल्यसाध्यम्फलञ्च कष्टाभिधमत्र तद्वैः पृथक्स्थितस्यास्मभ्यन्तरालम्फलंतदेवाभिधमत्र वेद्यम् ।
 दशाधि १० के श्रेष्ठफले च पूर्णम्फलनृशो १० नेकेथितञ्च मध्यम्कष्टाधिके पूर्णशशाङ्क १० हीने ।
 शुभे च कष्टे दशतो वरिष्ठे कष्टानया कष्टतरं निरुक्तम्फलनृशायां यवनेः पुराणैरिति अथ पञ्चवर्गे ।
 भ्य इष्टं कष्टमुक्तनाजिकमुक्तावल्याम् दलनृलाङ्गञ्च तद्वैकञ्च स्वकीयमित्रारिगृहे स्वर्भे स्यात् ।
 तथेव दृक्के जलवसंदर्भे नत्खराडकन्नृलवेर्कभागः तद्वैकन्नदलमेव त्रिंशेति थ्यंशकोर्द्वञ्च ।
 दलन्वथोच्चे नखांशकोर्द्वञ्च दलञ्च नीचे शून्यह्वेदांशनखांशकोचेति एतदूनयद्वास्वेष्टारतिषु ।
 द्वादशांशा इत्याद्युक्तवलि विभागांशाङ्कः फलसाध्यम् इतीष्टकष्टविचारः अत्रैके च न सामान्ये नैव अ ।
 हर्षावल्लङ्घ्ययन्ति उक्तञ्च हि ह्यत्राजे समगति १ उदितो यः २ सौम्यदृष्टो य ३ युक्तः ४ स शुभमशुथरिणी ।
 स्यात्सौम्यभावेर्कभागे ७ विचरति शुभमध्ये ८ चातिवीर्यः प्रदिष्टः कथितवलविरोधी हीनवीर्यः ख ।

गेन्दुः उभयवलसमासेचाप्यभावेतयोर्वाविचरति

यद्विदो मध्यवीर्यो मुनीन्दैरिति अत्र समवृत्तिवि

लेधः शीघ्रगति उदितविरोधोस्तगः एवं सर्वत्रापि ज्ञेयं अत्र प्रत्येकं सा द्द्विंशोपक द्वयमितं वलं ज्ञेयम् अ
 था विशेषफलं जे ज्ञा सुना पूर्वी तं षड्भिधमपि वलम्विचार्ये नन्दभावे सामान्यपञ्चवर्गी वलं विचार्ये

तदभावे व्यस्यधावलम्विचार्ये मिति सिद्धान्तः अत्र

गृह			द्वैष्कारा			नवाशा			त्रिंशत्शा			उच्च			नीच		
स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
२	४	८	६	१२	२४	१२	२४	४८	१५	३०	६०	२०	४०	८०	०	४०	२०

यद्वादशवर्गी चक्र मन्त्रवामनः गृहहोरा द्वैष्काराः

पादाशः पंचाशस्यष्टौ सप्राप्तनवदशांशानुद्वांशा

द्वादशांशाश्च भौमशुक्रज्ञचंद्रार्कबुधशुक्रारमंत्रि

राः शौरिंशानिस्तथा जीवो मेषादीनामधीश्वराः लग्नाद्ध जायते होरा सर्वलग्नेषु सर्वदा ओजराशिभवाके

न्दोः समे चंद्रार्कजा मता मेषादि सर्वराशीनां त्रिभागे सुयथाक्रमं आद्यपंचनवेशानां द्वैष्काराभरिना वु

धैः सकृद्विचित्रतुर्येषु लग्नपादेषु चक्रमात् स्वस्वराश्यादिके देशाः पादाशनाय कामताः ४ कुजाकीज्यबुधाः

शुक्रः पंचमेशेषु नायकाः ओजराशिसुयुग्मेषु ग्नहाव्यत्यंतः स्मृताः मेषाद्याविषमेराशौ तुलादिकाः विज्ञे

यावित्थैरेवं राशिषष्टांशनायकाः ६ अोजराशौ स्वराश्याद्यास्समेसप्रमराशितः सप्रांशनायकास्सर्वेविज्ञे
यावित्थैस्सफुंटाः ७ मेषाद्याश्चरराशीनाञ्चापाद्यास्स्थिरराशिषु द्विस्रभावेषुसिंहाद्याः ज्ञेयाश्चाष्टांश
नायकाः ८ मेषमृगतुसाकर्कसुरवास्युर्नवभांशकाः मेषकेशरिधन्वादिराशिचक्रेव्यवस्थिताः ९ अ
जकुम्भधनुसौलि सिंहयुग्मक्रमेणातु दशांशनायकालनेनहानेवश्विदुर्वुधाः १० मेषमीनघटानक्रचा
पालितुलकन्यकाः सिंहकर्कटकामोक्षादिकातुद्रांशनायकाः ११ स्वस्वराश्यादिकाज्ञेयाद्वादशांशकनाय
काः १२ सबलंनेत्रविज्ञेयावधेद्वादशवर्गिका सूर्यादीनानुखेटानाम्बीस्याद्वादवर्गिका शुभस्त्रिभिसौ
म्योच्च निन्द्यानीचरिपापजा सबम्फलद्वयम्बीस्यतद्विशोध्यम्परस्यरमतच्छेषनत्फलंज्ञेयंनहे द्वादशव
र्गजम् वर्गेशुभधिकेकूरः शुभस्योस्योतिशेभनः निद्याधिकेशुभः कूरः कूरोतिकूरनाम्त्रजेत् स्वगृहाद्या
द्वेद्वेद्वेत्तत्त्वादिभावजम्फलम् निजवीर्यानुमानेनस्थितंरशीशाभावजम् सकैकराशिमध्यस्थेविज्ञेयंरा
शिमराडलम् तन्वादिभावतूपेरास्वगृहादिक्रमेणाच तेवद्वादशवर्गस्यस्थूलसूक्ष्मप्रभेदतः स्थूल
सूक्ष्मफलंज्ञेयंनहाराणां सर्वभावजमिति अत्रैकैकराशिमध्यस्थमित्यनेनतन्वादि सर्वभावानांद्वाद

श

२२

शवर्गिका विधेया तस्माद्वाकानां स्थूलसूक्ष्मफलविचारः कार्ये इत्यर्थः एतत्पृष्टमुक्तं संज्ञातत्वे * ।
 भावेषु सर्वेषु पि वर्गचक्रमि लो कपतत्फलमूहमीयमिति द्वादशवर्गचक्रे विंशोपकानयनमुक्तं * ।
 किं सुधा निधी शतं कलाः १०० स्वमवं मादिके च मैत्रे तदहं च्व म० रिपो तदहं २५ जदे क्य म भ्राद्र ६० ।
 हृदं के वे र्या भि शो प का वी र्ये सु तौ भ व नी ति अत्र के च न द्वादशवर्गचक्रं कुर्वति पठन्ति च वामनेन
 ग्रेष्वाणां वां प्रोक्ता द्वादशवर्गिका पुराचार्यै रनु क त्वात् कृत्ति मा सा प्र की र्त्त्ये ते ति एतन्न स्म र्णी यं य तो ।
 ति प्राची ना चार्यै रा म र्णी त्वे न भौ मः सि तो ज इ न्या दि श्लो क द श के न द्वादशवर्गचक्रमभिहि तम् अत
 एव संज्ञा तं त्रे श्री म न्नी ल कं ठे दे व जै ह्वा द श वर्ग च क्र मु क्त मिति इति द्वादशवर्गचक्रम् अथ ग्रहाणां व
 र्थ व लं तत्र च त्वा रि ह र्षे दा नि स्था ना न्यु क्ता नि ते जः सिं हे न नि धि र् इ तां श ३ म डे र्द क १ शि वा ११ त्म ज ५ व्य
 प १२ इ ना त्पृ थ मं र व लु ह र्षे द म् स्व ग ट ह सु च्च म थो ह्नि त यं स्मृ तं नि खि ल खे ट ग रो सु तृ ती य कं अ थ दि ने न
 र व ग स्यं तु यो षि तो भ व ति रा त्रि सु ह र्षे प दं म थो उ द य त स्त्रि त यं तृ त यं क्र मा द्यु व ति १ । २ । ३ । ७ । ८ । ९ तृ द्यु
 सि द्वां च ४ । ५ । ६ । १० । ११ । १२ चतुर्थकं अत्र समरसिंहेन द्वितीयकं निजगृहं सर्वेषां हर्षपदं भवतीत्येन ।

नश्लोकार्हे नस्वगृहमेवहर्षस्थानमुक्तंनतुस्वोच्चमितिज्ञेयं अत्रविशेषकाउक्ताः पद्धतिभूषणो हर्षोवि
नाहर्षपदेपंचविशेषकामताः हर्षस्थानचतुष्कस्थःखेटः स्यात्पूर्णाहर्षितइति अत्रसमरसिंहरीका
यांतुकज्योतिर्विद्विरेकेकहर्षस्थानेनूषमितेवलमुक्तम् तत्रापिनवमादिस्थानेषुलग्नाच्चित्रिभेषुचपू
वीकयुक्त्याग्नहाराणांभावफलमेवलं स्वगृहोच्चवलंतु राश्यंतेपरमोच्चंतु प्रोचुर्गहविदोजनाः रा
श्यंतेपूर्णाफलदंस्वगृहं चतथाविदुरिति जीर्णताजिकवचनात् स्वगृहस्वोच्चस्थगृहस्यांशादि
कं द्विगुणांस्वगृहस्वोच्चवलंभवति दिनरात्रिवलंतुपूर्वोक्तं गृहदिनवलमेवपुनर्गृहाराणां विशेष
वेत्नेषुयमहर्षवलंदिनरात्रिवलंचयोजितमेवातोहर्षस्थानद्वयवलंविशेषवलेषुयोज्यमिति
त्वम् सर्वेषांवापानामैक्यस्फुटवलंभवति स्फुटवलेनैववर्षेशफलं दशाफलादिकंचज्ञेयमिति
विप्रसं प्रथमहर्षवलेधिकहर्षस्थानानिकेषांविद्गृहाराणामुक्तानिप्रसवेसवे कर्मबंधधनंचंदे
सुर्येज्ञस्योदयरवेः द्युनम्प्रोमस्यधर्मर्षशने प्राहुस्सहर्षमिति यादवेनतुपञ्चहर्षस्थानान्यु
क्तानि नत्राग्निर्के शिवेक्षिनारव्यास्सूर्यादिकानांस्वगृहनिजोच्चम् पुंस्त्रीखगानान्तनुत्स्वयं

३५

च्चनिशादिनंस्त्रीनरसंज्ञितानाम् पुंभानिपुंसां वनिभाट्टहागिस्त्रीव्योमगनाञ्च दास्यदानि ह्यस्यदे
 ४ विशोपकाश्च एथ कृथकपञ्चसुसम्बुदनि इति श्रीदेवज्ञवर्ग्यपरिडनदा मोदरात्मजवलभद्वि
 च्चैतेहायनरतिदृष्टिसाङ्गवलेष्टकष्टाद्यनयनाधिको द्वितीयः ३ अथ षोडशयोगाध्यायो व्याख्यायते
 तत्रैकवालादिषोडशयोगानामान्युक्ताजित्तजिकभूषरो इक्कवालेनुवाराख्या २ विन्थशालस्ततः
 ३ इशराफः ४ अन्नत ५ अयमया ६ मराऊ ७ ततः कम्बूलङ्गे रिट कम्बूल ९ खन्त्रासरक १० र
 दिके ११ ततोदुःफालिकृत्यश्च १२ दुत्थदवीर १३ तन्विरो १४ कुत्थश्च १५ दुनुफश्च १६ तेयोगाः षोडशकी।
 तिताः ताजिकाचार्यवर्ग्यश्च फलविज्ञानहेतवे अथेत्यशालादियोगोपयुक्ताः सूर्यादीनादीनां शाङ्काना
 स्तेजस्सिंहेन इक्ष्यतेर्कद्रहपञ्चदशशेदीपके श्वरविभि १२ विधुरारः अष्टभि ८ भृगुमृगाङ्गु तनूजीसप्र
 ७ भिर्गुनुशनीनवभि ९ अथेति ताजिकसारेपिरविशराञ्जे १५ स्तपनेः १२ शशांकोलवेर्मही जोवसुभि।
 अर्मागैः ज्भार्गवोसप्रलेवेर्नभोगे ९ देवेज्यमन्त्रोपयुतिङ्कुरोति अत्रपञ्चदशभिरंशैः रविः प्रयुतिस्वस्थ
 मारोत्थशालादियोगङ्कुरोतीत्यर्थः एवं सर्वत्र प्रसवैस्सवे राहोरपिद्वादशदीपभागाउक्ताः अथेकवा

लेंदुवारो मन्त्रेकवालेनुवारयोर्लक्षरामुक्तं संज्ञातन्त्रेचेत्कराटके १।४।७।१० पराफरे च २।५।८।११ स्व
 गाः समस्तास्यादिक्कवाल इति राज्यसुखात्तिहेतुः आपोक्तिमे ३।६।९।१२ यदिखगाः स केलेन्दुवारो
 नस्याच्छुभः क्वचनताजिकशास्त्रगीतइति अत्रवर्षप्रवेशे इक्कवालयोगोत्पन्नो राज्यसुखयोर्ल
 धिः क्लान्तुमानेनवाच्या वर्षारिष्टेष्यरिष्टमंगोवाच्यः क्वचनवर्षप्रवेशमासप्रवेशादौ यदा केन्द्रापो
 क्लिसस्थाग्रहाः पराफरापोक्लिमस्थावास्युस्तदाकोपियोगोनसंभवेत् सर्वेग्रहाद्विषयिके
 दिव्यस्थितायोगकर्तारो ज्ञेया इति जीर्णटीका क्लान्तु यादवेनैतो योगो अन्यथैव कथितौ
 केन्द्रस्थित द्वितयराशिगयोः स्वधाम्नादृष्टिस्तदानिगदितोत्रसइक्कवालः आपो
 क्लिसोपगतकेन्द्रगोर्येदिस्पाद्योगस्तदभिनिवरेश्चसइन्दुवारइति द्वयोरेवग्रहयोः केन्द्रपराफर
 संस्थयोर्दृष्टोस्तन्मिक्कवालयोगः दृष्टोस्तन्मिक्कवालयोगो द्वयोरेवग्रहयोरिन्दुवारयोगइति
 इदममं अत्रदीप्रांशैर्दृष्टोयोगाः संभवंत्यतो सादवोक्त एवप्रस्पः साधीयानितिचेन्नयतो यमया
 योगेसर्वेस्ताजिककर्तृभिर्दृष्ट्यभावउदाहतास्ति इतीक्कवालेनुवारो अथेत्यशालः तच्चवर्तमानपरि

१
२
३

पूरा भविष्यमुत्थशिलभेदेन त्रिधेत्यशालयोगः तत्र वर्तमानमुत्थशिलयोगलक्षणा मुक्तताजिकालंकारे
 सत्यां प्रोक्तदीपारव्यभागेर्मदात्तरेवताच्छिप्रविद्येयदात्यः अशिसुत्यः किंचिदूनस्तदेत्यशालो
 यो लोमुत्थशिलः स एवेति तत्रेत्यशालोदियो मे सुगहाणाशी प्रगतं मंदगतं च स्पष्टासाज्ञेयं अत्रकेचिच्छी
 घमंदेघहृषोरेवराशिस्थयोरेवमुत्थशिलयोगः ननवंपंचमादिभिन्नराशौयतः समरसिंहेन मध्यमाधमक
 म्बुलक्षणे मेषस्थे ज्ञेशनिना कर्कस्थे भूभुवास्त्रियाङ्क विनामकरस्थेन गजुराणसहमीनस्थे ज्ञेन नशुभञ्चे
 निपद्येनेकराशौमुत्थशिलयोगोभिहितो नभिन्नराशाविति चेन्नयतस्तेन तत्रैव नीचगयोर्निहयोरित्यशालः

इकतालयोगः

२	३	३२	
३	४	५	६
४	५	६	७
५	६	७	८

कार्यनाशकः प्रोक्तस्तद्यथा यदि नीचो नीचेन च मुत्थशिलकारि यथारिपुद्दिष
 ता तद्वनत्वं धूलञ्चन्द्रेपिविनाशको मुखिन्निति अत्रमुत्थशिलकारिणो
 र्निहयोरेकं नीचं न सम्भवति त्रयाणां लग्नेशकार्येशचन्द्राणां तु सुतरान्नस
 म्भवति तस्मादेकगृहगयोरेवमुत्थशिलयोग इति व्याप्तिर्गतेव उक्तञ्च तेज
 सिंहेन उक्ताशकान्तरदृगुत्थमपीत्यशालः कम्बूलकञ्चुष्टयगर्हगयोर्द्व

इदुवायोगः

३	४	५	६
४	५	६	७
५	६	७	८
६	७	८	९

योऽस्यादिति अन्ये पुनराहुः राशिचक्रे शीघ्रग्रहस्याग्नेयदा मन्त्रग्रहो भवति तदेत्यशालयोगेनेतरशा एतदा
विचारितं रमणीयम् यतस्मरसिंहेन उत्तमोत्तमकम्बूलोदाहरणोरविभौमाभ्यां यथा मेषे इत्यनेन च नृपरो
यदि मियस्वगत होच्च संस्थो मेषे यथा कुजरवीतदतीव शस्तमित्यनेन च तेजस्सिंहेनापि मेषस्थयो र्कभौमा
योः कर्कस्थेन चन्द्रेण सहेत्यशालयोग उक्तः तत्र मेषस्थयो र्कभौमयोर्मन्त्रगयो र्शीघ्रगश्चन्द्रोऽग्ने भवति इत्यु
एषे तस्मात्किं घ्नन्द्ग्नहयोर्मध्ये अगस्थत्वमृष्टस्थत्वञ्च राशिचक्रे यथा सम्भवं ज्ञेयम् एतदेव मराऊं योगे
दिक्कुर्यात् शीघ्रस्याग्नेस्थितौ यवा एषे पश्यंश्चतुर्थसप्रमदृष्ट्या तथैके राशिस्थ इत्यनेन प्रद्येन समर
सिंहेन शीघ्रमन्त्रयो र्ग्नपृष्टस्थत्वं यथा सम्भवमेव प्रदर्शितं सर्वयोगेष्वपि मुथशिलविचारो गृहाराणामेक रा
शिगात्राभिः शीघ्रानामपि भवत्येति स्पष्टमभिहितं च अत्र स्वदीप्तां शीघ्रां दशां शीघ्रां मुथशिलयोगादयो
विचारणीया इत्युक्तं ताजिकतिलके स्वदीप्तां गौरविभागकैर्वा योगा विचार्या मुथशीलमुख्या इति अ
थ गौरपूर्णा मुथशिललक्षणा मुक्तयोगसुधानिधौ विकल्पिका कल्पिका दलहीनकश्चरखगोल्पजवाद्यवा
शमः मुथशिलं सकलं सफलं तदा फलति तद्य नो मुनिगट्जगो भविष्य मुथशिलयोगलक्षणा मुक्तं वा मने

हा
२
२

राशयतमः शीघ्रगतिः स्थिरस्य भागाद्विवक्षुः परराशिस्य यदा भवेत्तं प्रवदंति योगसेष्यं भविष्यन्फलदं सदे
 वं समरसिद्धसतेवर्तमानमुथशिलयोगोयं भविष्यन्मुथशिलयोगोयं भविष्यन्मुथशिललक्षणा मुक्तते नैव य
 बुक्तभांगतोसोही नौ शीमेदृष्टुतो भवति तन्मुथशिल भविष्यद्गानीयं कार्यसंसिद्धौ अत्रेत्यशालयोगे एष्टस्ये
 शीघ्रेवक्रि रिसतीत्यशालफलाभावः अगस्थमं देवक्रिरासतीत्यशालफलविशेष इति संप्रदाययुक्तिः व
 नेभनयुथशिलोदाहरणमाह यादवः वृश्चिके भवति भूसुतस्तनौ भागखोडश ३६ इ नोहरौ ह्यं वासमांश
 कामितोतदा ल्यिकारा ज्यलधिरेखिलात्वयं अथ पूर्णमुथशिलोदाहरणं जीर्णताजिके स्त्रीलाभस्य
 प्रल्लेकके विलग्नशशी वृषे द्विभागगः साष्टादश कलिकात्यः कौर्ये मं दो द्विभागमितः एको भविष्यति
 केलासहि तोयं पूर्णफलदः स्यात् अथ वर्षप्रवेशेयदिकोपिष्ट छतिममास्मिन्वर्षे स्त्रीलाभो भवि
 ष्यति नवेति एवंविधे प्रल्लेकगेशकार्ये शयोः परिपूर्णेत्यशाले स्त्रीलाभो वश्यम्बक्तव्यः एवमग्ने
 सर्वत्र ज्ञेयम् अथैत्यन्तराशादिस्थितगृहेत्यशालोदाहरणम् वृषलग्नं लाभस्य प्रल्लेकम्प्रेन्यभा
 ग २६ गण्युक्तः वेदाशमिनो मीने गुनुरेव सुत्यशिलयोगः अथ भविष्यन्मुथशिलोदाहरणम् तुलाविल

ने भृगुजशरंशैः कर्केदिचन्द्रे क्षितिजो न्यराशोधनस्यलाभे कथितो भविष्यद्योगस्सरेभाविफ
 लप्रदानां अथेत्यशास्त्रे फलनिर्देशप्रकारउक्तसंज्ञातत्रै लग्नेशकार्याधिपतत्सहायायत्रसुर

स्मिन्पतिस्सैम्यदृष्टे तदा कनाल्पकथयन्नियोगस्विशेषतः स्ने
 हदृशेति सन्तः सहायो नाम मित्रम् लग्नेशः लग्नेशमित्रकार्ये राः ३
 तन्मित्रं सते चत्वारो यत्रभावे स्युस्तस्मिन्भावे पतिस्सैम्यदृष्टे सति व

पूर्वाभ्यांशुशिलेवा	
गः स्त्रीलाभप्रस	
५	३
४	२
६	१
७	१०
८	९
९	११

भविष्यन्मुखशिल	
मिगधनलाभप्रस	
५	३
४	२
६	१
७	१०
८	९
९	११

स्त्रीयोग अथ भावदशासहमतसी
 र सुथहादेशादयोपियत्रभावे स्युस्त
 स्मिन्भावे पतिस्सैम्यदृष्टे सति तेषां
 सबलत्वस्यादिति समरसिहवीका
 क्तस्वर्षादिसत्स्थानरात सुभैत्रेयुतेक्षितो भूद्द्रविताप्यथास्ते तदा
 सुभंप्रागभवत्स पूर्णभग्नेमविष्यत्यथवर्तने च व्यत्यस्तस्माद्दिपरीतभा

वर्तमानमुखशिलेदाहर	
रागज्यलाभप्रस	
५	३
४	२
६	१
७	१०
८	९
९	११

प्रकातरंगसुत्थशिल	
भागलाभयोगप्रस	
५	३
४	२
६	१
७	१०
८	९
९	११

हा.
२.
३३

विशेष्यते निष्ठगृहस्पपन्नः अभूच्छुभस्यागशुभन्विदानीं संयातुकामेन च भाविवाच्यम् अयमर्थः
लक्षणाधीशः कार्याधीशो वा विपरीतभावशत्रुनीचादिदुष्टस्थानेषु गतः सन् पापैर्युक्त इक्षितो वा भूत्वा
प्रागशुभमभवत् एवं सर्वत्र संयातुकाः क्लेशेन राश्यंतस्येन शीघ्रेण पापग्रहाराशौ संयातुकामेन कृत्वा भवि
ष्यदनिष्ठवाच्यमित्यर्थः भावदशादावित्यर्थः अथेत्यशाले विशोपकानंयनं पृष्ठस्थशीघ्र
ग्रहद्वीपमंदग्रहस्य भागैरहितविधेयाः पृष्ठस्थशीघ्रग्रहद्वीपभागः पृष्ठस्थशीघ्रद्युतिभागभक्ताः
फलियदापन्नरवसं २० गुरांतद्विशोपकाः स्युर्मुखशीलसुरव्ये इति उदाहरणं मंदग्रहो भौमो राश्या
दिः ७।१६ शीघ्रः सूर्यो राश्यादिः ३।२ अत्र सूर्यस्यांशैः २ भौमस्यांशाः १६ हीनाः १४ सभिः सूर्यस्य
द्वीप्रांशा १५ हीनाः शेषे १ सूर्यस्य द्वीप्रांशा १५ भक्ते लब्धं ०।४ नरव २० गुरांजाता इत्यशाले विशोपकाः
१।२० अथ षोडशयोगप्रान्त्ये लिखितं यादवृत्तेनावधिदिनानयनं तत्र भौमार्कयो रंशंतरं १४ द्वाद
शगुरां १६ ८ जाता न्यवधिदिनानि एवं सर्वत्र ज्ञेयं वर्षलग्ने सौम्यग्रहेत्यशाले फलसुक्तं ताजिकं
सारं यदीत्यशालः खचरैस्तु सौम्यैः कृतो हृत्लग्ने परिपूर्णकश्च दत्तेन दासो विविधं विलासं धनाग

मंक्रांतिविबर्द्धनंचेति इत्यशालादीनां फलं जीर्णताजिके इत्यशालस्त्वयं कर्त्तव्यममानकम
न्यतः ईसराफः स्वयं हर्त्ता मराऊचान्यहस्ततः खल्लासरैः फलाभाव इति वर्षे विचिंतयेत् अत्रल
ने कार्यभावे शयोरित्यशालादियोगो त्यत्तौ सतत्फलं वाच्यमिति इतीत्यशालः अथे सराफ
योगः तत्रे सराफयोगत्नस्य रांताजिकमूषरोशी घृग्नहोमं दगते गेहा जुयदैकभागं पुरतः प्र
पाति नदे सराफस्तु मूसरीफः पुरातनैर्दुष्टफलः प्रदिष्टः अथशी घृग्नहस्यमृग्नहस्यैकांशा
तिक्रमरो इ सराफयोगः एकांशापूर्त्तौ कलानामति क्रमरो पीत्यशालयोग इति जीर्णताजिके
त् अत्रे सराफयोगस्यो म्यग्नहजनितशुभ इत्युक्तं हि ह्राजे ईसराफे सौम्यजाते कार्यं भङ्गेन जाय
त इति अथशी घृग्नहोमं मति क्रम्यद्वादशांशाभ्यधिको भवेत्तदापि मूसरीफः शुभफलदस्यवेत्यु
क्त्या दवेन चरोचराच्चरेलवम्युरस्त ईराफकः शुभोनमूसरीफकश्चुभो ५ कं १२ भागगस्तुचेत् अ
त्रोदाहरणमाह स एव धनुर्विलम्बे गुतरंष्टि १६ भागेर्बुधोद्विचतै १७ मिथुनङ्ग तोत्र नकं न्यकोयाव
स्तामसिद्धिस्स्यात्पिराडतुल्ये २८ त्रवुधेतदाप्रिरिति अथे सराफयोगे विंशोपकानयनम् ।

हा.
२.
३४

पृष्ठे स्थितं नृमहद्दीनशीघ्रमहस्यभागानखसङ्गराश्च अगस्त्यशीघ्रमहद्दीनभागेर्भक्ताविशेषास्सुरिहे
सराफ इतीसराफयोगः अथनक्तयोगः तत्रनक्तयोगलक्षणसंज्ञान्तरे लग्नेशकार्योधिष्येनेदृष्टिमिथे
थतन्मध्यगतौ यशीघ्रः आदायतेजोयदिपृष्ठसंस्था असेदथान्यत्रहिनक्तमेतत् अन्यत्रमंद्गृहे
पृष्ठसंस्था च्छीघ्रमहादित्यर्थः अत्रसर्वत्रस्वदीप्रांशमध्येयदिशीघ्रमहान्महद्दीनोऽधिको भवति
तदाशीघ्रो मंद्स्यतेजोदाता मन्द्शीघ्रस्यतेजो हरो ज्ञेयः दीप्रांशमध्येशीघ्रमहान्मूनांशो मन्द्
हेशीघ्रो मंद्स्यतेजोहरः मंद्शीघ्रस्यतेजोदाता ज्ञेयः वक्ष्यमाणमरा ऊयोगे विशेषवाक्ये
घ्रादधिकंशान् मूनांशापिमन्द्शीघ्रस्यतेजोहर्ता भवतीति तत्त्वम् अत्रोदाहरणं संज्ञान्तरे स्त्री
लाभपृच्छा ननुरस्तिकन्यास्वामीबुधः सिंहगतोदशांशैः सूर्योशकैर्देवगुणः कलत्रेदृष्टिस्तयोर्नस्ति
मिथोश्चन्द्रः चापेदृष्टेचोभयदृश्यमूर्तिः शीघ्रोर्कभा १२ गौर्यवाभवांशैः ११ आदायतेजोबुधतोददो
यजीवायलाभः परतस्त्रियास्तत् अयमर्थः अत्रलग्नेशकार्येशयोः परस्परं उदृष्टगत्वात् दृष्टिर्ना
स्ति अथशीघ्रश्चंद्रो न्योन्यंबुधगुणं चपश्यन्त्वस्मादल्यांशाद्बुधानेजो गृहीत्वा स्वस्मादधिकंशा यगुर

वेदशैतस्मात्परहस्तात्त्रीलाभः अत्रस्थानदृष्टिसद्भावेपिदीप्रांशानिक्रमेणनक्तयोगोभवतीत्युक्त
यादत्वेन लग्नेशकार्यपरवर्गोनिजभागदृष्ट्याहीनावुभौचरखगोतरगः प्रपश्यन् नीत्वा महश्चरगति
रचलायदद्यान्नक्तं भवेदपरहस्तविलंबसिद्धौ अत्रोदाहरणमाह सखमीनेविलगनेगुरुर्केभूभा
स्त्रियास्तु धोनेत्रलवोनदृष्टिः तयोश्चमध्येऽद्वि ७ लवः कुलीरेचंद्रस्तदान्येनसखेगमाप्तिरिति इति

नक्तयोगः अथयमयायोगः तत्रयमयायोगस्तद्व्यासुक्तंताजिकेभूषणे परस्परो
लो कनवर्जितंयत्वेदद्वयंपश्यतिमंदखेटः वीप्राशकेर्धोमचराहृहीत्वास्थिसंय
दमेधंमयाभिधानः अथमर्थः परस्परालोकनवर्जितंखेटद्वयंलग्नेशकार्येशामि
धंशुतीयोमंदगहः स्वदीप्रांशैर्लग्नाधीशकार्योधीशोस्थानदृष्ट्यांपश्यन्पुंसत्तुभयो

मध्येशीघ्रनेजोर्भावांमंदगायदनेयमयाख्योयोगस्यात् अत्रोदाहरणंसंज्ञानत्रे राज्यापिपुच्छात्
ललग्ननाथोमेधेसितस्त्वष्टि १६ लवैर्दृष्टस्यः चंद्रोरसांशैर्ध यदिराज्यनाथोदृष्टिस्तयोर्नास्तिगुरु
स्तुमहः दिगंशक्तः कर्कगतस्तुपश्यन्नुभौमहोदीपलवैस्तान्मृददौसितयेतिपदस्यलाभो मान्ये

हा-
र-
३५

जभावीतिविमृश्यवाच्यम् अत्रलग्नेशकार्येशयोर्द्विद्वीदशकत्वादन्योन्यदृष्टिर्नास्ति तृतीयोऽंश
 तुर्मन्त्रगामीकर्कस्योदशांशः लग्नाधीशकार्याधीशौस्थानदृष्ट्यापश्यन्सन्स्वल्पांशाद्धिमांशो ।
 स्वदीपप्रभागेसिजोऽर्द्धीत्वावहंशायशुक्रायददौतस्मान्मत्रद्वारयाराज्यलाभोमात्येनदीप्यः
 इतियमयायोगः अथमराऊयोगः तत्रमराऊयोगलक्षणासाहयादवः भौमोवांरक्षिजध्वरस्य
 पुरतः दृष्टेयवासंस्थितः पश्यन्शत्रुदशा १।४।७।१० स्वदीपलवकेहीनैरहीनैरपि यत्कार्यार्थम्
 थाकृतंमुथशिलंतत्रस्थितोवाग्रहोऽर्द्धीत्वातीहमहोमराणिगदितोयोगोर्थनाशोपदुः सन्ना
 ताजिकेसमरसिंहोपि जातेपियोगरविजोयभौमश्रीघ्नस्यदृष्टेयपुरोरिदृष्ट्या रक्षा
 शैर्महस्त्वेकगतसुहीनाधिकैश्चसः स्यान्मराऊनशस्तइति पूर्वपद्यस्यायमर्थः
 भौमंशनिर्वालग्नेशकार्येशयोर्मध्येशीघ्नहस्याग्नेदृष्टेवास्थित्वांचतुर्थेनक्षत्रे
 कराशिदृष्ट्यापश्यन्सन्स्वदीप्रांशोहीनैरधिकैर्वाशीघ्नस्यतेजोऽर्द्धीत्वात्तत्र
 लग्नेशकार्येशयोरित्यशालेपिकार्यनाशकोमराऊयोगः अथवायत्कार्यनिमि

यमयायोगः

८	७	६	५
१०		१०४	
११	११६		३
१३	१	६	

नलने शकार्ये शभ्यां यस्मिन् स्थाने मुथशिलं कृतं तत्र द्वयोरकं स्थानं गौ भौमः शनिर्वाही नैरधिकैः ।
 वास्वही प्रभागे द्वयोरेकस्य वाते जो गृह्णाति सोमराजयोगः कार्यनाशको ज्ञेयः अत्र श्रीहरिभट्ट
 द्वैवृत्तकृतसंग्रहश्लोकेः भौमः शनिर्वा मुथशिली सराफवान् शीघ्ररिपुगहेरा लग्ने शकार्या
 अधिपतीत्य शालफलप्रणोशी मरा ऊशुभोन अत्रोदाहरणमाह यादवः कन्याविलम्बेति
 बुधोस्तत्राथोदशां शकैरंगिरसादिचंद्रैः मीने च युग्मेऽत्र निजो भवांशैः एष्टौ बुधस्ते ननचाद्वा
 ष्टिः एष्टेपि भौमेन वभिस्तथैव मीने कविर्हस्तिः इति तोत्रपूज्यः नृपेश्वतंत्रार्कसुतं

पुनर्मूलायोगः			
१	१२	११	
२	२१२	१०	
३	६		
४	४	३	१९

वांशैर्नगे ७ अष्टेन हि कार्यसिद्धिः कर्कविलम्बेति कविर्दिनांशे १५ ह्येषे चंद्रैः
 गुः कुजोत्र भूपेर्लवे १६ भूमिसुतेन चंद्रोहतस्ततो नात्र सरेवर्थत्वा भूत्ति अत्र प्रथ
 मादाहरणोदशमस्थे भौमालग्नगवुधंतुर्यदृष्ट्या पश्यन् बुधादल्यां शादेकेनांशे
 नाधिके भूत्वा बुधते जोहरो जातः अत्र स्त्रीलाभप्रदं कार्ये शलग्ने श्युगुवुध

मारित्य शालेपि बुधस्य ते जोहीनत्वात् स्त्रीलाभे च वक्तव्यः अथ हरते तेजः स्वांशैरर्द्धैरधिकैः

श्वमणं जयोगो साविति विशेष समरसिंह वाके न शीघ्रमहो दुधादल्या रोमनून हो भोमे न वांश
 मितो पितु धते जोहरो जातसुस्यान्न बां शमिते भोमे मरा ऊया गत्वा त्वीला भोन वा च्छ्रिती ।
 यो दाहराण शुक्र शन्यो री रो ज्ञेयः अथ नृतीयो दाहराण लाभ प्रस्नेक कर्कलग्नं तृती श श्वद्रो ह्येष
 दशांश सास्र वकुजः षोडशांशः अत्र मंदो भोमः शीघ्राच्चंद्रादधिकांशस्तस्माच्चंद्रते जोहरो जातः
 अत्र यद्यपि लक्षण शकार्य शयोरित्यशालयोगो स्ति तथापि भोम कृतमरा ऊया गत्वा ह्ना भोन वा
 च्यः सर्वमकरा शिस्थाने रप्युदाहराण ज्ञेयं रजिमरा ऊया गः अथ कस्वल योग
 चानेक भेद सहितं कस्वल योग उक्तं संज्ञानत्रे लग्नकार्य शयोरित्यशाले त्रे न्दित्यशालतः का
 स्वलं च्छ्रमध्यादि भेदे नीना विधं स्मृतम् अत्र लग्नेशकार्य शयोरित्यशाले सनि च्छ्रलु श
 नकार्येनाभांभां वा च्छ्रमध्यादिभेदे नीना विधं स्मृतम् ॥ अत्र कस्वल योगे भेदोपपत्तो स्वरुहो च्छ्र
 वस्थिति नुत्तमोधिकारः स्वह द्वादेकाराणवाशावस्थितिर्मध्ये मोधिकारश्शत्रुनी च्छ्रहावा
 स्थितिरधमोधिकारः सतत्रितयाधिकारराहित्यं समोधिकारः यदाहयादवः स्वाच

स्वात्मयशालिनोयेदिशशी स्वोच्चैस्वगेहे स्थितः सुश्रेष्ठनिजतद्गोहरहितोयोगेनदाश्रेष्ठकं।
स्वत्रैराशिकहृद्भागगतयोर्मध्यम्बिनेमिस्ततोहीनहीनतरञ्चनीचरिपुभेयोगजुरातीत्तवैत
ह्येनसमहीनतरमध्यममेवञ्चभृस्पलनेशकार्येशयोश्चाधिरगवेषरायाकम्बूलान्जुमो
नमादिषोडशमेदभिन्नम्भक्तीति ज्ञेयम् अथोत्तमकम्बूलक्षणसंज्ञातत्र यदीन्दुस्वगटा
होच्चैस्थस्तादृशौलग्नकार्येषो इत्यशालीकम्बूलि सुत्तमोत्तममुच्यते अत्रोदाहरणं
उवमेधेरविः कुजोवापिकर्कैराशिगतशशी तत्रैत्यशालीकम्बूलसुत्तमोत्तमकार्यकारिणि
अत्रसत्ताप्रक्षमिषलग्नलग्ननिशोभोमः स्वगटहेमेषलग्नविंशत्यंशपंचमभावाधीशोरविः स्वोच्चैम
विसप्रदेशाशश्चन्द्रः कर्कैस्वगटहेचतुर्देशाः अत्रार्कभौमयो कार्यशलग्नैष्योरित्यशालसो
शोस्तिचन्द्रोपिद्वाभ्यासहेत्यशालदु.रोतितेनउत्तमोत्तमकम्बूलञ्जातम् उत्तमोत्तमकार्य
दु.रोतिसन्तानप्राप्त्याख्यकार्यमवश्यदु.रोतीत्यर्थे अत्रलग्नाधीशकार्येशयोश्चाधिरगवेषरायाकम्बूलस
वचन्द्रोद्वयोरन्यतरेणामुथशिलञ्चैकसेतिज्ञेयाप्युत्तमोत्तमकम्बूलस्यादिति यादव अत्रोदा

हो.
र.
३७

हरणमाहसखव मेघेऽगेऽ वनिजोनकांश्चैर्क इ नः सिद्धिकु भागः १ शशीकर्केपिसु नवांश
 वैहि चोत्त ममतः कंबूलयोगः शुभइति अत्रलग्नेशकार्येशाभ्यांचंद्रोमुयशिले निति
 सुख्यपक्षः अथान्येषां कम्बूलयोगानां सजातं त्रौक्तं लक्षणानि स्वकृतादाहरणसहितानि लि
 ख्यंते तत्रोत्तममध्यमउत्तमसमयोर्लक्षणे स्वीयहृदाहकाराणां कभागस्थेनेत्यशात्मते मध्यमोत्तमक
 वूलहीनाधिकृतिनोत्तमम् अत्रयदीदुःखगृहोच्चस्थइत्यनुवर्त्ततेहीनाधिकृतिनात्रिविधधि

मराऊयोगः			
७	५	४	
८	१०	३	२
९	१२	११	१

मराऊयोगः			
२	१	१२	११
३	४	५	६
७	८	९	१०

कारहितेनकोर्थः समसगृहहृदादे ।
 श्कारानवांशस्थेनलग्नेपलशार्यपेन
 अत्रोदाहरणो भाग्यप्रक्षेत्तुलालग्ने ।
 स्वहृदायां दशांशकः १० दशमे संस्थि
 तः शुक्रो भाग्यपौत्रश्च सप्तमे शक्रांशः

मराऊयोगः		
४	८	३
५	१५	९
६	१०	१२

उत्तमोत्तम			
२	१	१२	११
३	४	५	६
७	८	९	१०

१४ स्वीयहृदायांचंद्रः कर्केनवांशकाः २ योगेत्रयाराणकंबूलप्रोक्तमुत्तममध्यमम् स्वनामसदृशं ज्ञेयंप्रष्णो

कंबूलजंफलं एवं स्वस्वनवांशे नृगतयोर्लग्नकार्ययोः स्वर्गहोच्चगतस्येदोर्ज्ञेयोयोगः स एव हि रात्र
 ज्यप्रस्येयुग्मलग्नं ३ बुधः कौर्षेयशां ७ शकः समस्यज्ञस्यगेहेतुकर्केपंचां ५ शकः शशी कंबूलमुत्तम
 समंत्रयारामित्यशालतः अथोत्तमाधमकंबूललक्षणं उत्तमाधमतानीचरिपुगेहस्थितेनकेनत्तमत्रो
 पियदीन्दुस्वर्गहोच्चस्थइत्यनुवर्तते उदाहरणं प्रस्येस्त्रीलाभसंज्ञेतुतुलालग्नस्वर्गवः स्वर्गीजेसु
 वतीशशोदशांशस्सप्तमाधिषः कुजस्वनीचेसूयाशोविषुः कर्केनवांशकः त्रयारामित्यशालत्वात्क
 म्बूलञ्चोत्तमाधमम् अथमध्यमोत्तमकम्बूललक्षणम् स्वहृद्दादिगतश्चन्द्रं स्वभौञ्चस्येत्वं कु
 त् मध्यमोत्तममेतेच्चपूर्वस्मान्निविशिष्यते पूर्वस्माद्दुत्तममध्यमकम्बूलात् उदाहरणम् मधि
 नीलाभकेप्रस्येर्तुलात्लग्नन्तुलोपगः शुक्रो धनांशो १७ जायेशोधृत्यशेषेयगः कुजः स्वनवांश
 पतश्चन्द्रोमेषहृद्दादशांशकः त्रयारामित्यशालत्वात्कम्बूलमध्यमोत्तमम् अथमध्यममध्यम
 कंबूललक्षणं स्वहृद्दादिपदस्थेनकम्बूलमध्यममध्यमम् अत्रस्वहृद्दादिगतश्चन्द्रइत्यनुवर्तते उ
 दाहरणम् पुत्रप्रस्येयुग्मलग्नं जस्तुलायां नगं शकः स्वहृद्दायां स्थितश्चक्रः पञ्चमेशो मधिरिकः
 अत्र

हा.
१०
३८

मिथुनेस्वीयहृदायास्विधुर्जेकेनगंशकः स्वत्रिभाग
 गतोयोगेकम्बूलमध्यमध्यमं योगेइत्यशात्त्राख्ये
 लप्रथमध्यमसमकम्बूललक्षणम् मध्यमंसमकं
 वूलंहीनाधिकजिखेटजम् अत्रापिस्वहृदादिग
 श्वद्वन्द्वतुवर्तते उदाहरणं वृषलग्नंसुतप्रले
 मृगेवैदांशकः सितः समस्यज्ञस्यहृदायांसुतेशो ।
 जः अराशकः तुलायांसममंत्रस्यहृदास्थोजूकगः
 शशी रामाशः स्वत्रिभागेतुदं वूलंमध्यमंसमं अथ
 मध्यमाधमकं वूललक्षणं मध्यमासकं वूलनीचा
 रिभगखेटजं अत्रापिस्वहृदादिगतेश्वद्वन्द्वतुव
 र्तेने उदाहरणं भाग्यप्रलेमेषलं भौमः कर्केनवां

८	५	६
१०	उत्तम मध्यमं	स्वहृदा मृः वं
११	वुः १४	३

४	३	२
६	उत्तम समम्	१३
७	८	११

१०	५
१६	उत्तमा समम्
११	१

मध्यमं नम	मध्यमं मध्यमम्	मध्यमसमम्	मध्यमममम्
८	४	३	२
१०	५	४	३
११	६	५	४

नवांश

शकः गुनुर्भागाधिपोनीचेमकुचदशांशकः स्वदेष्कारागनश्चंद्रसुलायांपंचभागकः प्रयाणासि
 न्यशालत्वात्कं वूलंमध्यमाधमं अथसमोत्तमकंवूललक्षणं इंदुः पदोनः स्वर्षोच्चस्थिनाप्युत्तमं
 नुतत् अत्रपदोनं द्विविधं एकंतापद्महाणांसमगृहसमहृदासमहासमदेष्कारासमनवाशागनत्
 म् द्वितीयं सूक्ष्मेप्रतिविकलात्तिसमगृहहृदादेष्कारानवाशानामादौ प्रांतेवावस्थितत्वमिजगी
 टीकाकृत उदाहरणम् धनलाभाभिधेप्रलेतुलालवृत्तभागवः तुसायांनगभागाश्च धनेशोमकर
 कुजः नवांशोमिशुनेचंद्रोहृदायांशरांशकः इंदुसमोत्तमः कंबूलयोगेप्रोक्तंसमोत्तमम् अथ
 समनश्चकंबूललक्षणं स्वहृदादिगतेनापिपूर्वत्रमध्यमुच्यते अत्रापिइंदुः पदोनइत्युच्यते
 नि उदाहरणम् धनप्रलेतुलालगंशुक्रः सिंहेदशांशकः स्वहृदायां धनधीशोभोमश्रापेदिगंश
 कः स्वहृदायाञ्चमिशुनेसमशुक्रस्यहृदगः विधुर्दशांशोयोगेस्मात्कंबूलसंप्रथमम् १० अथसं
 मसमारख्यंमध्यमकंबूललक्षणंपदोनेनापिमध्यस्यादितियुक्तम्यतीयते अत्रेइंदुः पदोनइत्यु
 वर्तते पदोनेनदेष्कारादिसंधिस्थेनलग्नेशेनकार्येशेनच उदाहरणम् इव्यप्रलेमशुक्रमश्रामोम

हाः
२
३५

स्मिन्हेधनाधिपः भृगुर्घटेविधुर्जूकेत्रयश्चामीदिगंशकाः देवकारासन्धौसंस्थित्यजानाश्चोमेदोनिताः समं
 संमञ्चकस्वूलम्योक्तनदित्यशालतः अथसमाधमकस्वूलक्षराम् नीचारिस्थेनेत्यशाले धूमिस्वूलमुच्च
 ते अत्रेन्दुः पदोनइत्यनुवर्त्तने उदाहरणम् पुत्रप्रक्षेपुगमलग्नमुधोमीनेनवांशकः सुतेशकंनिकायाञ्चद
 शाशोनीचगोः ११ः समम्यन्नस्यदेकारोचापेचदृशशरांशकः त्रयारामित्यशालत्वात्स्वूलञ्चसमाधमा
 म् ११ः ११ः मोत्तमकस्वूललेक्षराम् नीचरात्रुभगश्चदृस्यभोच्चस्थेनेत्यशालत्वात् अथमोत्तमकस्वूलमि
 ति उदाहरणम् सुस्वधस्त्रेसिंहलग्नरविः सप्रांशकः क्रियेसुरेशोमकरेभोमोनवांशोत्तमिक्शेशोत्तमश

स्वारांशो
 गेनुकयूल
 मधमोत्तम
 म १३ अथा
 धममधम

समोत्तमम १३
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

सममध्यमम ११
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

समसमम ११
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

समधमम १२
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

धमोत्तमम १३
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

जुधममध्यमम १४
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

धमममम १५
८ ७ ६ ५
९ १० ११ १२
१ २ ३ ४

कंबूललक्षणां स्वहृदादिगते चेत् इत्यशालीकंबूलंतदुच्यते ॥ ध म मध्यमम् अत्रनीचशत्रुभगा
 अत्र इत्यनुवर्तते उदाहरणम् पुत्रप्रलेगनालग्नस्वहृदायांमृगेवुधः रामांशः पुत्रपोमन्दः स्वहृदांयां
 रांशकः मीनेहृद्विकगश्चंद्रश्चशशैकांतुयोगतः प्रोक्तं चाधममध्यंतुकंबूलंशास्त्रवेदिभिः अथाधमसम
 कंबूललक्षणां पदोनेनेत्यशालीकंबूलंतदधमंसमम् अत्रनीचशत्रुभगाश्चंद्रइत्यनुवर्तते उदाहरणम्
 हृदयलग्नंराज्यलाभप्रलेसिंहगतः सितः समस्यार्कस्यहिंशरांशोराज्यपः शनिः हृदयेसमस्यभुक्तस्य
 गेहेरेण्डुमितांशकः चंद्रोहृद्विकगश्चंद्रांशस्त्रयारणमित्यशालतः कंबूलं चाधमसमंप्रोक्तं ताजिकं वेदि
 भिः १५ अथाधममध्यमकंबूललक्षणां नीचारिभस्थखेटेननीचंरिभगतः शशी इत्यशाली
 कंबूलंतदधममध्यममुच्यते उदाहरणम् पुत्रप्रलेधनुर्लग्नंमृगेवस्वंककोगुतुः कर्कसुता
 धिपोभौमः पंचांशोहृद्विकेशशी अंशस्त्रयारणांयोगेतुकंबूलमधमाधमं १६ कंबूलेविशेष
 उक्तः संज्ञांतत्रे लग्नकार्यपयोरित्यशालेः त्रैकोस्तिनीचंगः स्वर्कादिपदहीनो न्योत्रेंदुः कंबू
 लयोगकृतं तत्रकार्याः स्यताज्ञेयापथाजात्यन्यमर्थयन् अन्यजातिः पुमानर्थतथैतत्का

हा.
२.
४०

वयोविदुरिति अथ कंबूलयोगे विंशोपकानयनम् निशु शलग्नेश्वरयोर्निशेशकार्ये स्योः कार्ये पं
लग्नयोश्च विंशोपकासंमिलितास्त्रिभक्ताविंशोपकासैकथिताः कंबूले इति श्रीरामदेवैकगुणपा
राज्यभक्तितः कंबूलमेदसहितम्बलभदेरानिर्मितम् इतिकंबूलयोगः अथ गैरिकम्बूलम् न
गैरिकम्बूलम् इत्यस्य साह यादवः जानेत्यशालेत्यु मयीरदृष्टिस्थाने चरन्ती जनुचित्तयोस्तु प्रविश
कम्बूलम् इति च इत्युति द्वै रिकबूलमुक्तम् इदं लिखेत् फलतस्य माने डू. म्बूलयोगस्य तथैव मे
दैः तथाहि गेहननित्रो द्वै कञ्च यदा तदानिष्टफलकंबूलम् तयोर्लेशकार्ये शयोर्धृतिमित्यशालश्च द्वै शालास्थित
स्य ग्रहमुच्चवानभवति तदानिष्टमित्यर्थः उक्तञ्च पाञ्चिकास्त्रे इति तस्वेतगेहनुज्ञ. स्थानस्यादृष्टिच
नुमा. गैरिकम्बूलयोगोसाधभद्रः कथितो बुधैः अत्रोदाहरणं संज्ञातत्रै लप्स्ये सुखमिति प्रह्लासिंह
लग्नं रविः क्रिये अष्टंशे सुखप कम्पे भौमौशै रविभिस्तयोः इत्यशालोस्तितत्रेणुः कन्यायाञ्च र
मंशके स्वर्षोदिपदहीनस्यनेत्यशालोस्तिकस्य चित् स स्वोच्चगेन शनिनाऽन्यर्क्षस्थेनेत्यशालोस्तु गैरिकम्
लमन्येन साहाय्यात्त्राभदायक इति गैरिकम्बूलम् अथ खल्लासरः तत्र खल्लासरया गेलस्य रासा

पादवः द्वयोरथैकेनचशीतभा... दृष्टिमार्गेविचरन्करोति नमूयंशीलन्नचसंयुतिस्वाखलासरको
 र्यहरस्तदास्यात् अत्रलनेशकार्येशयोरपिसुथशिलाभावोज्ञेयइतिकेचिदाहुस्तन्मतस्सर्वैः
 खलासरफलद्वार्यनाशकमित्युक्तम् तत्रलनेशकार्याधिपयोरित्यशालाभावेकार्यप्राप्तिरेव
 जानातत्रकार्यसम्भवः खपुष्पादिसमस्तयोरित्यशालेकार्यप्राप्तिसम्भवेपिलनपकार्यपाभ्या
 चंद्रस्यसतीत्यशालासम्भवाकेभद्रमयोगवदित्यशालफलनाशकः खलासर योगोज्ञेयइति सत
 तस्यसुक्तंजीरमैत्राजिके लग्नेशकार्याधिपयोरित्यशालोनवायुतिः द्वाभ्याञ्चन्द्रेनेत्यशालीत्रेफ
 खलासरसुभः इहाहरराम लप्स्यसुतमितिप्रलेसिंहलग्नरविः क्रिये वेदांशैस्सुतपः
 जीवः कुभंशैशरसमिर्तेः लग्नकार्यपयोरस्तियोगोसुथशिलाभिधः अथकम्पानि
 अंशेचविधुसुथशिलोनहि द्वाभ्याञ्चनेनकार्यस्यनाशीखलासरोमतः इतिखलासरः
 अथरहयोगः तत्ररहयोगलक्षणसुक्तयोगसुधानि धीवकेराद्युमराकराभिगामिना
 स्तप्राप्तनव्यय १२ रिपुईनाशठगामिनाच क्रूरेणक्रमितमभस्सदेत्यशालंतद्रहंहर

गौरिकबलेम			
४	५	६	३
७	८	२	१
९	१०	११	१२

हा.
२
४१

तिफलप्रहर्षणीयम् अत्रविशेषउक्तस्त्राजिकभूषणे अपोक्तिमस्यश्वरवेचरश्वेत्केन्द्रस्थमहेनच
 मृथशीलम् करोनिकार्येप्रथमम्विलम्बम्यश्चादवश्यंसकलार्थसिद्धिम् केन्द्रस्थितशीघ्रगतिः करोति ।
 अपोक्तिमस्येनचमृथशीलम् महेनकार्यमथमञ्चभूत्वाप्रानेविनाशंसमुपैत्यवश्यम् अत्रैहोहरण
 मत्रोदाहरणेषु मन्त्रप्रक्षेमखलग्नमोमः कन्यागतोगुः भाग्यपस्तत्रतत्रैवसंस्थितौरविमन्त्रगो
 सर्वदिग्प्रमिता द्योयफलनोशकः वातह्रग्नेमीनसंस्थः कुजोमकरगोगुः द्योदिगंशप्रागशुभंशुभं
 पश्चात्कीर्तितं वातह्रग्नेककसंस्थोभोमोमीनतोगुः द्योदिगंशोप्राकशुभंस्यात्पश्चादशुभमेवच इ ।
 निरदः अथदुःफालिकृत्ययोगः तत्रदुःफालिकृत्ययोगलक्षणान्नाजिकभूष ।
 गो मसुस्त्वपेहयदिवानिजोचेत्रे शिकेवापिनिजेप्रकुर्यात्योगचरणानधि ।
 कारिणांचेदुःफालिकृत्यशुभह न्निवृत्तः योगस्मृथशिलारव्येययधिकाररहि
 तेनशीघ्रेणमृथशिलद्वार्यकरन् हि अधिकारसहितेनाप्यवश्यंज्ञार्यकारमि ।
 तिजीराटीकाहन् अत्रोदाहर गामसुखप्रक्षेमखलग्नमोमसूर्यांशकः

खड्वासरः

४	५	४
७	५	३
७	२	१
७	२५	५४
१०	११	१२

२६ योगः

२	१	१२
३	१	११
४	१०	
५	७	२५
३	३	८

क्रिये दिगंसकस्सुरवाधीशोहिमांशुं कुंभसंस्थितः द्वयोरत्रेत्यशालन्वा
 त्पुरबलाभस्विनिर्दिशेत् इतिदुःफालिकृत्यः अथदुत्थोत्थद्वीरयोगस्त
 त्रदुत्थोत्थद्वीरयोगलक्षणसुज्ज्वरान्ताजिके लग्नेशकार्योधिपतीनि
 र्वलौयोगकारको तयोरेकस्वरोहोच्चादिस्थेनान्येनयोगकृत इत्यद्वीर
 योगेन्यसाहाय्याकार्यकारकः

प्रागशुभपञ्चाक्षमेरु
योगः

२	३	४	५
३	४	५	६
४	५	६	७
५	६	७	८

प्राकछमपञ्चाद २७भा
३योगः

२	३	४	५
३	४	५	६
४	५	६	७
५	६	७	८

यवान्येगहोस्वर्शादिगोशीघ्रगतीतयोः निर्वलेनचमनेमूथशीलकरी
 नदा बुन्धिवद्वीरयोगेन्यसाहाय्याकार्यकारकः तयोर्लग्नेशकार्येशयोः उदाहरणम् जायाप्रक्षेसिंहला
 ग्नभुलासप्राशनेरविः शनिर्मेघेननुभागः कुजोमेघेरसांशकः शनिस्वगटहसंस्थेभभौमेनमुथशीलक
 त्र जायालाभोन्यसाहाय्यादुत्थद्वीरयोगके वातह्रग्नेसूर्यभौममंदाः पूर्वीकवत्स्थिताः मेघेजीवः स्व
 हृदायांपंचाशोगुंनुभूमिजो मंदेनयोगकर्तोरवतोलाभोन्यतः स्पृतः अत्रस्वगटहगोभौमः स्वहृदाश्यागुत्त
 लोस्वनीचस्थेननिर्वलशनैश्चरेणोत्थशालकरावतः स्त्रीलाभोन्यतोवाच्यः इतिदुत्थोत्थद्वीरयोगः अथ

हा.
४२

दुःफालिकृत्यः

२	१२	११
३	१३	१०
४	१४	९

दुःस्थान्यद्वीरयोगः

६	४	४
७	५	३
८	६	२

तस्वीरयोगः तत्र तस्वीरयोगलक्षणमुक्तं
 हायनसिंधो लग्नेशकार्यधिपयोर्नयो
 गोवलीतयोर्भानगतोपराय दीप्रांश
 केर्वरियुतायस्नेः न्यर्सेमहोत्यंतशुभ
 स्तवीरः अत्र लग्नेशकार्येशयोरिशा
 लाभावेतयोरेकोवलीभाश्यन्तगः अ

दुःस्थान्यद्वीरः

६	४	४
७	५	३
८	६	२

तस्वीरः

६	४	४
७	५	३
८	६	२

परायं अन्यसैस्व गृहादिवीर्युतायाग्निमराशावित्यशालद्वारयाते जोदनेसः शुभस्तस्वीरयोगः उक्त
 हरराम् सुखप्रप्तेतुलालग्नद्वयशः कर्के भृगुशनिः सकोनत्रिंशदंशश्च कुम्भे योगोतयोर्नहि स्तनसंस्थे
 नगुत्ररापञ्चांशेनेत्यशालवान् शनिस्तस्वीरयोगोयंप्रोक्तः कार्यकरोवधेः इति तस्वीरयोगः अथ कु
 त्ययोगः तत्र कुत्ययोगलक्षणमुक्तं नाजिकभूषणो रवेरः स्वीयाटहादिकराटकगतः प्रागलग्नसंलग्न
 दृक्सद्दिदृष्टयुतश्चपापयुतिदृक्सम्वर्जितोभ्युद्गमः मार्गीकालवलाचितस्सवलवान् सम्यक्फलावाप्ति

दः कालज्ञैर्वलवीक्षणायगदितोयोरोहि कुत्याभिधः इतिकृत्यः अथदुनुः फयोगः तत्रदुनुः फयोगलक्ष
रांनत्रैव अंस्तज्ञ. तोव्यस्तगतिस्त्वरसैर्युतेक्षितोह्यंत्यारिगस्त्वगेहान् सप्रोपगोनीचरवगेत्यशालीरा
ह्यास्यपुच्छेदुनुफाभिधानः संज्ञानत्रैवदुस्पदुनुः फेविशेषोक्तः चन्द्रसूर्यात्द्वादशेश्विकाहोखरोड
नेहो न्येतुलाभ्याम्विशेषात् राशीशेनादृष्टमूर्तिनसर्वैर्हो ज्ञेयश्चून्यमार्गः पदेनः क्षीरोभान्नेनो शुभो
जन्मकाले एच्छायास्वाचन्द्र एव चिचिन्यः शुक्ले भौमः क्लृप्तपक्षेऽर्कसूनुः सुहृत्स्येन्दु म्वीक्ष्यते गोशुभो
सो अस्मापवादमाह समरसिंहः दिवसेतु पूर्वपक्षे एच्छायाज्ञानकेचरविसूनुः नरराशिगोऽल्पदोषा
स्वदृष्टेदं व्यन्यया कुतुते भौमोरात्रावपरे पक्षे स्त्रीराशिसंज्ञतस्वल्पदोषं कुतुते प्रह्लेजन्मनिचव्या
त्यप्यत्पुंशुरम् ज्ञानुः फः एते सर्वे इत्यशालस्येवभेदाः इत्युक्तञ्च यादवेन तन्नम्विशेषम्यतिपद्य
मामोनिर्नूपितः षोडशधेत्यशालः यथाचतुर्विंशतिभेदशालीस्यात्केशवश्चक्रगदादिभेदेः अन्यो
पि विशेषस्तत्रैव यद्यद्वावपतिर्ददाति हि निजने जोङ्गनाथायचेत्तत्तत्प्राप्तिकरोन्यथास्ययकरः क्रूर
श्च भान्दोपि कृत एव क्रूरशुभादिवीक्षणावशाद्वावावदेदु द्विमान्भागैरन्तरसम्भवेरवि १२ गुरोस्त

हा-
१-
४३

त्प्राप्तिकालनथा इति श्रीमहैवज्ञवर्यपरिउतदा मोदरात्मजवलभद्रविरचितेहायनरत्नेषोडशयोगाध्या
कृततीयः ३ अथसहमाधिकारः तत्प्रयोजनमाह यादवः सकलभावफलस्यसहायतांविदधतेसहमानिस
दायतुः विभ्रिरिवोद्यमनस्यनृणामतः सहमसन्नयनंविदधेस्फुटमिति अथशीघ्रोपस्थिन्यर्थंसहमानोनामा
न्युक्तानिसंज्ञानंत्रैः १ गुण्य १ गुण्य २ ज्ञान ३ यशसि ४ मित्रं ५ साहात्म्य ६ माशा ७ चरुमर्थता ८ चभ्राता ९
तनोगो १० राज ११ ज्ञान १२ माता १३ सुतो १४ जीवित १५ मंस्व १६ कर्म १७ मांद्यं च १८ मन्प्रथ १९ क
ली २० परतः समेता २१ शास्त्र २२ सवत्सु २३ सहतन्त्रयं २४ मृत्यु २५ सग्नपरदेश २६ ना
न्यदारां २७ स्यावन्यकर्म २८ सवर्णिक ३० त्वयकार्यसिद्धिः ३१ उद्वाह ३२ सृति ३३ सन्नाप ३४ अद्वा ३५
प्रीति ३६ वेत्त ३७ तनुः ३८ जाड्य ३९ व्यापारसहमे ४० पानीयपतनं ४१ रिपुः ४२ शौर्यो ४३ पाय ४४ दरिद्र
त्वं ४५ गुणता ४६ बुपथाभिर्ध ४७ वंधन ४८ दुहिता ४९ श्वश्रु ५० पञ्चाशत्सहमानिहि अत्रपरदेशसहमा
मेवमार्गसहसं विवाहसहममेवस्त्रीसहसं ज्ञानसहममेवविद्यासहसं ज्ञेयम् अन्यैरधिकानिसहसान्य
क्तानि भार्यारव्य ५१ मोक्ष ५२ वसुगवं ५३ पितृव्यसंज्ञ ५४ तथाक्तेर ५५ गमागमौच ५६ गजाभिधं ५७ सन्म

ति ५८ घात ५९ कोष्ठं ६० चतुष्पदा ६१ व्यसनं ६२ कृषिश्च ६३ दृष्ट्याख्य ६४ मारवेटक ६५ मृत्यकां ।
 ६६ ग ६७ प्राप्ति ६८ निर्धि ६९ ज्ञानि ७० ऋणानि ७१ बुद्धिः ७२ आधान ७३ धैर्योभिध ७४ सत्यकानि ।
 पंचादिसंख्या न्यखिलानिष्पानिप्रोक्तानिपूर्वैः क्रमशस्त्वथेषां स्फुटं वदाम्या नयनं यथोक्तमिति । अथ
 सुगमप्रकारेण पुरायसहमानयनमुक्तं संज्ञातन्त्रे सूर्यो न चन्द्रान्वितमहिलग्नम्बीन्दुर्कयुक्तनिशिपु
 रायसंज्ञसंशोध्यर्क्षशुद्ध्याश्रयभान्तराले लग्नत्रचेत्सैकधमेतदुक्तम् । अस्यार्थः दिवसे सर्वेषु प्रवेशो जा
 न्मकालो वा भवेत्तदा तां कालिकस्यष्टलग्ननात्कालिकस्यष्टसूर्यरहितेन चन्द्रमासान्वितङ्गो र्थ
 न्तत्पुरायसहसम्भवती रात्रौ लग्नस्यष्टचन्द्ररहितस्यष्टार्कयुतं पुरायसहसं स्यात् । अत्र संस्कारविशेष
 उच्यते । शोध्यर्क्षज्ञानिशोध्यते न्यूनः क्रियते योग्नहः सशोध्यस्तस्य राशिः शोध्यर्क्षयस्मिन् ग्नहेशो
 ध्योग्नहेशोध्यते सशुद्ध्याश्रयेषु हस्तस्य भंराशिः अनयो राश्यादिग्नहयोर्मध्ये शोध्यग्नहेशोध्यरा
 स्म्यशुद्ध्याश्रयग्नहेशोध्यंशावधिमध्ये चेत्लग्नस्य न्तदैतत्पुरायसहसमेकराशिसहितङ्गार्थयदि
 तयोर्मध्ये लग्नं स्यात्तदैकराशियुतन्नकार्यमित्यर्थः । अत्र शोध्यर्क्षशुद्ध्याश्रयेति सामान्योक्तं ग्नह ।

हा.
र.
४४

सहमानामपिग्रहराण्येकता अस्योदाहरणम् स्पष्टसूर्यो राश्यादिः ४। ८। १० स्पष्टचन्द्रो राश्यादिः
 २। ६। १२। १४। १६। १८। २०। २२। २४। २६। २८। ३०। ३२। ३४। ३६। ३८। ४०। ४२। ४४। ४६। ४८। ५०। ५२। ५४। ५६। ५८। ६०। ६२। ६४। ६६। ६८। ७०। ७२। ७४। ७६। ७८। ८०। ८२। ८४। ८६। ८८। ९०। ९२। ९४। ९६। ९८। १००।
 लग्नयुतं १००। १४। १००। सिंहाष्टमांशादारभ्य तुलाद्वादशांशावधि धनुर्लग्नाभावादेकराशियुतञ्जा
 नपुरायसहस्रं ११। ४। १००। अथरात्रौ वर्षप्रवेशे सूर्यः ४। ८। १० चन्द्रः ६। १२। १० लग्नं २। १४। १० अत्र
 सूर्यमध्ये चन्द्रशोभितशेषम् २। २६। १० लग्नयुतं ०। १०। १० तुलाद्वादशांशादारभ्य सिंहाष्टमांशावधि
 मिथुनलग्नसत्त्वादेकराशियोगाभावः तस्मादिदमेव ०। १०। १० पुरायसहस्रं अत्रार्थमूलं समरसिंहः हि
 वसेदिनपदि भोग्यांशशिशुक्तानंशकांश्च संमील्य अतः स्थितराशियुतांस्त्रिंशत्प्रत्येकतः कृत्वा य
 द्यंतरराश्यंतर्भवतिलग्नंतदास्यभुक्तांशाः मध्येसेष्यामध्यस्थिते तु भोग्यांशकाः पात्याः लग्नद्वितीय
 भवनात्रिंशत्प्रत्येकशोधिमेयत्र विष्टाभ्यतितत्रैव विज्ञेयं पुरायसहस्रमिति नक्तं तु चंद्रभोग्याद्विभुक्त
 यावदन्य अघविधिरिति व्याख्या द्विषंसेवर्षप्रवेशे सूर्यभोग्यांशान् चंद्रभुक्तांशाश्च संमील्य पुनः सूर्या
 चन्द्रपर्यंतं यावतोन्नः स्थितराशयस्तत्रिंशत्प्रत्येकतः कृत्वा योज्यास्त्रिंशद्गुरिताराशयो योज्या इत्यर्थः

पुनः सूर्यराशेः शकाशाच्चन्द्रराशिं यावन्मध्ये लग्नराशिर्न भवति तदा अस्मिन् लग्नस्य भुक्तांशः कृतांशसं
 मूहेऽप्येषां यदितु नयोः शोधशोधकयोः राश्यादिकयोर्मध्यवर्तिलग्नं भवति तदा लग्नभोग्यांशः त्रौ म
 क्तानां शमध्ये शोथ्या ततो लग्नद्वितीयं भवनमारभ्य त्रिंशदंशैरेकैकराशिं विशोध्य यस्मिन् राश्यादौ विश्राभ
 तिः स्यात्तत्र दृश्याद्यं पुरायसहस्रं ज्ञेयं रात्रौ चन्द्रभोग्यांशः सूर्यभुक्तांशैर्मध्यवर्तिराशिभिश्च युक्ताः का
 र्यास्ततो यद्यन्तराशं न दृश्यात् अन्यत्राद्यविधिः कर्तव्य इत्यर्थः अत्रोदाहरणार्थे दिने सूर्यभोग्यां
 शाः २१।५० चन्द्रभुक्तांशैः १२।१० युक्ताः ३४।० सूर्यचंद्रयोर्मध्ये एकसवराशिस्तस्यांशैः ३० युक्ताः ३
 ६४ स्वयंशोद्यः सूर्यो नश्चेद्दो जातः पुनरेतेशालग्नस्य वहिः स्थितत्वाद्भुक्तांशैर्यैजिताः ७४ स
 वंधनुत्सु लग्नस्य संस्कारो जातस्ततो लग्नात् द्वितीयं भवनं मकरस्तमारभ्य त्रिंशदंशैरेकराशिकल्प
 नयोसकरैकं मयोरंशाः ६० शोधिताशेषं १४ अंशादि अत्र मीनलग्नस्यांशाः ३० नशुध्यन्तु नोभी
 नचतुर्दशंशैर्विश्रान्तिजाता तस्मादिदमेव पुरायसहस्रं मीनलग्ने चतुर्दशंशः ११।१४ सम्प्रित संज्ञात
 त्रान्तीसमम् अथ रात्रौ चन्द्रभोग्यांशाः १७।५० सूर्यभुक्तांशैः ६।१० युक्ता २६।० चन्द्रार्कयोरन्तरस्य।

हा.
२.
४५

राश्यां २७. युताः २८. द्वाजातश्चन्द्रो नसूर्यः अत्र चन्द्रार्केयोर्मध्ये लग्नमस्तीत्यतो लग्नभोग्यांशः २९.
१६ प्रातः राश्यांमध्ये २९. द्वाजातश्चन्द्रो नसूर्यः अत्र चन्द्रार्केयोर्मध्ये लग्नमस्तीत्यतो लग्नभोग्यांशः ३०.
मीनानां यावत् अंशसमूहे २८. शोधिताशेषं १. मेषराशिरंशः ३. नशुद्धन्यतो मेषदश्यांशो विभ्रं
तिर्जीताश्रित इवमेव. १. पुरायसहस्रसंज्ञानत्राणीतसहस्रसमम् अथसंज्ञानत्रोक्तसैकताकर
रोगोपपत्तिः तत्रपूर्वसमरसिद्धे नलग्नसंस्कारेशोध्यशोधकयोर्मध्ये लग्नाभावे लग्नभुक्तांशः कृतां
शसमूहे स्पेप्याः लग्नसमत्वे तु लग्नभोग्यांशः कृतांशसमूहे शोध्यपुनर्लग्नद्वितीयभवनात् त्रिं
शत्येकतः कृत्वा शोधनसुक्तं तत्र लग्नाभावे भुक्तांशसहितं शसमूहे धनभावात् त्रिंशत्तिंशं शशो
धने धनभावाद्देवसहस्रगणानाजाता धनभावलग्नभावयोरनश्वैकराशिमिंतदृष्टमतसमूहसैक
तां कृत्वा लग्नादेवसहस्रगणानोक्ता लग्नसमत्वे तु भोग्यांशसमूहे धनभावात् पूर्ववच्छेधने कृतेऽ
त्रापि धनभावाद्देवगणानाजाता परन्तु भोग्यांशशोधने भुक्तांशयोजने शसाम्यपूर्वकमेकराश्यांश
नामूनत्वमवेति सकराशिहीनो धनभावो लग्नभावसवभवत्यतः सहस्रसैकतासंस्कारे विनैवल्लग्नो देव

सहस्रगणमोक्त्युपपन्नसैकतासंस्कारकरां अत्रकेचिद्भग्नद्वितीयभवनादिनिवाकेलग्नासं द्वितीय
भवनादितिपञ्चम्यंतपदद्वयनूपपाठंकल्पयित्वायद्यंतराशयतर्नभवतिलग्नंतदास्यभुक्तांशामध्येसेप्यास्त
देवलग्नभवन्नदेवाग्निमराशंशःशोध्याः यदातुमध्यस्थितंलग्नंतदास्वभोग्यांशामध्येसेप्यास्तदेवलग्नं
द्वितीयलग्नादारभ्याग्निमराशंशःशोध्याः एवंकृतेसतिलग्नस्यवहिस्थितत्वेवालग्नयोगएवभवतीत्याहुः
नेतद्रूम्ययतोऽत्रैषिस्थानाभिषिक्तसमरसिंहवाकेप्रथमतः पाठांतरकल्पनमेवंनोचितं न्येककल्प्यमानेपि
पाठे क्रमादितिपदाभेदान्नाभिमतसिद्धिः शीतिरियंनथकर्तृणांयत्रयथासंख्यंचिकीर्षितंनत्रतत्रक्रमश्चासं
ख्यप्याक्रमपदानिप्रसृज्यते अत्रागजाश्वेस्त्रिरसैर्विभाजिताःकरणविलिप्तासुशशीज्ययोः क्रमादितिभा
स्कारः अतः क्रमोक्तेसंत्यामेवयथाकार्यलाभोभवेत्क्रमपदाभावेपिविपरीतोप्यर्थः संभाव्यते यथासुग्न
स्यमध्यगणमोक्तेसतिद्वितीयभवनादारभ्यशोधनंलग्नस्यांतर्भूतेसतिलग्नानादारभ्यशोधनमित्यर्थत्वात्
अथचअत्रसिंहस्ययद्येवसवाभिप्रायोभिमतः स्यान्नदायदातराशयंतरित्यादियद्वयोक्तप्रकारंगोरंवेसप
हायंप्रथमपद्यकथनानंतरंतत्रराश्यादिलग्नंसेप्यमित्येवप्रकारंलाघवात्समरसिंहोब्रूयान्चनकृतम ।

हा.
२.
४६

तो लग्नद्वितीयभवनादित्येकमेव पदं जायत इति सिद्धांतः सतत्स्य ह्यसुक्तं तेजः सिंहेन भोग्या न ह्यिरवेरंशाः
शुक्ताश्विमे लयेत् ततस्तयोरन्तरालराशिसंघांशकैर्युतान्स्याच्चेन्नान्तरराश्यन्तर्लग्नन्तस्यांशके च ये ल
ग्नभुक्तास्तस्यः स्येषास्तन्मध्यस्थेष्ववोदये तदात्रोदयभोग्यंशाः पात्यास्युर्भागपिराडतः त्रिंशत्कृत्वा धर्म
स्थानिदंशान्प्रत्येकशोधनात् विश्राम्यतिहितत्रैस्यस्यात्पुरायसहस्रं विधोः भोग्यादारविभुक्तनुनिश्यन्यो वि
धिरेदिमइति वामेनेनापि पितृसहमानयने स्पष्टमभिहितञ्च दिनेवर्षविलग्नञ्चेत्सूर्यभोग्यांशकास्त
तः शनिभुक्तानंशकाश्च मध्यं राश्यंशकैर्युतान् सकीकृत्य ततः प्राग्वत्कृत्वा लग्नविचारंगाम् रात्रौ वर्षे
विलग्नञ्चेच्च निशंशकास्ततः सूर्यभुक्तानंशकांश्च पिराडयेत्प्राग्वदाचरेत् शुद्धिः कार्मधनाद्यत्रैविश्रा
न्तिः पितृसग्नतदिति यत्तु नरसिंहनहनेन दिवाकरेण स्वकृतवर्षपद्धतिटीकायां सैकंता संस्कारो वासने
नोक्त इत्युक्तं तन्मतिभ्रमेणाताजिकशास्त्रावबोधरूपायान्ताजिकसुक्तावल्यामप्युक्तम् सवन्निचास्योनि
शिवे परीत्यान्मध्येतनावृत्तितमेष्ट्यभागेः असंभवे लग्नगतांशयुक्तं गरायन्धनस्योदरिविसेषु चैव प्रिति स
हज्ञाभरोगप्युक्तम् दिवसे भानुभोग्यांशानिन्दुभुक्ताश्च मेलयेत् तदन्तरालराश्यंशयुतान् लग्नन्तरे यदि

नस्यान्तहाद्येषाः भुक्तांशाः अस्वमध्यगे पात्याभोग्यलवाः स्वातुत्रिंशच्चिंशच्चशोधयेत् विश्राज्यमिगटहे
यत्रविज्ञेयस्युरण्यसद्यतदिति स्वातुद्वितीयभवनात् येषुनोक्ताएथकशुद्धिस्तेषुकार्या धनदितइतिजी।
रौताजिके पिस्यष्टमुक्तमेवजीरौताजिककर्तृभिः प्रामारिकैरुक्तत्वात्केशवदेवज्ञहरिभट्टगणेशदे।
ब्रह्मसंस्कृतासंस्काररहितं सहससाधनं नरमणीयं अस्मद्गुरुणाभेवमंतं युक्तिसहस्रमालोचयामः ।
किञ्चसंस्कृतासंस्काररहिते कृतेपिसहस्रमेफलेविसंवादइत्यादिसुज्ञैर्विलोक्यमिच्चि अथर्वसंस्कृतासंस्का
ररहितं सहससाधनं केशवदेवज्ञगणेशदेवज्ञतोऽतिप्राचीनेनहरिभट्टेनेवकृतमित्यवगम्यते यत्संस्मा
त्प्राचीनेर्वाचनादिभिः संस्कृतासंस्कारउक्तोस्ति अतसवज्ञायतेगणेशदेवज्ञकेशवदेवज्ञादिभिरधुनिकैर्हरि
भट्टे मेधेदेवसंस्कृतासंस्काररहितं सहससाधनं कृतमस्ति तत्रहरिभट्टस्यसहससाधनज्ञानस्तेशोपि।
नास्ति सत्संस्कृतजिकसारे सुपुंयस्यादिवसेर्कतोहि मनुचिः शोधयः स्ययारविश्वं हास्त्रग्नसमच्चित्तमि
त्यादिने कलसहस्रशिरोमणोः सुपुंयसहसस्यसाधनं समरसिंवाक्याज्ञानाद्यथाअन्यथैवोक्तं तथै
वसंस्कृतासंस्कारोपिनोक्तमित्यलमतिक्रिष्टेनसमरवाक्यविचारविस्मरेणविरम्यते स्वगुरोर्मतविद्देविप्र

श्री.
१.
४७

लं च सतखंडनेन वल्लभद्वक्तो योगो लोके ॥ स्मिन्केन वार्येतामिति अथावशेषसहमानां साधनं संज्ञा
तुत्रे व्यक्तसमस्या दुःखविद्ययोस्तु संसाधनं पुरायवियुक् सुरेज्यः दिवा विलोमं निशि पूर्ववत्तु यशोभि
धत्तन्सहस्रवदन्ति अस्मात्पुरायसहसाहिनरात्रिव्यत्ययेन गुणुविद्यासहस्रयोः साधनं कर्तव्यं
पूर्ववत्तन्मयागः सैकताचकार्या पुरायसग्रगुणुसग्रतस्त्यजेत् व्यत्ययो निशिसिताचित्तनुतत् सैक
तामनुवदुत्तरीतितो मित्रनामसहस्रम्विदुर्वुधाः अत्रशोधयेत् शुद्धाश्रयभान्तराले सितो नचेत्सैक
मेतदुक्तम् पुरायद्वैतशोधमेदुक्तवत्स्यान्माहात्म्यं तं नक्तमस्माद्विलोमम् ६ शुक्रमन्त्रादहिनत्तु
लोममासारं स्यादुक्तवच्छेषमुत्थम् ७ अत्रोक्तवत्युरावदित्यादिशैलैर्लग्नयोगसैकताज्ञानव्यति
सामर्थ्यमासात्तनुपाश्चशोधनत्तुम्विलोमन्तनुपेक्षजेतु जीवादिशुद्धे सततं पुरावद्भूता किं हीनादुत्त
स्यदोत्यः सततस्वामिनिभौमेदिवारत्रौ च जीवादिशुद्धे सामर्थ्यसहसं स्यादिति अत्र सर्वत्रशोधनं कर्त
सति यत्र योगो नोक्तस्तत्र लग्नयोगः कर्तव्यः उक्तञ्च यादवेन शोधयेत्ते यत्र न योग उक्तः कस्यापि तत्र
युतम्विलग्नमिति केशवपद्धतौ सर्वत्रतनुर्पेक्षयेतियदुक्तं नन्मूलाभावादुपेक्ष्यम् ताजिकसारेण सा

मर्त्ये ननु पात्यजेत्सि निसुतं घस्त्रे न्यथा रात्रिष्विति सामर्थ्ये सह मेशोध्य शोधकवेपरी न्यसुक्तं त्रिभू
 लत्वा दुपेक्ष्य यदाह समरसिंहः सामर्थ्ये सह मम द्विचलग्नपतेर्भृसुतं निशिविलोमम् अस्यास्य भ्रुग्रा
 धीशादौ मया वत्सामर्थ्ये सह संभवति भौमा लग्नाधीशं शोधयेदित्यर्थः नन्वेतत्कृतो वर्गस्य तदिति
 चेच्छुण्णैतद्वाख्या नस्य त्यसोपलब्धैव युक्तं यतो भौमा लग्नाधिपेशो धिते सतिलग्न्याधीशा
 दौ मपर्यन्तद्गणना भवति लग्नाधीशादौ मेशो धिते सतिलग्नेशादौ मपर्यन्तं गणना भवति नद्यथा वि
 धे प्रवेशे भौमेशादौ राश्यादिः ३।११ लग्नेशश्च द्वा राश्यादिः २।५ अत्र लग्नाधीशाच्च द्वा दौ मपर्यन्तद्गणना
 कर्तव्या तमिथुनपञ्चाशादुपरिकर्कदशमांशावधि गणना जातं राश्यादिः १।५ लग्नाधिपो न भौमस
 मप्रतुकुजेन लग्नप्रसमं अतएव मुक्तावल्यां स्पष्टमभिहितं सामर्थ्ये सद्यदिवसे कुजतो गनांशं चेत्सां
 गयोः गुणैर्भृसुसदैवजत्थादिति समरसिंहवाक्ये यस्माद्गणना तस्य शोध्यत्वं यदनधिमगानात्
 स्य शोधित्वं सर्वत्र ज्ञेयमित्यलं दिने गुरोश्चंद्रमपास्य नत्तरविक्रमादर्कविधूचदेवौरीत्योक्तवा
 गोरव १० मर्कमार्के रमास्य वामं निशिराजतातो १२ दिने गुरुमध्ये चंद्रमपास्य शोधकयोगः कार्यः रात्रौ

हा.
१.
४८

दिनमंधोसूर्यमपास्यचंद्रयोगः कार्यः दिने रात्रौ च क्रमाच्छोध्यर्षसुद्धाश्रयभांतराले सूर्यश्चंद्रो वानभवेत्तदे
कराशि शिरो गोविधेय इत्यर्थः १३ मातेन्दु तोपास्यसितं विलोमं नक्तं सुतो हर्निशमिंदुमीज्यात् १४ स्याज्जीविता
ख्यं गुणमर्षे तो ह्निवामं विशीदं १५ सममं वयावु १६ मातृसहमेमवजलसहमं ज्ञेयम् कर्मज्ञमारात्रि शिवा
ममुक्तं १७ रांगाख्यमिंदुं तनुतः सदेव १८ स्यान्मन्मथोलग्नं पमिंदुतो ह्निवामं निशीदुतनुपसदाकीत् १९
यदि चंद्रो लनेशस्तदाखेरिंदुमेव सदाशोधयेत् २० कलिस्पमेस्तोगुणतो विशुद्धे कुजे विलोमं निशिपूर्वरी
त्या २०। २१ शास्त्रं दिनसौरिर्मंशास्यजीवाह्वामं निशिज्ञस्ययुतेः पुरावत् अत्रबुधयोगः सैकताचबुधं वटही
त्वाकर्तव्येति दिवा निशं ज्ञाच्छशिनं विशोध्यबंध्वारख्य २३ मेतन्निशिवंदकं स्यात् वामं द्विबैत २४ न्मृतिरह
मर्षात्सदाविधुं शोधयतार्कियोगात् २५ रात्रौबंधुसहममेव वंदकसहमं दिने चंद्रमध्ये बुधेशोध्योत्त
ग्नयोगादिपूर्ववद्वंदकसहमं स्यात् मृत्तिसहमेशानियोगः शनिं गट्हीत्वा सैकताचकर्तव्या देशान्तराख्यं नव
मादिशोध्यधर्मेश्वरं संततमुक्तवत् स्यात् २६ अहर्निशं विन्नपमर्थे भावादिशोध्यपूर्वोक्तवदर्थसग २७
समरसिंहोऽपि अर्थसहमं द्वितीयाधिपात् द्वितीयञ्च दिनरात्रम् अयमर्थः द्वितीयाधिपात् द्वितीयं प

वदर्थसमम्भवति द्वितीयाधिपं द्वितीयभावाच्छेधयेदित्यर्थः केशवपद्वतौ यत्त्वे शास्त्रमभ्युव्यकं
मित्यर्थं संहमंशोधशोधकव्यन्ययादानीतन्तत्समरसिंहवाक्यज्ञानादेवेति सितादयास्यार्कसया
न्यदोरह्यसदाप्राग्वदथा २८ त्यकर्म चन्द्रच्छनिस्वाममथानिशयां २९ शश्वहरिज्यन्दिनवन्दको
त्या ३० चंद्रमध्ये बुधसदाशोध्यो लग्नयोगादिपूर्ववद्धारिज्यसहमंस्यात् शनेर्दिवा र्कश्चिचन्द्र
मार्के विशोध्यसूर्येन्दुमनाथयोगात् स्यात्कार्येसिद्धिः ३१ सततश्चिशोध्यमन्दे सितात्स्यात्तु विवाहस
प्र ३२ दिने शश्वेसूर्यः शोध्यसूर्यो क्रान्तराशीश्वरो गहो योज्यः रात्रौ शनिमध्ये चन्द्रशोध्यश्चन्द्रा
क्रान्तराशीश्वरो योज्यः उभयत्रापि सैकता यथासम्भवं विधेया गुरोर्बुधम्योत्यभवेत्प्रसूतिर्वीमन्त्रिशी
दुंशानितो विशोध्य षष्ठस्येदुक्तदिशासदैवसन्नापसया ३४ ५५ रमपास्यशुक्रात् अत्रताञ्जिकसारे
षष्ठभावाच्छेधनमुक्तन्तत्समरसिंहवाक्याज्ञानादेवेति ज्ञेयम् यदाह समरसिंह सन्नात्सहममह
निशान्दिमन्दान्तं षष्ठतः पात्यइति अत्रयस्मान्यात्यस्सरावयोज्यो ज्ञेयः यथा मित्रसहमे शुक्रात्या
न उक्तं तत्र शुक्रो योज्यते तथा षष्ठभावावयोज्य इत्यर्थः अत्रारमयास्यशुक्रादित्यग्निमेरासम्भूतः

हा
२-
४२५

अद्वा सदा प्रोक्तदिशं य ३५ पुरायस्विद्याख्यतः प्रोक्त्यसदा पुरोक्ता प्रीत्याख्यसु ३६ केवलदे ३७ हसंज्ञे ३८
यशस्यमेजाज्यमपास्यभोमात् शनिस्विलोमनिशिचांद्रियोगाद्यापार ३९ माराद्दुमपास्यशश्वत् ४० प
नीयपातः शोरेनविशोधयसोरेर्विलोमनिशिपूर्ववत्स्यात् ४१ मंदं कुजात्प्रोत्थरिपुर्विलोमं रात्राभवे ४२ द्वौ
मविहीनपुरायात् शौर्येविलोमनिशिपूर्ववत्स्यात् ४३ दुपायर्ज्यं रविनोविशोधय वामनिशि ४४ जंतुवि
शोधयपुरायाद्दुपुर्विलोमनिशितदरिद्रम् ४५ अत्रपुरायसहमादुधं शोधयेत् पश्चाद्दुधयोजयेत् सर्वं कृते प
रायसहमतुल्यं द्रुद्रसहमं भवति परंतुरात्रौ वैपरीत्यनिमित्तं दरिद्रसहमानयनं कृतमिति सूर्योच्चारः ० ।
१० सूर्यमपास्यनक्तचंद्रं निजोच्चार १३ द्रुवतापुरोक्त्या ४६ दिने सूर्ये च मध्ये सूर्यः शोधोरत्रौ तु चंद्रौ च चंद्र
मपास्योभयत्रापिलग्नयोगादिपुरोक्त्या कार्यं कर्कटं तः ३१५ प्रोक्त्यशनिं स्याज्जलाध्वान्यथानिशि ४७ पु
रायाच्छुनिविशोध्यान्हि वामनिशितुवन्धनम् ४८ चंद्रसिः तादयास्योक्तं सदा कन्याख्यसुक्तवत् ४९ प्रया
दकं मपास्याययोगादश्वोन्यथानिशि ५० इति पंचाशत्सहमानि अथान्येषां सहमाना मानयनसुक्तं यादवेन
शुक्रं मदेशाज्जहिसप्रमेशः शुक्रस्तदा चंद्रपतेः सजायं जयाभिधं ५१ सूर्यसुताच्चपुरायं स्याद्वंधमेष्टं च नि

संज्ञसौरं ५३ द्युगत्रमीज्यसुकृताद्विहायभौमान्दितन्दुःखगृहप्रदिष्टं ५३ मंदंमहीजाद्विवसेनिशां विलो
ममङ्गसहमंचसांगं ५४ भौमं हि मांशोत्थं हायघस्त्रेशः ससूर्यो हिविलोमरात्रौ ५५ सूर्योच्छ्रान्तिंसांगमिदं
तथैवगेभममाख्यं सहमन्विचिन्त्यम् ५६ गुत्तंसदेदोस्तनुपुगाजारव्यं ५७ गुरोरंविंसांगमहन्यथोत्थेत्न
तं विलोमं सुसहन्त्यगारं ५८ पुराणं गुरोर्घातइहोक्तमन्यत् ५८ सनेः कुजञ्चोष्टकमङ्गयुक्तं ६० दिवादि
पुं ६ चान्य १२ गृह्णात्सलग्नम् चतुष्पदारव्यं निशिवाममार्किम् ६१ लग्नात्सलग्नं व्यसनं सदैत ६१ न्य
न्दन्धराजातदुनिशंसलग्नम् कृष्यारव्यकं ६३ चन्द्रमसोर्कमहिरात्रौ विलोमत्रनुसंयुक्तं स्यात् ६४
ष्ट्यारव्य ६४ सेतानिमुनीरितानीति अथपितृव्याखेटकभृत्य बुद्धिसहमानयनमुक्तमुक्तावल्याम्
सूर्ये मन्दविशुद्धे पितृव्यमवनम्विलग्नान्ते ६५ षष्टं षष्टेशेनं सव्ययमाखेटकमभवति ६६ सौम्यम्वि
शोध्यं चक्षुःक्षेत्रगाल्योभृत्यसहमं स्यात् ६७ जीवस्सूर्येविहीनो लग्नयुतो बुद्धिसहमं स्यात् ६८ रात्रौ
नद्विपरितं ज्ञेयं सर्वत्र पूर्ववद्वेद्यम् अथान्यसहमानामानयनमुक्तं हिल्लाजताजिके लाभं लाभेशोभं
लग्नयुतं प्राप्तिं सहसं स्यात् ६९ लग्नन्तुर्येशेनं लग्नयुतस्यान्निधेस्सहमम् ७० धैर्यं म्माहात्म्यसह

मम् ७१. ज्ञानसमंज्ञातिसमंस्यात् ७२ मन्दशुक्रविहीनो लगनयुतस्याहरांसहमम् ७३ सुतपोल
 ग्नविहीनः पञ्चमभावान्वितो यगर्भसहमंस्यात् ७४ चन्द्रोवुधेनहीनो लगनयुतस्तन्यसहमंस्यात् ७५
 स्यान्वेत्सहस्रानान्दिनरात्रिक्तोनभेदोस्ति इतिसहमानान्दिनरात्रिक्तोनभेदोस्ति इतिसहमान
 यनम् अथसहस्रस्यष्टीकरणं रोमकताजिके लंकोदयस्यभुक्तांशाः स्वोदयसानयाहतासहमा
 शे द्वेयोरैक्यन्दशभक्तन्दलीकृतम् सौम्यगोलेधनम्योक्तं याम्यगोलेतदन्यथेति सतस्यष्टसुक्तस्त्रि
 ष्वनाथताजिके षष्ठोसहमसदानास्यष्टीकरणमुत्तमम् यस्मिन् राशे तु सहमत्तल्लंकोदयमानुकम्
 विभजेदंशकैर्लब्धैः पृथगेवनिधापयेत् तथैवनिजदेशोन्यमुदयप्राप्तकञ्चयत् तन्पूर्वेलब्धसंयुक्तं
 नख २० भक्तलवादिकम् तद्धनंसौम्यगोलस्थेसहमेयाम्यगोत्तरां अतीवसहमस्यष्टजायतेगगा
 कोक्तिज्ञेति सहमेस्यष्टीकरणमुक्तं रोमकेन लंकोदयस्यभुक्तांशाः स्वोदयस्यतयापुनः तदेक्यं द
 शभिर्भक्तफलमंशादिकं भवेत् सौम्यगोलेधनं प्रोक्तं याम्यगोलेतदन्यथेति अनयोः प्रयोजनं जीर्णः
 ताजिके सहमेशः स्फुटदृष्ट्यापश्यतिसहमंतदावलनस्य सहमस्यैवप्राप्तिः स्फुट किंसमेरोषकः ।

शहेति गृहसहमानयनंसमरसिंहटीकायांतुकज्योतिर्विद्विउक्तं गृहमग्नस्यगृहात्संशोध्यलग्नयो ।
ज्यं गृहसहमं भवेत् एवंमुथहारशिसंयोगान्मुथहासहमंचभवति उक्तञ्च मुथहारसिसंयोगान्मुथ
हासहमञ्चतत् अथभावसहमानयनमुक्तं रोमकेन वर्षेजमौदिवाकार्येस्वामिहीनंतनुंसदा भावही
नंतथारात्रौ लग्नयोज्यंस्फुटं भवेदिति अत्रसहमस्यसहमाधीशस्यचसबुलत्वे गृहाणांशुभाशुभं
वाफलमविकलं स्यात् निर्वलत्वे न्यूनं स्यादिति ज्ञेयं अथात्रकिञ्चिद्विशेषविचारः एतानिसहसूभिर्नि
देवदत्तादेः शुभाशुभफलजिज्ञासार्थमभिहितानितत्रयस्यजन्मपत्रमस्ति तस्यभावत्सहसविचारे
भवति अथेदानींतदीभ्यभ्रातुर्येदिजन्मपत्राभावस्तदातदीषपत्नीभाग्यलाभराज्यसहमानिचिकीर्षि
तानिसन्तिसवंपत्न्यादीनां भ्रात्रादिसमानिचिकीर्षितानिसन्तिकथंतेषान्निष्पन्निरितिचेदुच्यन्ते यस्य
भावस्यशुभाशुभफलजिज्ञासाभीष्टासएवभावोलग्नंकल्प्यस्सूर्यादिगृहास्तुयथास्थितांएवमन्त
व्यास्तत्रसूर्येनचन्द्रान्वितमहिलग्नमित्याद्युक्तप्रकारेणपुराणदिसहससाध्ययतः पुनर्भ्रात्रादेः प्रसू
तिसहमानयनेषुषुभावादियोगश्चिकीर्षितस्तत्रभ्रात्रादिभावाद्यत्सृष्ट्यादिभावस्तद्विषयेदिति अन्ये

हा.
१.
५०

मम् ७१. ज्ञानसमंज्ञातिसमंस्यात् ७२ मन्दशुक्रविहीनो लग्नयुतस्पाहरांसहमम् ७३ सुतपोल
ग्नविहीनः पञ्चमभावान्वितो यगर्भसहमंस्यात् ७४ चन्द्रोबुधेनहीनो लग्नयुतस्तन्यसहमंस्यात् ७५
सषाब्दे लक्ष्मिनान्दिनरात्रिकृतोनभेदोस्ति इतिसहमानान्दिनरात्रिकृतोनभेदोस्ति इतिसहमान
पनम् अथसहमस्यष्टीकरणं रोमकताजिके लंकोदयस्यभुक्तांशः स्वोदयसानथाहतांसहमां
शेद्वेयोरैक्यन्दशभक्तन्दलीकृतम् सौम्यगोलेधनम्योक्तं याम्यगोलेतदन्यथेति सतत्स्यष्टमुक्तमि
श्वनाथताजिके धस्योसहमसदानां स्यष्टीकरणमुत्तमम् यस्मिन् राशौ तु सहमत्तल्लंकोदयमानुकम्
विभजेदंशकैर्लेख्येयगेवनिधापयेत् तथैवनिजदेशोन्यमुदपंप्राप्तकञ्चयत् नत्पूर्वलब्धसंयुक्तम्
नख २० भक्तंलवादिकम् तद्धेनसौम्यगोलस्थेसहमेयाम्यगेऋणं अंतीवसहमस्यष्टंजायतेगगा
कोक्तिज्ञइति सहमेस्यष्टीकरणमुक्तं रोमकेन लंकोदयस्यभुक्तांशः स्वोदयस्यतयापुनः तदेक्यद
शभिर्भक्तंफलमंशादिकं भवेत् सौम्यगोलेधनं प्रोक्तं याम्यगोलेतदन्यथेति अनयोः प्रयोजनं जीर्णः
ताजिके सहमेशः स्फुटदृष्ट्यापश्यतिसहमंतदावलनस्य सहमस्यैवप्राप्तिः स्फुट किंसमेरोषकः ।

प्राहेति महसहमानयनंसमरसिंहटीकायांतुकज्योतिर्विद्विउक्तंम् महमग्नस्यगृहात्संशोध्यलग्नयो ।
ज्यंमहसहसंभवेत् एवंमुथहारशिसंयोगान्मुथहासहसंचभवति उक्तञ्च मुथहारशिसंयोगान्मुथ
हासहसञ्चतत् अथभावसहमानयनमुक्तंरोमकेन वर्षेजमौदिवाकार्येस्वामिहीनंतनुंसदा भावही
नंतथारार्त्रो लग्नयो ज्यंस्फुटंभवेदिति अत्रसहस्यसहसाधीशस्यचसबुलत्वेग्नहारांशुभाशुभं
वाफलमविकलंस्थात् निर्वलत्वेन्यूनंस्यादितिज्ञेयं अथात्रकिञ्चिद्विशेषविचारः एतानिसहस्रभि
देवदत्तादेः शुभशुभफलजिज्ञासार्थमभिहितानितत्रयस्यजन्मपत्रमस्ति तस्यभावत्सहस्रमविचरो
भवति अथेदानींतदीभ्यभ्रातुर्येदिजन्मपत्राभावस्तदातदीषपत्नीभाग्यलाभराज्यसहमानिचिकीर्षि
तानिसन्ति एवंपत्न्यादीनां भ्रात्रादिसमानिचिकीर्षितानिसन्तिकथंतेषान्निष्पत्तिरितिचेदु च्यन्ते यस्य
भावस्यशुभा शुभफलजिज्ञासाभीष्टास एवभावो लग्नं कल्प्यस्सूर्यादिग्नहास्तु यथास्थितां एव मन्त
व्यास्तत्रसूर्यो न चन्द्रान्वितमहिलग्नमित्याद्युक्त प्रकारेणपुण्यादिसहस्रसाध्यंयतः पुनर्भ्रात्रादेः प्रसू
तिसहमानयनेषु शुभावादि योगश्चिकीर्षितस्तत्रभ्रात्रादिभावाद्यत्वस्यादिभावस्तद्विषयेदिति अन्ये

हा.
२.
५१

भुलग्नस्थाने भ्रात्रादि सहसंयोज्यं षष्ठभावादियोगे पञ्चराशियुक्तस्तत्सहसंयोगो विधेयः तदेतत्सह
सुक्तं सुक्तावल्याम् अभीष्टसया निशुभाशुभार्थपित्रादिकानां विद धीतधीमान् प्रोक्तप्रकारेस्तनु
वत्स्वस्य संयोजनेनेति गुरोर्मतं मे इति एवन्तद्वावस्यापि पित्रादीनाम्पराणसहसंयोज्यम्
यथा मृतिरष्टमर्षादिन्दुम्विशोध्योक्तवदार्कियोगादिति अत्र हितत्तद्वावस्तत्सहसंयोज्यं लंग्नस्य क
ल्प्यतस्मात्प्राग्वादानानीयचन्द्रमिदानीमानीताष्टमभावविशोध्यशनियोगे सति मरणासहसंयोज्यं
स्यात् एतदप्युक्तजत्रैव पित्रादिरिष्टसहसंयोज्यं मभावत इति एवमेकस्मादेव वर्षलंग्नादृजेका
निसहसंयोज्यं भवन्तीत्यलम्यसंगेन अथ सहसंयोज्यं फलानि तत्रादौ सहसाधीश्वलित्वावलित्वं
रासुक्तं सप्तसिंहेन स्वर्गहोत्रं त्रिंशत्रैराशिकनवांशकगतानाम् प्राक्स्थाने वलवान् यथोत्तरस्थाने गो
हीनः यस्य ब्रह्मवोधिकारास्तद्वलमन्वेष्यमुदयदृष्टौ च बह्वधिकारोपियदानवीक्ष्यते लग्नमस्य नवलं स्या
त् स्वल्याधिकारयुक्तो विलग्नदर्शी वलीखेटः दिवसे च वर्षलंग्ने दिनखेटानां निशागतो न्येषाम् वलम
धिकं क्रूरस्थाने च शुभैरशुभमन्यथानुशुभमिति दिनखेटाः पुंगुहाः अन्येषां स्त्रीगृहाराणां मिति ।

अथसहस्रस्य वलावलमुक्तं रोमकेन स्वस्वामिवाशुभैः खेटैः सहसंयुतवीक्षितम् भवेद्दल्युतं स्वामी ।
वस्त्वान्यस्य वा भवेत् विपर्यये निर्वलत्वमष्टमाधिपसंयुतम् क्रूरैर्यशालसहितं तत्फलं नैव हायने ।
सहस्रस्वामीपतिते द्वा. ८। १२ भवनेरिष्टकरोत्यचिरात् सहस्रेषु भयुतदृष्टे सहस्ररिष्टं विनाशयतीति यादं
वोपि स्वपतिमित्रशुभेक्षितसंयुतं सहस्रमुद्गतनाथमुदीरितम् वलिनिजार्थकरं यदि वान्यथाक्षयकरं भवने
च विचिंतयेदिति तनुवहूनां वर्षप्रवेशे पुराणाश्वराज्यगजादिसहस्रानां तदधिपानां च सवलत्वं दृश्यते परं
तु तत्फलं तेषां न भवतीति चेदुच्यते प्रथमं जन्मनि प्रागुक्तरीत्या सर्वाणि सहस्रानि साध्यानि ततः स्वामिनो ।
वलावलविवेकं सहस्रस्यापि वलावलविवेकं विधाय येषां सहस्रानां सर्वप्रकारेण नैर्वल्यं निर्णयितं
तानि वर्षे फलदानां सामर्थ्यात् कदाचिदपि न विचारयेत् येषां तु सर्वप्रकारेण सवलत्वं तान्येव वर्षे वि
चारणीयानि उक्तं च संज्ञान्तरे, आदौ जन्मनि सर्वेषां सहस्रानां वलावलम् विमृश्य संभवो येषां तानि
वर्षे विचारयेदिति अथ पापशुभग्रहसम्बन्धेन युतिदृष्टोः फलसंज्ञान्तरे पापयुक्तेषु भद्रे च दशुभं
प्राकृततः शुभम् शुभयुक्तेषु पापदृष्टमादौ शुभमसत्यरे अत्र वर्षे स्पष्टरामासारख्यं विभागद्वयं प्रकल्प्य

हा.
१.
५२

युतिदृष्टिफलयोः कात्तमेदंतः कल्प्यः लग्नात्यष्टाष्टरिष्कस्थ द्वादाशधर्मभाग्ययशोहरम् शुभस्वामिद
शाश्रान्त्येसुखधर्मादिसंभवः सूतौषष्ठाष्टरिःष्कस्थमद्वेषापहंतंपुनः पुरायधर्मार्थसौरव्यघ्नंपत्योद
ग्धेफलंतथासहमान्यखिलानीत्यसुतौवर्षेचचिन्तयेत् शुभयोगेक्षणात्सौरव्यपत्युर्वीर्यानुसारुः
दारिद्र्यमृतिमाद्यारिकलियुक्तोविपर्ययइति पूर्वोक्तप्रकारेणदारिद्र्यादिसहमानितदधिपानिचर्वेद्वल
सुक्ता नितदातत्सवन्धिदुःखवक्तव्यंतेषान्निर्वैलत्वेतत्तन्नाशादिनातत्तत्संवधिसुखमित्यर्थः जीर्णता
जिकेसवंसमंस्तसहमे शुभयुतदृष्टेचसुयशिलीकनेपुंसां ज्योतिर्विद्धिश्चिन्यशुभाशुभनास्यतद्विषय
मिति समंरसिद्धः ऋन्मनिचवर्षलग्नेसहमान्यखिलानिवीक्ष्यफलमूत्थम् वर्षेश्वरोथलग्नेश्वरौपिया
स्मिन्स्थितस्तदापत्तफलदायीति एवंसामान्यतस्सर्वसहमफलविचारः कर्तव्यइति अथपुरायादिस
हमानां विशेषफलविचारेजीर्णनवीनादिनानाताजिकग्न्येभ्योलिख्यते तत्रादौपुरायसहमविचारः
यत्रादौपुरायसहमंशुभंसोदृश्यभावहः अनिष्टेऽस्मिन्शुभोनेतिपुरायमादौविचारयेत् सवलेपुरायस
हमेधर्मसिद्धिर्देनागमः शुभस्वामीक्षितयुतेवत्येवत्ययम्बिदुः सवीर्येपुरायसहमेद्व्योपायस्तुनान्यथा ।

अन्यामपिसंवीर्योरिास्वनामफलवन्निहि जन्मकालेनिष्ठगेहेवर्षेकूरयुतंतथा पुराणस्यसुखायंघ्न
धीशेचनिर्वले १ गुणस्यशुभैर्युक्तं दृष्टं वास्वामिनायदि उपदेशसुखम्वर्षेविपरीतेविपर्ययः २ ज्ञान
युतं दृष्टं स्वोमिनाच शुभमहैः बहुविद्यावबोधस्याद्विद्याभावोन्यथाभवेत् ३ यशसस्सहमाधिप
विनाशरोगोपापयुतदृष्टे प्रकारेणियशोनाशस्यापार्जितधनंयशोपलब्धिञ्च यशसस्सहमाधिपते
भवेत् युतेसुयशिलीकृतेपुंसां धर्मचयं धनलब्धिं करोति नियतम्प्राहवेविजयम् यशसस्सहमाधि
नष्टमहयुजिन्नपापमुसरिफे अयशस्तेजोभ्रंशोवाहनवस्त्रार्थपदनाशः यशसःसहमेष्टेवफलंप्रक
ल्प्यंचरोमकः प्राह अत्रान्येषामपिसहमानां स्वामिनःफलमेतादृशमेवशुभाशुभम् ४ मित्रस्यशुभैर्दृ
ष्टं वास्वामिनायदि नानाविधमित्रसुखंलोकेवैरंविपर्यये ५ माहात्म्यं शुभदृष्टं युतंतथास्वामिना
यशसकांतकृत्यं करणोविचारोवापिगोपनंनविपरीते ६ आशाशुभयुतदृष्टासृष्टासृष्टारिष्यं वज्रिता
भदात्रकरोनिवांछितार्थं नानात्रस्त्राश्वसौरव्यदंपुंसां तदधीशेपिफलंस्यान्पेक्षरायोगतोदुःखं
७ सामर्थ्यं शुभयुतदृष्टं स्वामिनाप्रभुताभवेत् वलाधिक्यं सुखं देहे विपरीते शुभं वदेत् ८ भ्रातृस्यशुभ

हा.
२.
५३

तद्वृत्तं वास्वामिना यदि मियः सौख्यं सोदराणां कलहो विपरीतके ९ भ्रातृसग्रे श्वरे नष्टे रुजवाशस्तदा भवे
त् नस्मिन्नभ्युदिते वीर्ययुते भ्रातुः सुखं भवेत् १० गौरवसहस्रं च यदापति युक्तं दृष्टं शुभम् नहै श्चापि सु।
खनिचयं धनमानं राजश्रीभूषणां वरसुलब्धिं शुभमुयशिलगंपुंसां गौरवसहस्रं शुभम् नहै दृष्टं कीर्तिज्ञा।
न प्राप्तिर्द्धनं सुखवाहनार्थं वस्त्रकरम् गौरवसहस्रं च यदा तद्यसद्रहै युक्तं मुयशिलीकृतं भवति भा।
कुर्याद्धननाशं सर्वसौख्यपदहीनं मिश्रग्रहयुतदृष्टं गौरवसहस्रं हि मिश्रमुयशिलीकृतं आदौ शुभं च
कुर्यादशुभं च विनिर्गमेपुंसां अत्र सर्वत्र सहस्रेषु मिश्रग्रहयुतौ एतदेव फलं वाच्यमित्यर्थः १० राज्यं शुभ
युतदृष्टं स्वेशेन च मूषशीलितं सौम्यैः राज्यप्राप्तिकरं स्नानदधीशेषूर्वलक्षणा युद्धे च बलहीनेन दृष्टिप।
तो क्रूरैर्युक्ते तथा दृष्टे राजसहस्रे मूसरिः फे राज्यभ्रंशश्च कोशनाशश्च ११ पितृसहस्रे शुभयुक्तं शुभम् नहै सु।
यशिलगं स्वपतिना च भवति च पितृनस्सौख्यं वाहनवस्त्रार्थं धननिचयम् अस्तराते वलहीने पितृसहस्रे
शेषे मेलनात् क्रूरकृतमूसरिः फे मरणात् तस्य परदेशे चरलग्नस्ये तस्मिन् स्थिरभेगे हे ५ न्यभे मार्गं मान
पित्रोः सग्ननाथे नष्टे वा सप्तयोर्भवेत् उदिते वीर्ययुक्ते वा तयोस्सौख्यं म्यजायते सहस्रं नदधीशश्चुभेत्य

शालीयतः क्रूरैः वर्षस्य पूर्वभागे रोगस्तानस्य चैत राद्वैशम् वलांक्ष्ये सहमाधीशे नृपान्मानोयशो द्रुमः १२
एवञ्च मातृसहमे फलं ज्ञेयं यथोदितम् १३ सुतसहमं शुभयुक्तं शुभग्रहेर्मुथशिलीकृतं स्वपतिना च भवति ।
हि सुतस्य लामशुभदृग्योगादतीव शुभम् सुतसहमञ्चतरीशः पापयुतः सौम्यमुथशीलः पूर्वसुतस्व-
दः खं पश्चात्सौरव्यं भवेद्वर्षे सुतसहमम्यापसुतमुथशिलगंचासुतस्य नाशस्यात् मिश्रग्रहेश्च युक्तं सु-
तस्य सहमम्यापसूसरिः फम् प्रकरोति तत्र कष्टं सुतस्य वर्षे तथा कलहम् पुत्रसंग्रहेन ह्ये पुत्रनाशं विचिदिशे
त् तस्मिन्नेभ्युदिते पुत्रस्थिते प्रप्राप्तिमादिशेत् सूतौ सुते श्वरो वर्षे पुत्रसमाधिपो भवेत् दृष्टं स्वमित्रसंभवे
श्चेत्पुत्रलाभकरो मतः १४ क्रूरदृष्टे जीवितारव्ये सहमे निर्वलाधिपे वर्षे मूर्च्छा भवेत्युसंविपरी ते सुखम्वह ।
१५ ज्वरसग्रशुभैर्युक्तं दृष्टं वा स्वामिना यदि द्युते राधिक्यता देहे विपरीते ल्यनामना १६ शुभयुतं दृष्टं कर्म
स्मिमुथशिलेगे वा स्वपतियुतं दृष्टं मृतनदेशपुराणां स्वामित्वम् भवति नियमेन वलवति सहमाधिपतौ क्रू-
रायुक्ते शुभे दृष्टे भवति हि धनचमलाभो वाहनवस्त्रार्थभूमिलाभश्च पापाक्रान्ते तस्मिन् धननाशो नृपतिद-
ण्डश्च पापे दृष्टे तस्मिन् पूर्वाजितधनचयविनाशम् कर्मपतौ सूसरिः फेपापैः खेटैस्तथैव फलम् क

हा.
५४

मैरिं सह माधिपतोरानियुतदृष्टे च कर्मवैकल्पम् पत्योवक्त्रे दग्धे वैकल्पं भवति बुद्धिनाशश्च १७
मांघाधिपतिः पापः पापैर्युतं ह्यसितो भवति मांघ्यम् निधनाधिपसु यशिलमे मांघ्यानि धनं तदा
शुभम् मांघ्याधिपश्च सौम्यः शुभयुतदृष्टो न मांघ्यस्यात् मिश्रग्नह युतदृष्टे स्वल्पतरं मांघ्यभावे च
भसु यशिले च सह मेवाहनशस्त्रो र्थे स्नाभश्च १८ मन्मथसहसं च शुभैर्दृष्टं युक्तं तथा स्वपतिना
वित्त्वां सहर्षाधिकं भवेन्नैव विपरीते १९ रुकटसहमे क्रूरक्रूरैर्दृष्टे युते च मूथशिले रुकटकयोगान्नि
नंचितयेत्तस्य पुनुषस्य रुकटकसहमे सौम्यासौम्येर्दृष्टे तदा जायं प्रवदेत् मिश्रपद्मे दृष्टे कलह
च संभवतः २० ह्यसासग्न शुभैर्युक्तं दृष्टं वा स्वामिना यति सहिष्णुता भवेद्वर्षेऽन्यथा क्रोधो धिको
२१ शास्त्रसग्न शुभैर्दृष्टं युतं स्वशेन वा तथा वेदस्मृतौ तत्परत्वं विपरीते विपर्ययः २२ बन्धुसग्न शुभा
तं शुभदृष्टं नैश्वरः पितृव्यभ्रातृभिस्सौरव्यकलहश्चान्यथा भवेत् २३ वन्दकसहसं च शुभैर्युक्तं दृष्टं
स्वामिना च तथा स्वातंत्र्यस्याद्वर्षे पराशयत्वं च विपरीते २४ मृत्योस्सहसं क्रूरैर्दृष्टं युक्तं च निर्वला धीशम्
मृत्युं विनाशम्विन्द्याद्विपरीते कष्टसंपत्त्यात् २५ परदेशारव्यं सहसं स्वेशशुभैर्युक्तदृष्टम् परदेशे सुरवला

भोगात्रावात्रैवविपरीते २६ शुभनाथदृष्टसहितं धनसहस्रं सौख्यदं दृष्ट्वात् अर्थसहस्रं शुभयुतं पापैर्दृष्टञ्च पापं
मूसरिः फम् पूर्वन्धनचयलाभदुःखे मध्ये व्ययमनर्थम् क्रूरदिदृष्टिसहितं रिपुयोगाद्भवति धनहानिः पापं
प्रितमर्थदुःखम्प्रकरोति तथा र्थविलयञ्च रिपुदृष्ट्या शत्रुभयं शुभपापानाञ्च तस्करभयम् हिंसदृष्ट्या मि
जमित्राद्हनञ्च मान्नेयशश्च सुखम् धनसहस्रमप्युतं सौम्यैर्दृष्टमथ शिलीकृतं नृणाम् पूर्वन्धनचय
यं पश्चात् योगमात्सुखदम् अर्थसहस्रं दृष्टं शुभाशुभैर्मुयां शिलीकृतं म्यसाम् प्रकरोति च हला
मस्वाहनकनकौघरत्नयुक्तम् २७ परदारसंयुक्तं दृष्ट्वा म्नामिशु परं वटेः परनारी च मनसुखं स्ति प्रकृतं
त्रहः खस्यात् २८ यं दान्यकार्यसहस्रं शुभेन युक्तं त्विलोकि तस्वापि सेवादि तस्सुखं स्यात् परोपकारश्च ने
वविपरीते २९ वंशिकास्तस्यैर्दृष्टं युक्तं म्नामिनायदि सत्यालीकात्सुखं च्यन्तस्माद्दुःखं च यत्
३० कार्येस्य सिद्धिः सहस्रं शुभं पतिदृष्टं युतं मथ शिलञ्च शुभकार्यस्य च सिद्धिस्त्वरयानूतं स्महा हव
विजयः क्रूरैर्दृष्टिपरितम्ये जयो भवति युद्धवादादौ मिश्रगर्हे सुदृष्टं युद्धविवादे जयः प्रोक्तः ३१ मथि
सहस्रं सौम्यैर्दृष्टं युक्तञ्च सौम्यमथ शिलम् तत्रापि स्यान्मिश्रैः कष्टादथ पापमृत्युपेनैवम् ३२ प्रस

हा
५५

सहस्रं युक्तं च स्वेशशुभसूत्रैः सूत्याथ नादिकमूर्ध्वविपरीतेन सम्भवः ३३ सन्तापसहस्रं सोम्ये स्वामिनः
 हृष्टं संपुत्रम् सन्तापमानसीपी ज्ञानाशोदुःखम्विपर्यये ३४ अद्वाशुभयुतदृष्टा स्वेशेन च धर्मवृद्धिस्त्यात्
 विश्वासोपि च लोके विपरीतेभिः फलं सर्वम् ३५ प्रीतिसगुणशुभाक्रान्तदृष्टं वा स्वामिना यदि सन्तोषाधि
 कृतं चर्चनेन राश्याम्विपरीतके ३६ वलसगुणयुतं सोम्ये हृष्टं स्वपतिना यदि सैन्यजानसुखं वर्धे वि
 ते विपर्ययः ३७ देहसगुणयुतकुरे हस्तपादादिपीडनम् शुभस्वामियुतं दृष्टं सर्वांगे दृढतामेता ३८
 जाया सगुणयुतसोम्ये कार्यविस्मरणं भवेत् शास्त्रविस्मरणं वापि स्वामिकुरेः शुभं फलं ३९ व्यापा
 रसहस्रोम्यात् दृष्टं वा स्वामिना तथा व्यपारेलाभमादेश्यहानिः स्याद्विपरीतके ४० पानीयप्रदं स
 हस्रकुरसुक्तं जले भयं करोत्यद्वे असंगते नदीशेवुडनस्यात्रैव विपरीते ४१ शत्रुसगुणयुतकुरेः शत्रु
 विषफलं भवेत् तत्राशेः स्यात्तदुत्पत्तिः शुभस्वामियुतेऽस्मिन् ४२ शौर्यसगुणशुभस्वामियुक्तशस्त्रादि
 संग्रहः शत्रुपारणयत्नादौ सिद्धिर्नैवान्यथा भवेत् ४३ उपायसहस्रं युक्तं दृष्टं वा स्वामिसहस्रेः सि
 द्विर्वीछितकार्यस्य साधने स्यान्न चान्यथा ४४ दरिद्रसहस्रं कुरे युतं दृष्टं यदा नदा निर्द्धनवृत्तिनाशः

स्याद्विपरीतेदरिद्रता ४५ गुनुतासहसं दृष्टं युक्तं वा स्वामिसद्गुहैः स्वमंडले महत्वं स्याद्दीशत्ववा
नचाप्यथा ४६ जलपथसहसं दृष्टं युक्तं वा स्वामिसद्गुहैः सुखं पोतात् नद्यानीतजलाद्वा सुखं भवे
नैव विषयीजे ४७ वंधनारव्यसहसं युते स्थितं स्वामिनानहितदास्ति वंधनम् मापवीक्षितयुते स्तिवं
स्वनेषापजे सुशशिले विशेषतः ४० भार्यासुगुभैर्दृष्टं युतस्वा स्वामिना यदि भार्या विलाससौरव्याद्य
जान्यात्सहसं सुखम् ४९ गजाश्वोष्ठादिसहसं स्वामिसौम्ये स्थितं युतम् तेषां चतुष्पदानाञ्च सुखं त
द्विद्वेषो न्यथा ५० मृत्युसुगुभाक्रान्तदृष्टं वा स्वामिना तथा स्वभृत्यतः सुखाधिक्यं वै मनस्य विष
य्ययेन मति सहसं सुभैर्दृष्टं युक्तं स्वपतिना च सहस्रद्विरेषं सामयकी वा भवेत्स्फूर्तिः ५२ सहसं व्यस
भारव्यञ्चकरदृष्टं युतं सुदूतवेश्यानुरागस्याद्विपरीतेन सम्भवः ५३ पितृव्याखेटसहसं सुस
स्वामिपुते सुतम् पितृव्यखेटजसौरव्यदुःखं स्याद्विपरीतके ५४ दृक्सहसं स्वामिसुभैर्दृष्टं युतञ्च
दृष्टं द्विस्मान्ते सुतयुते विपरीतन्तदधीशेस्तगते भवेदाभ्यम् ५५ ऋणसहसं विपरीतन्ता जिह
विनेः फलं ज्ञेयम् फलमेकं दृशनीयं कलजात्यानुमानतो यथा योग्यम् ५६ अयमर्थः द्विवर्षिके

दा
५५

महस्युक्तदृष्टेः
 दृष्टसंयुक्तम् सत्तापमादिसत्त्वपिसम्भवेनवाच्यम् येषां कुलेवाणिज्यादिनसम्भवतितत्रसत्यपिसम्भवे
 विश्वासेपिचलोके निरगतमन्तेकानां कुलस्त्रीणां स्वध्यादीनां पुंसकानाञ्च सत्यपिसम्भवे प्रभवस्य
 कर्तव्येन रोशयस्त्रिपुत्रापेक्षयम् अज्ञातजन्मनः प्रल्लगनादपिसहमविचारः कर्तव्य इत्युक्तं संज्ञ
 तेविपर्ययः ३० देहसंभवे चार्थ्ये प्रष्टुरिच्छया सर्वेषामुपयोगोत्रचित्रं पृच्छतियजुनाः अथानुष्ठ
 जाज्यासंयुक्तसौम्येषु वेसाक्ततिदिवसेः स्युरित्युक्तताजिकमुक्तावल्याम् स्वेशानितस्यसहम
 रसदुग्धे म्यात्वा दृष्ट्वा मेदयेनखखवद्वि ३० हृताभवात्तेतत्प्राप्तिहेतुकिमिमांख्यदिनानिषद्वात
 हस्यशास्त्रेदले अयं कमेव अत्रप्रकारोत्तरमुक्तं प्रादवेन सहमेश्वरयोः कार्यमनुष्ठाराशिपूर्वकं
 शुक्तोर्केभवेद्यादृशः अहकसंक्रांतिभेफलम् खवम्यसत्रयेकः पक्षस्माधीयानितिचेदुत्थेते रीमेक
 सत्ततब्धोऽपूर्वोक्तखवपक्षस्माधीयान् तथाचरोमकः सहमेश्वरसहमपयोरन्तरभागानिजोदया
 म्यस्ताः स्वस्ववद्वि ३० भिर्विभक्तालव्यन्तत्प्राप्तिकिसिमाह इति अथसन्निगार्थानां सहमानामथः
 संज्ञातत्रे उपदेष्टागुत्तुज्ञानं विद्याशास्त्रं श्रुतिस्मृती मोहो जाड्यवलसैन्यमंगदेहोजलं द्युतिः गुत्तुताम

निशत्वं गौरवं मानशालिता निग्नहातुग्नहविभूराजा छत्रादिचिह्नभाक् साहाय्यं सत्रगंभीये
जिह्वादिशालिता सामर्थ्ये हशक्तिः शौर्यं यत्रारिनिग्नहे आशे छोक्तामतिर्द्वेषश्चावदः प्र
सन्नगं धानीयपतनं वृत्तिर्जलेकस्माच्चमज्जनम् आधिव्याधीतापसाद्ये सपिराडावन्धवास्मृताः सं
शालोकं चोणगृत्तिरानं प्रसवं स्मृतः दसत्वं परकर्मोक्तमन्यत्र स्पष्टं स्वनामत इति इति श्रीमहे
गोहा चर्य्ये च गिह्वात् ४ रात्मजवलभुद्विरचिते हायनरत्ने सह माध्यायश्चतुर्षु अथ ब्रह्मशा
तः भवेत् ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६०
इति श्रीमत्सहस्रमंत्रशतकः प्रसूतिलग्नभ्रमरो नभावात्प्रयाति मुन्येति चतुर्हिरस्याः शुभाशुभा
परिवृत्तचक्ररहस्येति संज्ञात् अथादेववरा मिसम्यक् ३ मुन्यहोत्यन्ति प्रकारमाह समरसिंहः जन्मग
त्यामिकाले सति याति इति इति शेषे लग्नाद्गणिते यत्र च विश्राम्यति मुन्यहासास्यादिति अथ सूर्यः
सहस्रमंत्रशतकं कारे हादशभक्ते शेषे जन्मलग्नाद्यत्र धनसह जादिभावे विश्रामं प्राप्नोति स एव
हः सूर्यहासिपतिः सप्तचक्रैः प्रत्यहमेकराशिभ्रमरात्तशाटात्रारपादिभावं याति सभावसववैषमुये

३०
२
६०

निकृष्टिजन्मनि शुभसंयुजावर्षे चिरवसुलाभकरीसापापयुताकेशकारिणी प्रोक्ता एवं च षष्ठ्यावादि शुभ
फलसोपि जन्मनः वर्षे प्रसिद्धवेन शुभहासो म्येशसंयुता भवति एषो जन्मनियः स्याद्वावसुहृद्वि सौरव्यम
हेतुवर्षे वपापैरं शुभं जन्मनियद्वावगा मुयहा पापैर्युता च दृष्ट्या वर्षे यो भाव एषः स्यात् तस्य च नाशो वाच्ये
फलमस्याः स्वामिपाके स्यात् वर्षे अनिष्टगोहस्थिताथयद्वावजनुषिकूरयुता तद्वावस्य च नाशकरी शुभयु
ता शुभहा मुयहेशो मुयहा वा जन्मनियुक्ते क्षितासो म्येः वर्षस्य पूर्वभागेषु भं फलं यच्छति स्वकीयं च स
वं च वर्षे काले फलं च वर्षे उत्तरार्द्धे स्यात् पापस्य दृष्टियोगे च शुभं फलमेव तत्र स्यात् मुयहा फलं समस्तधि
षण्णाचार्येण दितमिति अथ मुयहा यागहस्यानयुतिदृष्टि फलं वर्षे तत्रे यदीथि हेतुसूर्यगृहे युतां वा सू
र्येण राज्ञ्यं पसंगमं च इने गुराणां परभागमाप्तिस्थानांतरस्येति फलं दृशोपि परभागं परममर्षादां च
द्विगं युक्ते दुग्दहे शदृष्टे दुनापि वा धर्मयशो भिदृष्टि नैजुज्यसंतोषमति प्रवृद्धि ददानि पापे स्य रातो निदु
रं वकुजेन युक्ता कुजभे कुजेन दृष्ट्या च पितो ह्यनुजंत नोति शस्त्राभिघातं तु धिरप्रकोपं सोरे क्षितासौ रिगृहे
विशेषात् समरसिंहः भोमेशनिनायुक्ते सविशेषं शनिगृहे प्येवं बुधेन शुक्रेण युते क्षितापितद्विपि वा स्त्रीम।

निलाभसौख्यं धर्मयशश्चाप्यतुलंविधत्तेकष्टं चपापेक्षरा योगतः स्यात्समरसिंहः सिमवुंधपदैग
चंद्रशास्त्रीमतिलाभो ऽशुभेक्षरात्कष्टम् युनेक्षितावा गुरुणागुरोर्भे यदीक्ष्यिहपुत्रकलत्रसौ
ख्यमृदातिहेमाम्बररत्नभोगशुभेत्यशालादिहराज्यलाभम् शनेर्गृहेनेनयुनेक्षितावायदीन्यिहवा
तत्रजस्विन्तं मूनसयंवह्निभयन्धनस्यहानिञ्चजीवेक्षरातश्शुभाग्निम् तमोमुखेचेन्मुयहाधनाग्निश
सुखन्धर्मसमुन्नतिञ्च सिनेज्ययोगेक्षरातःपदाग्निं सुवर्गारत्नाम्बरलब्धयश्च तत्कष्टमनेनशुभप्रदा
स्यात्तत्पुच्छगापद्रिपुभीतिदुःखम् पापेक्षरादर्थसुखस्यहानिश्चेज्जन्मनीत्यगृहविननाशः समरसि
हेपि तस्यच्छेमुयुहांयामापहुःखसिपक्षपरितापः जन्मगतायामप्येवस्वित्तं परहस्तगंस्वयमदश्यरा
दृष्टं पिलक्षरां वर्षतन्त्रे भोग्योर्होर्लवास्तस्यसुखमृष्टङ्गतालवाः ततस्सप्तमभस्यच्छ्विमृश्येति
फलकाले गताभुक्ताः वामनोपि राहोर्मुखम्भोग्यलवास्तुभुक्ताः एष्टन्थासप्तमकन्तुपुच्छमिति च
त्रये भवति न्यस्मिन् राशे स्थितो वर्षे पितृशिशुगतस्यानदासुन्यायुतिदृष्टिफलम्पूरीस्य यच्छ
नीतियादः तेजस्मिहेनसुअहासागहाणांयोगफलमेवोक्तं दत्तेर्कयुक्तामहदीशानृपेस्सङ्गस्यदादि

क्रो
२
६७

निकृशित्पि जन्मनि शुभसंयुजावर्षे चिरवसुलाभे करीसापापयुता क्लेशकारिणी प्रोक्ता एवं च षष्ठ्या वादि शुभ
फलसोपि जन्मभतः वर्षे अस्मिन् भवेत् शुभहासो म्येश संयुता भवति एषो जन्मनियः स्याद्वा वसुहृदि सौरव्यम
हेमावर्षे वपापैरं शुभं जन्मनियद्वा वगमुयहा पापैर्युता च दृष्ट्या वर्षे यो भाव एषः स्यात् तस्य च नाशो वाच्यो
फलमस्याः स्वामिपाके स्यात् वर्षे अस्मिन् गेहस्थिता यद्वा वजनुषिकूरयुता तद्वा वस्य च नाश करी शुभयु
ता शुभहा सुयहेशो मुयहा वा जन्मदियुक्ते क्षिता सोम्येः वर्षस्य पूर्वभागे शुभं फलं यच्छति स्वकीयं च स
वचवर्षे काले फलं च वर्षे नराद्वे स्यात् पापस्य दृष्टियोगे अशुभं फलमेव तत्र स्यात् सुयहा फलं समस्तधि
षणा ज्ञार्येण दितमिति अथ सुयहा यागहस्थान युतिदृष्टि फलं वर्षे तत्रे यदीथि हे सूर्ये गृहे युतां वा सू
र्येण राज्यं च पसंगमं च दत्ते गुराणां परभागमाप्तिस्थानांतरस्येति फलं दृशोपि परभागं परममर्षादां च
द्विगं युक्ते दु गृहे यद्दृष्टं दुनापि वा धर्मयं शोभि हृदि नै उज्य संतोषमति प्रवृद्धिं ददानि पापे स्यातो निदु
रं वक्रजेन युक्ता कुजमे कुजेन दृष्ट्या च पितो ह्यनुजंत नोति शस्त्राभिघातं तु धिरप्रकोपं सोरे क्षिता सौरि गृहे
विशेषात् समरसिंहः भौमेशनिना युक्ते सविशेषं शनि गृहे प्येवं वुधेन शुक्रेण युते क्षिता पितृद्विवास्वीम।

निलाभसौख्यं धर्मयशश्चाप्यनुलंविधनेकं च पापेषु रा योगतः स्यात्समरसिंहः सिमवुंधपदेगु
चंद्रशास्त्रीमतिलाभो ऽशुभेषु राणात्कष्टम् युनेक्षितावा गुणगुरोर्भे यदीच्छिह्युत्रकलत्रसौ
ख्यमृदातिहेमास्वरत्नभोगं शुभेत्यशालादिहराज्यलाभम् शनेर्गृहेनेनयुनेक्षितावायदीन्यिह्यवा
तत्रजस्मिन् मूनस्ययवह्निभयन्धनस्यहानिञ्चजीवेसरातशुभाप्तिम् तमोमुखेचेनुयहाधनाप्तिश
सुखधर्मसमुन्नतिञ्च सितेज्ययोगेसरातःपदाप्तिं सुवर्णरत्नास्वरत्नव्ययश्च तत्कष्टमनेनशुभप्रदा
स्यात्तत्सुच्छगापद्रिपुभीतिदुःखम् पापेषु राणादर्थसुखस्यहानिश्चेज्जन्मनीत्यगृहविनाशः समरसि
ह्यपि तत्सुच्छेमुयहायोमापदुःखस्यपश्यपरितापः जन्मगतायामप्येवस्वित्तपरहस्तगंस्वयमदश्यरा
हसुखं पितृसराणां वर्षतन्त्रे भोग्योराहोर्लवास्तस्यसुखमृष्टङ्गतालवाः ततस्सप्तमभस्युच्छ्विमृश्येति
फलकाले राताभुक्ताः वामनोपि राहोर्मुखम्भोग्यलवास्तुभुक्ताः एष्टन्थासप्तमकन्तुपुच्छमिति च
त्रयं भवति नान्यस्मिन् राशे स्थितोवर्षेपितृशिशुगतस्यानदासुन्यायुतिदृष्टिफलम् पूर्णस्य यच्छ
नीतियादः तेजस्मिहेनसुखासागहाणांयोगंफलमेवोक्तं दत्तेर्कयुक्तामहदीशानुपैस्सङ्गस्यदापि

हा.
६९

च्वहृहृहृदिदयम् भौमार्कियुक्त्वा द्रतधातुजः शुभन्दते विशेषान्मुयहाशनेर्गहे जीवावितार्थान्मज
 हारस्यैर्यिदास्यतेन्दुनानुकक्षयैरोप्यकीर्तिदा मुक्तेरायुक्तार्थकलत्रशर्मदासोम्यावित्तास्मान्मुयहाये
 बुद्धिहा कर्त्तव्यैरोवीयुतिदृष्टिगेत्थिहाराह्वास्यागाधर्मधनेशतावहा तत्पुच्छगाचारिजतापदुःखदादने
 विशेषादसुभैर्युतेक्षिता अन्योपि विशेषस्तेनैवोक्तः नीचस्थितेनविवलेनहनेनपापैः केन्दुयुतापिर
 विराणमुयहानभव्या जन्मन्यनिष्ठं हृगाविवलाहृकालेपापार्दितातनुगतांगविकारकर्त्रो अत्ररवि
 रोत्यपलक्षरांसर्वग्नहासांनीचादिगात्रं शुभफलनाशकं ज्ञेयम् अन्यच्चतत्रैव जन्मोदयान्किपतिव
 र्थविलग्नतोपिस्थानेथिहास्तिनिजनायवलादियुक्ता तत्स्थानकोत्यफलदातनुत्वेतय्योमाद्यसति
 चमृतिगारिक्ततापदोत्येदृति भौमार्कियुक्त्वाज्वलननुग्भयदैथिहास्यात् कूरेहेताजनकयोर्नदक्ष्यनु
 र्थे यद्वावगाहृजनुषोरपिनिदिनेत्यन्नाशदावलयुतात्रतनुत्फलाद्यै इति अथोक्तानां मुयहाफलानां
 पाकः स्वामिदृशायां भवतीत्युक्तं ताजिकभूषणो यन्मूयहायाः फलमुक्तमत्रशुभं विभिन्नं त्वशुभं विशेष
 यान् तत्कल्पनीयं मुयहेशपाकेवलानुमानान्ननुबुद्धिमद्भिः विशेषमाह पादवसूरिः जनुविज्ञाने सति सा

पनांशेषत्रेयिहातत्यतिरहपोस्मिन् शुभेषुमं क्रूररवगेनभवंफलं वदेद्रोमकसंमंतं तदिति इति सुशुहा वि
चारः अथाज्ञानजन्यः प्रलपत्रीकरणमुक्तं ताजिकभूवरो जननसमयलग्नज्ञानभवे सुधीभिर्विधिवद
मलपृच्छाकाललग्नप्रसाध्यम् शुभफलमशुभं वा कीर्तयेत्सर्वमस्मान्निगदिते तदेतद्वाराच्छास्त्रवृद्धे
विचारात् नत्कालहोराखचरानुसारं वर्षे विचारं विदधीतधीमान् प्रह्लाकृतुल्यो गिमवर्षभानुयत्न
दाहृस्यभवेत्प्रवेशः पृच्छाविलग्नस्य विहाय राशि विभाजयेत् शकला कलापं रववारा चैते १५० विहारा
शि पूर्वफलं विस्तृतात् सुशुहा स्थितिः स्यात् चतुर्थभावाधिपतिर्विचिन्त्य स्वजन्मलग्नाधिपतिं वेत्तार्थं
प्रलपत्रे सुशानयनमुक्तं फलप्रदीपे यत्कामं प्रलपत्रस्य कलिकाः रवात्सभू १५० मूहताः लव्याराश्यादि
कासुन्या प्रलपत्रे भवेत्स्फुटा इति प्रलपत्रीकरणं अथ वर्षे राविचारः उक्तञ्च योगसुधानिधौ विविधभा
वविभूषणविग्रहासु नयनानयनाच्चित्तमन्मथा युवतिवन्नविभातिपतिं विना शरदतशरदाम्यतिनु
च्यते अथ षड्विधकारिसुत्रैराशिकेशसत्त्वादादौ त्रैराशिकेश्वर उच्यते उक्तञ्च ताजिकभूषणे वर्षे
स्वामिविचारार्थं मेषात्रैराशिकेश्वर दिवारात्रिक्रमेणादौ चिन्तनीयामनीषिभिः तत्र त्रैराशिकेश्वर इति

हा
१
दे२

मुच्यते इति चेत् त्रयोच्यते मेघो दिहो दशराशीनां मध्ये मेषादि चतुष्टयं प्रथमो राशिस्सिंहादि चतुष्टयं द्विती
यो राशिः यत्र रादि चतुष्टयं तृतीयो राशिः एवं निष्यन्नास्त्रयो राशयस्त्रै राशिकशब्दाच्चात्रै राशिकस्त्रास्मिन्
आहने जसिंहः भास्वत्सितार्कि भृगुजाच्चतुराद्युस्वामिनो गुनुशशि कुजानिशेशः सिंहाजुने विनिम
याक्रमतस्सदेशाश्शन्यारमंत्रिशदि नो धनुरादितश्च विनिमयाद्दिनरात्रिव्यत्ययात् सदशाः दिवारात्रौ
शेषाः मणित्यापि रविभृगुशनिशुक्रैर्न्येन्दुसौम्यावनेयाः शनिकुजगुनुचंद्राः स्वामिनो द्वित्रिराशौ गुनुशशि
बुधभौमादित्यदैत्येज्यसौराः सितशनिकुजदेवेज्येद्वारात्रित्वेनेइति समरसिंहे नरात्रै राशिकेश्वरायवन्
मतेनोक्ताः समृतेनान्ये प्रोक्ताः तद्यथा मेषादि चतुस्त्रि राशिकेश्वरा रविसितार्कि भृगुलोहिगुनुश
शिवुधभौमानिशिशनिकुजगुर्वेन्दवः सततं दिवसे दिने पसदृशोरात्रैरात्रिपसदृशोच अनयोर्योर्वत्तुक्ते
जेयस्त्रै राशिनायकः खेटः ताजिकमुक्तां वल्यामपि रविभृगुशनिशुक्रास्त्रि परार्त्तनेन क्रियत इह दिवे
शास्त्र्युः सदशाश्चतद्वत् शनिगुनुकुजचंद्रारात्रिनाथास्तथैवामरगुनुशशिसौम्यक्ष्मासुक्ताश्च त्रै मेरोनि न्येन
योस्त्रै राशिकेश्वरयोर्विषयव्यवस्थाक्ता तत्रैव दिवादिनाधीशसदृशयोर्योरात्रौ तुरात्रौ शसदृशयोश्च त्रै रा

शिकेशो बलवान्महः स्यात्त्रैसर्गिकस्तुत्यवले विचित्र्य इति दिनाधीशसदृशयोरात्रीरसदृशयोवामध्येयोव
 बलवान्मनास्यः बलसाम्येतेजः सिंहाद्युक्तानिसर्गास्त्रैराशिकेश्वराज्ञेया इति अथवर्षेष्वर्थपंचाधिका ।
 विराट् राहममरसिंहः अथवर्षेष्वर्थपंचाध्याः पुरेन्विहाधीशाः हायनलग्नस्वार्मः तत्रैराशिकृष्यति
 सदन दिनवर्षे रवि रिंदुर्निशिचेको जन्मलग्ननायश्च अत्रसूर्यशब्देनसूर्याक्रान्तराशीश्वरश्चदृश्यतेनचन्द्र ।
 क्रान्तराशीश्वर उच्यते इति अतएवतेजस्सिंहेनस्पष्टसंक्तं वर्षाधिपाः स्युरिहपंचरतीदुराशेयोरकाधिपो ।
 द्वित्रिनिशिचक्रमतेथिहेशसंभूतिलग्नविधुरद्विलग्नपश्चत्रैराशिपश्चपुनरेववलेत्रिलोका मरिणोपि
 दिवा विलग्नैरविनायकैपिरात्रौविधौर्जन्मविलग्नपश्च वर्षप्रवेशेननुपासुयेशस्त्रिराशिनायः कथि
 तोधिंकारे वामनोपि जन्मलग्नाहलग्नैशौद्युनिशार्केन्दुराशिपो त्रिराशिनायके ये शौज्ञानव्यास्तेप्रयत्ननः

राशयः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
दिनेशा	सू	शु	शु	रु	चं	बु	मं	श	मं	रु	चं	
राशेश	रु	बं	बु	मं	सू	शु	शु	शु	मं	रु	चं	

ताजिकभूषणपि जन्मोदयाहोदयसुंयहेशवर्षप्रवेशेदिवसेर्कभेशः निशीदुभे
 रास्त्रिगृहेशानेवर्षाधिपत्येद्वाधिकारिणः स्युः मुक्तावल्यामपि मुन्येशोवर्षे ल
 निशस्तत्रैराशिकनायकाः दिवाकेराशिनायश्चरात्रौचंद्रार्थनायकाः जन्मलग्ने

धिपत्रस्य कृताजिकसारे यदाहलग्नं वह्नवोनभोगाः पश्यन्ति चेत्पंचदित्रौ कभां हि मध्येधिकारो वदन्ति इति
संज्ञा च द्रुमसंख्यशालः केनापि सोऽधिपतिर्विनेत्यशान्ततदायस्तुतः प्रारब्धः ताजिकतिप्रकेषेवमेवैकं पश्ये
न्न लग्नं यदि पंचमध्ये को वा तदा वह्नधिकारनाथः स वनचेत्याह ह्रवीर्यखेटोस्यस्याप्यभावे ह्रदिलग्नयेन स्पष्टं
यं शीलशरीरोस्याभावे भवेन्मुथहनायं ईश इति अथ पंचाधिकारिणां हृद्यभावे वर्षलग्ने शोहपद्रुत्युक्तं मु
क्ताकस्वाम् पंचाधिकारिणो लग्नं न पश्यन्ति यदा तदा वर्षलग्ने शोहस्तु स एवाब्दपति भवेत् एवविधे विषये प्रकारंतरमुक्तं ताजिकं मू
षरो पश्यन् कश्चिद्यदि वर्षलग्नं तन्नग्नं शिर्जननेपियेन दृष्टो धिपः स्यान्न च तत्र हृद्यभावे हि हे शोपि विचिंतनी
मुद्रति स्य पंचाधिकारिणां हृद्यभावे यादवसूरिमतेन परिणामे मुथहं शो वर्षपः तत्तु कश्चोति विन्मतेन वर्षला
ग्नेशः गंशो शदेव ज्ञमतेन पंचाधिकारि मध्ये जन्मनि वर्षलग्ननिर्गस्य कस्तत्र विषयव्यवस्था त्रयाणामेषां मध्ये यः
स्थानादिषु लेनाधिकवलेन ववर्षेशः ननु पूर्वायादवे न वह्नवीर्यखेट उक्तस्तत्र वह्नवीर्यखेटः सांमान्यपंचव
र्षे हृद्यधिकवले विशेषवलोपंचरुपाधिकवले भवति ननु तन्मूनवलः अत्र तु त्रयाणामध्ये यस्य विकिञ्चिद्
लाभिकं तस्यैव वर्षे श्वरत्वमिति सर्वं सुस्थयदेते त्रयोपि समवलास्तदा यादवगणेशदेवज्ञताजिकतिलकं

मुथहेशसववर्षेशाङ्गितत्वं अथाज्ञातजन्मनः प्रसन्नपत्रेवर्षेशानयनंताजिकसारे प्रसंगपोवर्षपतिः प्रक
 लं यस्तुर्येश्वरोजन्मविलग्ननाथ मुन्याधिपः प्रसन्नविलग्नतश्चत्रैराशिपोद्यस्रपतिः सुरावदिलि यदायेनसु
 यहेशोवर्षेशाज्ञातस्तदाविशेषमाह समरसिंहः मुथहेशोवर्षपतिः स्थाप्योस्मिन्नस्तगेफलंनशुभंजन्मनिय
 स्मिन्सुरेशोतस्मिन्वर्षेस्थितः कलम्पूर्णीम् अयमर्थः मुथहेशोजन्मनिशुभस्थानगोवर्षेपिशुभस्थानगतस्त
 रांशुभफलम्पूर्णीम् उभयत्रानिष्टस्थानगतस्तदाशुभफलम्पूर्णीयदाजन्मनिशुभस्थानगोवर्षेअशुभस्था
 नगतस्तदावर्षपूर्वाद्धैअशुभफलम्वर्षोत्तराद्धैशुभफलम्विपरीतेविपरीतम्फलंज्ञेयमित्यर्थः अथचन्द्रार्हपा
 त्वेतिशेषोसुक्तावल्याम् चन्द्रैश्वर्येत्तुयेनेन्दुर्भवेत्पूर्णीत्यशालकृत सवर्षेशोभवेन्नूनंनोचेत्मुथशिल्लुत्तदा च
 न्द्रराशीश्वरोहेशस्तचेदिन्दुर्भवेद्यदा तत्फलंसूर्यवद्वेद्यंश्रेष्ठमध्याधमन्तदा चन्द्रधात्वनुसारेराशिविधि
 कस्तेतिसम्मतमिति अत्रचन्द्रश्चत्रैराशिकेश्वरस्तदाचन्द्रसववर्षेश्वरोज्ञेयस्त्रैराशिकेश्वरत्वंभावेयेनचन्द्रैःमु
 थशिल्लीसराववर्षपइतिविशेषउक्तस्तेजस्सिंहेन दृष्ट्यादिकै रपिसमोद्विरविर्निशीन्दुश्चैराशिकोत्थाविभुता
 भृदसौनचेत्स्यात् स्याद्वातदामुथशिल्लीचरवगेनस्थाप्यः पतिस्मतमृतेशशिराशिपस्तु गहशोभणीपि त्रैरा

शिकेशोनभवेद्यदीन्दुश्चंद्रेश्वरत्वेपिखगेनयेन सुख्याख्ययोगोस्यसर्देशउक्तोविनातमिंदोर्गृहप्रेहइत्यादि
तिमुख्ययोगोइत्यशालाख्यः अत्रविशेषान्तरमाहवेद्यनाथः वर्षेचन्द्रेत्यशालाजुयोहपस्तस्यजन्मनिका
मूलशिष्टुनाजन्मरात्रौवर्षेनदोत्तममिति अत्रपञ्चाधिकारिणामध्येपञ्चवर्षावल्युतोपिलग्नदृश
दुनुःफोक्तनिर्वलग्नहलक्षणयुतोवर्षेशोनभवतीत्यपिविशेषोध्येयः अत्रवर्षेशसामान्यफलमाहस
मरसिंहः सपदिशुभयुतदृष्टः षष्ठाष्टान्यर्द्ध। ८। १२ गृहवर्जितोभ्युदितः सर्वाधिकारयुक्तोजन्मभिवर्षेचसह
शबलः तदशेषमुत्तमस्यात्स्वामित्वम्वपुषिवलमतीवसुखम् महतःस्थानस्याधितदनुचजन्मग्नहान्नु।
शिराच्च अयमर्थः वर्षेशोजन्मनिसत्स्थानगतः शुभदृष्टश्चेद्भवति तदाशुभंवर्षफलमविकलंस्यात् दुष्ट
स्थानादिगतः पापदृष्टश्चेद्भवति तदादुष्टफलमविकलंवाच्यं मिश्रत्वेमिश्रफलं नाजिकसारे केंद्रत्रिको
रणयगतेहनाथेसौम्येचरम्यः संकलस्तदाहः षडहरिः फोपगतेविवीर्येकष्टप्रदोसौगदितोमुत्तीर्षैः सुधा
हृत्पुनन्धटसमांगनाथानासंगतावीर्ययुतास्तमहम् रम्यसुख्यार्थोगमनं विलासं कुर्वन्ति ते व्यस्तमत्पेवि।
रनामम् अथसमाधिषतोत्रिषडाथगेखलखगेसकलंसवलेशुभम् व्ययविनाशगतेऽहपतौतदानचशुभ

हा.
१.
६५

भंगदितं मुनिभिर्नृणामिति अथ विशेषमाह तेजः सिंहः मैत्रेसौम्येस्वे च वर्गे स्थितो यत्न क्वांत्पाद्विद ८। १३
। ६ अथोचोत्तरस्थः मित्रेस्सौम्येर्दृष्ट्युक्तो कर्ममुक्तो दत्ते द्वेशः सर्वशर्मारिविलाहम् वक्रैथवाहृजनुषोरपि।
सर्वकार्ये स्यात् प्रांत्यलोम्यविफलत्वधनक्षयाद्यम् अस्ते हते पि च तदेव तथैव लग्ननाथे शिहाधिपद
शापनयेऽबिचिंत्याः जन्माहृषोरपि हते हृदशाधिपेरिरंध्रान्यगेहृमसदन्यशुभेपियोगे अहृदशाधिपो
दक्षेशः धर्मेश्वरो मुथशिली च भवेद्यदैकोनाथेन तत्सदनधातुफलं ददाति रम्यं विरूपमपि वीर्यवशानयो
स्तद्धि विस्मरणाच्च परिचिंत्याधया विधेयम् अत्र वर्षेशो वर्षलग्नाधीशेन मुथशिलं करोति वर्षलग्नाधीशो वा।
बलवान्तंदाभूयात्सुरं वाच्यं तथा वर्षेशो वर्षलग्नपेन सहेशं राफयोगं करोति लग्नपोवाही भवत्सदा
भूपादसुरं वाच्यं उक्तं च जीर्णताजिके वर्षलग्नेश्वरो भूपः सेनानी अहृदसूर्यपः मुथहाधिपतिर्मन्त्रीपुरे
शे जन्मलग्नपः रससस्यादि धातूनात्तभोस्त्रैराशिकेश्वरः बलवद्धिरिमैस्तेभ्यः शुभं हीने तदन्यथेति ।
ति अस्सिंहः संभूतिलग्नमुथहाहृविलग्ननाथा वर्षेशतद्विहितसौम्यखगेत्यशालः स्वस्थामगाशुभदृश
शुभसुहृत्स्वसौम्यवर्गे गताद्युदयिनः फलदास्सदास्युः पूर्णाम्फलमूर्णीवलेहनाथेमध्ये च मध्यमिहही

नवलेचहीनम् नष्टं समस्तमपिनष्टवलेसदास्याहैः स्थ्यादिरू कृ प्रभृतिनेष्टफलस्त्विनष्टे सूर्य्ये ह्यपे ह्यज
नुष्ये श्न शनौ च दग्धे वक्त्रे ऽ वले विफलता निरिवलक्रियाराम् यद्वावपस्तनुमुजाहृमुजाथवेत्यु
शांतीः स्त्री भवति तत्र फलान्नदत्तम् केन्द्रेधिकारसहितो ह्यपतिर्विपापः स्वीयधिकारफलदत्तवलो।
दितश्च यद्वावगोजननुषिसौम्यरवगोहृकेपितद्वावगो यदि तदाखलु तत्फलं स्यात् जन्माहृलुनमुथ
हाहृमुजौदिताश्च वीर्याधिका यदि तदाहृमतीवरम्यमिति अथ वर्षे शादीनाभवस्याहि ह्नाजेनोक्ताः दी
प्तो दीनस्त्वं स्यो मुदितस्सुपुः प्रपीडितश्चैव परिहीयमानवीर्यैः प्रहृद्वीर्यो विवीर्यश्च स्वोच्चस्थः किं स
प्रियो देव्यंशुंति नीचभवनस्थः स्वस्थस्त्वभवनसंस्थो मित्रक्षत्राश्रितो मुदितः रिपुराशिगतः प्रसुप्तो ग्नहाभि
भूतः प्रपीडितश्चैवं रविकिरणमुषितदीप्तिः रवचरः परिहीयमानवीर्यश्च स्वनीचमतिक्रान्तस्त्वोच्चाभि
सुखः प्रहृद्वीर्यैः स्यात् स्वाशंकसंस्थः सौम्येर्त्रिलोक्यमानो धिवीर्य्यश्च दीप्ते दीप्तिरनुत्तमानरपते।
हृद्वीर्ये देव्यागमस्त्वस्थे स्वात्मानस्थितञ्च भवति श्रीकीर्ति सौरव्यादिकम् आमो दो मुदिते यथेप्सित।
फलप्राप्तिः प्रसुप्ते विपत् पीडाशुक्रता प्रपीडिततनो मोल्यङ्ग ते र्येक्षयः भवति प्रहृद्वीर्यै गजसुरासु

वर्षाप्रत्नापिः तद्दधिवीर्ययुक्तैः सुतिः त्रयसंपदादिकं राज्ञः वर्षेशो लग्नपतिः स्वदशाधीशश्च यद्गुरोपेतः तद्गु
 णा फलचवर्षेनिर्देश्य स्वतन्मत्तमेतदिति अथवर्षेशमूसरिः फफलवर्षतंत्रे शुभेशराफे शुभमस्ति किं
 चिदनिष्टमेवाशुभमूसरिः फे इति विशेषान्तरमाह समरसिंहः यो भवति वर्षनाथस्तस्मिन् वर्षे दशाधिपः सद्गुह
 गतपश्येदथ चक्रे क्वास्ते जन्मनि च वर्षे च क्रूरः शुभो यवापकेन च दृष्टो युतः सकस्य गृहे केंद्रे तन्निकटे वा समगति
 लदेत किमधिकारः इत्यसुवलोकिते स्मिन् शुभयुतदृष्टे विलग्नगगनस्थे सर्वशुभं स्वयं विरारमध्ये प्राधान्यमावि
 शति मध्यवलेऽस्मिन् मध्यर्द्दीनं गृहस्य भावेन सम्यग्विलोक्य जातकहायनलग्ने फलं निगदित् वर्षस्वामिनि मंद्रे प
 तिते दिवले निराशतादौ स्थे इति वर्षतंत्रे योजन्मनि फलं दातुं विभुर्मूसरि फोस्यचेत् अहलग्नाहपभवस्तस्मि
 न्नहेनतत्फलम् व्यत्याशे फलमादेश्यमित्यशाले विशेषतः नोभयं चेत्तदाप्यस्ति जन्माश्रयमिति स्फुटम्
 अयमर्थः जन्मनि पंचमेशो गुरुः पंचमभावं पश्यति तत्र वा भवति तेन पुत्रप्राप्तिकरो जातः पुनर्यस्मिन् वर्षे गु
 रुदशातस्मिन्नेव वर्षे वर्षलग्ने शवर्षेशयोरीशराफयोगो गुरुणा सह जातस्तदा तस्मिन् वर्षे पुत्रप्राप्तिर्नैवाद्या
 व्यत्यासे दीप्रांशानि क्रमेण मूसरिः फयोगाभावे इत्यशाले वा फलवाच्यं दृष्ट्यभावत्वात् इत्यशालमूसरिः

फणोगयोरभावेजन्मकालाश्रयेणपुत्रप्राप्तिर्वाच्यइति दृष्टेयादृशियः खेटआधत्तेत्रचयोमहः जन्मन्यदेवताद
 केतदात्मफलदस्त्वसौ अयमर्थः जन्मनियोगहस्वीयहृदादियुतस्तस्मिन्योगहोमुयशिलेनतेजोनिष्पि
 पतितस्मिन्गद्देवर्षकालेफितादृशिसतिकोर्थः वर्षेनस्यामेवहृदायांसरावग्नहोशुशिलेकरोतितदासव
 र्षेत्कुरसोम्यवलावलादिविवेकेनात्मशुभाशुभफलदोभवति अत्रोदाहरणमुक्तं तत्रैव अद्वैतश्वयेगुस्मि
 अहहैमित्रहृदशशी महोत्राधादमृदकसवर्षेहस्तेनशोभनः अयमर्थः जन्मनिमित्रहृदास्यगुरुणास्त्रेह
 दृष्ट्याचन्द्रान्यशालदुरोत्रिवर्षेपिवर्षेश्वरोगुरमृदकनामगतादृशः कोर्थः मित्रहृदास्यः स्त्रेहदृष्ट्याचदि
 म्यशालवाश्रतेनगुरोश्शुभफलाधिक्याहर्षः शोभनद्वयर्थः अन्योपिविशेषस्तत्रैव जन्मप्राज्ञपती
 थिहापंतिसमानायाद्यधिकारवानसूर्योनष्टवलस्त्वगक्षिविलयंकुर्यान्निरुत्साहताम् नीचत्वस्मिन्मातृ
 तोप्यभिभवञ्चन्द्रेक्षिकार्यस्योदरिघञ्चपराभवो गटहकलिव्याध्यादिभीतिस्तदा भौमेवलक्ष्मीनुत्त
 च्छुधेमोहपराभवौ जीवेधर्मस्यः कष्टफलाजीवनवृत्तयः शुक्लेविलाससोख्यानां नाशः स्त्रीभिस्समंकलि
 सोरेभृत्यजनादुःखंरुजोवानप्रकोपतइति नष्टवलः पंचवर्ग्या विंशोपकन्यूनवलइति अथसूर्यो

हा-
१-
६७

दिग्गहसाधारणेनेनममध्यमलिङ्गवलयुतस्याहूपस्यफलस्वर्षतन्त्रे तत्रादौरुविफलम् सूर्येहूपे
ध्वलिनिराज्यसुरदात्मजार्थलाभः कुलोचितभवःपरिवारसौख्यम् पुष्टंयशोऽहसुरंविधाप्रतिष्ठाशत्रु
विनश्यत्किंफलेजनिरेवत्युत्पा अर्थमर्थःवर्षेशोजेत्प्रनिसत्स्थानगःस्वोच्चादिगःशुभगहावलीकिनोभ
वतितदाशुभफलमविकलंस्यात् वैपरीत्येःशुभफलमिश्रत्वेमिश्रफलमिति मध्येरवौफलमिदंनि
स्खिलंमुमध्यंस्वल्पंमुखंसुजनतोपिविवादमाहुःस्थानच्युतिर्नचसुखंरुशतापिदेहेभीतिर्नृपासुयशिलो
नशुभेनचेत्स्यात् अत्ररवैःशुभगहेरासाकंसुयशिलयोगेशुभफलात्यताज्ञेयैति सूर्यवलेनरहितेह
पतौद्विदेशयानेधनक्षयशुचौरिभयंचतद्द लोकापवादभयसुग्नरुजोतिदुःखंपित्रादितोपिनसुखंसु
तमित्रभीतिःतेजःसिंहोपि सग्नोच्चसुख्यपरिपूर्णावलेहूपेकेप्राप्तिःकुलोचितपदस्यपुनःप्रतिष्ठास्था
नच्युतोभवतिभूधनकीर्तिमित्रलाभारिवर्गविजयादिवपुःसुखानि हहाहकाराणकनवांशकसुख्यमध्यकी
र्तुमध्यमखिलफलमादिमंस्यात् नीचादिनागतवलेचविनष्टदग्धेरोगाधिदूरगतिदोस्थ्यजनापवा
हाःताजिकसारे अत्राधिपेस्वरमरणेसवलेप्रतिष्ठाप्राप्तिस्ततोनिजकुलेवहाराज्यलाभःस्थानंतराहवति

मूधनकीर्तिमित्रलाभस्तथावहुसुखानिरिपोर्विनाशः पुत्रानृपात्स्वजनतोल्यसुखंनराणांस्यान्मध्य
 वीर्यसहितेषुमरुदशयांकुर्यादृरिन्वमपिरोगभयंविवादंलोकैस्तथानृपजनैः सहचापिवैरं नष्टेरा
 धौभदतिवैरिजनभृद्विरोधो रोगागमो नृपजनाद् यमुगकंस्यात् द्रव्यक्षयश्चततः कलहंस्वमित्राद्
 गधेचदूरगतिदोष्यजनापवादः अत्रविशेषफलंहायनसुंदरे वर्षस्वामीयदासूर्यस्तद्वर्षेसंस्थितोपि
 वा पूर्णाप्रशयतिवावर्षेनदाराजभयंभवेत् ज्वरः पित्तप्रमोवास्याद्वा निर्वोपूर्वेदेशतःधातुव्यापारतोहानि
 विरोधोमित्रवांधवैः वियोगोदेशगमनंयदिचंद्रमसायुतः पूर्णादृष्टेयंत्रूणांजेताद्विणलाभदः वायव्ये
 रतेलब्धिस्सौर्यनेजोविवर्द्धनम् सदोगतामित्रसङ्गः स्त्रीसंगात्सुखमाप्नुयात् श्वेतकफाकाह्वाभोवि
 शेषात्कलपत्तनम् शयनाशनवस्त्रादिभिष्टान्स्वाद्भोजनम् सौधोत्सङ्गस्थितोगीतनृत्यलोत्सुपमानसः
 स्त्रीवत्सत्सुगन्धाद्योरात्रौसुखित्चेतसः श्लेषकापः क्वचित्कालेवान्निर्वोभवतिध्रुवम् स्याद्दोमयुतदृष्टेको
 भवेद्विदुमलाभकृत् स्वर्गलाभोयशपलाभः शत्रूणाञ्चपराजयः राजसन्मानमधिकमतिजत्रकोपता स्याद्दक्षि
 णादिशेलाभोवद्वितस्करसाध्वसं मृषामयम्भवेद्दोमयुतदृष्टेचभास्करेसूर्योवुधेन सहिजोयनिरीक्षितोपिस्या

श

हा-
र-
द-
द-

ननु राः किमपि कच्छुरता कदाचित् शत्रोर्भयम्भवति किञ्चन कष्टमिष्टे विद्वेषिता स्वसदने निजुजार्दितस्यात् यदि
गुरुयुतदृष्टः स्यात्सोचराडरोचिस्त्वेति वितथमार्गम्यापमार्गम्विहाय गुरुपदमथतीर्थं प्राप्नुयात्पुत्रसौख्यम् नृ-
पकुलदङ्गमान्यस्त्रीप्रसङ्गेन लाभः सज्जनैस्सहसम्बन्धेश्चानुनाशोधनागमः चित्तोत्साहो मनोभीष्टं कार्यसिद्धिर्भवेन्न-
राम् रविरथसितदृष्टसंयुतो वाञ्छवर्तिर्भवति शिरसि षोडाच्छर्दि रय्येति वानिम् भवति जठरशूलं कशयिजातिसा-
रेः रिपुभयमथ चिन्ता स्यात्तु भ्रंशमेति स्यादाग्नेयदिशे लाभः पित्रकामलदद्रुता गलश्लुष्यति शुक्रैरारविंदृष्टोयुतो
यदि शनिनायदिसंयुतो यदृष्टस्तपनस्नापकरो नृणां रिपुभ्यः धनहानि दासतोद्यमान्याद्विफलः क्लेशकरस्सु-
हृद्वियोगात् स्याच्चतुष्यदतोहानिरसितादपिमानवान् असौख्यम्यश्चिमाशतोहानि शनियुतोरविः राहुणाप्य-
ययुतो यदि दृष्टो घर्मतीधितिरसंगलकर्ता नीचकर्मनिरतो धनहीनः पीडितो भवति नृव्यसनेन पुत्रमित्रसङ्गजा-
दिपीडितः कष्टमेति सुखहानिरद्भुता आधिमेति ननु नैऋतेदिशे मूत्रकृच्छ्रसदृशाजुजार्दिमः वियोगो वंधुवर्गो-
भ्यो विकाराः पीडयंति च नीचसंगरतो नित्यं राहुणा संयुतोरविः केतुना युतदृष्टोर्कः स्थानभ्रंशमवाप्नुयात् वंधुमि-
त्रकृता पीडा सोदास्यं शोचनीयता हानिर्नीचजनात्कृष्णमनुजेनार्दितो भवेत् सर्वाशुभफलं दत्ते केतुना संयुतोर-

विः इति सूर्यफलं अथ चंद्रफलं वर्षतंत्रे वीर्योन्वितेशशिनिविज्जकलत्रपुत्रमित्रालयादिविविधं मुखमाहुरयोः
स्वगांधमौक्तिकदुकूलसुखानुभूतिर्लोभः कुलोचितपदस्य नृपेः सखित्वम्वर्षाधि यं शशिनिसम्यक्वलेफला
मिमध्यान्यमूनिरिपुत्रासुतमिर्त्रवर्गे स्थानांतरे गतिरथोक्तशताशरीरे श्लेष्मोदूवश्च पदिपापं कृते सराफः नष्टे
दूषेशशिनिसीतकफादि रोगश्चोरादिभीः स्वजनविग्रहमप्युशंति दूरे गतिस्सुतकलत्रसुखान्ययश्चस्यामृत्यु
तुल्यमतिहीनवलेशशंके तेजसिं हेनचंद्रफलं सूर्यवदुक्तम् ताजिकसारेपि वर्षाधिपेहिमनुचौपरिपू-
र्यवीर्यविज्जागमोनृपजनान् पतेद्वेनापिः सौख्यानिचात्रविविधानिकलत्रपुत्रश्वेतादिवसुवशातः प्रकरोति
लभं मध्योविधुर्नृपजनान् पतेर्विरोधं विज्जस्यं स्वजनतः प्रकरोति वैरं स्त्रीवर्गतः सन्ततमस्य सुखं कृशत्वं च
राग्यदुःखजननं भयमुग्रकंच नष्टे भयं भवति वातकफादिपीडा वैरोदयो निजकुले नृपतिर्विरोधे स्थानांतराद्
रिभयं त्वसुखं च दग्धे मृत्योर्भयं तनुभूता हिमगोस्वपके विशेषफलं हायनसुन्दरे वर्षयो यदि चन्द्रः स्यात्पूर्णा
अथयतिवर्षयं वर्षवास्त्रीप्रसङ्गे नमनुजसुखमेधने कन्याप्रसूतिस्सितवसुतस्याहोभसथालकशास्त्र
कंश्चित् स्वप्रेयवत्यासहसद्भ्रमेतिलाभस्तुवायव्यदिशोपि भूयात् मुक्तेति मधुरवस्त्राभरणप्राप्तिरुत्तमा किञ्चि

हा
र
ह

त्वपक्षतो वैरं लाभस्यादुत्तरदिशः चन्द्रः सूर्येण युतो दृष्टो वाराजसङ्गमं कुरुते क्षामो ज्वराक्षिरोगानौगा
श्रेष्ठादि विस्फोटः किञ्चिदपि वदितस्सुरनृपवर्गा द्वीतिमेतिसाशंकम् क्रुद्धन्यनुसर्गमयं यदि चंद्रस्त
यसुतदृष्टः श्रेमेन सहितश्चन्द्रो दृष्टो पाणेश्चतुष्यदात् भयमिधने याम्यातो हानिष्कचिज्वरव्यथा भयञ्च स्व
लनाद्भूमौ शस्त्रादुधिर विक्रिया कास विस्फोटकादिभ्युर्भयं हानिरथाल्पिका क्षामस्वपुर्नृपादराउभयस्य
दिन्द्रलुप्तकम् मङ्गलेन युतो दृष्टो मङ्गलदुत्तेशशी वधेन युतदृष्टो वारो हिरणीरमरणाहदा स्वर्णादिधातुस
स्वन्धात्त्राभोवाहनवाजिनाम् मेधावृद्धिर्भोगयुतस्तदानंदमयस्सुखी समक्षरिपुपक्षस्यास्त्रिखनेपठने
भयम्स्यादुत्तरदिशो लाभस्वजनात्सुखमान्युयात् सदां शुभफलन्दनेवुधेन सहितश्शशी यदि मुरुयुतदृ
ष्टस्तारकेशा धनाग्निं सुखवसनसुतस्त्री सद्विलासं विधत्ते भवति विशदविद्यालक्षिरेन्द्रीदिशा नः किमपि च
धनदाशातो महालाभमेति वाहनाग्निर्भवेत्तौ काभगवत्यतिवत्सलः लोके मानयशस्वरी लाभस्तूत्तरास
ङ्गतः शुक्रेण युतदृष्टश्चेत्ताराकाधिपतिर्यदा सुताभरणाभूयादिलाभश्चेत्तत्रापाराकात् जगदीश्वरप
दभक्तो लाभोजलजातवस्तुनः सततं सुखमेतिस्त्रीसंगात्क न्यासूतिः स्त्रियो लाभः स्यादग्नेर्दिशः सौ

रव्यं लाभः पुस्त्यविवर्द्धनम् गीता दुत्तमवस्त्रादिशयनाशनभोजनः स्यादुत्तमगतिप्राप्तिः सावैलासस्तहादितः सु
 गन्धदिव्यवस्त्रादिलभते मनुजोत्तमः सौरिणायुतदृष्टेन्दुरुद्देगङ्गा उतेभयम् नृपशत्रुभयाच्छोकं हं निम्बवातु
 र्णीदिशः कारणात्यङ्गोरल्पलाभे धननाशो भयम्भवेत् गात्रेरक्त विकारेण दडु नीचेन सङ्गच्छेत् कटुस्वमध्ये कर्ले
 हो दुर्वेद्वैसनागमः क्लृशतागात्रसंकोचः शनियुक्तो शशी यदि स्यात्तमो युतदृष्टेन्दुसदाशत्रुत्तुचादितः भयो
 गोशरीरे चरत्वातस्य विक्रिया मित्रवन्धुजनेः क्लेशो हानिर्नैः क्रत्यभागतः वातज्वरजलादिभ्यो भयमूर्छा भ्र
 मार्यः संगः पापात्मभिर्द्वैमनाशो वाताति उद्धता सर्वकार्यकृता चिंता सन्तोषो राहु युक् शशी केतुना युतदृष्टे
 दिनुं अगु उदासं कृत पीडा च मित्रवन्धुना रक्तवातस्य विक्रिया मूर्छा ज्वरामयः सर्पजलभी क्लेशो सकृद् स्यात्
 न्नैर्ऋतीदिशो हानिः केतुना सहितु शशी इति चन्द्रफल्बम् अथ भौमफले वर्धते तत्रे भौमे वृषे वलिनी कीर्ति जया
 धनाशः सेनापतिवरानायकता प्रतिष्ठा लाभः कुलोत्थित धनस्य नमस्य तोपिलोकेषु मित्रसु वित्तकामत्रसौख्य
 मध्ये हृषे वनि सुते रुधिरश्चुतिश्च कोपोधिकोरु कटशस्त्र हति स्थतानि स्वामित्वमात्मगणतो वलौणो रवञ्च मध्यं सुरवे
 निखिलसक फल विचिंत्य हीने हृषे स्थजि भयं रिपुतस्करा दे लोकापवाद भयमात्म धिया विनाशः कार्य

हा.
१.
७०

स्यविष्वगतिरोगभयंविदेशयानेक्षयेपनयतो गुणदृष्टभावे कार्यस्यच्छिक्त्सर्वतः कार्यस्यज्ञाशः गुणदृष्टभावे
सर्वफलस्यात्तदृष्टिसत्वेफलसर्वेषुभादयं स्यादिति तेजसिंहः वीर्योन्वितेऽवनिसुतेवर्षिण्युद्धिपोर्वोसेनापते
स्मधपताजनसेव्यताचमध्यन्तुमध्यमवलेतुविदेशयानञ्चौर्यास्त्रुकुज्वलनभीत्यपकीर्तिघाताः ताजिक
सारेपि वीर्योन्वितस्यिसुतेनृपतेर्धनाग्निसेनापतेरिगुणाद्विजयोरणाच्च सेवाधनम्भवंति मार्गधरास्त्रि
रम्स्त्रीसंगतश्चविविधंसुखमत्रविन्यात् मध्येकजेभवतिलोहमयम्बिवादं कर्षात्कृशकमखिलाङ्गुलं नल्परो
गम् वैरोदयन्पजनेषुधनक्षयञ्चचौराद्वयंस्वजनतोत्थयवानराणाम् चौरास्त्रुकुज्वलनभीत्यपकीर्ति
लाभःपित्तोदयम्भवतिपादसुखाक्षिदेशे दुष्ठाद्वयन्निजजनाद्धरधान्यनाशःस्त्रीपुत्रमित्रकलहंसितिजि
विनष्टे विशेषफलहायनसुन्दरे वर्षयो यदिमाहेपोवर्षेणायुतदृक्यदि पित्तरक्तप्रकोपोन्युत्पद्यन्सनेरु
दुर्यनेनिरतोमित्रवान्धवेर्विन्होधिकः तस्कराग्निभयन्धनेयदिभोमोस्तिवर्षपः रवेणायुतदृष्टोयवक्रोत्पुत्र
त्वाद्धनम् सत्सन्मानमवाप्नोति कुर्यात्साहसमुत्तमम् रोगजयः प्रादिशतः सुखलाभोज्वरस्तनो पश्चिमस्यामल
भोत्यभयम्बित्तभयं क्वचित् चन्द्रेणायुतदृष्टश्चेदारो नानार्थलाभदः सुहृदः सुखमुत्साहमाप्नोति मरिणोक्ति कान्प

भ्रातृ वृद्धिः स्यात्सुखं युवति सङ्गमात् वस्त्राभरणभोज्यानां लाभो वायव्यदिग्भवः चाङ्घ्रिणा धरणिजो युतदृष्टो वै
रिवर्गपरितापमुपैति राजवह्निदृपभिर्द्वेनहानिः पीडनस्य युगरास्यनितान्तम् रक्तपित्तप्रकोपस्य चित्राधनदृदि
गभवः भौमेन युतदृष्टश्चेद्बुधोऽभुफलप्रदः भौमो गुणयुतो दृष्टस्तीर्थप्राप्तिः सदेवगुणभक्तः पुरायमतिः सुभस
गतिमासाद्य शुभार्थसंचयं कुतते विख्यातस्सर्वजने कुलमध्ये सुप्रतिष्ठो भवति इशानदिशात्सुभः स्वल्पस्य
किमपि सुखमसौ धने भौमस्सितयुतदृष्टः शत्रुक्रोधादुपवपुर्दुःखम् सोपद्रवताहानिर्गमनदुर्व्यसनस्यग्निदिग्भीति
शानियुतदृष्टे भौमे दुःखमुदासो विचिन्तितादौ स्य्य हानिर्दुर्व्यसनत्वं दुर्वृद्धिर्नीचसंगमतः उद्वेगः स्यात्पश्चिमाशा
भयो हानिः सितेतरात् मनुजाद्वापशोर्हानिर्भौमश्चेच्छनिदृकयुतः राहुराण्युतदृष्टश्चेद्दुर्हिंस्रगोभयंकरः क्रोधा
ग्निचण्डशूराभीतिदः सुखहात्रिक्तत शरीरेवानकष्टस्य दुयंनेऽरस्यदिग्भवम् तयो द्वेगो हानिरथे शीतस्युतदृष्ट
मेकतस्यात्केतुयुतदृष्टश्चेत्कृजोविद्युदुयंकरः स्यान्भेधगर्जनाद्गीनिश्चोद्गग्निरियोरपि शरीरेपितुजातं कीर्त्तनं श
श्रेयसादहे भयंशोकचिन्तापरोभूयात्सिमः केतुदृशायुतः इति भौमफलम् अथ बुधफलं बुधयुतं त्रे सोम्यहृषैवलभुति
प्रतिवादलेख्यसच्छास्त्रसद्यवदृते विजयोर्थलाभः ज्ञानकलागरिगतवेद्यभवंगुणुत्वं राज्ञोऽप्येरा नृपतानृपमति

हा
३
७१

तवा अत्राधिपेशशिसुतेखंलुमध्यवीर्ष्यस्यान्मध्यमं निखिलमेतदथा ध्वयानम् वारिण्यवर्त्मनमथात्मजम्
सौख्यं सौम्येन्यशालवशतोपरयाः किंचित् निखिले प्राक्पद्योक्तं वारिण्येन वर्तनं जीर्णं अत्रवुधेसोम्येत्य
ले प्रायुक्तं शुभफलमविकलं स्यादन्यथान् अत्रमार्गगतावुधमवानिति वाक्ये समरसिंहवाक्येन परीत्रसिंह
वर्षेः अत्र ध्वयानमपि वाच्यम् सौम्येद्वयेऽधमवलेवल बुद्धिहानिर्द्वर्मस्यः परिभवो निजवाक्यदोषात् किं सपत्नी
दतीवमृद्यैवसाह्यहानिः परव्यवहृतेस्सुतविनमित्रे तेजसिंहः सेवार्थमानलिखभादिप्रसूतादितोके
धेधिकवलेव्यवसायलाभः मध्येतुमध्यमखिलत्रिजवाक्यदोषात्सर्वार्थहानिरधमेनृतसाक्षिताच्च ताजिकसो
पि वर्षाधिपेशशिसुतेसवलेतिसौख्यंसेवाधनेलिखनतः पठनादिलाभः स्त्रीमित्रसौख्यमतुलं सततशून्यं वा
रिण्यतो धनसमागमनम्विलासः मध्यश्चसोमतनये निजवाक्यदोषात्सर्वार्थहानिमशुभं करोत्यन
स्त्रीमित्रपुत्रकलहं सुखभङ्गं चाल्यमेवरोदयन्तपजनात्स्वजनाच्चतद्वत् नष्टेवुधेनृपैभ्योऽनृतसाक्षिताच्च
केशोदयस्त्वजनतोथलयो विवादः चौराङ्गयंहृदिगलामयकृत्स्वनेत्रपीडाभवे त्रिरिदं लभं मध्यमकञ्चद
ग्धे विशेषफलेहायनसुन्दरे वर्षलग्नपतिश्चादिसुतदृष्टोयसत्फलम् दत्तेदिव्याङ्गनाभोगन्धिसरा।

अति सुन्दरीं स्वधर्मनिरतः सुत्रमित्रवर्गेण संयुतः सुहृदां सुतकन्यादि हृदि स्नानन्दमोदितः कदाचित्स्याद्दुःखी
डात्लाभस्स्यादुत्तरादिशः सर्वशास्त्रप्रवीणश्च वर्षपस्याद्दुघो यदि रोहिणी नन्दनस्सूर्ययुतदरौ यत्र भवेत् वयुमि
ज्वरवाधा स्यात्किञ्चिच्छत्रुभयभवेत् तथा रीजकुलान्प्रीतिस्त्री पुत्रस्वजगोत्सवः तीर्थप्राप्तिमया लाभः पूर्वा
फलोद्गमः सुवर्णश्वप्रवालादिपशुवर्गादिसञ्चयः अकस्मादपिलब्धिस्स्याद्दुधयुक्तोरविर्येदा स्यात्तत्र पुत्रद्वयम्
सौम्यो सौम्यकरस्मृतः कामददुहतापीडां करोति गजसाध्वसम् पामारवाजै रंगभंगः पशूनां वधपीडनं शशोभय
स्विनाशो वा त्रिनावायव्यदिग्भवा सुहृद्भ्योऽपि विरोधस्स्यान्महिषादिरगा द्वयम् स्याद्भौमयुतदृष्टं चन्द्रजे
रीर्षेरे गङ्गात् कुले वा दुःकलकोथ स्यान्भ्रमवापुयान् आधिर्वीदन्यमीः क्लेशः सभ्रमपरसंगमात्
शक्तिस्त्रीका गद्वाहानिर्योम्यदिशो भवत् गुणुगा कुतृ कृ सोम्यो भयव्याधिनिहतनः शत्रुगुणोन्नेदात्
न्यानो महती यता सत्यवक्ता पुरायतीर्थे लाभो धर्मव्रते दृढः ईशानदिग्भवं सौख्यं प्रीतिं लाभस्स्येच्छति
वेणुसुतो दृष्टो ज्ञो विज्ञानकलापहः तद् बहुस्त्रीसंगमाद्दामारनिप्रीतिप्रमोददः स्त्रीसंगमात्सुखप्राप्तिं लोभः
क्रयारणकात् स्वदेवगुणभक्तः स्याद्दृष्टान्यो नाटकप्रियः सुखसांगल्पमुत्साहं कुरुते मित्रसंगमम् राजचिह्नपदं

हं
२

निश्शत्रुनाशं करोति च स्यादाग्नेयदिशः सौख्यं बुधः शुक्रेण दृष्टयुक् सौरिणायुतदृष्टिर्धर्मभ्रंशकरो बुधः
 सभोगसमये कार्ये शीतलत्वं प्रजासते प्रमेहादिविकारो वानी च संग्राह्यव्ययः लीवे प्रीतिर्देहे क्लेशो वेण्यादासी
 युवारतिः बुधस्तमोऽदृष्टयुतः साहसं कुतुतेधिकम् सर्वकार्ये कृतोत्साहः किञ्चिच्चिन्तभ्रमोपि च स्यात्तत्र
 तिदिशोऽस्त्रभोवातोद्भूतजुजार्दितः किञ्चिन्नीचजनात्सौख्यं लभते मनुजः सदा रोहिणीतनयः केतुसुखं ह्येव
 हा भवेत् शोकहानिकरो नीचसंगमादसुखं करः इति बुधफलं अथ गुणुफलं वर्षतत्रे जीवितु देवलयुते परिवार
 सौख्यं धर्मो गुणग्रहिलता धनकीर्तिपुत्राः विश्वास्यता जगति ह्यविक्रमापि लोभो निधेर्पतिगौरवमध्यमि ५२
 गुरो सुशौर्यादिषु आग्रहवता अहाधिपे सुरगुरो किल मध्यवीर्ये स्यान्मध्यमफलमिदं नृपसङ्घमश्च विश्वा
 नशस्त्रपरतान शुभे सराफे दारिद्र्यमर्थविलयश्च कलत्रपीडा जीवेदृपे धमवलेत्तुपतो र्ये सौख्यं हानि
 स्त्यजन्ति सुतः मित्रजनास्सभाः लोकापदादभयमाकुलतापिकष्टवृत्तिस्तनो कफतुजोरिभुभी कलिश्च ज्ञेय
 सिंहः धर्मो र्थकीर्तिशुभवुद्धारि सन्धि लोकविश्वास्यता सुनसुरवानि सवीर्यजीवे मध्ये च मध्यमिदं मवेत्फलञ्च नि
 न्यधर्मो र्थहान्यशुभवन्धुविरोधवाधा ताजिकसारेपि देवार्चितो वलयुतः प्रमदाविलासं कुर्यात्सुमित्रसुतनो वि

विधन्वसोख्यम् विनागमो नृपतिनो विलयं रिपूणां म्बिष्वास्यता सकललोकजनेषु शश्वत् नाकेश्वरस्य सचिवः
खलु मध्यमैर्लोकविरोधमशुभम्प करोति भूपात् वैरोदयस्वजनतश्च परे विवादे कुर्यात्कशत्वमपि चौरभयस
कौसो निन्देगुरोखलु भवेत्पक्के र्थनाशो धूर्मा र्थहान्यसुखवन्धुविरोधपीडा पादासिगुल्फसदरे ज्वधनेषु न्यराप्र
म्वातार्तिहृत्वरिभयन्ननुसंक्षयस्यात् विशेषफलेहायनसुन्दरे वर्षपोयदिगुनुयुत्तदष्टोदी प्रिकृदिशति धान्या
धनाग्निमृराजमान्यसुतसंतनिकर्त्ताकांचनादिमरिगमौक्तिकलाभः पुरायती र्थादिंगमनं लाभस्तूत्तदिग्भवः वा
स्वरत्रविभूषादिलब्धि नूत्नममानुषात् रविराणयुतदृष्टश्चेज्जीवंशशत्रुनिहन्तनः ख्यातो राजकुलेनेजो हृदिं वी
धाज्वरदितः शिरोवार्तिर्वीतपीडा किंचिद्वाजभयम्भवेत् स्वल्पः पूर्वदिशेलाभः सहसात्कलहः प्रियः विधुः
युत्तदृष्टे दीधौ ललनाभोगं करोति सुखवृद्धिम् शुभशयुजाशनभोजनसुतसुत्तदां प्राप्तिमधिपसंन्याने सितवा
स्तुतस्तुलाभः स्त्रियोपिवरभोगसौख्यमधितरम् वायव्यदिशेलाभः कासादिव्यसनमपि किंचित् भौमेमये
तदृष्टं हृत्तनसौख्यपदप्रदः रोजयोरक्तवस्तुव्यापारलब्धिनुत्तमायशोनीरोगतासौख्यस्याहृदिसिरादिश
स्तुषा नृपाद्रूपं ज्वरकिञ्चिद्भौमदृष्टेयुतेगुरो वुधेनयुतदृष्टश्चेदनि सौख्यपदप्रदः विजस्तुभः सुखदुःखसा

क

ह
२
३

स्वाशुत्रमित्रयोः लाभव्ययौसमोदेवगुनुपादरतःसदालब्धितुत्तरतःकिंचिच्छिरोर्तिषुद्धिवैभवम्सित
नदृष्टेजीवेधनहानिःकेशतारिपोःकाचित् बुद्धिभ्रंशोयवनिवियोजितोहानिरपिचतुर्दिशःशनियुतदृष्टेधि
षगोस्लेक्ष्मभयस्यानमानहानिःस्यात् द्यूतक्रीडामधुगानेकेलिरातश्चाधमेःसंगःविस्फोटकादिविह्वलितो
नाधिक्यजलाद्वयंकरभात् हानिर्मनुजात्कृष्णात्क्रपात्कादपिचमहिषभयम् चिन्तावनुरादिग्भूताधनहा
निरपिधुवम् महिषात्करभात्पापिःकाचिच्छनियुतेगुरो सैहिकेयेनयुतदृग्गुर्बन्धनकष्टःवंधुपीडितचयुव
निपीडितज्वरयक्ष्मरणासुहृद्वियोगादुद्वेगोमनस्तापोमृतेभयम् कुलेशोकःपदभ्रंशोजलसर्पभयभवेत् स्याद
ग्नेयदिशोभीतिर्भवेदसितमानुषान् हानिर्वायुतदृष्टश्चेद्गुरुरादृग्गहेराच स्यात्केतुयुतदृष्टश्चेत्पुंसोर्गुरोहि
तःसुप्रभ्रादिमुयंन्धात्स्थानभ्रंशमवापुयात्देशभ्रमराशीलस्याच्चिन्तावेनीचरुद्भ्रमात् अशुभंकरुतेके
तुयुतदृष्टेगुरुयदि इतिगुरुफलम् अथशुक्रफलंवर्षतत्रे शुक्रेहपेवलिनिनीरुजताविलासेस्त्वेतस्वरत्नरुधु
रासनभोगिनीषाःक्षेमप्रतापविजयावनिताविलासोहास्यंनृपाश्रयवशेनधनंसुखञ्च १ अहाधिपेभृगुसुते
भवत्सुमध्यंदीपेस्यान्मध्यमंनिखिलमेतदथात्यवृत्तिःगुप्तञ्चदुःखमखिलंसुनिवहृद्वनिःपापःश्रीक्षितयुते

विपदो र्येः शः २ शुक्रे हृषेऽधमवले मनसो तितापो लोकोपहासविपदो निजहृत्तिनाशः द्वेषः कलत्रसुनमित्रज
नेषुकष्टादृशानञ्च विफले क्रियतानसौख्यम् तेजसिंहः शुक्रे कलत्रवर्धस्त्रवरान्नपाननीरोगतास्त्रिलविलास
सुखं सदीर्ये मध्ये च मध्यमखिलं खलुगप्रदुःखत्रिद्ये खिलासुखपदञ्जनहास्यता च ४ ताजिकसारेऽपि दैत्येश्वरे
स्पसचिवः परिपूर्णादीर्यो दद्याद्द्वान्नवनितासुविलासहास्यम् आरोग्यताखिलविलाससुखञ्च लाभसंपत्ताप्रवि
जयंसुमतिञ्च दद्यात् १ मध्ये नृपात्स्वजनतस्वरितो विरोधं श्लेषार्ति कृच्चसुतदारभयञ्च कष्टम् कार्यार्थं हानिमपि
मोहनुजोदयञ्च कुर्यान्नसौख्यमिह स्वीयदशाप्रवेशे २ निद्ये सिनेखिलजनात्कलहोनिता न्नस्याद्देरितो मृषे नार्दसु
खञ्च तत्र सौख्यार्थं हानिरंति शोकभयस्विवादोदग्धे स्वपाकविषये मति संस्ययञ्च विशेषफलं हायमसुन्दरे वर्षाधि
के यदि नृगे स्तनयोश्च हृष्टो युक्तश्च वाहनविभूषणतादिरुमः कन्याप्रसूतिरथ धर्मपदार्थसार्थवृद्धिप्रकाशकुरा
लत्वमुपैति जन्तुः १ भृगुतमयो रविणायुतदृष्टः कष्टम्यै जाठरं कुतने ज्वरवाधाचशिरोर्तिर्नेत्रे वा दुष्टो रियो भीतिः २
वपुषि दुर्वेलतानृपतेर्भयंदहबभीतिरमित्रकृतः कलिः किमपिकाशमुपैति धनव्ययं भवति हासनकेरवियुक्तविः
३ चंद्रणायुतदृष्टश्च दुर्गावः पशुनाशकृत् नखदंनशिरोवांधायानिका मलपिचतां स्त्रियः सैः प्रव्यमवाप्नोतिका।

हा.
१.
७४

विहृतोद्भवा व्यथा भौमेन सुतदृष्टश्चेदुशना धनलाभकृत् पित्तप्रकोपतः पीडानृपाह्नाभो ययाम्यतः चतुष्पा
दादुयं किंचिदनुत्साहो विचित्रता सितसुज्ञेन दृष्टो वा युतो य धनलाभकृत् बुद्धिप्रकाशो मित्रादिपुत्रोत्साहो
धिमानिला वातुरी चतुरो लाभः स्यादुदीची दिशो ध्रुवं गुरोश्चुके रायुक्ते स्यात्सुशीलदृढधर्मभाक् पुरणतीर्थपदप्रा
प्तिर्ज्ञानिवंधुननात्सुखकुटुंबिभिः प्रकुपितो रोद्रीदि कृजनितं सुखं लभते धनसन्मानं लाभः स्यात्सितवस्तुतः
सितसुशानिना युक्तो वीक्षितो लाभदायकः पुरगामाधिपत्यं च मित्रप्रीतिविवर्द्धनः वातुरीदिग्भत्रो लाभः कृष्ण
वस्तु कृतो भवेत् ज्ञानिसंबंधतः सौख्यदौर्बल्यवान विक्रिया शीतज्वरो जलाद्गी निर्महिषादश्वतोभयं स्त्रिया
जरत्यासंभोगः सितश्चेच्छनिदृष्टयुक्त सितसुमोयुतो धनेन खदंतशिरो व्यथां पित्तकामलतः क्षीणः शरीरे क्लेश
मश्रुते नैऋत्या न्नीचतो हानिर्जलमपि भयं भवेत् शीतज्वरो पट्टवः स्यान्नीचसगाहनक्षयः सितसुकेतुयुक्त
सुहृद्भिर्वीर्यैः कलिः पुत्रादिकृष्टशत्रुभ्यां विग्रहो नीचसंगमात् हानिर्भयं नैऋते स्यादुष्णवातप्रकोपतः ति
स्फोटकाज्जलभयं फणिभीर्भ्रममूर्च्छना कृष्णवस्तुमनुष्याद्वा हानिश्च दशनादुयं सितः केतुयुतो दृष्टो शुभन्दनैः
दाफलं शक्तिशुक्रफलम् अथ शनिफलं वर्षतत्रे मन्दे हृपे वलि निरुत्तमभूमिवेशमस्ये त्रान्तिरर्थनिचयो यवनावन्दी

शात् श्रमनिर्मितजलाश्रयसौरव्यमङ्ग. षष्ठिः कुलोचितपदात्रिगणानरणीवश्रुद्धाधिपेर्विसुदेखलमध्यवायेम
 ध्यंफलनिलिलमत्रभुजिसुकृष्टात् रासोष्ट्रमाहिषकुधान्यरतेस्तुलाः पापम्फलम्भवतिपापयुगीसंगोनर
 मन्देवनेनरहितेहपतौक्रियाणांस्वभ्यस्वमर्थविलयोविपदोरिभीतिः स्त्रीपुत्रमित्रजनवैरकंदन्त्रमुक्तिस्सौ
 म्येत्यशालयुजिसौरव्यमपीयदाहः ३ तेजसिंहः मन्दोजलाश्रयमहीतुहरोपकर्मवारिज्यकृष्यवनिलनि
 योधिवीर्ये मध्येतुमध्यमधमेतुसुहृद्विपतिः कष्टक्रियांविफलतानिलनुकृविकारः १ नाजिकसारेपि मन्देह
 येधिकवलेवनपर्वताच्चलाभोमहान्भवतिभूतुहरोपराञ्च वारिज्यकृष्यपतितोर्थसमागमश्चक्षेत्रेष्वावलानि
 जजनात्सुरवमत्रनूनम् १ मध्यशनिस्वजनराजजनाद्दिरोधम्वातार्तिकृजठरएष्टगलेचनेत्रे हारिघटुःखपरि
 पीडनमत्रकुर्याद्द्वैराग्यमर्थपरिहानिसुहृद्विरोधम् २ निन्द्येत्रसर्वमधमनुसुहृद्विपतिः कष्टक्रियाविफल
 तानिलचण्डिवकाराः कार्यार्थेहानिरथपुत्रसुहृद्विपतिर्दग्धेऽर्कजेभवतिदंष्ट्रिभयञ्चमृत्युः ३ विशेषफलंद्वा
 यनसुन्दरे वर्षपोयदिशनिर्भयमार्तिपीडनंवपुषिवातविकारात् पुत्रदारकलहोमतिहानिर्गामतिभीर्जले
 देशात् १ नीचप्रसङ्गताचिन्ताहानिः पश्चिमदेशतः कृष्णकृपाणाकान्तसौरीदनेवर्षेषुभस्फलम् रवियुनदृष्टसौ

हा.
१.
७५

रिस्तुतयुवती क्लेशदस्तनौ कष्टम् मित्रविरोधो द्वेगः प्रवासितावपुषिदुर्वलता ज्वरवाधाचशिरोर्तिर्नृपवह्निः
भयंतथाचधनहानिः स्यादु द्वेगोमनुजैर्महद्विरपिरवियुतेमन्दे शशियुतदृष्टः सौरियुवती मरणांतकष्टदो
भवति बुद्धिः क्षेय्यथाविधनेधननाशं किञ्चिदाप्नोति वंधुवियोगः क्लेशो मित्रैः कष्टं कफवातसंभवविकारः हा
मिर्वायव्यदिशः स्वल्पसुखं वैश्यतोल्पभयं भौमेनयुतदृष्टः सौरिः स्थानभ्रंशो ग्नितस्कं रादिभयम् सह वा
ध्वेर्विरोधो धनहानिर्दक्षिणादिशातः नविद्यात्सौरव्यं स्वर्णकारसत्रियो धनहानिदो रक्तवातविकारः स्यात्सो
रिणामयत्नेयुते बुधयुतदृष्टो मंदः करोति सौभाग्यसौरव्यधनलाभः हेमादिलाभः सुतजन्म आगत्यतो यो न
रदिशोलाभः गुणयुतदृष्टस्तु शनिर्गुणदेवरतः सुवर्णधनलब्धिः सौरव्यतीर्थप्राप्तिर्महापदापि श्वहेदीनः स्त्री
संगात्सुखं वृद्धिः स्याद्द्रामभूम्यर्शुलाभकृत् लाभः पूर्वदिशो भूयान् सौरिर्गुणयुते क्षितः सितयुतदृष्टः क्रोडः
सुहृत्प्रसंगः सहोदरैर्मैत्री लाभं सुतादिसंमतिराग्नेयदिशो भवेद्भ्रातृभः प्रीतिरंगनयान्यंतमाननीयः कु
भनेत् कफादिविक्रिया सौरिः शुक्रेण युतवीक्षितः राहुणायुतदृष्टोर्केः सन्निपातसुजाकरः मूर्च्छाचशीत
लाशिरगः पिच्छोपोगपीडनं जलसर्पारिभीर्नीचसंवधाह्ननसंशयः तेऽऋत्याह्ननहानिः स्यात्तीसारभ्रसार

विस्वात्केंतु पुनदृष्टसु शनिर्वीतप्रकोपकृत विमहस्तुतमित्राद्यैः क्लेशः पुण्यपरिहयः पापवृद्धिरथोद्देगोनीचाद्
खमवापुयात् आग्नेयमेत्रेत्तीदेशान्नहानिः क्वचिद्रवेत् इतिशनिफलम् ताजिकसारेस्थानविशेषेणापि वर्षेश
फलमुक्तम् सहीच्चगेषुपरिपूर्णफलखगेषुहृदात्रिभागकनवाशगतेषु मध्यम् नीचारिवेशमसहिते युचुत्प्रथमी
यैमस्तादिगेषुखलुनष्टफलसमन्तात् अत्रायम्विशेषः यदिवर्षेणनक्रूरग्रहइत्यशालं करोति तदावर्षेशस्य
फलमूर्णमशुभफलं न्यूनं ज्ञेयं यदि वर्षेणनक्रूरग्रहइत्यशालं करोति तदा अशुभमूर्णफलं शुभफलं न्यूनं ज्ञेयं
मितीतिवर्षेशफलसमाप्तम् अथारिष्टविचारः तत्रोक्तम्वस्यमाणस्वावर्षफलसन्त्यरिष्टेष्टया मरिष्यमाणत्वा
नस्येत्याहमरिण्यः दृशाफलंहायनजञ्चयस्मान्नजीवनंहायनरिष्टयोगात् रिष्टानितस्मात्प्रथमस्यवस्ये पूर्वविधि
ज्ञैः कथितानियानि सुक्तावल्यामपि रिष्टानिचेद्वर्षफले भवन्ति तदा दृशावर्षविचारणास्यात् सभङ्ग रिष्टस्य विनि
शोपोतशिक्ष्याववोधापनिनूप्यतेत्र मरिण्यः लग्नाधिनाथेमृतिभावसंस्थेभोमेक्षिते तस्य च भावसंस्थे अस्तंङ्गने
बाभृगुजेवुधेवाशस्त्राभिद्यानोवहुधापदश्च तस्य भावसंस्थे लग्नाधीशेभोमेचाहमसंस्थे इत्यर्थः रात्रीश्वरंभास्क
रमराडलस्येषष्टेव्येवामृतिभावसंस्थे त्रिदोषतोसौवहुभिः प्रकारैः करोतिकष्टविविधेदृशायाम् वर्षलग्नपरं

हा
रं
७६

प्रेषौचतुर्थनिघनांत्यगो मुथहासंयुतौयत्रतदूर्ध्वमरणप्रदौ चेज्जन्मनाथोविवलोमृतीशालग्नङ्गुतोभास्करदृ
शिमूर्तिः शस्त्राभिघातोवहुधाचकष्टं कुष्टंशरीरेमरणेनतुल्यम् मुथहालग्ननाथोचेत्स्त्रिमण्डलमागतौ दृष्टौ
तौसूर्यपुत्रेणसर्वनाशकरोमत्तौ योगेयदासूरिफोप्रहेन्द्रेर्दुष्टैः कतःसौम्यकतःकबूलः जन्माधिपः क्रूरयुत
स्तदानीम्महार्थनाशमरणेनतुल्यम् वलोत्कराः क्रूरखगावलेनंहीनायदासौप्यरवेणस्तदानीदुःखंनहात्राधि
कृतंचवैरंपरस्योशत्रुविमर्दनंच दैत्येन्द्रपूज्येयदिजीवसंस्थाः सारेज्यपूज्येरिपुनागवतीस्वमेपिसौरख्यंनहिवर्षम
ज्येवथाफलंहायनजातदानी अस्त्रगतौभार्गवसीमपुत्रौनीचस्त्रितोरात्रिपतिर्यदास्यात् तदात्रियोगंमरणंचकष्टंश
रीरपीडामतुलंकरोति जन्मलग्नादूर्ध्वलग्नंमष्टमंयदिजायते तस्मिन्त्वर्षेभवेसीडामृत्युःपापयुतेष्टंणात् अष्टमलक्ष्म
यहेश्वरयोगोनिषिद्धइति ताजिकसारे हृदेष्वरोहायनलग्ननाथाः सप्तार्याः क्रूरयुतःकरोति मृतिंदृशायांशुभयु
क्तदृष्टिःफलंतदर्थंप्रतिमंकरोति नीचेत्रिराश्याधिपतिः परस्यगेहेथपाथेनवेलोकितश्च कार्यस्यनाशंकुरुतेत्यकस्मा
दैर्युक्तंपरतस्सदैव परैरिहेश्वरविमंडलस्यपदानदेवंप्रवदंतिसन्तः मष्टमस्थेननुवर्षनाथेमहाभयंभूपकृतंचक
स्तदंशुभांगेशिजेकबूलेमंदेनसार्धमस्सखंकदानित् कलत्रहानिर्मरणंचदुःखंकरोतिवैरंवहुधानराणां क्रूरःख

गो... मितो... कृत्वा... यदिलग्ननाथ... कृत्वा... भग्नमु... शंति... ज्जापुरं... च... पुरतो... विनाशं... वर्षतंत्रे... लगे
शेष... शेष... तन... कृत्वा... ह... जीव... योग... गयोः... शस्त्र... घाते... पिवन्... रतिः... क्रूर... सरि... फो... बेशो... जन्मेशः... क्रूर
न... शुभेः... क... वृत्ते... पि... वि... पन्... रति... रि... म... न्या... धि... कारितः... लगे... शेष... म... ग... शेष... न... वा... म... ति... मा... टि... शे... त्... दृ... स्थि... हे... शेष... द्ये... वा... पि... म
स्व... ज्ञाने... ह... जा... वि... क... त... जन्म... न्या... ध... म... ग... यो... वर्ष... ल... ग्ने... रु... गा... वि... दः... जन्म... द्य... ल... ग्न... यो... च... ए... व... लो... वे... त्स्या... त... दा... म... तिः... व्य... पो... बु... नि... ध...
ना... रि... स्थ... त... न...ेशा... द्य... म... थ... हाः... ग... क... र्दी... गा... स्त्र... दा... म... न्युः... पा... प... मु... क... द... शो... भु... वं... जन्म... द्य... ल... ग्न... यो... मा... प... यु... क्तो... प... ति... त... म... स्थि... तै... रे... न...
पि... द... म... न्यु... क... रा... व... स्त्र... यो... न... दि... ध... र्भ... मे... अ... द्य... ल... ग्ना... द... न्न... नृ... तृ... षि... ष्ठा... र्थे... स्थै... रु... जा... त... दा... ए... व... वर्ष... द्य... ल... ग्ने... शेष... न... शेष... र्थो... पि... व... ध
जन्म... ल... ग्ने... पो... य... स्व... ना... त... रे... य... दि... ग... त... पु... ति... त... था... म... न्यु... कृ... टि... ति... जा... न... कु... म... रे... स... प्र... मे... मि... क... र्ते... री... ति... चि... द्वे... क्ता... द्वा... यं... न... सं... द... रे... स्या...
त... कृ... रं... क... र्ते... रि... प... ती... ल... ग्ने... शेष... र... म... भु... ज... क... र... ति... जा... न... क... भू... ष... णे... स्मा... स... ते... क्षि... त... यु... त... ल... ग्न... भ... तो... स्या... न्... र... ति... च... स्थि... ति... क... र...
क्षि... ति... क... र... र्थ... व्य... त्म... कि... र्णा... म... ण... ज्ञो... श... स्त्र... धो... उ... न... क... र... हि... म... ग... र्थो... चि... दि... धि... हा... या... यु... ना... ष... ड... ए... व्य... पो... यो... गो... हे... ति... ज... ता... शा... भी... तीः
त... ति... व... र्के... र... ति... न... द... ने... न... पु... ज... पि... ते... वा... प... च... न... प्र... को... पः... न... द... न... नि... ध... न... च... वं... धु... ध... मां... त्य... श... र... च... स्थि... त... चे... ज्ज... न... न... स... म
प... ल... ग्ना... दि... धि... हा... ये... ए... म... स्था... खं... ल... स्व... ग... त... व... स्थो... र्यु... क... र... दृ... ष... ति... रि... शं... ज... न... य... ति... शु... भ... दृ... शो... स्य... न्... रि... शो... ल्य... ता... स्या... त्... कृ... मि... नि... भा...

३१
१०
७७

कनकस्तुर्हिमांशुलग्नपोमृतिपतिर्यदिसंस्थः द्वादशो १२ द्विषिर्द नथापुषि परिष्णान्तौ दंतनुपोमथहेशः जन्म
र्क्षनाथोनिधनेद्वलग्नात्पान्त्सुकल्हरयुतेक्षितश्वेत द्विल्लानदोपिकाया करस्यरुर्क्षितगुम्सयोयः केन्द्रे
गोदृष्टश्चशुभे मतिस्पात्समंदलग्नेद्वलगे महीजे वर्षेनरो सोयमग्नथामिलग्नाधिपे करधनेन्यूनाख्येसमस्तद
कृत्यलवेनदृष्टे विनष्टयापनवर्तिश्चयेनवर्षेनरो सोयमसंदेयाति कुजतमोर्कफताः सुखमाश्रितायमकरं स
नरः परिगच्छति मृतिगतेः स्वशुभेशुभदृष्टियुग्विगतर्ज्यदृशाः दृगतामृतिः ताजिकसारे लग्नास्तायषडष्टगोहि
मंरुचिदृष्टैः खलैः संयुतः रंशद्विषं प्रकरोत्यसौ च गुरुणानोवीक्षितस्सदृशा कष्टस्याच्छनिनाकुलेनदहनाच्छस्त्रद
पवाविदुः संदृष्टः प्रकरोति सौम्यखचरैः सौरव्यप्रदशोभनः रंशेशोशविलग्नपो यदि विधोर्लग्नाद्यपरिष्णो लोसोम्येन
लाकितौ निधनक्षत्रान्याधियोवान्श्रा देवाकृतौ चंद्रेशन्ननेशमृतीश्वरुदे द्यारिमत्स्युपगतविलग्नान् मृ
त्युश्चदाजन्मपसुं ददेशौ मत्सुमिति च्छरिनिरीक्षितौ तथा न्यापिष्णितोरः अथारिष्मङ्गः वर्षे ११ ॥
गुरुश्चेद्वेत्रिकोणेवापोदृष्टः शुभेक्षितः चंद्रलग्नेन्यहृष्टि विनश्यर्थसुखं दिशेत् लग्नाधिपे दक्षिणयुतः
शुभेक्षितयुते यदा केन्द्रिकोणगोर् ॥ ७ ॥ ११ ॥ ७ ॥ ११ ॥ ७ ॥ ११ ॥

हृत्पुत्रयेत्सुखविन्दः लम्पुनेरास्तनगाः सुरेज्यः क्रूरैरदृष्टः शुभमित्रदृष्टः रिष्टनिहयां धीयशः सुखादिदिशोस्तु।
नाकेन्द्रप्रतिप्रसादं बलान्निर्धर्मधनाधिनाथो क्रूरैरदृष्टो तन्गौतदासात् राज्यं गजा स्वावररत्नपूर्णादिभ्यस्तु।
शुभप्रतुल्यपुस्त्य यदासवीयोमथहाधिनाथो लग्नाधिपो जन्मदिशोऽनयो वा केन्द्रत्रिकोणापध्वस्थिः सुखादिभ्यस्तु।
स्वार्थहेमांतराभदास्यः त्रिषष्ट्याभोपगंतैस्सौम्यैः केन्द्रत्रिकोणापगतैस्सौम्यैः रत्नोवरस्वर्गेशः सुखादिभ्यस्तु।
ताशोपरिष्टस्यतनोश्चपुष्टिः तंगेशनिर्वाभृगुजोगुनुवीशुभित्यशालीयवनाद्वनापि वलीकुजोविनगतो यशोश्चिते।
जस्यकस्तुच्चसुखानिदं च मणित्यः सुखाधिपः सौख्यगतो वलिष्टः सौम्येज्यशुकैः सहितो ग्रंथः ददाति सौख्यं।
विपुलं मुनिजायां सुसौंदर्यं गुणान्वितां च सुयहाया उपचये ३४। १०। ११ सूर्यो वा धरणा सुतः तस्मिन् वर्षेषु मंस।
वैसफलं भद्रशयकं अष्टमलग्नापवादः संहितायाम् ऋषकुलीप्रवृत्तलिमृगांगवाजननर्गा विलग्नगृहाष्टगाः।
शुभफलाभृगुणा कथितास्तयो रधिपैती सुहृदौ हि परस्परम् पादवः यदि शुभा भवकराटक्रोरागायदथवाद्गु।
पतिर्वलिकेन्द्रगः हरतिरिष्टगणाद्गुणा फाचनत्तनुभृतान्नमतामिव विवृजं यदि खलो हतने शशिनो यवात्रिरिपुला।
भगवः सवल्लभैः वलिभिरीक्षितयुत्कथवाहरेदशुभमाभयमङ्गलम् तनुपतिर्यदिवाहपतिः शुभाशुभविलोकितयु

४
१
७

विदिंकेन्द्रं: भृगुसुतो यहरेदशुभम्वद्दु कलमशीलमिवायंजनैस्तुतम्वलिनिमोम्यर्दुगोप्यवलेषुभेभवति।
संभ्रमन्तुं धारिणाम् विलसदमलनेजश्चन्द्रमाकेन्द्रवर्तीस्फुरद मलकसंधे:सौम्यवितेश्वपुकृदकृ मृति।
सद्वैमवीर्यवीर्ययुक्तञ्चजीवहरतिमुखाकालयोगिवत्सिद्धुवद्य: हिह्राज: जीवेविलनेतनुपस्सएवत्रैरा।
शिकेशोनभवत्यरिष्टम् मन्दस्तनो: केंद्रगतस्तस्यवमुशस्त्रहेशहेवशुभम्विनश्येत् त्रैराशियोस्तखलवक्रवियु
न्वलाह्यक्षेत्स्थानग: रवलवियुक्तामेतगुश्चजीवेत् शुक्रसुकेंद्ररहितोयदिपश्यतीज्यङ्गे दानुगंसकलमेतिल।
यश्चरिष्टम् चन्द्रराशीश्वरोलग्रराशिपश्चखलेर्वियुक् रिष्टनद्वलयंयातियथाव्याधिस्सौम्यधै: अत्रविशे
षउक्तस्नाजिकमुक्तावल्याम् षष्टाष्टमद्वादशतुर्यसंस्थ: पापान्विताकूरनिरीक्षितेन्विहो मदीश्वरस्तद्वत्
यार्केलुप्तोर्वैश्वरं धरिपुव्ययस्य: अस्तद्गतोलग्नपतिश्चतद्व द्वादशसामान्यतो न्यधि: विनाशसंस्था:
तस्यहलग्नोत्रिपताकचकेतिद्विशशीजन्मपतिश्चरन्ध्रे पराजि: गुणोपजन्मलग्नवर्षोद्गमंथोपेः अथैव
अस्तद्गतो जीवितपुराणद्वेष्टेनाथा इमेरिष्टकराहियोगा: अतो न्यथा रेष्टहर: खचरा मुनिभिस्समृ: तैर्विना
दिह्यहास्यं चतोर्यमेकत्रकारयेत् बहुश्चरिष्टद्वर्णस्यापयेच्चष्टय वलम् तत्रारिष्टवलेयो ज्येष्ठ तिरोना

क्षिप्रः देहागपुण्यजा वनावलतद्रगकृद्वलः इष्टकष्टवलसेप्यरिष्ठाष्टवलेनथा नयोर्नाराधोमानरिष्ठतुम्भाभितो सा
म्येष्टिसमवेत्तेशधर्मोदितं तद्वजनेत रिष्टकृद्वदशातरे यदांतदेशाधिरिपुसापिनो भवेत् तत्रमृत्युमपिभिष्ठागमेदा
जात्रकायुस्वसातुसुवहि इत्यरिष्ठागविचारः अथराजयोगविचारः एतच्चसुधानिधौ नृपास्यदंसर्वजना
भ्यंचतदाग्यवराजगुभिः तत्रभ्यतेवेदकृते सुयोगैस्तानत्रयोगान्कथयामिकांश्चित्तुसुयेशोडुगतावलीकलिरिभुयुत्त
क्षितोराज्यदः केदापि ११ त्रिसुतांकगः सुरगुरुजैन्त्यांगपोवेस्मिगो योगेस्मिन्द्विनयेपिवाजिविलसितकुंभोदसेवंतपत
कृषीत्सपुट्टिषट्गजेगसेपुट्टिनविकीडितं युवतिधामपतिस्तुगोवलीगुरुयुतेस्मितमृतिरिदोद्वं विविधभोग
सुतत्रपुसवेदापरिदशानिदशानिमशोरथं मेघुरगो १० स्वोच्चगतः पतंगः कर्कोदयेवाक्यतिरिदुर्भ्यं मूयत्यशालस्तुभने
श्रपालः समुद्रमुद्रांकितभूमिपालः ४ कर्कोदयेवाक्यतिरिदुर्गज्येसुमूयशालीनृपतिः स्वमेकः यस्यप्रसादादगिसुदनि
रागं समुद्रसंदेशं कौतुकं स्यात् निशेशं सैषोसितवाक्यतीचकृमेत्यशालोपतितात्यमस्थो वीर्योन्वितोमेयदिभूपक
व्याघ्रशास्तिनसत्रयशोवतशः वर्षेस्वरोलाभगतोर्कजोर्कोमेघुरगोचंद्रकृतेत्यशालः समुद्रसीमानमिलापुरेचसं
पालयेत्यामितशत्रुवानः वीरेशंलिभृगुजेत्यशालिनसाधिकारपदलाभकनेजे स्लेष्ठमंडलविमर्दनसमोभूपतिर्गज

५
१
६

रथो ह्यु मो ररो सर्व शुभाः केन्द्रगतास्त्रिलाभा रस्थाः खलावीर्ययुताः नृपस्यात् वानो छलज्ञा इतरङ्ग शोभाहरस्फ
रञ्चामरजीव्यमानः पञ्चाधिकारिपतिभिर्मिथुन्यशालेः केन्द्रस्थितैर्वलयुतैर्नृपतिर्विधने यस्य प्रतापतुलितं द्विरु
केवसूर्यम्येवतुरङ्गमरथोत्थितरेणुजलैः उत्तरतत्रे लग्नेश्वरेशशुभवेचरश्चेच्छ शाकरगनाधिपतीनभस्थो स्व
धीर्यसुक्तौ शुभवीक्षितौ स्तोवर्षेत्तदास्यात्वलुराज्यलाभः लग्नाधिनाथेन हिमांशुनावापदीत्यशालं कुरुते स्वरे
शः शुभस्त्वतुङ्गादिगतोस्वरञ्चतश्येनदास्यात्वलुराज्यलाभः हिमांशुकर्माधिपलग्ननाथामेषूराणां १० स्यात्
शुभवीक्षिताश्च स्त्रीञ्चादिस्यस्याशुभवेचराश्चेतदाप्रकुर्युर्धुवराज्यलाभम् हर्षस्थिते कर्षुतौ शुभगहे स्वतुंगा
रण्यादिगतेतथोदिते शुभेक्षितेकेन्द्रधनत्रिकोणागेरभ्यस्यलाभोस्तिशुभैर्विलग्नगेः लग्नेश्वरस्वर्षगनेदि
लग्नेस्वतुङ्गात्तथैतानिजाञ्चगेन तृष्टसदातत्रअभीष्टराज्यलाभोभवेत्क्षिपनेः क्रमेण स्वोच्चस्थिते लग्नेगत
शुभप्रहः शैवेस्त्रिकोणायगद्वेषलान्वितैः अचिन्तिताराज्यप्रददिस्त्रिप्रतिस्स्यादल्पिकास्वर्षगदह
भीनेक्षयेभार्गकजीवसंज्ञेलाभेकजेराज्यपदाप्रिमादिशेत् तृयोदयेसौन्यहिमांशुभार्गवैः केन्द्रेगुणैस्तु
अस्यदः शुभेत्यशालोस्वरपोविलग्नराज्यप्रदस्वोच्चगदहादिसंस्थः लग्नेश्वरेस्वर्षगनेविलग्नस्वोच्चगदहादि

मूलराज्यलाभः केंद्रेहिमांशुस्वर्गहेस्वतः। वीर्येन्यशालं कुरुतेरूपेन लग्नाधिपेनाथचमुष्टेस्योवर्षेत्
दास्यतिवलुराज्यलाभः केंद्रस्थितेशीतकरैवलाभ्येषु भेषुने कुरीवर्जिते च मुष्टेपिवास्यात्
भक्ष्येवलेनीचरानराज्यं मरिात्यः वाचस्पतिलेनगतेः स्वर्ग्येनाधिनाथः सुतगोत्रवस्यस्य
हंत्यभंकेवलं चतं विपुलाचलक्ष्मी जाभिन्ननाथेननुभावयाने लग्नेगुपे मित्रशुभेष्वदृष्टे कुरेदृष्टे धनधान्य
सुतोभवेन्नरः शक्रसुमोवलेन धर्माधिनाथे सुवलेथनभेषुने लग्नेगतेरदृष्टे कुरेगेजातां विपुलाञ्चलक्ष्मी
धनकिजंतुः शुभकर्मवृत्तौ श्यगहेः कंदकुरेसौम्येस्त्रिषष्टलौभोपगतेर्विलग्नान् कीर्तिभापुत्रधनार्थिजप्र
वालवृत्तदिसमस्तलाभे निजंशक स्येविदशेज्यपूज्येदेत्यधिपेस्वोच्चमुपाराते च निजांशकस्थेरजनीशुवे
भवेत्तनुष्योमनुजाधिनाथः यदीत्यशालोरुहशुक्रसौम्यैः कृतस्तदाराज्यभवेद्विलाभः स्वोच्चस्थितेसोरचि
नेपदासौवलेनशक्रप्रतिमोभनुष्येधर्मरतिः काचनलाभयुक्तः प्रीतिः स्ववर्गधनधान्ययुक्तः वलीचभोमो धन
भावसंस्थो भवेदकस्मादतुल्येनितेजः निशाधिनाथेनकृतेकवलेदेवाधिपेज्येनतुकंयकस्थे रत्नाश्वलाभेकुरु
भितदानीयशश्रलक्ष्णीमललांकेयति यदीत्याशालोरवितोस्ति सौम्यः कुरेस्त्रिषष्टपगतेः सहेव विज्जिन्यसर्वा

हा-
र-
४०

नपि वैरि वृंश न्युनक्ति राज्यं विपुले श्वभोगेः सोम्ये द्म का विज ह दसंस्थाः सृ यो रंदा स्त्रि खला भसंस्थाः तदा मने वा क
लप्रभा वानभुनं किश क प्रति मो वलेन हौ मूसरिः को र्पा र शुक्र सोम्यो गुहस्त ती यो पगतो सियस्य मुक्ता यशो राज्या
फले विधने हस्त श्वनिष्पीडित वैरि वृं दम् पदामी शे निज भागवती स्वो जंगतो मित्र शुभै श्व दृष्टः ददाति लक्ष्मीं हं जर
त्रहे मप्रवाल का ल्यं सतत नरेभ्यः त्रिराशिनषा यदि भूमिपुत्र स्वतुङ्ग भागे निज भाग गो वा लग्न त्रिकोणा यगतीं
ददाति मं ह्य सुखं सर्व बलो पं पन्नम् स्वो जंग दिवपुरो हि ते च त्रिराशिना ये निज वर्ग संस्थे परस्य रा लोक नमत्र याति द
दाति पुत्रान् विपुलाञ्च लक्ष्मीं चतुर्थे सोरीये दि सोमपुत्रे श्व गूलवती यदि पञ्चमांशे महा वलम्भूरि धनं च धनेषि
भागं कार्य विलास युक्तम् मित्रस्य गो हे यदि भूमिपुत्रो ग्नहे स्थिते स्वे च गृहे क हू ली ददाति रां ल्यं विपुल मपुत्रे ज्ञा
न्ना री धन म्वां जिगिजा हिला भम् यदी न्दु सोम्ये ज्य सुगरि पूज्याः स्वो जङ्ग ता स्तुङ्ग गता यदि स्युः ले रना त्रिके न्द्रो यग
ता स्तुं मित्रे हे ष्टांश्च पुक्ता निज ती र्गुक्ताः गजा श्वरत्वा श्वर दे रा ल्यं धरु गो ष्टांश्च ना भस्वि विधञ्च सौ ख्यम् यत्न नि स्त्रि
टाः परमै र्हे नञ्च दुर्वनि सर्वे धाले नो न भरणम् भाग्याधि पस्वो ज्ञ सु पागतो वली रवी न्दु वा च स्पति मि निर्दि श्ये न प
ये द्यं स्याद्दु न धान्य ला भो नृप प्रसा दो नियत न्न राणां यदा क पुत्रो वलना स्वतुङ्ग संस्थो यतुङ्गे भृगु जी व ज्ञा

यस्य तदाश्लेषं लज्जनप्रसादाद्भुनक्तिराज्यम्विपुलाञ्चलक्ष्मीम् वर्षतन्त्रेयदीसवीर्योमुथहाधिनाथो लज्जाधिपेवदुर्भ
लज्जापोवा केंद्रत्रिकोणायधमस्थितास्तेसुखार्थहेमाप्वरलाभदास्यः तुङ्गेशनिर्वीभृगुजो गुरुवीशुभे अशुभलागुनीद्व
नासिम् ताजकसर्वस्वसारे स्यादिक्रवालेखलुरांजयोगस्स्यादिक्रवलेखपराज्यविच्युतिः नृपात्मजानामहारा
ज्यलाभोन्येषांप्रतिष्ठावसुलब्धयस्युः ताजिकालंकारेपि जनने जननेत्रगोचराः खचरास्वगृहोच्चसंस्थिताः अले
रिभस्यविहायहायनेपदितेस्युस्सकलार्थसिद्धिदाइति अथराजयोगभङ्गः मणित्यः व्ययेशशोकोयदितत्रसौरिः
षष्टभृगुहानिकरस्समन्तात् धनाश्वस्नादिमहाभुतानां स्वचित्तवैकल्यकरोत्यकस्मात् धर्माधिपेवाविवलेचवित्त
नाशेनिलगने शुभदृष्टिहीने क्रूरैर्युतेनाशमुपैतिलक्ष्मीस्सुसञ्चिताशक्रसुरक्षितापिताजिकंभूषणे नीचस्थिताश्चा
स्तमिताश्चपापानृपालयोगंदलयस्यलन्ते खलाः कुवर्गेविवलाश्चसोम्याः कृतार्गलास्युर्नरपालयोगाः ताजिकसा
रेषु नीचोपगावेरिगृहोपजातापापैर्युवावास्तगताग्रहंशः हरनिराज्यम्विपुलन्नराणान्तशसुखंनल्पतरंविहर्षे
दुष्टवर्गापगाः पापसोम्याश्चेद्वलवर्जिताः अपाकुर्वन्ति तेराज्यकष्टं कुर्वन्ति देहिनाम् अस्तङ्गतौ नीचमुपागतौ वा
क्रूरारिसंपीडितमूर्तिकोवा देवेज्यशुक्रौमनुजाधिपत्यं सुखार्थलाभं हरतो नराणां सत्तौ व्योमपतिर्ग्रहस्सयदि

हा० चिन्तहृत्यदाधिष्ठितोनीचश्चास्तमुपागतः शुभहरप्रोक्तो ह वैशेवुधेः सौम्याश्वेत्यतिताश्रिताः खलखगाः केन्द्राश्रि
 २० तावक्रिणोनिर्वीर्यादिवातदाब्दसमये लक्ष्मीः परिक्षीयते जनोव्ययेथोदशमेचवर्षेस्वस्वामिसौम्यक्षणयोगहीनः
 ८१ रेशारिदुष्टक्षयुतश्रियं हरेत्तृणोवधैर्यम्युरुषस्यपूज्यम् अद्देशः पदपोथवास्तमपगोभीचारिगोवाभवेत्त्रुगेशेन
 कृतेशराफयुतिकः रेशोथरात्रीश्वरः क्षीणोनीचयुतशुभोहितयुतिस्सूर्योपिदुष्टाश्रयीराज्यनीतिबलेनविस्तृत
 भिवक्षीणोतिदेहेरुजम् पञ्चाधिकारिष्वपिनैवकेन्द्रत्रिकोणलाभक्रमगोबलीयान् परेपिदुष्टाश्रयगाविवीर्या
 स्तदाभवेद्भूरिसुखार्थनाशः लग्नेश्वरेनीचपतीत्यशाले स्याद्वाष्टमस्यक्षितिपस्यशून्यम् वर्षतत्रे अद्देश्यिहे
 शादिखगाः खलेश्वेद्युतेक्षिताअस्तगनीचगावा सौम्याबलोनानृपयोगभंगंतदावदेहितं सुखक्षयं च इत्थं नृप
 निवर्षेचयोगकर्तुर्बलाबलम् विमृष्यकथयेद्राजयोगंतद्भगमेवच इतिप्रसिद्धैर्वर्य्यपण्डितदामोदरात्मजबलभद्र
 विरचितेहायप्ररत्नैवर्षेशादिचिंवारध्यायः समाप्तोयं ॥

॥ ४ ॥ अथहायनरत्नस्योत्तरार्द्धम्प्रारभ्यते ॥

हा.
२
५
३

श्रीगणेशायनम अथतन्वादिद्वादशभावविचारध्यायः उक्तञ्च पादवेनभावस्यस्यानधिगम्यधीमान्दृष्टेपिवक्तुं सहिता ।
हितं स्वमः तथेवतन्वादिभावजातं शुभाशुभान्द्विवरणो मया द्वादशभावानां संज्ञासमसिंहेनोक्ता तनुा धेनसह
ज ३ सु हत् ४ सुतपरिपुद् जाया ७ मृत्यु च धर्म ९ कर्मा १० पाः ११ व्यय १२ इति भावाद्वादशकार्यस्थानानिलगनाद्या इति ।
अथ सामान्यतोभावविचारउक्तो ह्यतन्त्रे योभावस्वामिसौम्याभ्यां दृष्टो युक्तो यमेधते पापदृष्टयुतो नाशो मिश्रमिश्र
फलं स्वदेत् अत्र स्वामि शुभमहाणां युतो दृष्टा वा तद्वाव संवन्धि स्वस्य सौख्यं कोर्यः तद्वा वीक शुभपदार्थानां दृष्ट्या
अशुभपदार्थानान्नाशेन च सुखं पापैस्तद्वा वीकः शुभपदार्थं दृष्ट्या शुभ पदार्थनाशेन च स्वस्य दुःखमेव मिश्रैः ।
सौम्यपापैर्मिश्रं शुभमशुभञ्च तत्र सौम्याधिक्ये सुखाधिक्यं दुष्टं फलं पापाधिक्ये दुःखाधिक्यं शुभफलं ज्ञेयं तु
त्यन्वेत्तरसौम्यानां वलावलविवेकेन फलनिर्देशः अत्र भावेश मित्रमहेरादृष्टो युतो वा भावः स्वफलप्रदे वा ज्ञे
यः भावेश शत्रुणासौम्येनापि युतो दृष्टो वा भावः स्वफलनाशको ज्ञेयः भावधीशोपिलगनाद्वा वाहा केंद्रयो भावशुभफ
लवृद्धिदः षष्ठाष्टमद्वादशस्थो भावफलनाशको ज्ञेय इति विशेषः भावनाथो यथा पश्येद्वा वं कार्यकरस्मृतः आक्रा
न्तेपि च यः पश्येत्परतः कार्यसिद्धिर्हृदिति जीरोताजिके अत्र विशेषो भगवता गर्भेणोक्तः नीचस्योरिपुगेहस्योग्रहोभा

कविनाशकृत उदासीनगृहे मध्योमित्र स्वर्षे त्रिकोणगः स्वोच्चगश्च गहो वश्यं भाववृद्धिकारः मृत इति षष्ठाईव्ययभा
वेषु विचारस्वे परीत्य साहसत्याचार्यैः सौम्याः पुष्टिम्या पाविपर्यये संश्रिता गहा कुर्युः मृत्यादिषु निधना ता रिषुभावे ।
षूत्र मात्फलं दद्युरिति अयमर्थः अष्टमस्याः सौम्या मृत्युहानि कुर्वन्ति पापामृत्युवृद्धिं कुर्वन्ति द्वादशे सौम्याव्य
यहानि कुराव्ये यवृद्धिं षष्ठभावस्याः सौम्या शत्रुहानि कुराः शत्रुवृद्धिं कुर्वन्तीति सत्याचार्यमतं षष्ठे सौम्याः शत्रुवृद्धिं
कुरा शत्रुहानि कुर्वन्तीति ताजिकदार्ढे नतम् तदमे नहोरा भावफले प्रकटी भविष्यति अत्र विशेषमाह स
हः जन्मनि यस्मिन् राशेषु शुभो वा वर्षलग्नेपि यदि भवति तदा पूर्णं शुभं यद्वति स्वधातुवशात् अत्र विशेषात् रमा
हने च्छिंहः लग्नप्रभृत्यखिलभावपतौ विनष्टे तद्वावजात्रविषयसति रित्यमत्र नष्टे रिपेरिपुत्रुजोपनयो न्यना ।
थेनाथे व्ययश्च मृतिपे मृतिहानि रित्यमिति अथ भावेषु वलिष्टग्नहलक्षणसुक्तं संज्ञातत्रे लग्न १ कर्मा १० सं ७ ।
तुर्या ४ य ११ सुता ५ क ९ स्थो वलीग्नहः यथादिमं विशेषेण सत्रिविन्नेषु १।१०।४।७।११।५।९।३।२ चंद्रमा कुजस
त्रिषु १।१०।७।४।११।५।९।३।४ च्छायां सूतो वर्षे च चिन्तयेत् भावानवेत्यं शस्ता स्पूरिः फाष्टरिपवो शुभाः दीप्तांशा ।
अत्र सर्वोपे स्याल ग्नस्यो ग्नहो वली तस्माद्दशमस्थो हीनवलः एवं सर्वत्र ।

हा
२
४
२

द्वादशाष्टमवष्टभावागणितागताम्प्रधिष्ठितग्रहदीप्रांशानतिक्रम्यतेतेतदाशुभफलदाइति एवं शुभभावे
 शुभहास्वदीप्रांशमध्येष्वत्यन्तशुभाः तदतिक्रमेन्यूनफलदाइत्यनुक्तमपि ज्ञेयम् भावविचारे विशेष
 माहयादत्तः पद्यद्वावपतिर्नहोजनुषिसोत्राहेऽधिकारीवलीतत्प्राप्तिकरोथवाजनुषियद्वावाधियोहे
 सच पश्येन्नसतथाविधोयदिचनोपश्येत्फलंस्वप्नवद्यः कश्चित्त्वचरोज्जनेशरदियद्दुस्थोत्रतत्प्राप्तिदत्ति
 अन्वैतपित्तिशेषउक्तोहायनसुंदरे यास्मिन्भावेभावनाथेनयुक्तोत्तमस्वामीतस्यभावस्यवृद्धिं कुर्यान्नित्यमृत्यु
 नाथेनयुक्तोयस्मिन्भावेतस्यहानिसदेवेति अथलग्नेशोयद्वावस्वामिनासहेत्यशालं करोति तद्वावसम्बन्धिप
 दार्थानां वक्ष्येत्नाभसुखादिकं वाच्यतत्रापिमराऊरवस्त्रासररहयोगादिसंभवेइत्यशालफलंमवाच्यं एवंमित्यशालोसंभ
 वेपियमयान्कृतंवीरक्षोगादौ फलंमथोक्तं वाच्यमितिभावविचाराध्यायाहुक्तमपि ज्ञेयं अत्रजातकवर्षप्रसार्दालस्य
 दिद्वादशभावाः साध्यास्ततोयत्रयत्रभावेपद्यद्दस्तुकथितं तत्तद्वस्तुभिप्रायादिग्रहयोगतीवाच्यं उक्तंचंडेश्वरेण यद्य
 ज्ञावेतुपद्दस्तुकथितंयवनादिभिः तत्कार्यसंज्ञमारव्यातंततः प्रसार्दित्यंतयेत् इतिसामान्यतोभावविचारः अथविशेष
 भावविचारेऽप्यदौतनुभावविचारस्तत्रतनुभावेकिंचितनीयमित्युक्तंचंडेश्वरेण आरोग्यपूजागुरांमानवृत्तमायुर्वयोज्ञा

त्रिजदोषसौख्यं क्लेशकृतीलस्यरावर्णरक्षात् द्वाग्निनेयस्यवधूस्तनोस्यात् अत्रतनुभावश्चेत्स्वामिसौम्याः संहृ ॥
होमुक्तोवास्यानदादेहेन्यारोग्यंलोकतः पूजात्तामः गुरोदयः सन्मानाधिकंशुभाचरणं आयुषिनिर्विघ्नताल
ग्नेशवयसापुत्रेषामुखाऽधिकंस्वज्ञातिसौख्यंक्लेशनाशः शुभाकृतित्वं नामकातिवर्द्धनं देहे शुभलस्यरा
ङ्गमः लग्नाधीशस्वज्ञातंत्रोक्तब्राह्मणादिवर्णाद्वारयासुखसंगरक्षामाग्निनेपजायादेहे सुखं भागिनेपेवि
वाहाद्युत्सर्गेनवासुखमेवपापैः सर्वविपरीतं ज्ञेयं मिश्रैर्मिश्रचपूर्ववत् ज्ञेयं अथविशेषयोगास्ताजिकसारे ल
ग्नं धिपेपूर्णावलेतिसौख्यमारोग्यताद्धानिविवर्द्धनञ्च अल्पसुखमध्यवलेविनेष्टेकष्टम्ययांष्टारिगतैल्यम
सौख्यं अत्रवर्षलग्नेशजन्मन्यपिपूर्णावलोपेक्षितइत्युक्तनेजस्सिंहेन लग्नेश्वरेऽहंनुषोरपिपूर्णावीर्येनी
रोग्यतामतिमहत्ववपुस्सुखानि लग्नेशदृष्टसहितेविभुनाशुभैवीभावेषुचैवमखिलेषुफलम्विलोक्यम् एवम्या
पेसर्वस्विपरीतं ज्ञेयं मिश्रैर्मिश्रफलमभवेत् केन्द्रस्थिते लग्नपतौ चसौम्येहेष्टेयुतेवानवपञ्चमस्ये सौख्यम्विला
सौख्येजयोभवेद्वाकंमूलगोरात्रिपतौवलाढ्ये लग्नंयदापोपरवगैस्समेतंसौम्यग्रहेर्नीसहितञ्चदृष्टम् ददाति
माद्यस्वदुलंसमानैतथाविवाहं कुजनैर्नराणाम् शुभग्रहाः केन्द्रगतावलान्वितास्सद्योर्थलाभायसुकार्षसिद्धये

हा. भाष्यमहाः पञ्चमकेन्द्रगावादारिघ्नदुःखायभवन्नितत्र सौम्यमहै उपचयोपगतेस्समस्तैलग्नातथाहिमक
 १. रात्सवलैर्नराणाम् द्युर्धनानिविधानिविलासहास्यसौख्यागमनिखिलयोगजनात्पृथिव्याम् समरसिंहः लग्ने
 ३. शेकेन्द्रस्येशुभमहेलग्नगेशुभेदृष्टे लग्नात्रिकोणसंस्थेक्षेमन्देहस्यचन्द्रमूथशिले जातकलग्नादूर्ध्वेषे न्येवादि
 ३. शाग्नेः क्रूरैः दृष्टेयुतेचवाच्यन्तदूर्ध्वेनशुभमन्ययोगेपि जन्मनिपापेवर्षे लग्नगतासुन्यहानिहिश्रेष्ठा क्रूरप्रतदृष्टा
 चन्द्रे लग्नस्थेवाशुभस्वदृशः लग्नात्सप्राष्टमगेभोमेवर्षेनशोभनस्वाच्यम् जीर्णताजिके उदितो लग्नपो लग्नस्थे
 त्सर्वमहेक्षितम् सार्वभौमस्तदायोगो महाभाग्यस्य जायते यद्राशिजोनरस्तस्यसमुदेतिप्रतिर्षहा राशिशस्योद्भयो
 वास्यादुदपस्त्रवत्सुरे उदितः स्वोच्चगोवापिराशिपो लग्नपोथवा शुभंतद्वत्सुरे तस्य कर्षाद्युकोथवाग्नेहः लग्नेशोवी
 स्यते लग्नवीक्ष्यते च शुभे महाः तदा देहसुखं विद्या ह्यग्ने लग्नेश्वरोथवा लग्ने लग्नेश्वरः पश्येद्वावपश्यति भावः ना
 वुभो भावगो स्यातां तदा तद्वावजसुखं स्वक्षेत्रस्थो लग्नपतिर्लोभपेनयुतः शशी श्रेष्ठो धनाधिपश्चेत्यात्तदाश्रेष्ठफ
 लोपि कृत् केन्द्रगोयदिलग्नेशः शुभो दृष्टः शुभैरपि त्रिकोणात्नाभगोवापिचेद्राज्येक्षेमकारकः जीवेत्पेत्क्रूरयुतेल
 ग्नेहानिर्भयं नृपात् षष्ठो लग्नाधिपो नूनं स्वयमेवरिपुर्भवेत् अष्टमो मृत्युर्ह्येव व्ययगो व्यपकारकः लग्ननाथे विन

हेस्वादिनष्टः वर्षवः पुमान् तेजावराणां नष्टमुदिते निखिलं शुभं लग्ननाथो राशिनाथः कद्रनाथाथभावपः
 उदितेति यत्र मासे च तन्मासे तत्सुखं वह उदित्त्वनमेभागे राशिलग्नपती स्थितौ के देवास्युः शुभाद्येवं तदा श्रेष्ठं
 फलं सृजन्स्मिन् गेहे लग्नपतिस्तदीशः स्याच्छुभे गृहे शुभकार्यस्य सिद्धिः स्याद्विपरीते न संभवः नीचस्थि
 ते चास्तमिते शुभे स्थिते तथा लग्ने शभयतौ कार्यमशुभं तत्र सिद्धानि लग्नकार्यपयोर्योगः शुभयोः सिद्धि
 कृद्भवेत् पापयोश्चतयोर्योगश्चल्पकार्यकरो मतः हिल्लजं लग्नसंचमं तस्मात्पुण्यमं च तत्सनुः स्थानत्रयं दासो
 म्याः सुखसंपन्नता भवेत् स्वोच्चं तत्र मदासो म्यास्तत्र राज्यं महासुखम् स्वोच्चं लग्नेषु मंतु र्ये सौख्यं येन तद्यु
 ने भवेत् व्योम्नि राज्यं गृहे सम्यक् विचार्य फलमादिशेत् यादवः जन्मांगा हपतिः समाननु प्रतिवा हे भवेद्य
 द्गसद्देशेन कृते त्वशालयुतिकस्तत्प्राप्तिदश्रे च्छुभः यद्वा भावनृपो शुवासहस्रपो वर्षाधिना येन वा लग्ने
 शनं करोति चेद्युतिमिहा स्यात्प्रदोहायने लग्नेश्वरे वा शरीरे वा वीर्यो न्विते सोम्ययुते स्थिते च शरीरसो
 र्व्यम्बुदुःखमष्टषष्ठ्य स्थिते तत्पतिना च युक्ते जन्मलग्नपतिरुत्तमवीर्यो यद्गृहे स्थितत्र च दृष्टे तेन वास
 हिंतन्प्रस्य चलब्धिं दद्याद्गुणं सुखमवृत्तनो स्यात् भावाजन्मनिहायने स्वफलदाः सोम्ये स्वपत्यायुता व्य ।

हा.
२.
३.
५

स्ताव्यसफलाश्चतत्परिदृष्टसादास्समेशोपिच स्वन्वापिविलग्रवहनस्वखञ्चक्रम्विधायात्रतदुष्टा।
दुष्टखगाश्रयास्तदिनतोब्रूयाच्छुभञ्चाशुभम् सू तोयरेवनेशुभोदसमयेतद् गतोद्वाङ्गतोसुन्यातो
पितदाप्रिकृत्यतिकरः क्रूरोश्वर्षेश्वरः यद्वावेसहमेतिवीर्यरहितोलग्नेश्वरेणापिवातत्येवायक
न्यशालयुतिकस्तन्प्राप्रिकृद्वायने तेजस्सिंहः वर्षाङ्गपोजनुषियद्गह गोवलोस्याहर्षेत्तलग्नस्यत
हृहमाश्रितश्चेत् तद्वावजङ्गलुफलंसकलन्ददातिचेत्यंसदात्रमुषहात्पतीविर्धिनेयो अथवर्षलग्ने
शफलमाह सभरसिंहः परि लग्नेशस्सूर्योदुःखंव्याकुलत्वपरवशते यदितेर्षस्तुपरात्मभुव्यभयो।
आश्रयोनिमतधातुः भौमलग्नाधिपतौ सर्वविरोधी विवादकृद्दोगी सौम्येचपतौ विद्याबुद्धिप्रसंतीनि
जायन्ते अत्रसितयोश्चपतिविसुखानि पूर्णानिसर्वाणि मन्दपतित्वेकलहो हे शविकाराऽशुभाश्रस्य
भिति अत्रविशेषमाह हिस्त्राजः जन्मनिप्रेवल्युक्ताहीनवलाद्यास्तशोवर्षे तेवर्षपूर्वभागे शुभफल
दाश्रोचरेन्दुशुभाः येचजन्मनिवलहीनावर्षेवलसंयुताः खेदाः तेवर्षेचरमभागे शुभफलदाः पूर्वभा
गकेत्वशुभाः उभयत्रयेवलाह्याः संपूर्णे हे शुभप्रदास्तेसुः उभयत्रवीर्यरहितास्तेवर्षेनिष्ठदाः सक

लेः अथ लम्बं भावं स्थितानां सूर्यादीनां फलं ताजिकपत्रकोशे अथ पूर्वस्ये यवनादितन्वत्तत्त्वादि
मनीरविपूर्वकाराणाम् सामान्यतो भावफलं खगानां कोतूहलं देवविदां हिताय रविलग्नो वा न
पिने करे विकलत्रांगप्रीडां शिरोन्यसिनेयम् विवादञ्जनानां भवेत्तु प्रविन्नादशनेष्टकारी भवेत्
वायनेस्मिन्ने १ तनुगदस्युते रजनीकरो विकलताञ्च कफज्वरपीडनम् भवति पापरवगान्वित्तु
ग्येदातनुविनाशकरो वलवर्जितः २ धरणि तनयलग्ने स्याद्दुरोगवानपीडा भवति रिपुविवादे भवेत्
शीर्षे च रोगः ज्वरवमनविकारादंगनां रोचकं हृत्पभयमयलोहादग्निने स्यात् ३ रज्जुकर
सुतः स्यात्लग्नगोहायनस्य बहुलवलवृद्धि र्योयितां चापिसौख्यम् भवेत् रिपुविनाशो भूषण
स्वाच्चलाभोधनजनसुखकारी मित्रलाभं करोति ४ जीवेलग्नगते हयावरसुखं प्राप्नोति वृद्धिं स्ये
राज्यात्सौख्यसमागमचवहुलं व्यापारतस्पाजयः कीर्तिश्चापि विवर्द्धनं रिपुजानानशयत्प्रवश्यं त
थाजायात्सौख्यमथापि मोक्तिकधनं हेमश्चलाभो भवेत् ५ तनुस्थाने भागवश्चेदिह स्यात्प्रति
ष्ठाविवृद्धिं समृद्ध्यागमं च रिपूणां विनाशं तथा भूषणं जयं भूषणात्मनराणां करोति ६ सूरि

हा. स्थितो रवि सुतः सुतलाभ कारि स्वोच्च ७ स्थितः स्वभवे १०।११ च करोति लब्धिं शेषेषु वैरिभयवायु क्लंता च
 २. पीडा जायां गकष्टमथ रोग क्लृप्त मध्ये ७ तमो लग्नगः कापिनी नाञ्च पीडा रोगो भीति चिन्ता व्ययो व्यग्रा
 ३. ता च शिरोर्तिश्च भूपाद् यस्मान् भङ्गः नथानेत्र पीडा दुःखी ह्यमर्षः केतुफलं सर्वत्र रोहव द्वेषसु मा
 ५. रित्यः बहु चिन्ता तथो द्वे गं शिरोक्षि मुखपीडनम् बहु रोगो ज्ञः नापीडा वर्षादेः लग्नगो लो १ प्रसीरा
 श्वन्दुमात्रुश्चास्तीरासौम्यरावच सौम्यदृष्टस्तथासौम्यः पापदृष्टस्त्वशेभिनः ७ क्लृप्तम्युत्तरदला
 द्यावत्क्लृप्ताष्टमीदलं तावच्छुभश्च शीतांशुः प्रोक्तस्थानेषु शोभनः लग्नेरीतगतेषु सांश्वासकीरा
 डनम् वदनाक्षिविकारैश्च पीडितः कफरोगतः २ मूर्ध्नि वक्रादि रोगाश्च कलहश्च धनक्षयम् रक्तमि
 कोपश्च कुड्दतलग्नगः कुजः ३ देहं सौख्यन्धियो वृद्धिर्नृपमानं धनागमम् तेजो धैर्यं वृद्धिश्च वर्षसौख्यो
 विल्लङ्घन ४ सौख्यम्युत्र कलत्रादेर्वपुरारोश्च समन्ती लाभसेवासुखम् समानलग्नगते गुरौ ५ सौख्य
 लोभम्युमोदश्च कल वृद्धिर्भवेन्नृणां मानभूमिपतेर्देने देत्येज्यो लग्नगो यदि ६ कफमात्रुकोप
 च्च शिरोजठरपीडनम् इष्टद्वेषस्वक्रपीडा वर्षे लग्नगते गनो ७ देहे मनुकि तापीडा कलहन्वि भवत्सयम्

पुत्रमित्रादिकं कंठं राहौ वर्षविलग्नगे १ इति तनुभावविचारः १ अथ धनभावविचारः तत्र धनभावे कि
ञ्चित्नीयमित्युक्तञ्च राडे श्वरेण मारिष्य सुक्ताफलरत्नधातुवज्रास्वरस्वर्गाहयादिसर्वमूरोप्यादि
धान्यं क्रयविक्रयादिसाधारणान्तकश्चिन्तित्वितीये २ अत्र धनभावश्चेत्त्वामिसौम्याभ्यां हे ह्यो युक्तो वा
स्यात्तदा सात्त्विक्य सुक्ताफलरत्नवज्रास्वरस्वर्गादीनामागमात्सुखमश्वादिनसुरवं क्रयविक्रय
नारोगमः धान्यव्यापारादितोलाभः क्रूरैः सर्वविपरीतमिश्रेर्मिश्रं अथ योगाः वर्षत्रये विनाधियो
निविन्नगो ह्ये जीवो यदा लग्नपतीत्यशाली तदा धनाग्निः सकलेपिवर्षे क्रूरेशरिषि धनधान्यहा
दवेन तु जन्मनि धनभावस्थगुरोर्योगोक्तः यदि देवगुनुर्धने जनौ शरदिस्यादपि तत्र न दोषः सुयशिल
युतौ तदा धनं बहुलं स्यादिति निश्चितं वदेत् ताजिकसारे सुयशिलं विनैव योगीक्तः विनैश्वरो जन्म
निदेवपूज्यो वर्षे धनस्यो धनलाभकृतस्यात् वर्षाधिनायेन युते सितो वा जीवस्य वर्षपतिर्विलास्यः धन
पतिः कुरुते धनगो धनं यदि सुराधिपपूज्यसमन्वित इति वर्षत्रये जन्मन्यथा वरुणीकीज्योऽहेऽहे शो वल
वान्पदा तदा धनाग्निर्वहुला विनायासेन जायते सर्वविधोगुनुर्धनभावे चेद्भवति तदा विशेषेणान्नसंपल

हा.
१.
७.
६.

सुक्तं यादवेन जनने धनं दृष्टिके गुरो शरदीशे शरदीसितं धनम् धनगेहगतेन या धनेर्वहभिः सेव्यं दृहा
थवान्तरः वामनेन तु गुरोर्धनभावे दृष्टिविनेवयोगोक्तः गुरुर्वर्षाधिपत्यं च सवलत्तं च विभ्रति धनाग्निर्महा
ती तत्र वर्षे भवति निश्चयात् सर्वविधेसिनेसौम्येऽथवा वहुधनं भवेत् धनस्थानेषु भयुते धनाग्निर्वहधा
भवेत् निर्वले पापयुक्ते च धनहानिस्तु जायते वर्षतत्रे सर्वपद्रावये जिन्मन्यदेतद्द्रावगिगुरुः लक्ष्मिने
त्यशालीचेत्तद्द्रावजसुखम्भवेत् तथा जनुषियं पश्येद्द्रावमहेऽहृपो गुरुः तदा तद्द्रावजं मेषैः सुक्तं तजिक
वेदिभिः श्रुतो धनप्रदः खेटो धनाधीशश्च तो यदि वर्षे नष्टो विन्ननाशावत्यनिर्दिष्टो पतद्द्रो सर्वसमस्तः भवा
नां सूतो नायाश्च पोषकाः वर्षे नष्टवलास्तेषां न्नाशायोत्थाविचसरोः लग्नविशसयोगो विन्न
विलासदः कामनः योगे लग्नेशविनेशो विन्नसौख्यं न जायते अत्र वर्षतत्रे लग्नेशधनेशयो योगे सुभ
फलदुत वामनेनाशुभफलदुक्तस्तत्रात्रयोर्व्यवस्था सकृशोतयोर्मुयशिले शुभफलम्पूसरिफि
अशुभफलदुक्तन्तेजसिं हेन स्वादे शयोर्मुयशिले सुखतोर्थलाभनेस्वव्यगोतनुपत्तेर्धनपेसरा
फादिति समरिदः जन्मनिचसोमजन्मनिषष्टपतो तन्निश्चये च वर्षान्तः लघुविन्नकलाभस्पाहं भोमे

भवेद्दोगः पादसंनतुजन्मनिषष्टभावस्यवधस्यमे गोक्तः जननेशशिजेरिउस्थितशरदीहापिगते ५
 हकेषेनम् लघुभूमिसुतेतथाविधेरिधातुत्यगदोनिवृपितः वर्षेशेसतिशुक्ले धनगेसौम्येद्विनिषभू
 रिधनलाः सौम्येप्येवंसवलेव्यवसायज्ञानलिखनतोविन्नम् विन्नस्थितेगुरोस्याच्छुभयुतेदृष्टेध
 चवदुसेव्यः सुथहारशिजन्मनिपश्यन्वर्षेपितः दृशिविशेषात् मातुसद्वमेज्जीवेशुक्नेवासेज्ज
 ह्युजि स्वकलोत्विनञ्चविन्नराज्यंभूपस्तरम्भवति मन्देचधनोपगतेधनव्ययोभीः सतिशुभयो
 रणम् गुह्युक्तेभ्रातृसुरंशुभदृष्ट्यातस्यभूतयोभ्रातुः रन्ध्रेद्वितीयकेवागुरोस्त्रापादिनेहादि
 द्वाधिपतौजीवेशुभदृष्टिसुतेधनप्राप्तिः विपरीतेधनहानिर्मन्दस्थानेगुरोतथाशुभेवम् द्विपदञ्चत
 ष्यदंवाविचार्यराशिग्नहोक्तधातुञ्च धनसुहृदादिगृहाराण्यथोक्तकार्यान्पथोज्ञेया धनलाभस्य
 चप्रल्लग्नेशेनेन्दुनावनाथः कुततेपदीत्यशालंशुभयुतिदृग्म्यामकेह्नाभः लग्नेशधनेश्वरपीर्नक्त
 ञ्चवान्यमानुषाह्नाभः यनयोगेपितथाशुभयुक्तेवाधनेभवु क्रूरानहेर्द्धनस्येदूरेलाभोन्यदास्यादस्य
 मं क्रूरसुथशिलेचनयोर्मियतेप्रष्टीकथंचिदपिवामनः गुतेजन्मनिपद्राशौतद्राशौवर्षलग्नगे जा

हा.
१.
६५.

पतेविचनीनुत्कंशुभस्वामियुतेस्वितेज न्नन्यर्केलग्नगतेऽवेधनस्येधनंभवेत्तु गुरोपापादितेरंध्रेधन।
स्थेवानृपाद्रयं सवलेऽवृपतौज्ञेचलिपिज्ञानोद्युमैर्द्धनम् दर्षतंत्रे जन्मलग्नाः सौम्यावर्षेधनला
भदाः यादवेनतुबुधस्येवयोगउक्तः विदिजन्मविलग्नगेहकेधुतुपात्रेधनत्नविनुत्तमाइति वर्षतंत्रे ।
न्यर्थासहमेशोचेच्छुभैर्मित्रदृशेक्षितौ वलिनोसुखतोलाभप्रदोपत्रादरेर्दृशा मित्ररूपासुशशेले
ऽथांगपोऽसुखतोयनं तयोर्मूसरिफेविचनशदुर्नयभीतयः क्रूरयोगेक्षणात्सर्वेदिपेहितंफलंभवेत् ।
वित्तेशोर्जन्मनिर्गतुर्वर्षेवर्षेशतादधत् यद्वावगस्तमाप्रित्यलाभदोलग्नन्युत्तः वित्तसुवर्गात्प्रयादे
भ्रात्रादेस्सहजर्षभः पितृमातृक्षमादिभ्योवित्तसुहृदिपंचमे सुहृत्तनपतः खष्टेरिवगोदूरिभीक्तिरुत्ती
भ्योद्युनेऽश्मृत्युरर्थहेतुः पथांक्रुगेखे १० नृपादेर्नृपकुलादाये ११त्ये १२ व्यपदोभवेत् यादवः १३
गिसवलेज्ज्मभनेशरदकेतनुपेत्यशालिनि शुभदृश्ययतुंगगेहगेवहुदि त्तजिजवंशजन्मनात् तननात्
कयोर्धनेतमोग्नसतिद्रव्यमसौम्यहः १४ भः जीर्णताजिके चंद्रोलग्नपतिर्वीपिधनं रस्याग्गोभवेत् नदा
नधनलाभः स्थाङ्गनहानिर्भवेद्भुवं धः लग्नपतिर्घूनेवित्तपोधनलाभकृत् धनेशुकेंदुगुरवोयदःलाभो

नहि सदा चरंशोत्तगतेपापेचसर्वस्मिन्ने वायोनामादिशेद्धानितत्रवर्षेसुनिश्चितं तेजसिंहः
अथैगौजलुषितदृशिवानृपादेः प्राप्तिर्द्विर्वागशुद्धैर्द्वेनैश्रवर्षे सोम्यग्नहोजनुषिपूरावलोधुनिचैत्त
त्रस्थितोद्दसमपेपितदाधनंस्यात् द्रव्येचुधीषेयुजिकिचद्दधाधनंस्यात् द्रव्यस्यहानिरथैःस्विलमित्य
सुंद्दम् भानेनभोयुजिसिचैत्तनभः स्थितेस्स्यात्तन्मग्नगमशिले विभुतास्वमानात् मन्दोद्दपोद्दसमपे
त्तौवसोम्यद्वेभुक्तिभाग्मृतिकरस्तनुपायशाली उभारतन्त्रे शीतोऽनुत्तनेश्वरविज्जनाथाः परस्परं लोपु
तवीक्षितश्चधेनूत्रिकोरोदयगायदास्यमदाथेत्ताभस्यवदेन्नराणाम् शशीकोजीवजमितावल्लो
ल्याविज्जथधर्मात्मजेकराटकस्थाः स्वोच्चादिगाम्पुनत्रपापयुक्ताः कुर्वन्तित्नाभस्यचुश्चुशीघ्रम् शी
तांशुविज्जेश्वरत्तग्नपानोकम्बूत्तयोगेप्रचुरो धेत्ताभः लज्जेशविज्जेश्वरयोश्चनत्तयोगे अन्यमर्त्याद्दमसे
तिष्टच्छकः विज्जश्चविद्याद्यमपारव्यशांशुद्वेत्तापापादिहोर्नोवेत्तभाक् चुरेर्द्वेनस्थेषुमदृष्टयुक्ते
दूरेचिरादल्यधनस्यत्ताभः पापेक्षितोविज्जगमिश्चपापे द्वेनस्यनाशश्चिरसञ्चितस्य लज्जेशविज्जाधिप
तीत्यशालोयस्मिन्निभावेभुभवीहितः स्यात् तन्वर्थेभभात् ३ सुहृद्दत्ता पुरिहजायासुजनद्वार

हा.
१.
३.
८

नसतित्नामम् धर्मैर्^१ यधर्मोद्गने १० क्षितीशास्त्राभेस्वमित्राद्ययगेव्ययविः लग्नेशविनाधिपतीत्य
शास्त्रे रंध्रे धनाप्रिर्धधवन्धयुद्धात् विनेश्वरो लग्नगतः कुटुम्बे २ लग्नेश्वरस्याद्गनेनराणां लग्नार्थ
पौविन्नगतौ विलग्ने विनोदये शौसुखविन्नदोस्तः लग्नेशविनाधिपती विलनिनिरीक्ष्यमाणो गुच
न्दुमाभ्याम् शुभौ चतौ वीर्ययुतौ विशेषात् प्रष्टः प्रकुर्युः प्रचुरार्थलाभस्विने शजीवस्मिन् इन्दुजोषा
पूर्णाशशशंको वृषकर्के साश्रितो निरीक्षितो वा सहितः शुभमहेः पापैर्विहीनो गंशार्थलाभः प्रष्टः प्रभू
तार्थसुखास्पृष्टप्रदः देवेज्यचंद्रान्प्रजभागीवानामेकोपितुद्गैः स्वर्गहेवलाह्यः लग्ने धने कर्मणि वात्रिको
रो स्थितः प्रकुर्यात्सहसार्थलाभम् अथ धनभावस्थितानां सूर्यादीनां फलानि पश्य कोशे कुटुम्बुदि
येधो नृपाद्गीतिके धर्मा निर्द्वेनस्यैरवौ मानवानाम् पशूनाम्यपीडोदरे च धदस्सुस्ससौम्यान्वितो देव्य
स्त्रामं करोति १ ऊदुं वा जयमित्रपक्षाच्चत्नाभन्धनाह्यन्धनस्य शशशंक प्रकुर्यात् रिपूणां स्वित्नाशान्तथा
नेत्रपीडाम्भवेदहमध्ये नृपात्सौख्यका २ धनस्थो धरयात्प्रजोद्व्यत्नाभं शिरो निर्जनानां स्विसंधं करो
ति तथोदर्यवह्ने भयंशोकमोहो कलत्रे भिरोगं करो तीहवर्षे ३ धनस्थः सुतः स्याद्यदाशीतरस्मे भवेद्व्य

स्नाभः कुटुंबाजयश्च रिपोर्नाशनं मानकीर्त्यैर्हि लाभः प्रतिष्ठाधिकाहायने स्यात्सुखं च ४ कुटुंबराशौ च
 रातसुरेज्येधनादिभोगान् लभते मङ्गलः चतुष्पदानाञ्च समागमः स्यात्तद्वायने भूपजनाञ्च लाभः ५ धन
 नस्येकवैध्याम्यलाभोधनापि भवेन्लेख्यजतिः सुखं सम्यदाञ्च नरो रातितुल्यो भवेत्सर्वेषु पशूनां हयानां
 गृहे स्यात्सुखं च ६ दिवानार्थपुत्रोधनस्थो धनानां विनाशं विधत्ते कुटुंबादिरोधश्च प्रकुर्याच्च नेत्रोदरेषु प्र
 पीडा कफोर्निश्च वर्षे भवेत्सर्वदैव ७ जनापवादञ्च कुटुंबगश्चेत्तमस्तथा भूपभयं करोति नेत्रोदरेषु विम
 प्राप्तिदोषाद्दिनापहारञ्च भयं तथा ह्ये ८ मरिगत्यः रिपु राजानलैश्चैरेर्विवादस्त्रिभवं अयम् कुटुंबकलहस्वर्षे
 द्वितीये भास्करो यदि ९ इष्टस्थानगतं सौरव्यन्धनापि श्वेतवस्तुतः शरीरस्य रसाग्नेयं द्वितीये रजनीकरे र
 वह्निचौरनृपादिभ्यो भयं वा विभवस्य यम् दशोत्कामिनी कष्टन्धनस्ये धरणी मुते ३ शरीरत्रिजुज्जित्य
 नृव्यलाभो भवेन्नृणाम् इष्टस्वजनजं सौरव्यं रोहिणीये कुटुंबगे ४ धनलाभं तथा रोग्यस्य मोक्षो वं धुव
 रीतः प्रचरोडे स्मदशमोगन्दे वैज्यो धनगो भवेत् ५ धनलाभं सुहृत्तः स्त्रीसुखं शत्रुसंक्षयम् का
 मिच्छिर्नृणान्देहिदैत्येज्यो धनगो यदि ६ पीडा वक्रैश्चानेधननाशानृपाह्वयम् पुत्रजायादिकष्टञ्च ७

हा
१०५
६

द्वितीयेरविनंदने ॐ धनव्ययमनारोग्यंचिंतावस्थादिपीडनम् वक्त्रे लोचनपीडाचर्धत्तस्थोसिंहिकासुते ० इति धन
भावविचारः अथसंज्ञभावविचारः तत्रसहजभावेकिंचिंतनीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण शूरानुज्ञसेत्रसमृद्धिलाभभृत्यादिमा
र्गेष्ववदेप्रकर्तुः यात्रादिचिन्ताविनयंसमग्रं पर्यायमेतत्कथितं तृतीये अत्रापिसौम्यस्वामियुतदृशैर्पूर्ववद्विचारः नामनः
सूर्येसितेवावर्षेशंसहजेभ्रातृतः सुखम् शुभदृष्टे धनैः सार्धं कत्तरुः पापवीक्षिते शुक्ले दग्धे जक्रं दृष्टेः सार्धं कष्टदं फलं
जीवेसहजोसौख्यसोदराणां प्रजापते अत्रजीवेतृतीयभावेयुतराकुलतासोदराणाञ्चेति समरसितोक्तदृष्टफलं निर्वलगुरोर्ज्ञे
यः तदुक्तं वदन्नेधिषणे स बले समाधिकारे सहजस्य सहजोस्यसौख्यमस्मिन् अशुभाक्षितयुक्ते विनष्टदग्धे सहजाव्याकुल
तातिदुःखित्वाच्च भ्रातृसौख्यं विलग्नत्वाच्च नाथयुक्तसहजेश्वरे विधौसदुगेसारे भ्रातृणामरुचिर्भवेत् तत्रस्थितोवधः सौम्येक्षितो
नुजविवृद्धिरुत् भ्रातृसद्वेश्वरेनष्टेनुजानाशस्तदाभवेत् तस्मिन्चाप्यदितेवीर्येयुतेभ्रातृसुखं भजेत् तेजसिंहः स्वस्वामिसौम्य
क्षितिभ्रातृगेहे लग्नाधिनाथेनतिरीक्षितौजा केन्द्रेत्रिकोणायगतेतदीशेसुखंसमृत्थैरुल्लमकल्पम् इत्युक्तं भुक् भुयश्शिलेस
हजेतदीशेसौम्याहिंसोदराण्युतसौख्यदापि द्वादस्तुमूसरीफतोत्रमिथोशुभेक्षेसारेविधौसहजगेरुहजातुरत्वम् जन्माद्ययो
स्तुसबलो नजवृद्धिराज्ञो एवंगुरोसहजगेश्रिवलं तंधुयोगः युक्तेनिजेशसहमेसदृशाव्ययः स्युः भ्रातुर्यमी शुभयुतेतुनिजेशनाशा

ह

त अस्ते तृतीयपतिस्तनुपेद्वेवावादेमिथस्तम्भभावपतेरपीत्यम् भ्रात्राश्वरेजनुषितादशिवापिवर्षे तत्स्थेषु भेक्षितयुतेस
हजे सुसौरव्यं समरसिंहः सहजपतौसहजस्थधिकारवर्ति लग्नपस्यमुथशिलिनिवर्षयतेवसोस्वयोगात् प्रीतिर्द्वयोः
सौरव्यवर्षतन्त्रे क्रूरसराफेकलहः शनैर्भौमर्क्ष १।० गरुजः जर्क्ष ३।६ सज्यनुजेमांस्वदेत्सहजगेस्फुटम् क्रूरसरापः क्रूरद
शालगनेशास्त्रेशयी सहजेशनेशराफयोगे मंदर्क्षगे १०।११ सजविधेकुजर्क्षेसहजेशुभैः पुत्रेक्षितैर्तोदराणामिथः सौरव्यवृ
वीर्यात्वितिन्दुगुणोभृगुजाऽधिकारीसत्यदयोः सहजबंधुगणस्यवृद्धौ अव्रतेजसिंहेनग्रहाणांस्थानान्युक्तानिस्त्रिंशज
स्यतुस्त्रैसहजातिर्दोस्थतस्थानगेनुजभयंसहजेमहीजे स्थानांगतेचशशिनोवलिनोव्कालेसुतौचबंधुसंहजोयत्रपादि
शुक्रेदतिर्जाणताजिके जन्मलग्नाब्दलग्नेशौबुधशुक्रौबलान्विते सहजेसहजात्सौरव्यगुरौचैक्फलंबदेत् विक्रम ३स्त
त्यतिर्वापियदिसौम्यग्रहेक्षितः निराकुलस्तदावन्धुर्दुस्थः क्रूरग्रहेस्थितः रिपौविक्रमपाप्तिष्ठेत्तद्दृष्टे ३रिपुराशिपुः भ्रा
तृर्षेक्रूरदृष्टेवाभ्रातारोगेनपीडितः सहजाधिपतिः केन्द्रेव लीसहजसौरव्यदः सहजेपापसंयुक्तेस्वाम्यदृष्टेनुजेभयम् ए
वञ्चभ्रातृसहमेफलंज्ञेयंप्रयत्नतः अधिकारीभृगुर्वर्षेसर्वेवाच्चन्द्रसंयुतः वर्षेस्याच्चक्रुत्रापिसहजानांसुखप्रदः यादवः
अंशुभाक्षितयुतेसरोजैव न्योसतिदग्धेस्वपतौनतेनदृष्टे जननीसहमेशदृष्टिहीनेव्यसनं वधुषुनूनमत्रवाच्यम् जनिवंधु

हा प्रतो समाविनष्टे अननी सद्यपतावपीहनष्टे खलखेचरयोगदृष्टिहीने व्यसनं वन्धुषु उग्र एव वाच्यः जनिबन्धुगते वदन्धु
 रञ्जु गीस्मिन्सवले गा वदपतीत्यशालयोगे परदेशगवन्धुयोगसौख्ये खलदृष्ट्या मुसरीफके वली , सैः जीवास्यदेवे सहजे सुरेजे
 १० वंलेकटे वन्धुसुता दिहर्षाः सक्रूरयोर्वन्धुभसद्ययोर्वा दग्धेशयोस्याद्यसनात्त्रिरेषाम् सहजाधिपतौ च केन्द्रे भसहजे वास
 हजात्सुरं प्रदिष्टम् सच वन्धुसमाङ्गसौम्यखेदाधिकृतौ वन्धुजसौख्यमस्य वर्षे सहजस्य तु सौम्यपापयोगात्सहमेशे संश्रुभे
 पिमेभ्यमेवम् उत्तरतन्त्रेषु श्रिक्यनाथसहजम्प्रपश्ये तौम्यास्तृतीयं सहजेश्वरञ्च पश्यन्ति नान्ये त्वशुभास्तदास्य स्वस्थ
 प्रघर्षिः खलु वृश्वाश्च षष्ठेश्व श्रिक्यपतीत्यशालेषु स्थिते वा सहजेश्वरे वा तृतीयगे वष्टपतौ च पापे क्रूरे क्षिते वा सहज
 गदार्ताः अथ सहजभाय स्थितानां सूर्यादीनां फलानि पद्मकोशेः तृतीयगे कीपिसहोदराणां पीडां करोत्येव हि वर्षे भवेत्सहज
 मंराजक्रियाञ्च लक्ष्मीरिपुक्षयं कर्त्तुं विवर्द्धनञ्च १ तृतीयस्थितः शीतरश्मिर्यदा सत्तदासे वरुणां भवेत्सौख्यकारी धना
 तिञ्च पुण्योदयगुप्तसौख्यं प्रतिष्ठा विवृष्टिं करोतीह वर्षे २ तृतीयस्थिते क्ष्मासुते वान्धुयानां भवेदंगकृत्सुखं वाहजानां रिपूणां
 विनाशस्तथा द्रव्यलाभो नृपान्मित्रपक्षाञ्ज्जग्रीहायने स्मिन् ३ शशिसुतः सहजे यादे संस्थितस्स कलनापविनाशकस्तथा
 भवति मानविवृद्धिरथोयशस्तनुसुखं च करोति धनागमम् ४ तृतीयसंस्थः सुरराजमंत्रिभूपाञ्जयं कीर्तिविवर्द्धनञ्च श

स्यंवाणाञ्च तथा धनानां करोति वृद्धिं महतीं च वर्षे ५ भृगुस्तृतीयो हि सहोदराणां सुखं प्रकुर्याद्विधिः प्रकारैः अर्था
गमं कान्तिविवर्द्धनञ्च जनोपकारञ्च करोति वर्षे ६ रविसुतो भवतीह तृतीयगोरिपुविनाशकरो हि धनप्रदः भवति भूध
मलाभकरस्तदा स्वजनबंधुविरोधकरश्च सः ७ शशिविमर्दकरस्तु तृतीयगो धनयुतन्नराजान्तरं प्रकुरुते पशुवा
हनसंयुतसहजपीडनमाप्नुवतीत्यसौ ८ मणित्यः राजमानंतथारोग्यं धनलाभं पुक्ष्यम् सर्वापक्रमसिद्धिश्च तृती
येन्देहिनाधि १ सुखलाभं भयं पुंसां धनागममनुक्रमात् धर्मे बुद्धिर्भवेत्सुंसां तृतीयस्य हि मद्युतो २ नृपमान्ध्रश्चापि
गुरुशोनिगम्य गेहे महोत्सवं नित्यं तृतीये भूमिनेदने ३ लाभालाभं सुखं दुःखं शत्रुभिर्त्रैश्च संगमम् वर्षकाले यदा
चान्द्रिः सहमेकुरुते नृणाम् ४ तृतीयेऽस्य सुखलाभं सुदृढं धुसमागमम् नृणां स्त्रीपक्षतः सौर्यं सेवायाश्च सुखं गुरौ ५
तृतीयेत्यसुखं पुंसां धनव्यय उपद्रवः विवादस्त्वजने स्तार्द्धवर्षे दैत्यपुरोहिते ६ सर्वदुःखादिमोक्षश्च राजमानन्धनागमम्
वर्षकाले यदा सौरिस्तृतीये कुरुते नृणाम् ७ राजमानन्त्रैश्चर्यमारोग्यं विभवागमम् शत्रुसयं सुदृत्तौ रव्यं राहौ वर्षे तृती
येगो ८ इति सहजभावविचारः अथ चतुर्थभावविचारः तत्र चतुर्थभावे किंचित् तृतीयमित्युक्तश्चण्डेश्वरेण गृहं विधानं
धिवरप्रवेशो लतैश्चिक्षेत्रखलादिवापी मित्रन्धतस्त्रीप्ररधुम्पयोगागमागमौयानसुखादिकञ्च स्थानच्युतिर्लाभगृ

हृत्प्रदेशौ बुद्धिर्जननीजनकश्चतद्वत् देशादिकार्याण्यपिलांभस्यविचिंत्यमेतत्तुचतुर्थभावे ३ अत्रापिविचारः पू
र्वकृतेयः यादवः अर्केचचन्द्रेसरवलेचतुर्थेपितुश्चमातुः क्रमशः प्रपीडा सूर्योदुष्यस्थानगतेर्कजेत्रताभ्याम्बिरो
धोत्येपिमा नताच जन्मस्थसूर्यचंद्रराशिगेशनौवर्षे जन्माद्योस्तुर्यपतीसवीर्येन शान्यभस्थेतुससौम्यमस्तु सुखंत
योस्त्यदंसुखं विलोमादर्केन्दुमेतत्सुखं मीज्यकाव्ययोः भेस्थाने सूर्योभवेद्योहितुकेचकेचतस्मिंस्तुमंदारयुतेविशेषात्
पित्रोर्कुर्यात्स्यादप वाद गेहसिनादिकानामिदमेवमूत्यम् तेजसि हेनजन्मचतुर्थभावाधीशस्थनिशानिभोमयुतेपित्रो
रशुभमित्युक्तं पित्रोर्जोब्जनुषोश्चसुरवेशदग्धेशन्यारयोस्सनसुखेशपदेपिचैवमिति ताजिकभूषणे कुर्याद्विलुप्तो
विजितोरिति स्थितुस्तुरेशसहमेश्वरोवा जीर्णताजिके सरवसंस्थेसुखाधीशवालनेशेत्थशालके पित्रोस्तुदं
शरिः फेतयोर्दुःखम्प्रजायते सुखंमेष्यतितुर्येशोतुर्येचसहमेश्वरो मातापित्रोःसुखंनृत्रिवर्षेभृद्विनिश्चयात् मातापि
त्रोश्चसहमेच्छरितेमुद्यहातयोः दशमस्थानदादुःखमपित्रोस्त्याद्यवनविदुः जन्मकालेस्तुभन्तुः शोशोर्वीश्वेशनेद
ग्धेकेशोभवेत्पित्रोर्वातस्थानेऽर्कभूमिजो वामनः मातापित्रोःसद्मनाथेनष्टेनाशस्तयोर्भवेत् उदितेवीर्ययुक्तेचतये
सौरव्यं प्रजायते वर्षतंत्रे मातुःपितुश्चसहमेतनुपेत्थशालेतुर्येपिवेत्थमवगच्छसुखानिपित्रोः चेदष्टमाधिपतिना

कृतमिच्छांशालं पित्रोर्वियद्भयमनिष्टरवगेशराफे १ ग्रन्थान्तरे लग्नाधिपेनेदनाचमुथशीलं सुरेश्वरः कुरुतेसौम्या
 युद्धे गृहभूम्यादिलाभदः लग्नेसुरेश्वरश्चन्द्रस्तद्राशौतुर्यसंस्थितौ सौम्ययुक्तेक्षितोवर्षे गृहभूम्यादिलाभदौ लग्ने
 चनेशतुर्ये शौतुर्येवालग्नतुर्ययौ चन्द्रान्वितौवासौम्याह्यौ गृहभूम्यादिलाभदौ द्वायनसिंधौ जीवित्केंद्रगोष्पातासुरेश्व
 रौ जीवभार्यानिधानस्यभवेत्क्षामः कृतयत्नेचवत्सरे चंद्रार्केगुरुशुक्राणामेकः स्वशौसुरेश्वरौ स्वकीयांपरकीयांवा नि
 श्चिदद्याह्वलीग्रहः तुर्यलग्नेश्वरायुक्तौदृष्टौसौम्यग्रहेणवा तत्रमित्रेणसंयोगोवर्षेभवतिनिश्चयात् लाभेशस्यपदं चैथपू
 र्वेवृत्तेसिगमे लग्नस्वस्वामिनादृष्टं तन्मित्रेणथसंयुतं चतुर्थचतदावर्षेदेशसंपत्तिमादिशेत् सत्त्वांशेनसंयुक्तादीक्षि
 तादौचतुर्थेभात् गुरुज्ञशुक्रैर्युक्ताद्वावीक्षिताच्छशिनापिवा सुखवाहनवृद्धिचवर्षे तत्रविनिर्दिशेत् लाभेषानिधनेवापिय
 दिपापोनवस्थितः चतुर्थेचसपापेचतदादुःखागमं वदेत् हिल्लाजः सुरवाधीशस्यदशमंतस्मात्सप्तमकर्मभे शुभेलाभायसौ
 र्यस्वविनाशायाशुभान्विते सुखभावेषुभैर्दृष्टेषुभग्रहयुतेथवा धृतभार्यालाभयोगः शुक्रदृष्टौविशेषतः चतुर्थेचूरदृष्टु
 शुभदृष्टिविर्जितः धृतभार्यामरणदोवर्षेप्रोक्तःपुरातनैः अथचतुर्थभवस्थितानांसूर्यादीनांफलानिपद्मकोशे पशोःपीड
 चतुर्थसंस्थिरवोस्याल्लषेः कर्मणोहानिरत्यन्तमुक्ताः नृपाद्गीतिकष्टंभवेन्मातृपीडोहरेत्तद्यपिस्यात्प्रपीडाब्दमध्ये १ शशांके

१२ चतुर्थे च भूपाज्जयस्यात्कृषेः कर्मणो लाभान्स्यात्सुखी च धनाधिक्रये विक्रये वाद्मध्ये सुखं वाहनानां रियोर्नाशनञ्च २
 चतुर्थे कुजे वन्हि पीडान्तथार्तिम्यशोः पीडनं व्यग्रतां क्लेशकष्टं कृषेष्कर्मणो हानिमप्येव कुर्यात्क्रये विक्रये चाद्मध्ये तथैव
 ३ बुधश्चतुर्थः प्रकारोति सौख्यं द्रव्यागमं मित्रसमागमञ्च गोभूहिरण्यादिलभेत सौख्यं महत्सुखं वाहनमत्र वर्धे ४ सुरेज्यसु
 खं च सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 ६ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 ७ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 ८ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 ९ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 १० सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 ११ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम
 १२ सुखं सुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्भूपपक्षाज्जयोहायने स्मिन् महालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम

त्रयम् समथैश्चर्यमागं विभवागमं मित्रस्वजनजसौरख्यहायने हिव केभृगोर्द मात्पक्षे भवेत्कष्टं प्रवासं च धनस्यम्
असौख्ये जपीशान्तुर्थरविन्दने ७ चिंतादुःखं प्रवासश्च प्रवादम्वजनैस्तद् चतुष्पदाः क्षयं याति राहुस्तुर्यग्नो यदि
८ इति चतुर्थभावः ५ अथ पञ्चमभावविचारः तत्र पञ्चमभावे किं विचारणीयमित्युक्तं चण्डे श्रेष्ठे नानाप्रयोगो विनया
प्रबंधा विनयप्रिये नयवुद्धिसंज्ञाः सुधानगर्भागभवादि किञ्चित्प्रज्ञासुतारख्यसुतसंज्ञभावे ५ अथोपदिचारः पूर्ववत् सा
मरसिंहः वर्षयतौ सति जीवे पुत्रे चापे च पुत्रतः सौरख्यं क्रूरार्दिते च दुःखं भौमेण्येवं फलतादृक् रवितु धयो रप्येव स्थितयोः
शुभसंयुते फलपूर्णं वर्षयतौ सुतसहमे शुभदृष्टेऽपत्यसंतोषः शुके सुतसप्तपतौ वर्षे तत्स्थाने गचतनुपचिन्ता कृतं मुक्ति
स्वतन्त्रं युवति प्राप्तिः स्वकलप्रमाणेन अत्र जन्मनि पंचमसप्तमभावाधीशे शुके वर्षे पंचमस्थे लगेने न कृते स्थशाले क
मिणु पुत्रस्य प्राप्तिः स्यादित्यर्थः तेजः सिंहः जीवास्य देजनुषितत्र गते च चाब्दे सौरख्यसुतादसुखमित्यमिनात्मजेतु एवं बुधे
सुतसुरं च तत्स भौमे चैवं सुतेशनिपदे प्यवले तदीशे अत्र विशेषमाह समरसिंहः सन्दस्थानगपुत्रे तन्नाथे ज्ञेधिकारि
णितु पुत्राप्तिः भौमेन्दुजै शुभगृहे शुभवीक्षितौ चेच्छाभे सुतेपि च तदासदपत्यसौरख्यं पुत्राधिपे भृगुसुते तु कुलत्रयांगनाथे
स्थशालकृतिपुत्रकैलत्रसौरख्यम् ताजिकसारे देवार्चिते जन्मनियत्राशौ वर्षे सराशिर्यदिपञ्चमस्थः तत्र स्थिते वर्षयतौ म

बुधेऽपि भौमेऽपि पुत्रसुद्वयस्यात् यद्द्राशिगोजन्मनिभानुसूनुर्वर्षे च तद्द्राशिगतम्विलग्नम् सन्तानकष्टञ्च कुजस्सुत
 रश्मिस्थो विलोमगः पुत्रहरो निरुक्तः कृतगतस्सुतपस्सवलो यदा सुतसुखं वदलं कुरुते तदा यादवः सुते सर्वैर्यशुभयुक् निरी
 १३ दंते सुते शरकेन्दुगते बलात्निते तथैव सादे ततसौख्यमीरितं सुताख्यस्याद्विपरीतगे तथा बुधक्षमाजौ च शुभा ९ स्पदा १० य
 म्प्राप्तो भवेतां शुभदायुतो सुखम् जनुस्सुतेशब्दकलत्रगे भृगौ तनूपमुखा ख्ययुतौ सुखं भवेत् स्ततो पुत्रगतौ संमातनु
 मनेके स्थशाले चलो द्विके पुत्रसुखं जनुस्सुतपतो सादे खरे ऽव्येथवा व्यस्तेवासुतगेषु भेषु भंमथा कृशदिते निर्वले स्ततो सु
 नुपतैः ज्वदुःखमतले सादे पि सादे श्वरे कामनः पुण्यसद्गनिपुत्रस्थे पुत्राणिः शुभवीक्षिते लग्नपुत्रेश्वरो पुत्रेषु कश्चिद्दोषश्च गुरु
 पुत्रवः पुत्रभवनं यदुच्चं सदहो यदि स्थाच्च म्प्रायति त्वीरितं पुत्राणि स्तुतदा भवेत् पुत्रसद्देश्वरे नष्टे पुत्रनाशं समादिशेत् त
 स्मिन्नायं देवपुत्रस्थिते पुत्राणि मादिशेत् वर्षतन्त्रे यत्र ज्यो जनुषि गृहे विलग्नमेष्ये पुत्राद्वैपुथसितयोरपीत्यमृत्यम्
 यद्द्राशिजनुषि शनि कुजश्च सादे पुत्रार्तितनु सुतगः पूकरोति नूनम् यद्द्राशिगो ग्रहस्सूतो सः शिरत्त्येदाभिधः वली
 जयोक्तसौख्याय वर्षतदुःखदोन्यथा चेत्यदाभिधो राशिवर्षे वली तदा जन्मकालीनतद्द्राशोत्पद्युभाफलजनको भवति
 निर्वलश्च तदा तद्द्राशोत्पद्युभाफलजनको भवतीति ज्ञेयम् हिल्लजः यदिलग्नेशपुत्रेशो मिशो चैव यद्दर्शनी गुरुश्च वीक्षि

नैसर्गिकपुत्रसौख्यकरोमते। लग्नात्केन्द्रत्रिकोणस्थोविषमांशागतावभौपुत्रजन्मप्रदावेतौसमांशेस्त्रीजनिप्रदौनीचास्ता।
गिरिसावेतौयदिवक्रप्रहास्त्रिकोणस्थोविषमांशागतावभौपुत्रजन्मप्रदावेतौसमांशेस्त्रीजनिप्रदौनीचास्ता।
स्थितापुत्रदकगत्तमभेसमनवांशेचकन्याजन्मकरास्सुरितिविशेषःजीर्णतजिकेत्तन्नेपुत्रविपःपुत्रलग्नेशोयदिसं
स्थितः। अथपुत्रत्तदावर्षजकव्यदितिनिश्चितम्। शुक्रेन्दुलाभसुतगौपश्यतोवायथाशुभम्। सुतानारव्यसंतलाभात्संततिस्त
त्रवत्सरे गर्भगर्भाधिपस्तुङ्गेपुमान्सवेग्रहेक्षितः। भावीनृपस्तदापुत्रःस्त्रीग्रहस्यात्तदाङ्गनापापखेटस्थितो गर्भपूगर्भोनेव
धीक्षिते तदागर्भच्युतिवाच्यान्यथाचेद्गर्भसंस्थितिः। सूताधीशोलाभगतेशुभयुक्तेऽथवीक्षितेवालग्नपात्रिकोणस्थेपंच
मेशगुर्भेक्षिते तथैवगर्भसहमेशुभस्वामियुतेक्षिते तस्मिन्वर्षेभवेद्गर्भमित्याहयवनेश्वरः। जीव्यक्षेत्रगतंचन्द्रेशुक्रक्षेत्रगते
सुतेस्त्वक्षेत्रस्थेभृगुसुतेतदागर्भन्तसशयः। लग्नाधिपस्तुतस्स्थानेजायास्थानगतोपिवा सुतजायाधिपोलग्नेतदागर्भस्तु
क्षितः। जन्मलग्नात्रिकोणस्थःशनिपुत्रेशस्सूर्यदि तस्मिन्वर्षेभवेद्गर्भदेवशालमुनेर्मतम्। विद्याग्रहं चंद्रदुधेज्यशुक्रैर्युते
क्षितंवास्वनवांशकंवा वास्वामिनादृष्टयुतंतदाब्देसत्सूर्तिविद्यारुचिवुद्धिभावः। विद्याग्रहं चूरखगेनयुक्तंनस्वामिनानष्टश
क्षिकेण चंद्रेणदृष्टसहितंतदाब्देफलपुगेक्तविपरीतकंस्यात्। समरसिंहः। अस्मिन्वर्षेपत्यममभवितालग्नपंचमाधीशो भ

हा ॥ तोयदित्यशाले त्रैवादे भवेन्नूनं यदिवाभियो गृहगतो स्यातां चेत्संततिस्तदपि वाच्यातस्मिन् वर्षशुभयोगादन्वधानसुम-
रु ॥ अग्नपपुत्राधिपती न पश्यतश्चन्मियो भवनमूर्ते क्रूरयुती क्षामुथशिलमनयोस्तत्संततिर्न स्यात् यदि सुतपतिर्विलगने ल-
१४ ॥ अथ चंद्रो सुतेथवा स्यातां त्वरितमेव वाच्यं सविलंबं नक्तयोगे न द्विः शरीरे चैवलगने शुभयुतपुत्रेद्यपस्य गर्भो स्ति यदि लग्नप-
पुत्रातीपुं रेवदौ तत्सुतो गर्भे अथ चंद्र-पुगशौ पुं ग्रह कन्मुथशिलस्तदपिसुतगर्भम् पूर्वोदितमि श्रत्वे सूर्ये पुं रेवदसंश्रिते पुः-
चंद्रति अथपञ्चमभावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पद्मकोशे दिनेशं सुतस्य सुतांगेषु पीडास्व बुद्धे श्रुहा निर्विवादो जना-
त्वे भवेच्छोकमोहादिकांगे सुरागो धनार्तिश्च भूपा द्वयत्त दशायाम् १ सुतस्थानंगारात्रिनाथस्व बुद्ध्या जयन्मित्रपक्षाच्च लाभं
करोति सुतांगेषु पीडा भवेत्यापदृष्ट स्फुतस्यापि लाभं यदा सौम्यदृष्टः २ सुतानां प्रपीडा कुजे पंचमस्थेरि पूणां वैवादे न वैद्य-
यता च स्वर्द्धे चिन्तांग भवेच्चापि घातस्मशोकोदरे गुप्त्रपीडा व्दमध्ये ३ सुतभवनगतश्चेत्सोमपुत्रस्तुतानाम्प्रवलस्वस्वकरस्या-
दर्थलाभप्रदश्च भूतके जनसुखं स्याद्देहशय्याम्बराणां सुखमपि नृपपक्षान्मित्रपक्षाञ्जयश्च ४ सुतस्थानगे देवमन्त्री सुता-
नाम्प्रवृद्धि सुखं बुद्ध्या जयाहायने स्मिन् रिपूणां विनाशं सुखं चापि भोगन्तथा गोहिरण्यां वरात्तिकरोति ५ सुतानाम्प्रवृद्धिर्भूगौ-
नंदिमस्थं भयलेशचिन्तापदां वै विनाशं रिपूणां विनाशं तथा वर्षमध्ये महाभोगवन्तं धनाढ्यं करोति ६ सुतगतस्तुतहानिक

१ श्वादिभेदतिचोत्तरपीडनकष्टदः विकलताबहुतापकरो भवेन्नुपभयंप्रकरोति चहायने ७ स्वबुद्धेर्विनाशं सुतस्थानगश्चेत्
 द्विजोशोरिपुसंततिः पीडनञ्च स्वकीयोदरे वा गुवाधान्धनार्तिन्तथा सर्वथा क्लेशचिन्ता करोति ८ मणित्यः पुत्ररुक्कामिनी
 कष्टविघातंच भवेत्सुहृता द्रव्यनाशः स्वेष्टदुःखवर्षे पञ्चमगेरवौ १ स्त्रीसुखश्चि जयमानं राजपूजाध्वं गमम् सदुद्धिसन्त
 नेसौख्यं दत्तापुत्रोपगशाशी २ पुत्रार्तिष्कामिनी कष्टव्याधिश्चेवोदरे नृणाम् दुर्मतिस्त्वत्तैर्वा दः पञ्चमिभूमिनन्दने ३ जाया
 पुत्रो सुहृदौ स्यमानं भूपालसम्भवम् प्रापते बुद्धितो द्रव्यपञ्चमेशशिनन्दने ४ सदुद्धिसन्तति प्राप्तिः सौख्यलाभो भवे
 नृणाम् मन्त्रदिद्यादिजं सौख्यं पञ्चमस्थसुरार्चिते ५ जायापुत्रादिकं सौख्यं सदुद्धिविभवागमम् मन्त्रोपदेशे कौशल्यपञ्च
 मेभूगुने इने ६ जायापत्यसुहृत्कष्टदुष्टबुद्धिर्द्धनक्षयम् उदरे वातपीडा च पञ्चमे रविनन्दने ७ पुत्रसौख्यं सुतप्राप्तिर्दुर्मति
 वैरिबिग्रहः नियतं जटरे पीडासैंहिके ये तु पञ्चमे ८ इति पञ्चमभावविचारः अथ षष्ठभावविचारः तत्र षष्ठभावे किञ्चित्
 भायमित्युक्तं चण्डेश्वरेण अस्तास्थितास्फोटगवोष्ट्रदासकूरोग्रकर्मापरकृत्यशङ्का युद्धारितन्मातुलमाहिषाद्यं रोगो विचिं
 शोरिपुसंतजभावे ९ अत्रापि विचारः पूर्ववत् अथ योग - जीर्णताजिके वर्षेश्वरे शनौ षष्ठे पायाक्रांते च विक्रिणि सन्निपाता
 क्षीणो मृकञ्चरगुल्मादिसम्भवः गुरावेवं विधे वात रोगस्तकमलो भवेत् वर्षकंबूलरो जीविरोगात्यत्वं विनिर्दिशेत् भौमेप्ये

२५
 रं
 श्ये

गंरक्त रोगः पित्तमुर्केतयविधे एवंविधेहिमांशौचकफरोगोभवेच्छृणो एवंविधेवुधेवातप्रधानोरोग एवहि एवंविधेभृगोपित्त
 रोगः शुक्रस्तगाविधः नरराशिगतश्चेत्स्यात्कफरोगकरः स्मृतः वर्षशः पापयुक्तोर्कोद्वादशेदृष्टिश्चूनदः ताजिकभूषणे तु वक्रि
 गोद्धेशस्यशनेर्यत्रकुत्रस्थितस्यसन्निपातरूपम्फलम् विलोमगामीयदिमङ्गुगामीस्वामीसर्वेषुकुरुतेविदोषम् ताजिक
 तिलैके वर्षाधिपेरविमुते किलवक्रभुक्तौ स्यात्सन्निपातरुधिगमयपीडनञ्च वामनेनतुजन्मलग्नेशानांशनिगुरुभौमानां
 शस्यमानांफलमुक्तम् शनौजन्मविलग्नेशेवर्षेवक्रिणिषष्ठगे त्रिदोषपीडालग्नेशेगुरौवर्षे रिपुस्थिते पापाक्रान्तेवातपीडा
 त्यंवरंकोत्थरुक्कुजे एवंपापार्दितेसौम्येवातपीडाभ्रशंभवेत् याद्वोपि जनुस्तनूपेधिषणेद्वषडे चूरार्दितेवायुभवोबिका
 रः एवंकुजेक मलगंगउक्तोहस्तोत्थपीडापिचहायनेस्मिन् एवंरवौद्वादशगेक्षिशूलंषड्भेमचन्द्रेपिचपित्त रोगः तथैवशु
 क्रेरिपुगेत्तरांशुर्दिते श्लेषभयभ्रतिञ्च एवंविधौ स्यात्कफरुक्त थैवज्ञेपापदृष्टं पवनोत्थकथा हिल्लजः जन्मल
 ग्नेश्वरः पापोर्षीधीशः नवीक्षितः क्षुतदृश्या रोगकरस्सपापोमृत्युदायकः पापग्रहाज्जन्मकालेकेन्द्रगावर्षदेशने लग्न
 गामीगदागेगीराद्यपापयुतन्तथा वर्षजन्मनिवालग्निसगृहाद्यधिकारकः खेवीभूमिपुत्रस्यदिवसेद्वप्रवेशतः ज्वरीडासो
 म्यदृष्टे लग्नतुस्सखमादिशेत् रात्रिजन्मनिचन्द्रेकोनिर्गतेवृद्धिमागते कुजेस्यशालीवर्षेचचन्द्रोरोगविनाशदः शवीत्यशा

लीरोगस्वच्छिंदेवह्निजन्मनि कृष्णपक्षेचभौमेत्यगालवानरोगदेविधु रोगनाशकरोमंदेत्यशालाद्ववेशने जन्मका
लेषंड्रपुत्रेभोग्यपुत्रेचनिर्वले वर्षतुकेतुमहिते तदावृत्तिविलङ्घनः अद्वलग्नज्वमुथहातन्नाथाः यामध्यगाः सर्वे मृत्युक
राः प्राक्तान्यूनारोग्यास्मृताः स्वतोपष्टगतेभौमेतौ लग्नस्थितरुजः जन्मावयोर्बुधे शुकेवल्लयुक्तेवल्लयनतः षष्ठगेराह
रच्छास्त्रेनदावृत्तिविलंगतः षष्ठाधिपायशालासितदाशत्रुर्भवेत्तुवम वामनः जन्मकालेगुरुसितो स्यातांयद्राशिसंस्थितौ
वर्षकालेभ्रतद्राशिगतेभौमेस्तमागते भवन्निषिद्धकाशीतेतथाशीतलिकास्तनौ तद्राशिनेबुधेसैदौगण्डभालादिरुग्भवेत्
गहोसंप्रमगेतस्मिन्निखिलावंगदा भवेत् त्विन्मोजन्मलग्नेशो यदिषष्टं समाश्रितः रिपुदृष्टः पापयुतास्तमितो दीर्घरुग्ज्वरः
जन्मलक्ष्मेशवन्मन्यासमाधीशापिकण्डूराः जन्मलक्ष्मेशवत्पापमहेशोपिकण्डूराः लग्नेषु विवले लग्नेरु मध्यगतेरुज
कन्यांस्त्रामिथुनगोपष्टशुकेकफोभवेत् यद्वज्जनिशुकस्साहृशोषष्टलाश्रिते वर्षलग्नाद्रिभुतेरोगस्फुरकतोभवेत्
अष्टमस्थेगुरौपापयुतलग्नेनकुंज नृलोम्यहृष्टगुण्यापल्लवहृष्टन्यधाभवेत् जन्मन्यथकुजायुत्रगशौवर्षेविलग्नगे
पुंषिनिग्लपांशुतस्मिन्साञ्जुर्भवाक्षित पीरहृष्टयाध्ययोगरुग्मष्टलग्नेशयोभवेत् जन्मन्यार्किः स्थितो यत्रराशौवर्षेथल
ग्नगे तद्राशौशानिनादृष्टे श्लेषशीतोष्णरुग्भवेत् अत्रतेजसिं हेनसमारसंहे नचशनिदृष्टिंविनारुग्शादिरोगाः प्राक्ताः शनिद

हा
र.उ.
१६

धैतुजाप्य तानामनुत्सितरोगउक्तः जन्मशनिस्थानगतेलग्नेरूक्षोष्णशीतरोगास्युः शनिनादृष्टेचास्मिन्नु विशेषंजाप्य
ताभवति समरसिंहः षष्ठेशवर्षभुजालग्नभुजावाथमुथशिलेचिरगजन्मन्यधिकारिणिवासवलेवर्षेचतुबुधयुक्ते न
तीवगदोज्ञेयस्तस्मिन्वर्षेसमस्तेपि तेजःसिंहः जन्माङ्गपश्चविवलोयदिशत्रुगोब्दे क्रूरार्दितोरिपुदशास्तमितश्चरुक्कत इत्य
यताविहविलग्नभुगिन्व्यहेशावङ्गतिक्षैहिमकरश्चमनोर्तिदायी दग्धस्तनौमलिनदृक्मलिनेङ्गुरुक्क क्रूरद्वयानारुडुपे
स्तनिजेशवीर्ये सम्पूर्णपापदृशिदीर्घरुजोभवन्तिरोगादिकञ्चभयमत्रभमुक्तमातात् अयमर्थः षष्ठभादश्याशादिभुक्तंस्व
त्यंतदरोगभय मत्यंभुक्ताशानामाधिकोरोगाधिक्यज्ञेयमित्यर्थः विशेषमाह समरसिंहः अस्मिन्वर्षेमाद्यंमरणवाती
क्ष्यवर्षलम्नमप्येवंगतदर्शपूर्णमायांलग्नञ्चतदीश्वरौवीक्ष्योतेचत्वारोपिहिशुभदृष्टासौम्यमुथशिलाश्चेत्युः दृष्टारविचं
द्राभ्यान्तस्मिन्वर्षेकृष्णद्यंस्यात् क्रूरहर्तेशशशिसूर्यादृष्टेर्ग्रहधातुतोमांघम् षष्ठग्रहस्त्रैखेटेतद्वेषेरोगेषैवसोगसंभूतिः चत्वा
राय्यशुभहताश्वद्रोद्योपदैकएषाञ्च निधनेशेनमुथशिलस्वदागेहांभूपसास्मरणम् यदिनिधनेशः क्रूरस्तद्वेषादन्तरेणव
हमृत्युः वृक्षहीनेपुनरस्मिन्नुभेत्यशालेचनोवाच्यः पूर्वोक्ताश्चत्वारोयदिषष्ठाधीशमुथंशिलकृतास्युः तदीर्घतरमाद्यंशीघ्रे
स्मिन्नाभ्यतित्वरितमिति वर्षतन्त्रे चतुर्थेस्तेचमुथहाक्षुतदृष्ट्याशनीक्षिता शूलपीडापापखगैर्दृष्टेत्यरिणांमजम् अनप

रिपाकोवस्थायांशूलं परिणामारव्यम् जन्मषष्ठाधिक्येभौमेवर्षपरगतेरुजा क्रूरस्यशालेविपुलाशुभदृग्योगकस्तनः रोग
 कर्तायत्रराशांशोस्यदनयोर्वली तत्स्थानंतस्यरागस्यज्ञेयंराशिश्चसूपतः अत्रसंज्ञा ध्यायेराशीनांकणवानपित्तादिक्र
 रूक्षोष्णं शीतादिकञ्चप्राक्तमस्ति तदवलंबेनरोगस्थितिरित्यर्थः यत्तुः सुत्याद्धलंनञ्चखलार्दितञ्चेत्तस्याविवीर्योर्व
 लगौचवास्तम् यातौशशीक्रूरखगान्तरस्यायथातथादाघंरुजोभवन्ति लग्नस्थेखलञ्चचेरसहिमगोःकुत्रापिदेहेवथासू
 तौव रिपुगे केजेवतनुगेरोगजनःकेद्रगे पापेस्मिस्तनुगेगदेत्यशुभदावाजन्मगेज्याशनैर्भेदेलग्नगतेर्कराशिगकुजेश्य
 शीतुलाद्यारुजः वलोद्भूतेचसन्मनिप्रनिप्रनष्टकेचनायके यदातदागदक्षयेनृणांभवेत्समाभवे अर्थषष्ठभावस्थिताना
 ष्कोदीनांफलानिपद्मकोशे रिपूणांविनाशोरुजोमातृपक्षेखौषष्टसंस्थसुराप्रिर्जनानाम् नृपान्मित्रपक्षाज्जयश्चार्थला
 भोभवेद्ब्यलाभः क्रयेविक्रयेवां १ अरिस्थानगौरात्रिनाथेरिपूणांविदादंविरोधञ्चनेत्राङ्गपीडाभ्ययंव्यग्रतागुप्तचिन्ता
 ज्जनोतिकलत्राङ्गपीडां करोतीहवर्षे २ कुञ्जःषष्ठगःशत्रुनाशं करोतिस्वपक्षाज्जयमित्रपक्षाच्चलाभम् हथानाञ्चसौ
 रव्यभवेदङ्गनानां सुखहायनेस्याद्दशायाञ्चतस्य ३ रिपुस्थेवर्धेवैरणां वैविवादोभवेदङ्गनानाञ्चकष्टं करोति व्ययं
 व्ययभोस्त्वेशरीरेचकष्टकफार्तिम्महाकष्टनप्यत्रवर्षे ४ कष्टरिपूणारिपुगम्भुज्योभयार्तिदोषान्कुरुतेनराणाम् भायोङ्ग

नर

हा पीडामथनेत्ररोगंश्चरति सारं प्रकरोति वर्षे ५ अरिस्थानगोहापनेदैत्यमन्त्रीजनानाम्बिबादोरिपोर्भातिकष्टम् भवेद्दु-
 र-५ प्रचिन्तावराङ्गप्रपीडाशिरो त्रिंश्रनेत्रोदरेपीडनञ्च ६ षष्ठस्थितोभूधनलाभकारीसूर्यात्मजोनृपसमंसनुजं प्रकुर्या
 २७ त् धन्यावराणिविपुलानिकरोति नित्यं कीर्तेर्विवर्धनमथार्तिविनाशनञ्च ७ रिपोर्विनाशयदि सैहिकेयः षष्ठस्थितस्स्या
 नृपतुल्यकारी गोभूहिशायावरलाभदश्च धनापि कृदुःखविनाशनञ्च ८ मणित्यः अन्नागमन्तथा धैर्यराजमानरि
 पुक्षयं सौर्यपुत्रकलत्रादिषष्टेप्रद्योतनेयदि १ वातश्लेष्मादिकावाधाविद्वेषोवांधवैस्सह नृपचैरोद्भवापीडावर्षे षष्ठ
 स्थितेविधौ २ इष्टस्वजनतसौर्यन्धनलाभरिपुक्षयम् प्रमोदन् नृपतेर्मानषष्ठस्थानगतेकुजे ३ शत्रुपक्षविवृद्धिर्चावे
 वादंस्वजनैस्सह शरीररोगजापीडां कुर्यात्सौम्यस्तुषष्ठगः ४ रिपुवृद्धिमथोद्देगंधनन्प्रशंवलक्षयम् इष्टस्वजनविद्वेष
 षष्टेदेवपुराहिते पूर्वानः श्लेष्मभवावाधाक्षयोत्तिर्धनक्षयम् महाभयंगृहेकष्टं वर्षे षष्ठगतेभृगौ ६ देहेसौर्यद्रव्यवृ
 द्धिः प्रसादेभूमिपालतः स्त्रीपुत्रजनितं सौर्यं वर्षे षष्ठगतेशनौ ७ नृपप्रसादमारोग्यन्धनलाभोरिपुक्षयः कलत्रपुत्रजंसौ
 र्यं वर्षे षष्टे विधुन्तुं ८ इति षष्ठभावः अथ सप्तमभावविचारः तत्र सप्तमभावे किं विचारणीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण च्वस्तु
 क्रयस्त्वास्थ वणिज्यवादकामोजयोदासकलत्रचौर्याः निवृत्तिमुश्रेयगमागमाद्यं कलत्रभावेन विचार्यमेतत् अत्रापि पूर्वव

द्विचारः अथयोगः यादवः स्मरगते व्यपतौ सवले सिते युवति सौख्यमतीव गुरोर्दृशा सवलभृमिसुनेन विलोकिते बहुर
सोत्सुभयोश्च परस्परम् शशिनदृष्टियुते च तथा सिते प्रथमयो वनया परयोषया रविनदृष्टियुते पिचरुद्वया स्मरवशां च वशा
रमते नरः गुरुयुते पिचनूत नवल्लभा भवति तत्र च सति राश्रुतं वामनः जन्मलग्नाधिपे वर्षलग्नात्सप्तमगे सति उदिते सव
रे चैव तारसौख्ये प्रजायते शुक्रजन्मभियद्राशौ वर्षे वर्षे श्वोयदि तद्राशौ सप्तमस्थे पिपुंसुः परिणयस्तदा जीविकसारे शुक्र
स्पदे लग्नगते विवाह इत्युक्तं लग्नास्तनाथयोर्योगे विवाहात्पिः प्रजायते षष्ठाधिपेशु भंषष्ठस्थिते प्राप्तिस्त्रिया भवेत् तेज सिं
हः दग्धे सिते युवति जातमसौख्यमाहुः शुक्रास्पदे युवति व्यसनं कुजे स्यात् जीवे च हृदपविवाहपतौ विवाहो भोगे व्यपशनि
दृशा तु विपर्ययः स्यात् जीर्णवाजिके पंचारिसप्तमशमे द्वित्रिलाभेषु शीतगुः शुक्रे क्षितो यर्जीवेन शुभस्यात्प्रमदा भवम् शेष
क्षितस्त्रियां सार्द्धे शत्रुत्वज्जायते ध्रुवम् जन्मलग्नात्सप्तमेशः व्यपशुक्रयुते सिते स्त्रीसुरं बहून्तत्र वर्षे भवति निश्चयात् शु
क्रजन्मभियद्राशौ सराशिः केन्द्रकोणमः गुरुणा सहितो वर्षे कातः कातासुरवप्रदः लग्नहृदाधिपः शुक्रस्थाने केद्रत्रिकोणगः
विवाहसहमेशो वा वर्षे कातासुरवप्रदः भोगे वर्षे श्वे शुक्रदृष्ट्या ह्यनितागमः शुक्रे वर्षे श्वे भोगे मर्दृष्टे लाभस्त्रियो भवेत् मृतो वा
देशु क्रभोगे स्त्रीसहमे तथा वर्षे तन्त्रे लग्नास्तनाथयोरिस्थशाले स्त्रीलाभमादिशत् स्वामिदृष्टे स्त्रीसहमे शुक्रदृष्टे विवाहक

हा० त् न्दोशुकपदगेसैथुनस्वल्पमादिशेत् जन्मशुक्रर्षगोभौमः स्त्रीसुर्यासवकृद्वृत्ती नष्टलक्षणमुक्तं वामनेन क्रूरक्रांतुः
 १०३ रयुक्तः क्रूरदृष्टश्चयोग्रहः विरश्मिताप्रयत्नश्चसविनष्टेषुधेस्मृतइति अधिकारिपदस्थेर्केस्त्रीभ्योव्याकुलतानिशा इंगिहा
 १८ धिकृतस्थानेगुरुदृष्ट्याविवाहकृत अधिकारिपदेपञ्चाधिकारिगणो इन्धिरागार्कियुग्घूने क्रूरितेसहमेस्त्रियाः स्त्रीपुत्रस्यो
 भवेत्कष्टपापदृष्ट्याविशेषतः सूतौघूनाधिपश्चुक्रोः देघूनेवलवान् भवेत् लग्नेशेनेत्यशालश्चेत्स्त्रीलाभं कुरुतेसुरवम् स्व
 त्तेघूनाधिपेवर्षेस्त्रीसञ्ज्ञेशेस्त्रियास्तुखे जन्मास्तेपेन्धिरानाथवर्षेशः खेघूनेतथा यादवः जन्मेश्वरेवर्षपतौमितेनस्यान्मूथशी
 लेसुरवमेवनार्याः विवाहसञ्ज्ञाधिपतोचलग्नहृदाधिपेवासवलेसितेन युतेक्षितेवाजनिषष्ठनाथेवेदृष्टयाते शुभदृग्युतेतत्
 विवाहगहेस्रलदृष्टियुक्तेतस्येवनिषेविवलेचदुःखम् स्त्रीजन्त्रथेवाव्दमदेकुजेपिदुःखंभवेत्स्त्रीभवमध्दकाले स्वर्येस्त्रंगेक्रूर
 युतेक्षितेतथास्यात्सप्तमेस्त्रीभुतदुःखदात्री सवीर्यखेदास्पदगेस्तस्वर्येस्त्रीदुःखमीज्येक्षणतस्तुखञ्च देवेज्येभुक्तेक्षितकेवले
 स्यात्तृगाचयोषः सुरवल्लभदाच जननशुक्रगराशिगतेजनुस्तनुपतौसवलेपरिणयनम् युवतिधामपतेर्भृगुजादपियुवतिनंच
 शुभाशुभमीरिंत ताजिकसारे मद्रपतिर्मदगस्तवलोयदाखलंखगैसहितोनचवीक्षितः मुनिवरैर्गदितं वहलं सुखं युवतिवर्गा
 भवन्वितिपन्तदा हिल्लजः घूनेन्दोलग्नपेतापिकन्यालाभस्तुनिश्चितम् घूनपोलग्नगश्चद्रृष्टेभार्याप्रदोऽश्रुवम् स्वर्क्षेभुक्ते

चन्द्रयुक्ते दृष्टे वायोषिदाप्यते सूर्यो वा बलवांश्रुभे क्रूरकन्याप्रदो गतः समराशौ चंद्रसितौ त्रिकोणे स्वनवांशके वलिनौ लग्नपुत्रः
स्थौ भार्या स्वाभकरो मतो सौम्यैः केन्द्रत्रिकोणस्थै र्यूनदृष्टे इनात्तिकृत् लग्नंगमपत्रमाधीशो भर्ता देशकरी प्रिया सप्तमलग्नभार्या
देशकारीपतिर्भवेत् लग्नेशो लग्नगोजायाधीशस्सप्तमस्थितः क्षौवालग्नास्तगौ वर्षजाया प्रीति सुखप्रदौ लग्नेशास्तपयोः स्नेह
दृष्ट्या सौरव्यमिथो वदेत् क्रूरदृष्ट्या कलिंदृष्टेरभावे मध्यमं वदेत् सवले धनभावे च भार्या इव्यं लभेन्नरः सवले छिद्रभावे तु भार्या भ
र्ता यूनं लभेत् वर्षे श्वरे गुणै र्यूनै र्वहारा इनात्तयः वेश्यानुगो गोसदपे विनष्टे नीचगोपि वा क्रूरान्विते च मदपे परयोषितवाप्यते सप्त
मे क्रूरस्वचारः शुभदृष्टिविवर्जितः भार्या मरणदः प्रोक्तो विनष्टो वा स्तनायकः चूडामणौ युद्धभाविनवा वर्षे र्गेशे सप्तमाधिषो शत्रु
स्मृतां तदा युद्धं भवतीति सुनिश्चितम् लग्नलग्नस्य पूर्वम्वायदिपापमन्वितम् तदाघोरं भवेद्युद्धं पापेषु सतमार्श्वकं लग्नास्त
नाथयो र्यो प्रेरणदीर्घसमादिशेत् मदेव केचन वले बहु युद्धं भवेत्तदा स्वगृहोच्चगते भौमे दशमस्थे स्याद्दण्डं प्रचुरम् लग्नस्थे मध्य
तरं द्यूनस्थे सद्यनि प्रचुरम् लग्नद्यूनपती पापो पापो शस्थे तु युद्धदौ तावेव त्रिकोणे केन्द्रे षष्ठ्यो वारणप्रदः लग्नेशो चूतगोत्ये वा वर्षे
स्यात्तु पराजयः लग्ने स्ते वा स्तपेषु शत्रोरिव पराजयः लग्ने क्रूरे जयः प्रष्टुः सप्तमे विद्विषो जयः मूर्तो क्रूरे जयः प्रोक्तः क्रूरदृष्ट्ये पराज
यः संधिकुर्यात्सुदृष्टिर्लग्नेशास्तपयोर्मिथः आयेपि सवले संधिर्विवले विग्रहो भवेत् उदयचतुर्थैः क्रूरेः सप्तमदशमस्थि र्भवेत्

हा० धासौम्यैः विजयो भवति हि युद्धे द्यूने दयौः शुभैश्चापि चरलने शुभयुक्ते संधानं भवति भूमिपालानाम् दशमोपगतैस्सौम्यैर्वि
 र० पु० त्रं दत्तापरो याति हायने तिन्धौ यदि क्रूरग्रहो वर्षे जाये शंलग्नपंध्रुवं न पश्यति तदा तत्र नष्टं विस्मृतमाप्यते यस्मिन् राशे भवे
 २० चंद्रः दशरधिपे न चेत दृश्यते चेद्दशमा वर्षे तदानष्टं चलभ्यते धनपो निस्सृतस्सूर्यादुदितो भवति स्फुटः तदा च विस्मृतनेष्ट
 प्राप्यंते निश्चयाद्दुनभू द्विबुकास्तान्तरालस्ये ग्रहैः शुभफलप्रदेः यात्रासिद्धिं विजानीयाद् शुभैर्नैव निर्दिशेत् सप्तमे स्वाप्ति सौम
 ३० स्थाद्वे रणे वा स्यान्निवर्त्तने चरान्मकस्य प्रमदा वृयस्य भावस्य पापे क्षणहीनितस्य वर्षप्रवेशे प्रभवे निवृत्तिः प्रवासजातस्य च
 गान्ध्याम्यान् अथ सप्तमभावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पद्मकोशे कलत्रेर्कयुक्ते कलत्राद्गुणैः स्वकीयाद्गुणैः पीडा तथा
 तद्दशायां प्र शिंभ्रिश्चमायाद्गुणैर्विवादाद्गुदे पादयोः पीडनं वर्षमध्ये १ कलत्रेशशाङ्को यदा पादेषु उर्वरं वातपीडा भयंदा
 मणञ्च कनत्रौ गकपुदको सति बाधासौम्यान्वितश्चार्यलाभं करोति २ कलत्रे स्थितेष्मासुते स्त्रीषु सेगन्तथा चात्मनो मा
 गंतो वीवकृष्टं भयं श्रेणिषु विवादे जनानां नृशानं शुकरी भवे हायने स्मिन् ३ शशाङ्कात्मजे संपन्नस्येद्गुणानां न्विलासादि सौ
 ख्यं भवत्येव वर्षे प्रतिष्ठाधिको गौहिरण्याम्बराप्तिर्जयस्सर्वदा तद्दशायां तथैव ४ कलत्रे सुरेज्ये कलत्रादि सौख्यं ज्ञयन्निर्भ
 यशत्रुनोशं करोति सुखम्ब्राह्मणानां न्विलासादि कञ्च नृपाल्लब्धलक्ष्मी भवेद्द्वयने स्मिन् ५ कलत्रे भृगौ जायते हायने स्मिन्क

तत्रादि सौख्यं चिन्तासात्कञ्च रिपोर्नाशान्मानवानाञ्च सौख्यं भवेद्वस्त्रहेमादि सौख्यन्तराणाम् ६ जायास्थानगतो दिवाकर
 सुतस्यादङ्गनानां रुजो मीढा तिकरः पशोश्च मरणराज्या इयं व्यग्रतां क्लेशानाञ्च विवर्द्धनम्पुरुते मिथ्यापवादन्तथा देहे वायु
 समुद्रवाचने ७ वातत्रमेहार्तिमथोनराणां गुह्यं द्रियार्तिञ्च तमाद्युनस्थम् विषाग्निपीड्यञ्च तथाङ्गनानां
 कष्टकरोतीह भयन्तुपाणय ८ मणिस्यः वस्तिवपुः शंशंगंगोः स्त्रीपीडानगराटनम् वर्षगस्तुयदाद्युतोभास्करः कुरुते नृणाम्
 ९ स्त्रीसुखं नृपतेर्माने ललाशामान्तराङ्गदेव वाणिज्याञ्जलमार्गाच्च सप्रमयदि चंद्रमा २ जायाकष्टन्तथाहानिः पीडाआत्मनएव
 च देशभ्रशभयसमो कुर्वीहामस्तु सप्रम ३ मार्गाद्भाभोङ्गनासौख्यवाणित्याच्च धनागमं चंद्रज-कुरुते नित्यं हायने सप्रमायदी
 ४ वाणित्याद्यवह्वराच्च मार्गाच्चैव धनागमम् स्त्रीसुखं राजसन्मानं सप्रमेस्वामन्त्रिणि ५ दयितापुत्रे सौख्यं वाणिज्यादिभवाय
 मं मार्गोलाभप्रमोदञ्च सप्रमेभृगुजन्तुणाम् ६ सततङ्गमनेभीतिः सुहृत्कष्टधनसयं प्रवासं शत्रुतोभीतिः सप्रमेगविनेद
 ने ७ प्रवामस्पीडनं चादे-स कष्टप्रवनीत्यरुक् कटिवस्त्रोभवेपीडासं हि कयेच सप्रमे ८ इति सप्तमभावविचारः अष्टम
 एतेतिचारः तत्राष्टमभावे किं विचारणीयमित्युक्ते च गेश्वरेण आयुर्विरोधानि धनचराद्यभेदोथरास्त्रौ घनिरूपणञ्च
 ९ दूर्गादिकशत्रुसोद्योनशादिसतारणनष्टरोगाः छिद्रं रणभ्रान्तरिपुश्च दृष्टविचारणीयन्निधने समस्तस अत्रापि पूर्ववादि

हा० अथयोगाः यादवः वर्षेशो वनिजेवलेखलहते शस्त्रान्मृतिर्मृत्युगे ८ तस्मिन्वन्दिभ १।५।६ गेऽग्निभोर्द्विपदभे ३।६७।११। चोशे
 १०५ प्रलोकाद्भयम् ख१० स्थस्मिन्पतेर्भयं हिवुकभं मातुः पितुर्मातुलाद्रन्धा ८ न्यत्रगते कुजे मृतिसमं मृत्युर्न चेज्येक्षणार्थं वर्ष
 २० न्नेब्भूमौ मस्ययत्र कुत्रावस्थितस्य फलमुक्तम् भौमेब्दपे चूरहतेऽयसाघातो वलोद्भिन्ते अग्निभे रग्निभे चूरसराद्विषयं
 मृतिः जन्माष्टनाथे सगतं भिदेशे लग्नाधिनाथेन कृतमृथशीले स्यादल्पमृत्युश्च दिवाब्दवेशे सार्केब्दपे भूपमयं स्महीले वर्ष
 तंत्रे तु कुजा र्के योर्योर्गो देवसेब्दवेशे नृपभयमुक्तम् लग्नेधिहापति समापतयो मृतीशा च्चेदित्यथा जिन इमे नि धन प्रदास्युः
 चित्ता करिष्यसमये मृतिरेव तत्र सार्के कुजे नृपभयं दिवसेब्दवेशे चूरखे चरदशासमये चेदित्यादि जित्तिकोक्त दशारिषे वर्षे स
 ग्नेधिहं मृति इत्यादियोगोत्पन्नो मरणं दशारिषा स्संभवे दुःखमित्यर्थः रवौ जनौ शुक्रक मूसरी फे के द्रेऽब्दजाथे नृपभीतिरोगो
 जन्मारभेद्देशशिजेब्दके द्रेद्देशे हि दुर्वर्षमिदं स्वदन्ति तस्मिन्वुधेकेवलमष्टयाते भौमपरिदृष्ट्यापिन शोभनोब्दः तथा ष्टगेजे स
 वले कुजाक्षियुक्ते दिदेशे मरणञ्च वन्धः एते योगास्ताजिकसिन्धावन्यथै वोक्ताः शुक्रे सरा फसहितो जन्मकान्ने च भास्करः
 वर्षाधिकारी केन्द्रस्थो ज्वररा जरुगाप्ति कृत् भौमस्थानेधिकारी दुःपुत्रे वर्षे रुजस्तदा बुधोपिकारी भौमेन चूरदृष्टो मृगाति
 दः भौमयुक्ते बुधे सार्के विदेशं वधनमृतिरिति तत्रोभयोर्विरोधे एते योगान्तरा एव ज्ञेयाः वर्षतन्त्रे भौमस्थानेधिकारी न्दोगुप्तः

नृपभयंरुज मन्त्रेधिकारीस्वेतोहृहतेपीडाकरम्मतः ॥ स्मिन्योगेनस्यचंद्रोजेयइतियादवः जन्मस्थमौमर्षगतिद्वेषे
त्रंद्रेष्टमस्थस्यपीडनानि भौमेष्टमभयवह्नेः प्रहारेव नृपाद्वयम आंरवस्त्रचतुष्पाद्भ्यः पातोक्त्वं खरुजोसृजः अत्रप्रथमं
योगेहीनाधिकारकुजेवियुतेः षमस्थेवन्ह्यादिभयंद्वितीययोगेः धिकारिणिभौमेदशमस्थेवहनास्यात इत्याहयादवः ॥
नोधिकारेणिकुजेष्टमस्थेसर्किग्निभीतिर्नृपपीडनानि भौमेन्वरस्थेऽप्यधिकारिणिस्यांद्वाद्वात्स्रपातः खलुवर्षेही जीर्णता
अिके वंष्यवरागुरुः पापदृष्टेवर्षेष्टमेस्थितः द्रव्यहानिकरोमंरोवन्हीनोशुभेक्षितः वर्षलंग्नात्सुप्तगोषवादकलिकारकः
लग्नाष्टमेऽथोरिस्थशालोमृत्युर्भयप्रदः पापदृष्टेव्यपोजीवोधनस्थाधनहानिदः वर्षतंचे पतितेऽत्रदृशारेस्थशालेमृ
तिवदेत् कुजहृदस्थितेनाशः सोम्यदृष्टेशुभंवेदेत् पतितेऽत्राक्रोतेतथाबुधेभौमहृदस्थितेनाशोऽत्रदृष्टेऽत्रस्वैत्यर्थः याद
वेनाष्टमस्थस्यबुधस्याधिकारहीनस्यभौमेस्थशालयुतस्यफलमुक्तम् अत्रधिकारहीनेष्टमस्थमृतिः स्यात्कुजमृथशीले
ग्नाधिपेष्टमृष्टम्येयोषिहादोशुभान्दितं दग्धादिलक्षणं वामनेनाक्तम् क्रूरैः क्रूरदृशादृष्टोयुक्तोवार्कगृहोतिगः सविनष्ट
प्रहोजेयोदग्धः पीडितउच्यते अत्रयादवेनजन्मलग्नवर्षलग्नेशयोस्मत्प्रमगयोस्सूर्यसहितयोः फलमुक्तम् जन्माङ्ग
धिपतौसमातनुपतौवावर्षलग्नाङ्गोसार्केदुष्टहृतेस्त्रियासहतदावादार्तिदुःखानिच जन्मन्यष्टमगोजीवोनाधिकारोक्तिः

हा
२०५
२१

पृथुः जयः शुक्रे क्षणादुक्तः प्रत्युत्तरवशेन च तादृशे गुरोः शुक्रवीक्षिते स्त्रीवादे प्रत्युत्तरवशेन जयो भवतीत्यर्थः भौमे न्यगे धने
सूर्ये वादात्केऽविनिर्दिशेत् अत्र यादवेन योगद्वयमुक्तम् भौमे वर्षतनोर्व्यये सति तदा वादो न्यथा थोरवौ द्रव्यस्थे रिपुगोत्रवर्षे
उदितो दुःखेक्षणो नात्कः रिपुगोत्रकलिभीतिः संख्येकजहेतव्ये दग्धो जन्माङ्गुपो वर्षेष्टमो रोगकलीदिशेत् सूत्यव्यो रंधि
कृतो भौमसंख्येने गुरुर्हेतुः पापेर्वादे स्पुः शेषतादृशी शोः शनः पदे सूत्यव्यो भौमस्थाने गुरुर्वर्षेधिकारी पापेर्हेतस्तदा प्रकृतौ
वादः अथ चन्द्रसूत्यव्योः शनिस्थाने स्थितः वर्षेधिकारी पापेर्हेतस्तदा पिवादस्यादित्यर्थः सूत्यव्यो रंधि कृतौ चन्द्रे बुध
पदे हेतुः क्रूरैर्विदेशगमनम्वादस्याद्विमलस्कृता मेघसिंहे धनुष्यादेव्ये रन्ध्रे सितो भयम् मृतौ मृती शोः शने शो मृत्युदौण्य
दृग्युतौ यत्र र्क्षे जन्मनिकजसोऽवे लगेऽपगो यदा बुधो वर्षपतिर्नष्टवलस्तत्र न शोभनम् सार्केशोर्भौमयुते रवाष्टस्ये वाह
काङ्गयम् सार्के भौमेष्टमस्थे तु पतनं वाहनं द्रवेत् वामनः वर्षे श्वरे कुजयुते रन्ध्रे स्थे मरणाङ्गयम् उदिते मृति सार्केशो र्वाह
जीवसद्व्ये पुण्यसद्येश्वरः पुण्यसद्येनाऽष्टमगो यदि मृत्यु कृत्युण्यसद्ये तथा जन्माष्टमेश्वरः राशिर्जन्माष्टमो मूर्खसद्ये नि
श्वेशयुक्तथा वर्षेष्टमर्क्षपुण्यस्ये स्वैः युक्तमृतिप्रदम् क्रूराकान्तपुण्यसद्ये यदि जन्माष्टमेऽपूरः षष्टेष्टमे द्वादशे वा तदा मृ
त्युरसंशयः मुथहेशोऽप्यो वापि क्रूराकान्तैरिमृत्युगः जन्मलग्नाष्टमाधीशो न्य गो मृत्युन्विनिर्दिशेत् पुण्यसद्ये निलम्ने वा चन्द्रः

क्रूरस्तुसप्तमः मृत्युदृष्टिदिनाक्रूरौ धनव्ययकृतस्थिती मृतिपृष्ठगतश्चन्द्राक्रूरदृष्टोमृतिप्रदः जन्मलग्नाएलग्नेशैनिधनेनि
 धनप्रदो वर्षतन्त्रे सक्रूरजन्मयेमृत्योमृतिश्चेदित्यदिक्कियुक् भौमसुतेक्षणतत्रमृतिस्थादात्मधाततः स्रतिरन्ध्रपतिर्मन्दोष्ट
 मेष्टे लग्नपेनचेत् इत्यशालीक्रूरदृशातत्कानेमृत्युद्वयकः मन्दाष्टममृतीशेत्यशालीमृत्युकर्मस्मृतः शुभेत्यशालीत्सर्वेपियो
 गानाशुभदायकाः मृत्युकर्तारोग्रहाशुभग्रहेरित्यशालादरिष्टं परिहृत्यपरिणामेशरीरारोग्यदास्युः विशेषमाहनेजसिंहः स्त्रो
 चादिगेषलिपुतोमृतिगोहनाथः क्रूरहानोकरहितोमृहदृग्युतोवा लग्नन्तदीशमपिवायदिवीक्षितेरुक्लेशादिनत्वलुभवेदव
 लेत्यशालम् लग्नेशमूसरिफतोवपतिस्तुभवंगोभोमावपागुरुदृशाप्यदलोनिद्यः वन्धचमृत्युपतिभ्रूयुपीत्यशालोभव्योष्ट
 मेनमलिनो नलिनैत्यशाली . यादवः अब्दपेऽवनिमुतासिसंयुतेदुद्धर्मीर्भवतिमुंयहेष्टे सुन्यह्यभवनतोष्टमे
 स्थितेर्शान्तिशारदिदेहधारिणाम् अन्तागजन्माष्टपतीचवर्षमुंथागतोमृत्युकरोप्रदिष्टौ जन्माष्टपेऽदेमृतिगेचमृत्युर्मन्दाष्टमुं
 थामृतिदारपुक्दक् जन्माष्टमेशेब्दरिपुययष्टस्थिमृतिस्स्यादथवर्षकाले जन्माङ्गवर्षाङ्गपतीमृतिस्थातदाभवेतांमृतिदीन
 णाम् पापेषुमेपापरुतेत्यशालेमृत्युर्भवेद्वर्षनिवशकाले यद्देजनोभूमिसुतेवतस्तेज्जीवेखलाद्वेथकुजेगुरोवा समाधिकारेत्सु
 नुजैर्विवादेमन्दान्वितेशीतरुचौचतद्वत् यद्दशिशो जन्मनि सोमजन्मातद्राशिगव्दजननेवल्लिष्टे च्द्रेविवादेनिरित्तैर्निरुक्तैर्षम

हा नस्यपरदेशयानम् अथाष्टमभावस्थितानां सूर्यादीनाम्फला निपद्यकोशे रवौ चाष्टमेपीडनं बंधुकष्टं सद्दुःखक्षयोपद्रवौ व्याधिशोकी
 र३० धनार्तिः क्लृप्ताद्गुपीडासुतादेर्ब्रणोवातपीडाभवेर्द्वेषमध्ये १ निधनगतशशाङ्कः कष्टवंतं करोति ज्वरवमनविकारं चोदरेगुप्लवङ्ग
 २२ भवति कफदिक्रोनेत्ररोगांगभङ्गे जलभयमरिवादोद्रव्यनाशाद्यमध्ये २ कुजे चाष्टमेशत्रुपीडांगकष्टं व्रणस्यादयश्चांगानां चरोप
 धनानां दिशः शोभते च्छिद्रघातस्तथाव्यग्रतागुप्लचिंतानरस्य ३ निशानायपुत्रोयदारं भ्रसंस्थानरं मृत्युतुल्यकफार्तिकरोति ज्वरदि
 प्रकोपोभवेत्त्रैत्रपीडाभयं व्यग्रताहायनेतद्दृशायां ४ ज्वरवमनकफार्तिर्नैधनस्यसुरेज्ये बहुलकठिनरोधः कर्णयोर्जेत्रयोश्च भव
 ति भयं मरिभ्योयोषिदङ्गेः पुपीडाव्रणकृतबहुपीडाहायनेस्मिन्नराणान् ५ मृत्युस्थितो मृत्युभयमनुष्यं शङ्कते करोतीह जनापवादं
 ज्वरादिषां प्रमथभीतिकष्टेनेत्रे चरोगोरिपुभिर्विवादः ६ निधनगो निधनं कुरुते शनिर्ज्वरविमर्दकफार्तिजनापदः नृपभयं धन
 हानिभयमध्ये भवति तापकरः पक्वो दयः ७ छिद्रस्थितो मृत्युसममनुष्यं राहस्तथाभूपभयं करोति ज्वरतिसारश्च कफार्तिदो
 षं भिषूचिक वयभयन्नराणाम् ८ मणित्यः चक्षुरुग्धमहानिस्स्याद्बहुपीडाकलेवरे पित्तजाविभूपा लव्यालपीडाष्टमे रवौ १
 अष्टमस्थे त्यसंतोषोद्रव्यनाशोपद्रवः श्लेष्मचक्षुविकारज्ज्वरशीतौ च निशाकरे २ रक्तपित्तं प्रकोपं च्छमहापीडान्धनव्ययः वि
 षतिरिष्टवगस्य अष्टमस्थे धरासुते ३ लाभसौख्यं प्रमोदज्ज्वराजपूजांगिपुक्षयम् विदधाति नृणां वर्षे सौम्यो मृत्युगतस्तद्दृष्टं धन

म

व्यग्रमनारोग्यकलहंमित्रवर्गतः त्रियोगञ्चप्रवासञ्चजायापुत्रादिपीडनम् ५ अस्यलाभमनारोग्यजायापुत्रादिपीडनम् धर्म
नाशंप्रवासञ्चभृगुपुत्रेष्टमस्थिते रोगपीडामहाव्याधिः पुत्रजायादिपीडनम् व्यसनंद्रव्यद्वानिश्चहायनेष्टमगशनी ३ धनव्य
पुस्तनारोग्यम्विवादेवन्युभिस्मह स्त्रीकष्टञ्चप्रवासश्चगृहपरमगोयदि ६ इत्यष्टमभावविचारः अथनवमभावविचारः तत्र
नवभावेकिञ्चित्तनीयमित्युक्तञ्चणेश्वरेण स्वाध्यायदीक्षासुरगेहयात्राचक्रस्यचेशामठंधर्मकृत्यम् गुरोस्तुकार्योद्यभिषेच
नञ्चजलशयशाकदेवरादीन् भ्रातुर्भगिन्याश्चगुरस्यचिन्तापुण्यञ्चपुण्येकथितमहद्भिः अत्रापि विचारः पूर्ववत् अथ
योग्यवर्षतन्त्रे भौमेवपेत्रिनवगेक्रूरायुक्तेवलान्चि ते गुणावहस्तदामार्गश्चकार्यस्थिरन्ततः त्रिधर्मोव्यपः सूर्यः कंबू
लोमार्गसौरवदः अन्यप्रेषणयानस्यात्सचेन्नाधिकृतोभवेत् वर्षेशस्त्रयस्त्रिनवगः स्वगृहोच्चादिगः कंबूलीचन्द्रेत्पशुलवान्
मार्गप्रदोभवति गतोदृशीर्कोधिकाररहितः अन्यप्रेषणयानदः अधिकारः स्वगृहादिकोज्ञेयः ममादिरेषंपर्यंतं समरसिंहव
क्यंनसर्वपुस्तकेषु समरसिंहवाक्यं ममगमनंभवितानवैतिलगनेश्वरेव्चंद्रेवा नवमेशमुयशिलेसतिनवमस्थेवाभवेद्गमनं
लग्नस्थेनवमपतोलग्नधिपमुयशिलेचसंचारात् रहितोपियातिनपुनर्नवमदृशावर्जितेयोगे लग्नपतौकेन्द्रस्थिसहजगश्च
यशिलेचविक्रूरे गमनंस्यादस्मिन्निचंद्रेवाकेन्द्रस्यमुयशिलेनगतिः नृपायात्रापच्छायांधनस्थितेनिरधिकारिणिक्रूरे पृष्ठग

हा.
२०३
३३

तातामा शुभ भौमेग्निभयंभय कटकंसमरं मन्देचचौरजलभयसकवूलचूरतो नभयम् धननाथेनोचस्येचास्तमितेशोभनंनप
न- लग्नपशिनोः कृगादितयोर्व्योकुल्यमीशचित्तेर्तिः सकृदोलग्नकोशांतरगस्तदात्तिकृद्गणतः अकाशान्तरगेस्मिन्माषी
स्ततुर्यमध्यस्थे अनुचरजनस्यतुर्यविलग्नान्त स्थेनभद्रमितरेषा मुद्यहायाचूनसंस्थः स्वगृहोच्चगतशशी विदेशगमनं कु
र्यात्केशः पापेष्णाद्वेत् वामनः शुक्रेद्वेपेत्रिनवगेपथिसौरव्यम्प्रजायते तस्मिन्नस्तंगतेवके कूरयुक्तेगमोशुभः बुधेद्वेपेवि
धर्मस्थेदेवयात्राभमोदेशेत् गुरोत्रिनवगेद्वेशेनृणांशुभगमोभवेत् यामेधर्मेशलग्नेशोश्चितितंगमनंभवेत् गुरोर्नवमी भौ
मेनृणःशुभगमोभवेत् दिवाजः यत्रजन्मानिमन्दस्पात्सराशिनवंगःदतः जन्माधिकारीज्ञः कूरयुक्तेचकटाध्वदः जमा
धिकारिणिः धेकुजाभ्यदगतेसति पापयोगादिरहितेसुयानङ्गदितम्बुधैः जन्माधि कारसहितौजीविन्दूपापसंयुतौ वर्षेन
वमगोसन्दस्थानेदूरगमप्रदो जन्माधिकारीवाभौमः शनिस्थानेशुभान्वितः लग्नान्नवमगोवर्षेदूरयात्राप्रदायकः सर्वमार्गगता
वर्षमार्गमद्येश्वरगमः जीवस्थानेत्रिधर्मस्थेकुजेतत्रशुभोगमः बुधस्थानेकुजोलग्नधीशदृष्टस्सुयानदः सर्वेभौमस्वराशिभ
स्थावर्षेनवमगोभवेत् स्वगृहेसंस्थितोयात्रामुत्तमासंप्रयच्छति वर्षेधिकाररहितः शनिधर्मकुयानदः वर्षेधिकाररहिते
गुरोर्नवमसंस्थिते दूरयात्रातत्रनृणाङ्गनमानादिलब्धयः भौमेद्वेपेचपतितेस्वजनादूरतो गमः नवमाधीशकवूलये

विनिर्दिशेत् स्वगृहोच्चगतश्चन्द्रेणवमयदिसंस्थितः सुयद्गमप्रमत्तत्रविदेशगमनम्भवेत् हायनसिन्धौ वर्षेशोस
वलेमार्गवर्षयात्रासुखप्रदा तस्मिन्नस्तद्गतेवक्त्रेनिर्वलेदुःखदापमः गुरुभेनवमश्चन्द्रस्सत्रलोवेसुयानदः मन्दोवृषो
नुधिकतो नवमस्थः कुयानदः गुरुरेवन्विधौ वर्षेदूरयात्राप्रदायकः एवन्विनवगोभामः क्रूरदृष्टः कुयानदः जन्म लग्ना
धियोमार्गाधियोवानवमस्थितः त्रिगोत्रायानंदंसांम्योजन्मकालेकभावगः सएववर्षमार्गस्थशुभयात्राप्रदायकः स्व
त्याशोधर्मप्रेशीघ्रोवृहदंशोविलग्नपः मन्दगश्चाभयोरित्यशालेकस्माद्गमोभवेत् स्वल्पंशिल्वग्नपश्रीघ्रोबहंशोधर्म
भाक्त्यः अत्यगश्चाभयोरित्यशालश्चित्तमार्गदः वर्षेशवर्षलग्नेशयोगश्चित्तमार्गदः मुन्युग्नययोर्योगोवर्षस्या
च्चिन्निताध्वदः तत्रदेज्जसिंहेनवर्षेशलग्नेशयोरित्यशालेअचिन्तितयात्रायोगउक्तः त्रिशांगपेमुथंशिलेत्त्रभुजादिचि
त्यस्याच्चिन्तितश्चविपरीतगतेत्यशालेइति वर्षतन्त्रे वर्षेशोवलवान्यापायुतःकेन्द्रेधिकारवान् अधिकारेगतिस्तस्व्येमे
नापत्येपिदावदेत् एवंविधेकुजेजीवयुतेर्कान्निर्गतेपुनः परसैन्यापगतिर्जायारब्धातिमुत्वावहा एवंविधेकेन्द्रवर्तिनि
बलयुतेऽधिकारवतिक्रूरग्रहरहितेभौमेयोगउक्तस्तेजसिंहेन केन्द्रेऽप्यविमलिनेसबलेचसाधिकारेधिकारगतिरुक्
सयवैभवाद्यम् केन्द्रेकुजेगुरुयुतेखलनिर्गतेरिसैन्यापरिप्रगतिगत्तलपदिमौरवाम् याहनः यानाद्यविवलवलानुसारि

हा १५० २५
 संमुत्थायामशुभशुभक्षेत्रभाजि स्वेचाद्वेकिमसिपतौजनुर्नवैशेमार्गेशादपिसहमाच्चचिन्त्यमेवंताजिकतिलंकेजा
 मिप्रगस्तुमुथहाभवनाच्छशाङ्कःस्वेच्चादिगोवरगतोंगमनश्चिदध्यात्द्रव्यार्जनादिगमनेखलुगुण्यसद्यवीर्येणताजि
 विदासुधियत्रवाच्यम्अथयात्रायांदिग्ज्ञानमुक्तेरोमकेनअग्निसशिर्भवेत्सूर्मदक्षिणापृथिवीभवेत्वायुराशिःपश्चि
 म्चसौम्याशाजलभेस्पताअत्रयात्रायोगकारकाणाग्रहाणामध्येयोवत्नवांस्तदधिष्ठितराशोगमनंवाच्यंवल्लसाम्येत्तन्
 मध्येकेन्द्रस्थग्रहाधिष्ठितराशोगमनंवाच्यं तदभावेपिनवमभावराशिदिग्गमनंवाच्यमिति विशेषः चण्डेश्वरः वर्षलग्ना
 त्रिवैतणस्थजेभृगोवाबलान्विते विदेशंयातिगेहस्थाविदेशस्थागृहं ब्रजेत्सुखेयीभिःस्थितेभ्योऽप्यगमनंनतदाभवेत्
 तत्रैवगमनंयापेवर्कस्वेतोयदानहिभाग्यपोलग्नपोवासाच्चंद्रगोवाविशेषतःचन्द्रलग्नेश्वरोभाग्यगमस्तत्राप्यचिन्तितः
 चन्द्रोलग्नपतिर्कीपिकेंद्रेखेटैस्सहभ्रगःसिद्धेपिगमनेतत्रगमनत्नेतिनिश्चितम्द्यून्पेधर्मगोयानमवश्यन्निर्दिशेदुधः
 चरराशिषुकेंद्रंभयुक्तेषुनिश्चितम्ग्रामादौगमनंभूयात्पयुक्तेचिराद्भवेत्चरस्वभावहृशमादशुभेशनिरीक्षणात्
 अशुभेक्षणयोःप्रयाणमतिकथ्यताम्उदयद्यून्चंद्राणां कर्तरीपापसंभवायात्रायाञ्चतदावाच्यंभयंचौरागिरिशस्त्रजं
 कर्तरीशुभसंभूतमनप्रतिबंधकाहिल्लजःतृतीयधर्मगोभौमोनष्टवीर्यशनेपदेपुण्यनाशकरःसूर्योवर्षेशोहीनवीर्यवान्

त्रिधर्मगः पापकरो न शोभन्तेऽपस्तथा मन्दोऽपस्त्रिधर्मस्थो धर्मदोषलसंयुतः गुरुस्त्रिधर्मगोऽवेशेन नृपाद्रव्यकरो बः ३
 मुन्यत्रिधर्मगापुण्यप्रदापापयुतान्यथा दग्धेन श्रेः क्रूरयुते धर्मेशो ज्ञातिनाशनम् जीर्णताजिके मूर्तिमूर्तिपतिः पश्येद्भाग्यं प
 श्यति भाग्यपः भाग्यं लग्नपति लग्नभाग्यपः पश्यति ध्रुवं भाग्ये लग्नपति स्तिष्ठे लग्ने भाग्यपतिर्यदा भाग्यलग्नपती स्वर्सेव
 र्षभाग्योदयो भवेत् अथ नवभावस्थिता नाम्हर्यादीनाम्फलग्निपद्मकोशे धर्मस्थितोर्कश्चसहोदराणां मीडाकरः क्लेशविव
 र्धनश्च धर्मप्रदो राज्ययशः प्रदश्चतद्वर्षमध्ये स्वदशाङ्गुगश्चेत् पुण्योदयन्धर्मगतशशांको भोग्योदयञ्चार्थसमागमञ्च
 तीर्थाटनं भूमिपतेश्च लाभशुभेक्षितः पुत्रसुखेक्षितेन्यत् २ धर्म्यङ्गते भूमिसुते च वर्षे पुण्योदयो विहृतमागमश्च भाग्योदयो
 मानविवर्द्धनञ्च महाप्रतिष्ठाम्बरलब्धिरत्र ३ धर्मस्थितश्शशिसुतस्सकृत् लाभसौख्यमर्था गमं संततं मङ्गलमाशु कुर्यात्
 भूपाज्जयो भङ्गितिकीर्तिविवर्द्धनञ्च भाग्योदयो विविनाशनमत्र वर्षे ४ वाचस्पतिर्द्धर्मगतो नराणां कश्चित् धर्मस्वहृत्सुखञ्च
 भाग्योदयश्चार्थसमागमञ्च तीर्थाटनं पुण्यमतिम्प कुर्यात् ५ धर्मस्थितो धर्मकरः कविस्स्यात्त्रेन्दुतुल्यं च नरं करोति सुख
 देवाहनभूषणानां गोभृद्द्विरण्याम्बरलाभमाशु ६ भाग्योदयं भाग्यगतः शनिश्चेद्भूयोर्थदः शत्रुविनाशनश्च कीर्तिश्चियत्साम्प्र
 थापिदक्षेऽहोदराणां भयमार्तिदंश्च ७ धर्मस्थितो धर्मविवर्द्धनो गृह्येयन्तया च्छत्रविनाशनञ्च भाग्योदयञ्चार्थसमागमञ्च

हा
२५
२५

रोतिपीडांपशुबंधवेषु ८ मणिःशुः जायापुत्रविवारः सुमतिधर्मक्रियादिषु चित्तेद्देगाकुलमित्यंनवमेतपनेयदिं १ त्वमे
धर्मलब्धिश्चमनस्संतोषमेवच यशोवृद्धिर्नृपान्मानोवर्षीदौचनिशाकरे २ पापलब्धिर्भवेत्सुसुमिद्देगांविभवक्षयम् कर्त्तुं
बंधुवर्गैश्चनवमेधरणीसुते ३ धर्मबुद्धिस्ततोद्देगदेन्यंजायापुत्रपीडनम् चद्रजःकुरुतेवर्षेनवमस्थायदानृणाम् ४ धनलाभो
राज्यसौरव्यं धर्मकार्यं भवेत्सदा प्राप्नोति विविधा भोगान्देवज्येनवमस्थिते ५ शरीरेचैवमारोग्यसद्दुर्द्धिर्विभवागमं पुत्रजाया
दिकंसौरव्यं नवमेभृगुजन्तृणां ६ जायापुत्रसुदुक्त्वं धननाशान्द्रुपाद्रयम् दुर्मनिःपापबुद्धिश्चनवमेभास्करात्मजे ७ विदे
षश्चवपुःपीडां देन्यं राजादिपीडनम् धर्मकर्म लम्बश्चगहर्धर्मगतोददि ८ इति नवमभावविचारः अथ दशमभावविचा
रः तत्र दशमभावकिञ्चिन्तनीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण आकाशवृत्तान्तजलपातः स्थानंपितुः कार्यसुखादिमानं पुण्यन्पत्वं
तथाधिकारामुद्राच्युतिस्तद्दृशमेविचिन्त्यम् अत्रापि पूर्ववद्विचारः अथयोगाः चामनाः वर्षेश्वरेगगनगेराज्याप्तिः स्याद्दुलान्धि
ते भवेत्स्थानान्तरप्राप्तिरन्यकेंद्रगते १४।७ सति वर्षेशोर्कश्चतुर्थस्थः पूर्वार्जितपदाप्तिदः वर्षेणोर्कोलाभगतस्सौरव्यस्यान्पमंत्रि
भिः वर्षेशस्सूर्यो लम्नगोदशमस्थो वाराज्यदस्य दितियादवः वर्षेश्वरेवामिहरेथलम्नस्वस्थे सौर्ये कुलरूपराजता नीचस्थे कू
रयुक्तेर्के लवस्थे स्याद्द्वंधनं नृपात् समरसिंहः लम्नेगगनेथरविस्थाने मुथहागंमेहिगज्याप्तिः जन्मनि सिंहगतेर्के वर्षे वलिनिप्रभोः

पदप्राप्तिं वंदे भौमस्थाने स्थानान्तरकारकत्वं स्यात् अथ वर्षे शश्वद्रोदशमगोभौमस्थाने स्थानलाभदोभवतीत्याह यादवः ज्ञान
 जम स्थे च्चै भी १० निशाकोर परास्यदाप्तिस्त्वहवर्षवेशनइति मन्दस्थाने भौमे पशुतिमुथहांकु कर्मतानृपभीः द
 शप्रभवने एते योगा इतिकेचित् गगनपवर्षपलग्नाधीशानामुथशिले हिराज्याप्तिः नृपसहमपेव नार्थरतीस्थशान्ते च नृपयोगः
 जीर्णताजिके दशमाधीश्वरसूर्यो जन्मकारे ववेशने दशमस्थो विन्मन्देशात्थशालीराज्यदायकः पापार्दितो नष्टवलो राज्येशोरा
 ज्यनाशदः शारे शनौ चिकोरेण हीने व्याकुलना भवेत् तेजस्मिंहः जन्माङ्गपोव समयेयदि कर्मनाथः कर्मेश्वरो जनुषिलग्नपतिश्च
 वर्षे कर्मङ्गदृष्टियुतितस्तवत्तः पदाप्तिं कुर्यात्तदेत्यखिलभावफलं त्विलोक्यम् व्योमावपेव जनुषोश्च हते व्ययाष्टि स्थेशुभे
 इह हि नान्यशुभेपियोगे कर्माश्रितं सहमपेशानिदृष्टयुक्ते कर्मक्षतिदंशमपि विनष्टदग्धे वर्षतन्त्रे त्वर्षोच्चंगकर्मणि सूर्यपु
 त्रेनैरुज्यमर्थधिगमश्च जीवे सूर्येनृपाद्वाहुवलात्कुजेथोवधेभिषिक्र्यातिषकव्यशित्यैः षडष्टव्ययोद्वेशे कर्मेशोचवलोऽस्मि
 ते सूतावदे च नेशुभंतत्रावदे मृत्तिपे दानाश्च तथा यादवः द्रव्येशेन समासु जन्मनितनूनाथे स्थशान्ते तथा द्रव्येशेन समाङ्गपेन शु
 भयुकमुन्येश्वरस्यापि वा वर्षेशेन जनुः स्वपेन च तथायोगे तु राज्यादिकं सूर्ये ग्वेनधिकारके जनितनृपापैर्युते चापितत् वर्षाङ्गदिश
 मेतु राज्यसहमे सौम्याप्ति युक्ते तदा तद्द्विजनिवर्षरवस्थिति रवो लनेशयोगे प्रके तद्द्वज्जन्मनिकर्मपेव किमिमं याते च न स्थे समा

बा
र० उ
२६

कर्मशोजनिसादये समुदिते दृष्टे बुने च दृष्टे जनौ स्वपेवान्नपसादये वा समुद्रतेराज्यपदाप्तिगौरवं समापतौ जन्मनभोमर्दा भुजास
मूयशीलेथनभोङ्गनाथयोः स्ववंशमानेन नृपत्वलब्धितासादेशुभेदे जनेनेपिराज्यं हिल्लाजः वर्षेध्वरैर्बौचन्द्रस्थानगेरविनेर्दने
जन्माब्दकालयोः पापाक्रांते स्यात्कर्मनाशनम् तादृशे च शनौ वक्रे दग्धे निष्फलता भवेत् सर्वकर्मसुकर्मसुकमभावौ शनीक्षितौ
युक्तीबां कर्मवैकल्यं कर्मसङ्गफलन्तथा लग्नाधिपेन वार्केण इत्यशालं करोति चेत् दशमेशस्तदावर्षे वश्यं स्यान्नृपदर्शनम् क
र्मशस्याग्रतौ यातौ यदा लग्नपभास्करौ स्वगोलगने श्वरो वा स्यान्नृपेण सह सङ्गमः चूडामणौ लग्नेशस्ते च्चनार्थेन तुङ्गादिस्थेन वी
क्षितः अभीष्टपदलाभाय लग्ने लग्ने श्वरे तथा सौम्यस्वामियुते दृष्टे पदप्राप्तिस्थिरं तथा एवमेव पदस्थाने च्चिके स्वल्पसिद्धिरुत्
उदितेराज्यपेराज्यं चरवर्ज्यशुभग्रहैः पदस्थैर्ययुते दृष्टे क्रूरैश्चापि पदच्युतिः पदेशश्चेत्पदं पश्येत्पदं तस्य स्थिरं भवेत् लग्ननाथ
पदाध्यक्षावन्यान्यदिपश्यतः लग्ननाथनभोनाथचन्द्राव्योम्निपदार्थदाः स्वोच्चलग्ने शुभः खेटः सौम्यदृष्टः पदप्रदः सप्तमे चा
ष्टमेशुक्ते पदलाभस्त्वभावतः बुधेन गुरुणा वापि युक्तेषुक्ते महत्पदम् सचन्द्रे स्वामिनः प्रीत्या सकृजे कलहादिजः पदत्रैवससौ
रे स्यात्सार्कैर्मिथ्या तु तत्पदम् पदसिद्धिशुभैर्युक्ते पापयुक्ते पदच्युतिः स्थिरो दये पदप्राप्तिशुभस्त्वामियुतेक्षिते इत्यमेव प
दस्थाने सास्त्वल्या किंतु च्चिके लग्ननाथनभोनाथौ चन्द्राव्योच्चफलप्रदौ मध्यपेसशुभेराज्यं राज्यभ्रंशस्तपापके पदावाप्तिः

भवेच्छीर्षोदये लग्ने शुभान्विते समरसिंहः दशमस्वामी लग्ने पश्यति लग्नकृपात्ताभः राज्ञिश्चिन्तकी दकृतत्रापि विनिर्दिशेदे
 वम् लग्ने शदशमपत्योस्त्रेहदशास्थाच्छ भञ्जितम् कूरदशाविपरीतन्दृष्ट्या भवेचमध्यमस्योक्तम् अन्यत्रापि स्वकीयस्वा
 मिनासाद्धीर्षतिर्षतुलालिनि लग्ने वश्यसमादेश्या कन्यालग्नचमध्यमा अथदशमभावस्थितानां सूर्यादिग्रहाणां फलानि
 पद्मकोशे यदादिनेशोगगना श्रितस्याद्राज्यार्थदोमानविवर्द्धनश्च हिरण्यभूम्यास्वरलाभकारी चतुष्पदा द्वैषुरुजोविवर्द्धिः
 १ कर्मोदसंप्र कुरुते गगने शशाङ्कोद्रव्यागमन्तुपकुलाद्रिपुपक्षनाशम् व्यापारतो बहुसुखमैः इतीम्यतिष्ठांकीर्तिन्तथाध
 नगुताम्प्रकरोति वर्षे २ कर्मस्थितो भूतनयोद्धमध्ये कर्मोदयञ्चार्थसमागमञ्च राज्यार्थलाभञ्च महाप्रतिष्ठां करोति मी
 नम्पशुघातनञ्च ३ गगनगशाशिजोयदिहायने भवति वाहनसौख्यकरस्तदा सुतविवर्द्धिधनाश्वसंमागमौ विलस
 नञ्च तथा नृपतेर्जयम् ४ व्योम्निस्थितश्चेत्तुरराजमन्त्री हेमाम्बराप्तिञ्च जयङ्करोति भूप्रसादास्ति गोधनाप्तिस्था
 द्वायने शत्रुविनाशनञ्च ५ गगनगोभृगुनन्दनसंज्ञके नृपसमो मनुजो धमहाजयः भवति गोधनधान्यसमागमो बहुसु
 खं कृषिवाहनयोस्तदा ६ गगनगः कृषिहानिकरशानिः पशुजनं स्वजनोदरपीडनम् नृपसमं मनुजञ्च महाधनेम्प्र
 कुरुते कथविक्रयलाभकृत् ७ सिंहीसुतो दशमगः क्रयविक्रयेषु लाभन् रन्तुपसमं प्रकरोति वर्षे भूषाज्जयं सततमङ्ग

रा०
१०५
१०

लमाशुकर्यात्कीर्तिश्रियं भवति वाहनहानिकारी ० मणिस्थः राजमुद्रादिजंसौरव्यसिद्धारम्भः सुखन्धनम् प्रख्यातं म्वंश
विस्तारम्वर्षे दशमंगरवौ १ द्रव्यागमम्वस्त्रलाभरोगनाशान्तथैव च प्रतिष्ठाकीर्तिलाभश्च वर्षे दशमंगे विधौ २ व्यापारन्ध्र
नलाभञ्च प्रसादभूमिपालनः तेजोवृद्धिस्तथारोग्यं दशमस्थे महीसुते वाणिज्याद्राज्यवर्गाच्च धनलाभं सुहृत्सुखम् व
लंकांतिविवृद्धिश्चहायने दशमे वधः सत्कीर्तिर्भूमताम्मानं धनलाभं सुहृत्सुखम् गेहे महोत्सवे नित्यं देवे ज्यो दशमे यदि
नृपमानं सुहृत्सौरव्यन्धनलाभं रिपुक्षयं सर्वां भाः प्रसिद्धांतिदैत्ये ज्ये दशमे नृणाम् व्यापाराद्दनहाभिश्च भयभूपा लसंभवं
सुखे दैन्यम्प नारसश्च दशमे रविनेदने भूमिनाशो भयन्नित्यं देहपीडा धनक्षयः इष्टस्वजनविद्वेषं रौहो दशमसंस्थिते इति द
शमभावविचारः अथलाभभावविचारः तत्रलाभभावे किंचितनीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण कार्यस्य सिद्धिः क्षयवृद्धिलब्धिर्ग
जाश्ववस्त्रासनयानशय्या विद्यार्थलाभोप्यथनष्टलाभः कन्यासुवर्णस्य चलाभकार्यम् तन्मूहादेश्वशुरादिकञ्च सम
स्तलाभः स्वलुलाभभावे अत्रापि पूर्ववद्विचारः अथयोगाः जीर्णताजिके बुधे वर्षे श्वरे सौम्ये रं दृष्टे धनलाभगे लाभो वाणि
ज्यतस्सौम्यत्तग्नगे मुथहायुते त्तिरवनात्पठनात्लाभो वर्षे भवति निश्चयात् वर्षे श्वरे बुधे षष्ठाष्टान्त्यगे क्रूरसंयुते नीचकर्मक
तौलाभस्त्वव्योज्ञे पापवीक्षिते बुधे स्तगे तादृशे च नलाभस्यात्कदाचन तेजस्मिंहः लाभाधिपेतनुभुजाविहिते स्थशाले वी

र्णांबिते च परिवार धनादिवृद्धिः एवम्फलन्तुमुथहापतिनाङ्गभोक्तासर्वपित्नाभगृहगाधनदाससवीर्याः वामनः वर्षेश्वरे
 लाभगतेसौम्यग्रहयुतेक्षिते लिखनात्पठनात्लाभस्तथैवव्यवहारतः वर्षतन्त्रे सवीर्येक्षितः समुथहालग्नेर्यसहमेशुभाः तदा
 मिरबातद्रव्यस्यलाभःपापदृशान्तु ताजिकभूषणे गगनभवनसंस्थामुत्थहावर्षकालेलिखनपठनलाभं सत्वयुक्ताकरोति
 निजपतिसहितामारन्धशत्रुव्यवस्थावितिरतिवहु विघ्नप्राप्तिकालेनराणां लाभेलाभेशःशुभैर्दृष्टयुक्तः स्वोच्चस्यश्चदूरसं
 स्थश्चसूर्यात् मातङ्गाश्चाबाप्तिमुर्वीविभृषायोषाहर्षोत्कर्षयुक्तं करोति यादवः जन्माङ्गपलग्नेपतीत्यशालेमुन्येश्वरेणापि
 समेश्वरेण द्रव्येशमुख्यारव्ययुतौचलाभेजन्माव्योर्लाभशुभेवकेच लग्नगोसहमपेचस्वलातेदेवमन्त्रिणिधनदातिरुगा
 जन्मवित्तभुजिवर्षतन्त्रेपमूथशीलिनितिजोचितलाभः हिल्लजः लग्नलाभपतीलाभे लग्नेवालग्नलाभयो लग्नेलाभादिगो
 वास्यालाभे लग्नाधिपो भवेत् एकोपिहियदायोगस्तदालाभस्तु निश्चितम् चंद्रयोगे विशेषेण पूर्णलाभः प्रकीर्तितः लाभेला
 ग्नाधिपस्त्रिषेलाभाधीशेन संयुतः तदालाभकरशीघ्रञ्चंद्रयुक्तो विवृद्धिर्लाभयेस्त लग्नेलाभे लग्नपस्त्रसुरोषवापञ्चमेवल
 वान्मौम्यस्तदालाभस्तधर्मकः लग्नलाभयोर्दृष्टिलाभेलाभकरीमता निष्फलाकथितायोमायदिचन्द्रेण पश्यति सर्वग्र
 हे क्षितेलाभेलाभोविंशविशोपकः एवं सर्वेषु भावेषु वाच्यं सर्वग्रहेक्षणात् शशिलाभपलग्नेशा अन्योन्ययुतवीक्षिताः लग्ना

त्रिकोणवित्तस्थाः शीघ्रलाभप्रदामताः तिर्यकोनौगतेलगनेतिर्यकोनिगतोयवा लाभेश्शुभदृष्टश्चेत्पशुलभस्तदाभवेः
 त् विलग्नसप्तमगाः पञ्चमस्थाः शुभग्रहः वाचंद्रलम्नपौषष्ठे बलिनीं कृत्वा लाभदौ समरसिद्धः नृपतेर्गौरवलाभोमेस्यादिः
 तिलग्नलाभपयोश्च स्नेहदृशाशीघ्रस्यादिपुष्ट्या बद्धिर्नैव आपे शेकेन्द्रस्थेशशियुतदृष्टेच पूर्णफलमस्ति स्थिररात्रौपेति
 पूर्णचरेत्यमर्द्धभवेन्मिश्रे देवगुरौकेन्द्रगतेस्वोच्चादिगतेच नृपशुभाशा पूर्णफलाचूरग्रहपीडितेशीघ्रनाशस्यात् अथलाभ
 भावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पञ्चकोशे रविल्लाभगोलाभकारी नृपास्याधनाप्तिश्च धान्यावरं , बैहिरण्यम् विलासादि
 सौख्यं रिपूणां विनाशं सुताङ्गेषु पीडा भवेत्तदशायाम् १ रिपोर्नाशं लाभसंस्थेशशांके बहुद्रव्यलाभकये विकयेच नृपात्सौ
 र्यलाभस्सुतस्यागमश्च प्रतिष्ठाविवृद्धिर्भवेद्द्वयनेस्मिन् २ अवनितनयलाभेराज्यलाभोर्थलाभो भवति रिपुविनाशमिश्र
 पक्षाङ्गयश्च हयभवनहिरण्यं प्राप्यते चां वराणितनयसुखविनाशो जायते हाथनेस्मिन् ३ त्प्रभस्थितः शशिसुतो जयसंपदः
 च भास्यां वराणि बहुलानि करोत्यवश्यं कान्तेर्विवर्द्धनमथार्तिविनाशनञ्च स्याद्द्वयने पशुविवर्द्धनमत्रलाभः जयोमानवानां
 सुरेज्ये चलाभे भवेद्दोहयानाङ्गजानाञ्चलाभः सुतस्योदयो जायते शत्रुनाशः प्रतिष्ठाविवृद्धिर्नृपाच्चापिसौख्यं ५ कविल्लाभगो
 लाभकृत्त्वर्णदस्याङ्गयमानवानां करोतीह वर्षे सुतानाम्बिवृद्धिस्सुखराजपक्षादिपूणां विनाशं तथा मित्रवृद्धिः ६ लाभस्थि

लोभास्करस्तनुरत्रहिरण्यगोभूमिरथाश्चलात्मन् अर्थागमङ्कीर्तिविवर्द्धनञ्चसन्तानपीडाम्बकरोतिवर्षे ७ लाभस्थितुश्चो
 त्ववतुसैहिकेयो नरन्मरन्देण समङ्करोति हिरण्यगोभूधनसञ्चयञ्चशत्रुक्षयस्युत्रभयन्तथैव ८ मणित्यः वाजिनृपादिद्रव्य
 प्तिः प्रमोदस्त्वैश्वरगतः नृपप्रसादमारोग्यस्वर्षेलाभगतिरदौ १ पुत्रवस्त्रादिकप्राप्तिर्द्धनस्वालयासंभवः श्वेतकृपाणकास्त्राभो
 वर्षेलाभस्थितेविधौ २ जायापुत्रसुतृत्सौख्यम्प्रतापेविभवागमः शत्रुक्षयन्तृपात्सौरव्यलाभगेभूमिनन्दने ३ द्रव्यलाभन्त्रथा
 रोग्यम्प्रभोः प्रीतिविवर्द्धनम् शुभकृपाणकास्त्राभोलाभस्थानेयदाबुधः ४ आयुरारोग्यमैश्वर्यञ्जायापत्यसुहृत्सुरवम् नृपा
 चतुष्पदप्राप्तिर्देवैज्योलाभगोयदि ५ जलमार्गाद्धनप्राप्तिरत्तथाशुभकृपाणकात् प्रियागमस्तथासौरव्यलाभगेभृगुनन्दने ६
 द्रव्यागमन्तथैश्वर्यमारोग्येषोष्णामुखं शरस्वत्याश्रितोलाभोवर्षेलाभगतेशनौ ७ शरीरारोग्यमैश्वर्यमन्त्रीसुरवस्त्रिभवागमः
 सङ्कीर्णवर्णतोलाभोराहुर्लाभगतेयादि ८ इतिलाभभावविचारः अथव्ययभावविचारः तत्रव्ययभावेकिंविचारणीयमित्युक्त
 च्चण्डेश्वरेण त्यागादिभोगादिविवाहदानकृष्णादिकर्मव्ययसंज्ञकञ्च पितृव्यमातृष्वसृमातृत्वानांयुद्धं क्षतिर्युद्धपराजयः
 श्व सम्प्रेक्षणञ्चेत्स्वसुरादिविचित्रं कुलन्तथैतत्कथितम्व्ययाख्ये अत्रापिविचारः पूर्ववत् अथयोगाः जीर्णताजिके लग्नाद्द्व
 पौनष्टबलौव्ययाष्टरियुमंस्थितौ नृभेभृयक्षयोत्पक्षेस्याच्चतुष्पदनाशनम् वर्षेश्वरेसितेषष्टेस्थितेभृत्यक्षयोन्भे चतुष्पदेश्वादि

हा०

र०

२९

क्षीणे

नाशो विवले क्रूरवीक्षिते दशमस्थे सभोमंन्दो स्याच्चतुष्पदनाशनम् व्याकुलत्वञ्च भौमादौ चन्द्रे व्ययगते तथा षष्ठगे
 र्ये सपापे पशुभाश्रिते भूत्येस्समङ्गलिर्वैव्यगाष्टस्थे पितृकारम् मंदेद्वेपे चलयुते रिपुभिर्पुङ्गते तथा भूतासनं द्रुमारोपो जला
 श्रयकृतिर्भवेत् वामनः व्ययस्थे वर्षे मंदेद्वेपे शुभवीक्षिते आवासनिर्मिता भूमि प्राप्तिं न घृविनिर्दिशेत् यादवः भौमे चतुष्पद
 युते दशमे चतुर्थे मदाव लोकि न युते म्बलंति त्रयानिः षष्ठे सिंतद्वाध्रियतौ चतुर्थे क्रूरगदंष्ट्रे च युते रुगार्तिः ताजिकसारे मन्त्राच्चित्तौ
 गत्रिपतिर्व्ययस्थो देवार्चितः प्रपुगंतो विलसत् ॥ तदा र्येनाशं प्रकरोति शीघ्रं भूपादथो चौरजनाच्च दुष्टात् अत्र विशेषमाह तेजःसिंह
 भावाद्देवेद्वजनुषोरपि वीर्ययोगाद्दुःफलं म्बनयताः फलहानि दास्युः कव्यन्ध्रदिषु विलग्नमतश्चकेंद्रमुरव्याखिलाग्निभव
 नानिमत्तानितलैः त्रैलोक्यप्रकाशेद्वा दशे शोभनः संवदे विवाहादिषु संक्षयं क्रूरप्यसद्यं राजदस्युभ्यः कुरुते ग्रहः व्यये सूर्ये नृपा इण्डु
 श्रंद्रे च कष्टतः कुजे क्रीडाविनोदादौ विभेत्तु क्रयविक्रयात् जीवे धर्मव्ययस्तत्र शुके देश्यादिकर्मसु शनौ व्यये व्ययः कौर्ये त्व वि
 नष्टो यदाग्रहः वर्षतन्त्रे यत्र भावेशु भयलोदुष्टो दजन्मनिग्रहः वर्षतद्वा दशे कतत्फलं यच्छ्रुतिद्रुवम् ताजिकभूषणे प्रा
 व्याचिचारानुमते नितान्तं गयोदितं द्वादश भावजानम् फलम्वलम्बी स्थनभश्चरणान्त्रद्योजनीयं हि दशासुतेषामिति अथ द्वादश
 भावस्थि नाना सूर्यादीनाङ्गहाणा फलानि पञ्चकोशे व्ययस्थिनश्चेत्येकभास्वरो सौस्त्री विग्रहो देगके गे प्रिरोगकत् व्ययञ्च शोर्षे

दरनेत्रपीडाङ्गुरोतिचिन्तारिपुभिर्विनाशम् १ शशाङ्कोव्ययस्थारितःपीडनंस्यात्तथासद्यत्नेत्ररोगङ्गुरोति विवादञ्जनावी
 महाकृसाध्यङ्गुफार्तिचङ्गुन्प्रोदयन्तत्रवर्षे २ व्ययश्चापदोभूमिपुत्रेव्ययस्थे भवेन्देत्रपीडाद्यकर्णविकारः शिशोर्तिर्जनाना
 म्बिरोधस्तथास्यात्कलत्राङ्गुपीडाभवेदत्रवर्षे ३ बुधेन्द्रशस्येगिपूणाम्बिदादोव्ययोगुप्रचिन्ताचकर्णविकारः दशनेष्टकारोभ
 वेन्देत्रपीडाकफार्तिश्चकृष्टन्तयात्रायनेस्मिन् ४ रिष्कस्थितस्मुरगुरुर्वहलव्यथाकृच्छत्रप्रवादंनृपभीतिकसेहिवर्षे नेत्राङ्गु
 पाडनकफार्तिजनप्रवादंहाःनिर्भयंभवतिशोकविकारकारी ५ व्ययगतभृगुजेस्यात्साह्योवातपीडारिपुजवपरिवादेनेत्रये
 श्चापिरोगः भवतिरिपुभयन्देशोकमोहादिकष्टंज्वरवननविकारमृत्युतुल्यम्भयञ्च ६ व्ययस्थानगेहायने सूर्यपुत्रेव्ययोवि
 क्रयेक्लेशचिन्ताचकष्टम् रिषूणाम्बिकाराङ्गुवेदयंताशशिशोर्त्यङ्गिपीडातथाहायनेस्मिन् ७ म्यान् भ्रंशोभवतिनियमान्मा
 नवानाम्ब्ययस्थसिंहोपुत्रेरिपुभयमथै मृत्युमृत्युमिथ्ये शीर्षेकर्णेवधनमुदरेनेत्रेगान्नराणात्तस्मीहानिस्त्वजनकालःका
 मिनीनाम्प्रपीडां ८ मणिस्यः दृष्टिर्दृष्टेनाशश्चविद्वेषोवन्धुवर्गितः देहेपित्तोद्गर्षादावर्षेसूर्येव्ययस्थिते ९ इव्यस्यंशुधास्य
 त्वनेत्ररुककलशोगृहे वर्षकालेव्ययस्थानेचन्द्रः कुर्यादिदम्फलम् २ दृशेरोगंवपुःकष्टं धननाशन्त्रपाङ्गयम् सुतजीवादिजं
 र्वहायनंद्वादशेकांजे ३ स्वल्पलाभमनाग्यन्वद्वयनृपाङ्गयम् स्ववर्गेकलहन्नित्यंकुर्यात्सोम्यस्तुरिष्कगः ४ स्वजनेर्ष्वहं

हा०
२-३०
३०

खं ह्यगोत्पत्तिर्द्धनव्ययः प्रवासो नृपलभीतिर्देवेज्ये व्ययसंस्थिते ५ मित्रस्वजनविद्वेषसन्मार्गविभवव्ययः निस्संज्ञेः प्रवा
सञ्चद्वादशे भृगुजे नृणाम् ६ पादाक्षि त्त्वे दये पीडाद्रव्यनाशान् नृपाद्रयम् कलहस्वन्धुवर्गदौ कुर्यान्मन्दो व्ययस्थितः ७ धनव्य
यञ्चकषञ्चराजपीडारिपुक्षयः जाया पीडाभवे नित्यं स्वर्भानुर्द्वादशे यदि ८ अथग्रन्थोर्भावफलं स्वस्वदशासु फलदमित्युक्तं
ताजिकभूषणे स्वेचारिणां भावफलानियानितानीहिकल्प्यानि दशासु तेषाम् राहोर्भुयद्भावफलं निरुक्तं शनेर्दशायां खलु तत्प्रक
ल्प्यमिति विशेषमाह यादवः स्वोच्चस्ववेशमास्त्रगनीचशत्रुहृद्वादिवर्गस्थितस्वेचराणाम् वलादलत्वादिविचार्यसम्यक्प्रोक्ता
नुसारेण वदेत्फलन्नु दतिव्ययभावविचारः इति श्रीदैवज्ञवर्यप्रणितदामोदराभंजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने द्वादशभाववि
चाराध्यायः षष्ठः ६ ॥ ॥ अथ दशाविचारः तत्र दशाशब्देन शुभाशुभाफलयाककाल उच्यते अथ पूर्वोक्तानां फलादीनां विभा
गज्ञानेन दशाज्ञानेन विना दुर्ज्ञेयमिति दशानयनमवश्यं कर्तव्यम् यदाह सूर्यसूरिः यदपि सुचितमत्र समाफलन्तनुधनादिग
तैः स्वचरैस्तु यत् दिनविभागमृतेन हि गम्यते तद्दहमत्र दशानयनं बुवे १ यादवोपि विविधभावफलोत्थफलं रवगोदिशतितद्य
दनेह सिमादशा इति तदानयनं नयसम्पत्तं परिव्रजामिविदं सफलमुदे १ अथ दशानयनप्रकार उक्तो वर्षतन्त्रे स्पष्टान्मूल
गान् ववरा न्विधाय राशीन्विना त्वल्पलवन्तपूर्वम् निवेशतस्मादधिकाधिकांशं क्रमादयं स्यात्तुं दशाक्रमोदे १ ऊनन्विशोधगाधि

कतः क्रमेणांशाद्यं विशुद्धं शकशेषकैद्यम् सर्वाधिकांशोन्मितमेव तस्यादनेन वर्षम्यमिति भुभाज्या २ शुद्धं शकांस्तांशुण
येदनेन लब्धश्रुवांकेन भवेद्दशायाः मानंदिनाद्यं खलु तद्ग्रहस्य फलान्यथासान्निगदेतुशास्त्रात् ३ अयमर्थः दशानयनेन नन्दगता
नां सर्वग्रहाणां राशीन्विहाय सर्वन्यूनांशो ग्रहः पूर्वलेख्यः पुनस्तस्माद्यथाययायस्ययस्यांशधिक्यं यथासर्वग्रहं लग्नं निवेश्य एव
न्निवेशितासर्वे ग्रहाहीनांशसंज्ञकास्त्युः वर्षे अयं दशाक्रमः स्यात् पुनरूनं हीनमंशाद्यं ग्रहमाधिकांशाद्ग्रहाद्द्विशोध्यक्रमेण किं
विदधिकांशं तदग्निमाद्द्विशोध्य एवं सर्वे ग्रहाः शोच्याः शेषांशानां नामपात्यांशाश्शुद्धं शश्च पुनः पात्यांशानां योगः कर्तव्यः सयोग
हीनांशसाम्याभावे सर्वग्रहमध्ये योधिकंशस्तत्तुल्यमेव स्यादिति व्याप्तिः ननु हीनांशसाम्येपि तद्दृष्टेर्दृष्टः पात्याइत्यनेनानीतपात्या
शयुतिः सर्वाधिकांशस्तत्तुल्या भवत्येवेति स्यादेतत् यदि साम्यांशाः परस्वगस्य पात्यांशाश्च न्यत्वं पात्यांशाभावे दशाद्यभावोपि स्या
त् न चेशपत्तिर्दशाभावे तु भावमुन्यावर्षे शांदिफलस्याच्छेदापत्तेः किंच कृशांशसाम्येमांशा परस्वगस्य दशाभावो यदि प्राची
नानामाचार्याणामनुमतः स्यात्तर्हि एकशशिगानामेकोशं हरति वलीति जातकोक्तिवद्द्वलिन एकस्यैव दशास्यादित्युक्तं स्यात् अं
शाद्यस्य समत्वे दशाचवीर्याधिकस्य पूर्णा स्यादिति वक्ष्यमाणहिल्लाजवचने निर्वलस्यानंतरं दशेत्याशयोवगम्यते अन्यथा म
मांशा परस्वगस्य दशाभावेन तक्रमाकांशाभावात्तन्निर्णायकं हिल्लाजंतजः सिंहादिवाक्यं वलिनः पूर्वादशाइत्यादिकम्

श्री०
२०३०
३१

लपितुमिव स्यात् अपिचलग्नग्रहाणामष्टानामप्यंशसाम्ये सप्तानां पात्यांशान्यत्वादेकस्यैव समग्रवर्षदशास्यात्
कस्यैव दशाफलं शुभमशुभं वा समग्रवर्षं भवतीति वा लोपि प्रतिपद्यते न चांतरदशाविदशाफलभेद इति वाच्यम् पा-
त्यांशाभावेन तद्दशायामन्तर्दशादेरपि गणनकुसुमायमानत्वात् अतएव श्रीमन्नीलकण्ठदेवज्ञैः कुरुनं विशो ध्याः अधिकत इत्यु-
क्तम् नतु ऊर्ध्वस्थग्रहशोधनमधस्थितग्रहे उक्तम् अत्र कुरुनांशग्रहे तस्माद्दधिकं शोभ्यः शोधिते सति ग्रहाणां दशादिना-
नांतुल्यत्वेपि न कापेक्षतिः तस्माद्धीनांशसाम्याभावे पात्यांशयोगः सर्वाधिकांशमिषो भवति वर्षतंत्रवाक्ये अव्ययानामनेका-
र्थत्वादेव शब्दो वा शब्दवाची ज्ञेयः हीनांशसाम्यं कदाचिद्भवत्यतः श्रीमन्नीलकण्ठदेवज्ञैः पात्यांशयोगं सर्वाधिकांशो न्यतो-
भवतीत्युक्तः अन्यथा पात्यांशयोगमनुक्तैवलाघवान् सर्वाधिकांशैर्भाज्या इत्यभिदध्युरित्यलमिति प्रसङ्गे न पुनः पात्यांशयो-
गेन सर्वाणि नववर्षस्य मितिः सौरी ३६० सौरसाठनावा ३६५।१५।३१।३० सवर्णिताद्वा ज्या द्यलब्धदिनाद्यं सप्तस्मिन् वर्षे भ्रुवां-
कस्यात् अनेन भ्रुवांकेन ग्रहाणाम्पात्यांशागोमूत्रिकासंज्ञेन गुणनप्रकारविशेषेण गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरिलब्धेन युक्ता-
स्ततो ग्रहाणां सत्त्वानां दिनघटीपलरूपाणि दशमानानि स्युः अत्रोदाहरणम् तत्राब्दप्रवेशे स्वत्यांशो बुधो स्त्रीति सप्र-
थमतो विलेख्यततः किञ्चिद्दधिकांशलग्नंततस्सूर्योऽधिकांशः एवं सर्वे स्याप्याः ततः कुरुनांशो बुधः ०२।१८।३४ अधिकांशः

ग्नमिदं ५२। २विशोधशेषं ०६। ३४। २० लग्नस्याधःस्थाप्य एवं सर्वेषां पात्यांशा जाताः एषां पात्यांशानां योगः २०। १६। ३१ ह्रीं भा

वृ	ज	सू	शु	र	म	श	च	ग्रहाः ॥
२	८	६	१६	१६	१६	११	२०	हीनांशाः
१०	५१	४४	२६	२३	५०	५१	१९	
३४	२	५९	२६	३३	८	३	३१	
२	६	०	६	२	०	१	६	पात्यांशाः
१०	३४	५१	४१	५१	३३	५६	१६	
३४	२०	५०	२७	६	३१	५५	२०	
२६	८३	६	८५	३३	७	१५	००	दशमाने दिनादि कम् ॥
२२	४४	१६	४२	४६	६	१६	३१	
६	२८	३४	१७	४१	४४	४६	२२	

शसाम्याभावात्सर्वाधिकोशश्चंद्रोशादिना २०। १६। ३१। तुल्यांजातः अनेन वारद्वयषष्ठ्या ६०
 सवर्णितेन १०१०९१ मौरिवर्षमिति ३६० वारद्वयषष्ठ्या ६० सवर्णिते जाता १२९६००० भक्ता
 लब्धो दिनघटीपलात्मको ध्रुवकः २२। ४३। ५५। अनेन ग्रहीणां पात्यांशागोपूत्रिकया सङ्कु
 णिताषष्ठ्योपर्युपरित्त्वयेन युता जातानि ग्रहाणां दिनादिदशांशानि अथ प्रकारं नरं
 जातिकालं कारकरे पात्यांशानि घ्रादथ मौरिवर्षाद्वक्त्रं भक्तादशवा दशाहाः मौरिवर्षमि
 तिः ३६० बुधपात्यांश २। ०। ३४ गुणा ८। ३०। २४ सर्वाधिकोशं भक्ता २०। १६। ३१ लब्धादिनाद्या
 बुधदशा २९। २२। ६। पूर्वागतसमेव तत्र दशाप्रवेशज्ञानार्थं मौराणि दशादिनानि वर्षप्रवे

शकालार्के राश्यां दौयो ज्यानितत्समेके दशाप्रवेशास्त्युः उदाहरणम् वर्षारंभे सूर्यः ०३। १९। ३६। ५६ तस्मिन्काले ऽयं सूर्यस्थित
 स्तस्मिन्नेवकाले पूर्वप्रकारेणानीता सुदशा सुप्रथमतो बुधदशा सौर्ये वजातादिनाद्या २९। २२। ०६ पुनर्वर्षप्रवेशकालार्के ०३। २९।
 ३६। ५९ बुधदशाहाः २९। २२। ०६ अंशा शैयोजिताः ०४। ०८। ५८। ०५ ज्ञानोग्रिमदशाप्रवेशार्कः एवमग्रेपि अथात्र वर्षप्रवेश

हा

२०३

३२

तिदिवसान्पञ्चाङ्गपत्रेदृष्ट्यातत्रदशाप्रवेशमालक्ष्यफलानिवाच्यानि अतएवसाम्यदायिकाः कस्मिन्काले
शोजातइतिसंशयसौरसावनदिनादिर्वर्षमानेनदशाहाश्चसमानयन्ति तत्रदशाप्रवेशकालज्ञानार्थं वर्षप्रवेशवारदोष
थमदशादिनानियोज्यानिउपरिसप्ततष्टानिद्वितीयदशाप्रवेशेवारघटीपलात्मकः कालोभवति पुनर्द्वितीयदशाप्रवेशका
लेद्वितीयदशादिनानियोज्यानि तृतीयदशाप्रवेशकालोभवति एवमग्रेपि उदाहरणम् श्रावणकृष्णानवम्यां शुक्रवासरे स
र्योदयाद्गतघटीपलेषु ०५।३६ वर्षे प्रवेशः अस्मिन्वर्षे प्रवेशकाले प्रथमं बुधदशांजातासौरसावनदिनात्मिका २६।४१।५०
पुनर्वर्षे प्रवेशवारदो ०६।०५।३६ बुधदशाहाः २६।४१।५० योजिताः ३५।५३।०६ वारस्थाने सप्ततष्टशेषं शनिवारो जातः व
र्षप्रवेशे देकोनत्रिंशदिनान्तरं शनिवारे सूर्योदयाद्गतघटीपलेषु ५३।२६ द्वितीयदशाप्रवेशे लग्नस्य जातः पुनरस्मिन्
काले ००।५३।२६ लग्नदशाहा योजिताः पूर्ववत् तृतीयदशाप्रवेशे वाराद्यः कालो भवति एवं सर्वत्र वामनेन तु मुन्याफलज्ञाना
र्थं लग्नवन्मुन्यादशापि कर्तव्ये युक्तम् सर्वग्रहाणां युक्त्या भुक्त्या शान्स्वांश्च पीडयेदिति यत्र यत्र द्वयोर्वहनांवाग्रहाणा
मंशादिसाम्यन्तत्रदशाक्रमज्ञानमुक्तम् हिल्लाजेन भंशाद्यस्य समत्वे दशाचवीर्याधिकस्य पूर्वा स्यात् वीर्यस्यापि समत्वे स्य
रात्यगतेर्दशापूर्वा १ वर्षतंत्रेपि शुद्धंशासाम्येवलिनोदशाद्यावत्तस्य साम्ये ल्यगतेस्तु पूर्वा अत्र शुद्धंशानाम्यात्यांशानांसायिधि

चं	रू	व	शु	श	
३	७	११	१५	१६	हीनां शाः॥
५	८	११	१५	१७	
३	५	४	५	५	पात्यां शाः॥
५	३	३	३	३	

कवलग्रहस्याद्यादशानैतद्युक्तम् शुद्धशसाम्ये यतोदशाक्रमज्ञानं हीनांशक्रमेणोक्तम् अत्रहीनांशसाम्याभावेपात्यांशः
 साम्याभावेपात्यांशसाम्यं भवति उदाहरणम् तत्रहीनांशग्रहाः पात्यांशः श्रुतिख्यन्ते अत्रसूर्यबुध
 शुक्राणामन्यांशसाम्यं यद्यप्यागतम् तथापिबलविचारं विनैवहीनांशक्रमेणबुधशुक्रोपेक्षयान्य
 नबलम्यापिर्बुधः पूर्वदशाततो बुधस्यततःशुक्रस्यततःशने एवंद्विह्यजवचनस्यस्त्ववचनस्यापि
 वैपर्यम्भवतितस्माच्छुद्धांशगणं विनाशुद्धयथावस्थितायेंशास्तेषांसाम्येइत्यर्थः शुद्धांशानाम्पा
 त्यांशानांसाम्येइतिव्याख्यानं देवानाम्प्रियस्यसम्मतमिति अथगतिसाम्येपिदशाक्रमज्ञानंपुंइति
 मूषणे गतिममत्वे संमदः शास्त्रोक्ताथैरुदयक्रमादथचतसांयतुपाठक्रमात् अयमर्थः गतिसाम्येपिसूर्यवशोनप्रथमं
 दितस्यपूर्वादशा तस्यपिसाम्ये लग्नसूर्यचंद्रमौमेनादिपाठक्रमाद्दशास्यात् अथलग्नग्रहयोरंशसाम्येपूर्वानीतलग्नबल
 ग्रहबलयोर्मध्येयस्याधिक्यंतस्याद्यादशाततसाम्ये लग्नस्यगत्यभावात्लग्नेशग्रहयोर्मध्येयस्याऽत्यगतिस्तस्याद्यादशा उक्त
 ज्वताजिकसारे वीर्येसमानितनुषैतयोः यस्यात्तात्तदा लग्नपरिवेदयोश्च यस्याऽल्पभुक्तिः स्वर्गपूर्वकोसौज्ञेयोग्रहज्ञैरिहपाकमा
 र्गइति गतेरपिसाम्ये उक्तवल्लग्नेशग्रहाः मध्येपूर्वादितस्याद्यादशा उदयसाम्येपिकथितपाठक्रमेणदशाक्रमोज्ञेयइति अणः

६०
२०३
३३

मामप्रवेशे दशाभयनमुक्तमुक्तावल्याम् पात्यांशयेमेन भजे द्रुते व्यमासंतरस्याङ्गुणकाथतेन पात्यांशकास्संगुणिता दशांस्स्युरु
 क्तकमान्मामफले दशानाम् हीनांशकानुक्रमतो यथास्थलवैक्यत्वात्समिते यदाप्तम् पृथक्पृथक् तद्गुणिता श्रुतेः शाः दिना
 निवासामफले दशानामिति समरसिद्धेन सर्वग्रहाणां भोग्यांशोभ्यो दशानयनमुक्तम् सर्वग्रहभुक्तांशानवसंस्थाप्य भोग्यभागे
 भ्यः जातां कभुक्त्तवर्षे यत्पृथक्तेन मंगुणयत् प्रत्येकभुक्तांशयो यस्यास्ति राशिसंख्यांकः तस्यास्ति तत्रमाणा दिवसाद्युक्तः प
 लानिस्युः व्याख्या सर्वग्रहाणां मलग्नानां भुक्तांशान् कर्मभूमौ संस्थाप्य अंशास्त्रिंशत्मध्ये शोधिताः संतो भोग्यांशास्स्युस्त्रिभ्यः पृ
 र्वाक्तप्रकारेण यो जातां कस्तेन वर्षपरिमाणं भाज्यम् अयमर्थः पूर्वग्रहभागा हीनांशक्रमेण स्थापिताः इदानीन्ते भागास्त्रिंशत्तन्म
 ध्यंशोधितास्संतो भोग्यभागा वैपरीत्येन हीनांशा जातास्ते पुनर्वैपरीत्यक्रमेण पात्यांशा कर्तव्यास्तेषां योमेन वर्षभजे १ यत्पृथक्ते
 न यस्य यस्य यो यो राशिसंख्यांको शसंघसंख्यांको स्तित तद्द्रुहांशस्वरूपाः प्रत्येकभुक्तांशा रिदानीन्त्यांशकवसेन स्थापितास्तान्
 गुणयेत् गुणने कृतसतित तत्रमाणा तत्र द्रुहांशवशतो दशादिवसाद्यास्युः उदाहरणम् तत्र हीनांशाद्या ग्रहाः अत्रैव चक्रन्या
 सः ग्यां भोग्यांशात्तान् वैपरीत्यक्रमेण शोधने पात्यांशास्युः पात्यांशानां योगः २० अनेन वर्षसंख्यासौरी ३६० भक्ता लब्धो दिनदि
 भुवकः १३।२० अनेन ग्रहाणां पात्यांशा गुणिता जाताः सौरदशादि दसाः अये दशाक्रमः समरसिद्धेना प्रचुरदवस्थाभिहितः ॥

अत्रकेचित्सर्वग्रहभुक्तांशकराधीनालोक्य योभवेदस्य इत्येव समरसिंहवाक्ये राशिशाब्दस्य संघवाचित्वेव क्रव्ये सर्वग्रहभुक्तां
 रासंघं स्यादलोक्य योभवेदस्य इत्येव समरसिंहोद्भूयान्नत्रैकमतो राशिपदोपादानसामर्थ्याद्वाश्यादिग्रहाणां सलग्नानां दशाप्रागुक्त
 विधिनाविधेयेत्याहुः कथं सेषादिपुराशिषु प्रथमतो व्यराशिगो ग्रहां लेरव्यः नतस्तदधिको ग्रहो लेख्यः एवमुत्तरत्राधिकराशिः
 स्याः सलग्नस्सर्वेग्रहां लेरव्यास्ततः पूर्वपूर्वग्रहो राश्यादिरग्निमायिमग्रहाच्छेद्यः ऋषमग्रपिशोऽध्याः तेषां राश्यादियोगस्यंशांशान्वि
 धयतैर्वर्षमानं भात्ययल्लब्धं सदिनादि ध्रुवकः स्यात्तेन सलग्नग्रहाणां कृतांशनां संघादिगुणं तीयं यद्भवति सादिनादि काद
 शाभ्यात् उदाहरणम् पाशंशाशिग्रहाणां योगो राश्यादिः १०।१००० अनेनांशीकृतेन ३०० संवर्षमिति ३६० भक्त्वा लब्धं दिनां
 दिध्रुवकः ११।१२ अनेन शोधिता ग्रहा अंशीकृता गुणिता जाताः सर्वेषां दशादिवसा यादवेन तु राश्यादिग्रहाणां दशाप्र
 कारांतरणोक्ता लग्नादिरिष्यान्तगतग्रहेषु योस्यो भपूर्वो हि स्वगस्त चादौ स्याद्योऽधिको स्यादधिकस्ततो ग्रे चैवं क्रमात्तु
 मुखान्विलिख्य लग्नं चाग्रवगात्प्यजेत्तदनु तच्छ्रेयो विलग्नार्धः स्याप्यस्तद्दिह गन्तं दग्रवगतः शेषस्तु पूर्वाधः एवं
 सर्ववगान्विशोध्यस्ततः संस्थापयेत्पूर्वदलग्नात्सर्ववगाधिकं तु विवरं सर्वाधिको लिखेत् शुद्धंशयोगेन भजे चैवं
 लब्धेन लग्नादिस्वगाधरस्थात् शुद्धंशकात्सं गुणयेद्दशाभ्यात्पृथक्पृथक् चोभसदादिनाद्याः द्वौ वात्रयश्चेत्समराशिं खेदा

चापि फलार्थयुक्तिः १ तथा हि यो ल्यां शरवणो न्यगोस्य पूर्वा दशात्फलदा कथं स्यात् अंत्यात्तथाग्रस्थितभूरि भागवेदयति
 त्रेयमतो हि हेया २ अत्र लग्नस्यैव सर्वापेक्षया मुख्यत्वात् तत्समीपवर्तिनो ग्रहस्याद्यादशादूरवर्तिनः पश्चादिति सयुक्तिक
 विचाराभावाद्दीनां शमार्गदशावश्यं त्याज्येति यादवेक्तिः न तु यादवोक्तदशासावने किं मूलमूर्वोक्तसमरसिंहवाक्ये राशि
 दोषादानात्समरसिंहवाक्यमेव मूलमिति यतो राशिशब्दो मेषादिराशिवाचकः संघवाचकश्च द्वौ राशीपुंजमेषाद्यभिव्यक्त्यम
 रसिंहोक्तेरत्र राशिशब्दः संघवाची संपन्नः कथं अशकशब्दस्त्रिंशद्भाववाचकोस्ति राशिशब्दस्य मेषादिवाचकत्वे सत्य
 पि अंशात्मकत्वात्तेषां राशीनां पृथगंशशब्दोपादानं व्यर्थं स्यात् अतएव सर्वग्रहभुक्तांशानेवं संस्थाप्येति पद्यद्वयेन सु
 मरसिंहेन भोग्यभागेभ्य एव दशानयनं स्वीयमतांतरेणाभ्यधायि न भोग्यराशिभ्य इति अमुमेवभिप्रायं मनस्यभिधा
 यस्मरसिंहाभिप्रायज्ञैस्तेजस्सिंहवामनादिभिः साक्षादंशादिग्रहणमेवाकारिकैश्चिद्राशित्यागोपि तद्यथा तेजस्सिंहः स्य
 षंशादीन्सप्तवेदान्मलग्नान्कृत्वा म्शाद्यंभुक्तमादायतेषां यो ल्यां स्यात्तद्दशयास्तु पूर्वमस्थाप्यास्तस्मादप्यधोयाधिकं शड
 ति वामनेपि भुक्तभागादिकाः खिताः कर्तव्या लग्नसंयुता इति मुक्तावल्यामपि न्यूनांशस्य दशादिनातदनुवक्षंशस्य चेति
 क्रमादिति तत्रैकभूषणेपि आदौ हीनलवस्ततोधिकलवस्तस्मादनल्योऽंशक इति ताजिकसारेपि सांगेषु खेदेषु लवादि

हा
२०५
३५

नायोहीनस्तदं प्रथमं विलिख्येति ताजिकालंकारेपि आदावल्पलवस्ततोधिकलवइति ताजिकतिलकेपि स्पष्टी
कृतांगयुतसप्तदशैकसांयोभगादिनालघुतरः किलतद्दशादाविति ग्रहज्ञाभरणोपि सलग्नसप्तग्रहहीनभुक्तभागान्वि
लिख्यप्रथमञ्चेति ताजिकरत्नमालायामपि सलग्नसूर्यादिषुखेचरेषु योल्यांशकः सः प्रथमं विधेयइति इत्यादिवहूनि
वन्नामिराशिराहित्यप्रतिपादकानि संति यादवेनतुकिंमूलमङ्गीकृत्यराश्यादिग्रहदशानयनमभणितदभिप्रायं वयन्न
जानीमः अथचतथाहीत्यादिपद्येनत्वया युक्तिरुक्तासांचित्यानहिवाचनिके र्थे युक्तिः प्रभवेत् पूर्वोक्तवाक्येषु स्वल्यांशग्र
हक्रमेणदशानयनाभिधानात् अथचलग्नादित्योडुपानामधिकवलवतसूर्याद्दशाघाततो न्येति जातकपद्धतौ श्रीपत्युक्ते
लग्नाद्द्वादशस्थस्यसूर्यचंद्रमसोरन्यतरस्यवलिष्टस्यादौदशाफलदामवेन्नवेति संदेहः कस्यापिमनसिनङ्गागर्तितराम
तद्वद्यत्किञ्चिद्भावस्थाग्रहोल्यांशः शुभमशुभंस्वफलं दातुंसमर्थएव ननुहीनांशादिग्रहाप्राप्ताद्यादशोक्तां ततो न्येषामिति
तत्राल्यांशानां कथं प्रथमतः फलदातृत्वमुच्यते आदौसंपूर्णफलदमध्ये मध्यफलप्रदम् अन्ते तुच्छफलं लग्नं सर्वस्मि
नेवमेवहीति तारदकश्यपोक्तेः सर्वस्मिन्ग्रहेभावेचयथायथाराशिसमीपवर्त्यशस्थितत्वमभवति तथातथामहफलदा
तृत्वमस्ति यथायथांशोपचयस्तथातथातुच्छफलदातृत्वमस्ति वाग्रहापेक्षया किञ्चिन्न्यूनमिति युक्तिः एवन्हीनां ताजिक

रास्त्रमूलभूतहीनांशक्रमेणदशानयनं श्रीमन्नीलकण्ठैवजैर्नवीनमतताजिककर्तृभिश्चोक्तं एतत्पष्टमुक्तावल्यां रा-
 श्यादिहीनक्रमतो गृहादेके चिद्दन्त्या ध्वनिकादशाहान राशीनपास्येतिपुगतनोक्तीरमन्यमानास्तुदुराग्रहेणइत्यल-
 मातिप्रसङ्गेन अत्येषामपिमतान्याहरभियुक्तास्तु ज्योतिर्विदः विहीनराशिक्रमतोदशाहान्यथास्थितार्क्षैर्जगुस्त्य-
 मेके केचिन्नुयुक्तायनभागकेभ्योरुश्यादिकेभ्यस्त्वपरंशकेभ्यः १ यतवत्तखुत्तवरिविन्धिकोरामकाद्यास्त्रेच्छास्तथाच-
 कृतिनस्मरसिंहपूर्वा राशीनपास्यत्तगुरत्यलवाहशाद्यंतद्गादिगस्यखचरस्यवन्नाधि-
 कत्वादिति अथग्रन्नाणान्तासीरदशामुक्तावल्यामू येवर्षमासदिनलग्ननिरीक्षकाःस्युस्त-
 नत्रतन्मितदशापतयोनचान्ये आद्यादशाधिकदशाश्चतनस्तदूनस्येतिक्रमणविदुषः
 प्रवदंतिवर्षे एथकृथकृदृष्टिकलादिकेनवषोडशसंख्याद्युमुखन्निहन्त्यात् भजेद्गोके
 नचतन्मतेनलंब्यदशाहाद्युफलेननाद्वाः अत्रलग्न निरीक्षकाग्रहाहीनांशक्रमेणद-
 शाप्रदास्युभितिताजिकसांशक्तिर्नयुक्तिसहायतस्तासीरदशादृष्टिमूलभूता दृष्टिरहि-
 तस्यात्यांशरेवदसंख्येवलस्यापिदशाभावात् उदाहरणम् वर्षलग्ननिरीक्षकाः सूर्येन्दुबुध

वृ	श	मि	ल	वु	शु	च	स	ग्रहाः
३	८	१५	१५	२०	२२	२६	२६	हीनांशाः
०	२०	३०	३०	५३	५०	५०	०	
२०	२१	३०	१५	२२	०	३	१	भोग्या शाः
०	५०	३०	१०	१०	१०	१०	०	
५	३	४	२	५	४	२	१	पाशांशाः
२०	००	००	००	०	०	१०	०	
०१	४२	५३	२०	६८	५३	२४	१३	दशादि नादि
६	२५	२०	५३	५३	२०	५३	२०	
४०	२०	०	२०	२०	०	२०	०	

हा.
१०३०
३६

गुरुशानयः संज्ञितेषां दृष्टिः कलादिकास्तु ५० च ५० तु ३० शु २० श १० वर्षसंख्यासौरी ३६ स्वस्वदृष्ट्यागुणितादृष्ट्येकेन भक्ता
लब्धादशाहाः स्मृ ११० च ६ बुध ७२ शु ४० श २४ अनेनैव क्रमेण सूर्यादीनां वर्षे दशास्युः अथमासलग्ननिरीक्षकाः सूर्यभौ
मशुक्रचंद्रास्तेषां दृष्टिः कलादिकास्तु ४८ मं २५ शुक्र १५ चंद्र १० अवमाससंख्या अनेनैव क्रमेण स्वस्वदृष्ट्यागुणितादृष्ट्येकेन ६० भक्तालब्धा
मासदशाहाः स्मृ १३१२० मं ६२० शु ५१० च ३१२१ एवं दिनप्रवेशलग्ननिरीक्षकाश्चंद्रगुरुशुक्रशनिभौ मास्तेषां दृष्टि कलादिका
च ४५ वृ ३० शु २० श १५ मं १० दिनप्रवेशयो रन्तरालघटिकाः ६० कल्पिताः स्वस्वदृष्ट्यागुणितादृष्ट्येकेन १२० भक्तालब्धा
शाघटिकाः च २२३ वृ १५ शु १० श ७ मं ३० अथ भावतसीरदशातत्रैव शोध्यलग्नादयो भावास्त्वीयस्वीयाप्रभावतः एथक्
एथक् शेषां शास्त्रे कल्प्यादिवसाः क्रमात् १ लग्नादीनामथैतेषां सौरसावनतोक्तवत् अयं दशाक्रमो भावदशाक्रमणिका
भिधः १ अत्र प्रकारांतरस्तत्रैकेक्तः एवं भावांतरांशास्ते एथक् त्रि ३०० शताहताः स्वस्वोदयोद्दृतालब्धस्युः स्तसीरदर्शाः
क्रमात् १ दिनाद्यालग्नपूर्वाणां स्वस्वामिफलदायकाः सौरसावनतोचा साम्प्रकर्तव्या निरुक्तवत् २ अत्र भावस्वामिनां वले
नशुभमशुभं वा दशाफलं भावदशादिषु वाच्यम् एवं सौरसावनार्थमनुपातः यदि माससौरदिने ३० माससौरसावनदिना ३०।
२६।१०।३७।१० निलभ्यंते तदा तत्र द्वाव सौरदिवसैः कानीति एवं माससौरसावनदिनानि भावसौराहैर्गुण्यानि चिंशता भा

ज्यानिलव्यादशायासौरसावनाहास्सुरिति अथभावतासीरदशायास्प्रकारान्तरेणैवविशेष त्रैवोक्तः व्ययसंध्यूनल
 ग्नाशास्ते स्युभुक्ताशकास्तनोः लग्नानलग्नसंध्यंशास्तनुभोग्याव्यास्मृताः १ लग्नसंधिविहीनार्थसंध्यंशास्तेर्थभावजा
 पंरत्राप्येवमेवांशास्माध्यासकलभावजाः २ सौरसावनतोवैषांविधायोक्तविधानतः अयंदशाक्रमोयद्वाभवेद्भावक्रमाभि
 धः ३ तत्रलग्नैष्यभागोत्थदशाश्चार्कितितातनोः तदुक्तभावदिनजारिष्फान्तेस्यास्युनस्तनोः ४ अत्रोदाहरणम् लग्नभावः ३
 ४३३ धनभावः १४११११४ सहजभावाः शोधिता ००४११५५६ जातासौरदिनात्मकोलग्नदशा अर्थधुनभावः दशादिनाद्या एवंसर्वत्र
 अथभवांतरांशाः २७११५५६ त्रिंशत्स्यो १०० गुणिताषष्ठ्योपर्यपरिलब्धेनयुताः ०११०६४० ककौदयेन ३४३ भक्तालव्यानि २३२३
 ५११० लग्नतसीरदशादिनानि एवंसर्वत्र वर्षप्रवेशकालादिषुदिवसेषुलग्नेशस्यचंद्रस्यफलं शुभमशुभंवाज्ञेयम् एवमन्य
 त्रपि अथव्ययभावसंधिः ३११०४१३६ लग्नभावेहीना ३१४१३० जाता १६१२२१२ लग्नभुक्ताशाः अथलग्नभावो ३१४३० लग्न
 संधौ ३११७१४१६ ऊनः १३११०५० जातालग्नभोग्यांशाः अथलग्नसन्धिः ३११०४१६ धनसंधौ ४११४५७२ ऊनः २७११५
 ५६ जाता धनभावेदशासौरदिनाद्यापूर्वागतसमैव अत्रप्रथमवर्षप्रवेशकाललग्नभोग्यांशदिनतुल्यलग्नदशापुनर्दनादी
 नाज्ञेया व्ययभावेदशाप्रतेलग्नभुक्ताशादिवससमालग्नदशाज्ञातव्येति अथैतेदशादिवसाः २७११५५६ मामसौरसावनदिवसैः

हा ३१०६।११।३१। जित्मृत्रिकया गुणिताः ०३०।३४।५४।३५ त्रिंशत्ताभक्ताः २७।४१।५९।५९ जातानि सौरसादनदिनात्मका निरदशाः
 र०५० दिनानि एवं सर्वत्र अथमासप्रवेशोभावान्तरांशाद्वादशमक्तामासप्रवेशोग्रहाणां भावतसीरदशादिना निस्त्युः दिनप्रवेशे पिभा
 ३१ वांतरांशाः षड्भक्तादिनप्रवेशोग्रहाणां भावतसीरदशाद्यः स्युरिति विशेषः अथस्थूलभावतसीरदशात्ताजिकसारेभावस्य चो
 र्धांकमितिः शरघ्नीहीनारवामेंडलवैर्दिनाद्या स्पष्टादशालग्नमुरवादिकानां ज्ञेयाः फलान्यत्र बुधैस्त्वभावात् उदाहरणम् लग्न
 ३।४।३।८ अत्रोर्धांकमितिः ३ शरघ्नी १५ स्वर्धुधो दशांशेन दिनादिना १।९।१४। हीना १३।५०।४६ जाता लग्नदशादिनादिका एवं स
 मस्तभाधानान्दशाज्ञेया एते दशाहा अंशादिन्यागात्स्थूलाः अत्र शून्यमिते भावेर्धांके द्वादशराशयः पञ्चगुणाकर्तव्या दूतिशेषः
 अत्र सर्वत्र भावानान्दशादियोगः पञ्चदशिकांशत्रयं भवति अत्र वर्षे भावदशात्रैलोक्य प्रकाशे उक्ताः तत्रादिभांकगुणिताधि
 दिनादिरामनाञ्च ४।३० दशाद्धनुं मुरवंशवसाद्भवन्ति तासां व्ययारि मृतिगत्यनशांभता स्यादूर्षदशांभ्युत्तवलादिषणो जगा
 दिति १ अथवर्षकालहोरादशा उक्तंचमुक्तावंत्याम् वर्षस्वरांशप्रमितानिकेचित्त्योचुर्दिनानिद्युसदां दशानाम् कालारव्यहो
 राधिपतिक्रमेण तत्साधनोपायमथप्रवक्षि १ वारप्रवृत्तेर्गतनाडिकास्तद्विघ्नाशराप्त्रागतकालहोरादिनेश्वरात्षष्ठकषष्ठ
 कानुक्रमेण यस्यादथवर्तमानः २ आद्यादशातस्य परापरेषान्तत्यष्टषष्टक्रमतोखिलानाम् शशप्रलक्षनुगताभिधानमेष्यन्तुत

हाणविंशुद्वशेषम् ३ उभेतवर्षाद्वि १ तलेननिघ्नशंगस्वतेस्त्रोगतगम्यमाने दिनादिकै आदिदशाधिपस्यगम्योन्मितादौतुदशा
 हितस्य ४ परापरंयान्त्रययास्थितासूर्युगतोन्मितांचित्तदशाहितस्य गतैष्यमामान्तरतस्त्वुमासेयातेष्यघस्वान्तरतोदिनेपि ५ अत्रांदा
 हंरणं तत्रश्रावनवदिनवस्यांशुक्रवासरे उदयाद्गतघत्तपलेषु ५१ ३६ वर्षप्रवेशः तत्ररविः ३१ ३६ दिनमानं ३३ ३० अत्रकालहं
 रेशानयनार्थंवारप्रवृत्तनयनायत्तुगमोपायोमिश्रकृतः रेखास्वदेशातरयोजनैः पलेनिजांश्चि ४ हीनैः शरवेदघत्तः ४५ युतोनिता
 प्राक्परतोदिनाद्द्वयक्ताः स्फुटस्तेदिनप्रवेशः तत्रमध्यंरवानगराद्गंगराभिधात्पूर्वोत्तिकाशीचतुःषष्टियोजनानि ६४ एतानि
 निजचक्रवर्थांशदहीनानि ४८ जानानि कश्यादेशानरफलानि गभिःपलेः शरवेदघत्तः ४५ पूर्वदेशं त्वाद्युक्ताजाताः कश्यांध्रुवां
 कः ४५ ४८ अयंस्वदिनाद्दैनर्द ४५ युतो ६२ ३३ अहोरात्रघटिका ६० हीनो जातः सूर्योदयाद्गतघटी २ पलेषु ३३ वारप्रवृत्तिका
 लः अथवारप्रवृत्तिघटिकाः २ ३३ इष्टघटिकासु ५३ ३६ हीनाः ३३ जातावारप्रवृत्तैर्घटिका ३३ द्विगुणिताः ६६ पञ्चमक्ताः
 तव्यागतकालहोराः २ दिनाधियुच्छुक्रान्त्रयकथयगणनयाद्वितीयस्य कालद्वोगवर्षे अस्यच आद्यादगततः षष्ठ्यथा
 नुक्रमेणचंद्रशनिगुरुभौमरविंशुक्राणां सौरवर्षे ३६० मप्रमांशेन ५१ २५ ४२ ४१ ३५ दिनादिनासौरसावनवर्षे ३६५ १५ ३१ ३१
 २४ सप्रमांशेनदिनादिना ५२ १० ४७ २१ २५ वासिताक्रमेणैकैकदशावर्षेभ्यान् अथादिमदशाधीशस्यदशागतस्यकाला

हा नयनं तत्र पंचभक्तशेषं १६ गतसंज्ञं पञ्चसुहीनं ३। ५४ जातङ्गम्यसंज्ञं अथ गतं १६ वर्षादि ७ लवेन ५१२५। ४२२५१२५
 गोमूत्रिकया गुणितं षष्ठ्योपर्युपरियुतं ५६। ३४। १७। ५। ३३। ३० पञ्चभक्तलब्धं आद्यदशापतेर्दिनाद्यं दशमानङ्कतसंज्ञं
 ३८ ११। १८५१। २५। ४२। ४२ अथ गम्यं ३। ५४। वर्षादिलवगुणं षष्ठ्योपर्युपरियुतं २००। ३४। १७। ६। ३१। ३० पञ्चभक्तलब्धमाद्यं
 दशापतेर्दिनादिदशमानं गम्याभिधं ५४०। ६। ५१। २५। ४२। १८ अत्र वर्तमानहोरास्वामिनो ग्रहस्यादौ दशागम्यकालमिता
 ज्ञेयेति तत्र कालहोरे शक्रमेण वर्षादिलवमिता न्येषान्दशा पुनस्सर्वेषां ग्रहाणां प्रान्ते वर्षसमाप्तौ वर्तमानकालहोरास्वामि
 न एवमेतकालमिता दशाज्ञेयेति एवमासप्रवेशकालयोरन्तरसप्तमांशमिता मासप्रवेशहोरे शादिदशाज्ञेया तथैव दिन
 प्रवेशहोरे शादिनो दिनप्रवेशकालयोरन्तरसप्तमांशमिता घटिकादिदशादिनप्रवेशे ज्ञेया अत्रोपि वर्तमानहोरे शास्यगत
 गम्यमूर्ध्ववत्साध्यमिति अथ देवकीर्तिमत्तेन वर्षप्रवेशादौ हृद्दशताजिकमुक्तावल्यामुक्ता हृद्दशारदिसङ्गुणास्तनुग
 ता श्रीदेवकीर्त्या श्रयाद्धृद्दशस्वामिदशादिना न्यथतनौयो हृद्दपस्तक्रमात् मासे हृद्दलवादिना निखलुमासर्क्षादिने तत्प्रवेश
 र्क्षाद्विघ्नलवैर्मितारवलुदशा घट्ट्यो ग्रहाणां स्मृताः १ लगेनैकग्रहहृद्दशभुक्तभोग्यांशसंगुणा तद्दशाग्नि ३० भिर्भक्तादिधा
 ते गतगम्यके २ गम्यातुल्या तत्र दशाहृद्देशस्यादिमाभवेत् ततः पराः परेषां स्युर्यथावत्पुस्तकस्थिताः ३ भुक्ततुल्यदिनपरव्याव

हा. ३३०
 ३३०
 ३३०

सिंहलग्नेषदंशमिता गुरुहृदागतावर्तमानाशुक्रहृदापंचांशाः स्वधिवर्तते तत्रवर्तमानहृदेश्वरदशागतगम्यभार्थवर्तमानहृदेश्वरस्यपृष्ठसंस्थग्रहाणां हृदांशाः स्पष्टलग्नांशेषु ८५३१० हीनाः शेषलग्नगतहृदाया भुक्तं २५३१० भुक्तवर्तमानहृदेश्वरस्यहृदांशेषु ५हीनंजातलग्नस्यहृदायाः भोग्यं २१६। ५० भुक्तं भोग्यं च द्वादशगुणषष्ठोपर्युपरियुतं च जातानि भुक्तानि ३४। ३० भोग्यानि २५। २२ दशादिनानि तत्र भोग्यदशादिनानि वर्तमानहृदेश्वरस्यदोज्ञेयानिततः क्रमेणान्येषां तद्यथा सिंहलग्नेवर्तमानहृदेश्वरस्यशुक्रस्य भोग्यदिनादिकादशा २५। २२ ततश्शनेर्दशादिनानि ०७ बुधस्य ७२ भौमस्य ७२ गुरोः ७२ प्रांते भुक्तांशादानीतातदृशा ३४। ३० वर्तमानहृदास्वामिनो एवज्ञेयाः एवंषष्ठ्यधिकंशतत्रयं ३६० दशादिनानि भवन्ति अत्र मध्यदिगशि समाप्तिस्तदा पुनः शिप्रारंभहृदास्वामिनो दशाहास्युः यथान्तर्भौमदशायां सिंहलग्नसमाप्तेराशिप्रारंभहृदास्वामिनो गुरोर्दशा पुनर्जीविति अथमासप्रवेशराश्यादिलग्नं २। १५ १०। अत्रापि पूर्ववन्मिथुनलग्नेषदंशमिता बुधहृदा षडंशमिता शुक्रहृदा च गताव

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
बु	शु	बु	म	बु	शु	म	बु	शु	म	बु	शु
१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
शु	बु	शु	शु	शु	बु	शु	शु	बु	शु	बु	शु
२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८
म	शु	म	बु	बु	म	शु	बु	म	शु	म	म
३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०
श	म	श	श	म	श	म	श	श	म	श	श
५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२

अथदिनप्रवेशलग्नहृदादिनेदशेषरवादिना

तेज्ञानहृदंश्चरंगुरुः पंचांशावधि वर्तते तस्य भुक्तं ३।१७ भोग्यञ्च १।४३ मासदहलवादिना न्युक्तत्वाहर्तमानहृदंशा एष
 हृदास्वामिदशादिना नितत्र भोग्यदिनानि १।४३ मितादशा आदौगुरोस्ततः पुस्तकलिखितव्यमिणान्येषां दशादिनामिमं
 शर्दं बुद्धिशुद्धं अन्ते भुक्तदिवसमिता ३।१७ गुरोरेतदशा एवं सर्वत्र अथदिनप्रवेशोलग्नराश्यादि १।१२।१७ अत्रवृषलग्ने अ
 षांशमिताशुक्रहृदागता वर्तमानं ५३ मिता बुधहृदा भुक्तं ४।२७ भोग्यच १।४३ बुधवर्षदशाहै ३२ गुणिते त्रिंशद्भक्तं जाते
 बुधदशाभुक्तं घटिकात्मकं ८।३४ भोग्यञ्च ३।२६ यद्दशादिभुक्तं भोग्यञ्च द्विगुणं घटिकादिदशाभुक्तं भोग्यञ्च भवति अत्र
 भोग्यघटिकात्मिका आदौ वर्तमानदश्वे रस्य बुधस्य दशा ३।२६ ततः पुस्तकलिखितक्रमेणान्येषां हृदंश्चराणां दशादिगु
 णा दशाघटिकाः स्युः गुरोः १६ शनिः १० भौमस्य बुधस्य १६ प्रांते भुक्तं घटिकादिका ८।३४ बुधस्य दशा एवं सर्वत्र अथेषां सौ
 राणां दशादिवसानां सौरसावनीकरणार्थं सगमोपायस्तत्रैव द्विप्रस्वशैलविश्वंशा १।३७ युता एते रिवत्नास्मृताः पलेषु क
 ग्नि ३१ भागा द्वाजायंते सौरसावनीः इति उदाहरणं शनिदशादिनां सौराणि ८।४७ शैलविश्वंशोदिनादिकः ०।३६।४७
 द्विप्रः १।१३।३४ दशादिवसेषु ८।४७ युतः ८।५।१३।३४ पलेषु ३४ दशादिनां ८।४७ कग्निभागेन युतः ३६ जातानि शनिदशादिनां
 ८।५।३३।३६ सौरसावनीनि एवं सर्वेषु दशादिवसेषु सौरसावनीकरणे प्रकारान्तरस्तत्रैवो

हा० क्तः वर्षा ३६५ कर्कभागेन ३००२६।२७। यदीनसादनादशादमाः स्युर्द्युसदादिनादिकाः तदेष्टमासांतरवासरैः कियन्मिक्तः प्र
 २०३० माध्यादतिवात्रमासजाः अथवर्षेग्रहाणांनिसर्गदशातत्रैवोक्ता राशीश्वरादीन्दुवलेब्जभौमविच्छ्रकजीवार्कपतङ्गजानां
 ४० त्रिप्लाःशशी ३होईनवकं २७नखानि ६० धृतिः ५४ कृतिः ६० पूर्णशरा ५० दिनानि षडंशतुल्यास्त्वितासौनादिकाद्रुफलेदशा
 भवेयुर्दिवसारं भवर्तमानमहदतः वर्षेचंद्रस्यसवलत्वेचंद्रराशीशक्रमतो निसर्गदशेश्वरास्युः वर्षदशायाद्दशाशेनः
 मासदशाज्ञेया वर्षदशाषडंशेनघटिकाद्यदिनदशा भवति नैसर्गिकदशाघस्त्राविधुवीर्याच्चयेस्मृताः तदादिमदशाभुक्त
 भोग्यंचन्द्रस्ययाद्भवेत् १ चंद्रराशीशभुक्तैष्यभागेर्निप्लाचतदशा रवाग्निभक्तागतेष्वन्तदंतादौ स्यादिनादिकं २ चंद्रेश्वरा
 स्यमध्येतुतक्रमेणान्यरेवटजा अनौदाहरणम् वर्षप्रवेशेस्येष्वचंद्रः ०२०।१६।३१ चंद्रराशीश्वरैर्भौमराश्यादि ०।१६।५५
 १० अस्यैवाद्यादशादिनात्मिका ६ अथभौमभुक्ताशैः १९।५७।० दशा ६ गुणिता ११९।५२।४६ भोग्यांशैश्च १९।२।५२ गुणि
 ता ६०।१७।१२ त्रिंशद्भक्ताजातङ्गते ३।४९।२५ गम्यञ्च २।००।३५ दशामानद तत्रादौभौमस्यगम्यादिनानिमितादशा २।००।
 ३५ ततोबुधस्यदशादिनानि २०१३ उक्रम्य ६० गुरोः ५८ रवेः ६० शनैः १५० अंतेभौमस्यैवगंतदिवसमिता ३।५९।२५ एतेस्थाप्याः
 एवंमासप्रवेशेपिदशाज्ञेया अथनैसर्गिकादिदशादिवसानामासेदिनेचम्यष्टीकरणमुक्तंतत्रैव नैसर्गिकायेदिवसाच्चिरु

क्रामोरी मतान्मासफलार्थमत्र। गतैष्यमासांतरसंज्ञुणास्तस्वाग्न्युद्धतास्म्यएतराभवेयुः १ निरुक्तवच्चाद्यदशागतैष्यप्रथित
 यास्यादधितत्रमासे वलभद्रमतोक्तानांगौरीवत्स्पष्टतामता प्राग्दशाभुक्तभोग्यन्तुकुर्याद्द्वर्षदशाक्तवत् १ नैसर्गिकदशानांत
 द्ददेवस्फुटीकृतः प्राग्दशैष्यगतत्वंतुमासेकुर्यान्निरुक्तवत् २ गतैष्यदिनविश्लेषनाडिकादनुसारतः साध्यादिनफलेप्रो।
 क्ताकर्मणाघटिकादशा ३ दिनप्रवेशेदिनप्रवेशलग्नवर्तमानद्देशस्यादौनिसर्गवशाद्दशाते प्रमेणान्येषाद्दशादिनानिज्ञेया
 नि। अथदशाफलविचारस्तत्रदशाफलविचारेविशेषफलमाहतेजस्सिंहः सम्यग्धियाद्वर्षदशायोश्चपूर्वस्वाच्यम्फलं।
 तदनुजन्मरवगाऽनुसारात् वर्षोद्भवजनिभवच्चदशाविपाककाले तथमत्रचवलत्रितयस्मिन्मृश्येत्। मृतौ चवर्षसमये चदशा
 विपाककाले चयोवलयुक्तस्मकलापितर्या। श्रेष्ठादशांत्वपरदृष्टियुतस्वधातुस्थानादिभेदवशात्पाकफलेन्दुवीर्यात्। योजन्म
 नीहसवलोविवलोदकालेतत्कालमध्यमवलश्चदशातदीया। आद्येस्मत्कालघुफलाविफलापरद्वेज्ञेयाविपर्ययफलावल
 वैपरीत्येवर्षे जन्मनिवलीविवलोविपाकेपाकेवलीचविवलः प्रसंवाद्काले। कालत्रयेपरवलु मध्यवलास्त्रयोमीदातुंशमा
 बहुफलंनचयोगजातम्। योवीर्यवान्जनुषिभध्यवलश्चवर्षेवीर्यापिताश्रितदशासमयेदशायाः पूर्वेतुपूर्णफलस्येत्यफलो
 परार्द्धकार्येविपर्ययविधिर्वैपरीतवीर्ये। वीर्योद्भिन्नस्त्रिसमयेबहुदुःखदायायाबहुलतुरवचरस्यफलंतुतावत्। यावत्सम्पन्न्यधि
 गतस्सदशी॥

हा वलीयान्तावंति चैव सफलस्तु सचाद्यवीर्यात् आधागमिन्दुनबलं निखिलग्रहाणामाहुर्वलस्य खलु दैवविदः पुराणः तस्माच्छु-
२०३ भाशुभशशाङ्क वलादिनोत्थं दद्युः फलं निजं दशासु शुभाशुभञ्चेति अथ दशाफलविचारे विशेषमाह समरसिंहः वर्षपतिर्योजा
५१ तो वर्षदशायाञ्च सप्रभुः कथितः निजधात्वनुसारवशात्तस्यादेश्यं फलं विदुषः तेजःसिंहोपि वर्षेश्वरो निखिलवर्षदशेश्वरो त्रयो
को वलावलवशेन शुभाशुभञ्च धत्ते स्वधातुजफलं प्रथमतो यस्य चिकालजनितं बलमस्य बोध्यम् अयमर्थः वर्षवर्षेश्व
रस्यैव दशाफलं ज्ञेयम् अन्येषां ग्रहाणान्निजं दशामितैर्दिनैर्वर्षेशदशायामंतर्दशाफलं ज्ञेयम् एतत्पृष्ठमुक्तं तु कज्योतिर्विद्धिः व
र्षस्वामिदशांतरे निजफलास्त्राभ्योपि सूक्ष्मादशा इत्यत्रापियेन ग्रहेण वर्षेशदस्य शालं करोति तस्यैव फलं पूर्णं ज्ञेयम् अन्यस्य फ
लं किञ्चिन्मूनं ज्ञेयमिति समरसिंहः अथ सूर्यादीनां ग्रहाणाञ्चतुर्विधदशाफलानि ताज्जिह्वारिषीमिनीं क्तानि क्रमेण लिख्यन्ते
गजाश्वलाभम्वलकान्तिवृद्धिकरोति भूपत्वमथो सखित्वम् सुवर्णरत्नाम्बरभूमिलाभं दिवापतिः पूर्णवस्त्रो नराणां १ मनोदयं ग्रा
मपरंपुदेशे वाणिज्यतो वा बहुलार्थलाभम् दत्ते हि दारासुतमित्रभूपैः प्रीतिं नृणाम् मध्यवलोदिने १ः २ स्वंधुमित्रस्वजनैर्विरोधं
भ्रमोदयं दीप्तिवलाथनाशम् करोति च नम्वदशाप्रवेशे तापार्तिकृन्न् एवलोदिने ३ शत्रोर्भयत्वात् नृपतेर्भयञ्च जनोपयातम्
ध्वं धनाद्यम् करोति रोगागमनञ्च शोकम्वलक्षयं दग्धवलोदिने ४ लग्नान्त्रिणाभारिभस्थिते कोनिद्योप्यसावर्धफलोदशायां

याति त्वसौ मध्यवल्शशुभत्वं सम्पूर्णवीर्यं ति शुभो निरुक्तः ५ वामनः नृपति त्वम्प्रधानत्वं ते जोहस्य स्ववाहनम् स्वदशायाम्पुत्रै
बदत्ते पूर्णं त्वनोरविः १ व्यापारन्तु परग्रामात् द्रव्यलाभं सुखानि च स्वदशायाम्फलञ्चैव दत्ते मध्यवलो रविः २ रोगं प्रातं भ
यंशोकं भृत्यबंधनविग्रहैः नानानर्थान्महाशोकन्दत्ते नष्टवलो रविः ३ तेजोभ्रंशान्प्रथाघातं नैस्वबंधुषु विग्रहं स्वदशायाम्फ
लञ्चैव दत्ते निचवलो रविः ४ इत्यर्कः नृपास्यदत्त्वं नृपतेर्द्विनाशिनो विनाशं सुखमद्भुतञ्चैव श्रीरं प्यशुक्रां वरमोक्ति काप्ति
करोति सम्पूर्णवलो मृगांकः १ वाणिज्यतो र्थागमनञ्च लोके नृपत्वमत्रां वरमित्रलाभं दत्ते र्गाहं दुलञ्च सौरव्यं धर्मो
दयं मध्यवलो मृगांकः वैरमृत्वमित्रैर्निजबंधुदरैस्सौरव्यार्थनाशं प्रकरोति शीघ्रं श्लेषादयम्नातकफोदयञ्च कांति क्षयञ्च
ष्टवलो मृगांकः ३ भिक्षात्तं क्लेशविवादवैरं धनप्रणाशं प्रकरोति पुत्रैः वैरं कफार्तिम्पनसिप्रमोहं रात्री श्वरोदग्धवलो नरा
णां ४ खगनात्रिविधायगतेपि चन्द्रे निन्दो हि दत्तेर्द्वफलं दशायाम् याति त्वसौ मध्यवल्शशुभत्वं सम्पूर्णवीर्यं ति शुभो निरुक्तः
५ वामनः पदप्राप्तिर्दृष्टाद्राज्यं स्त्रीलाभं सुखसंपदं स्थानप्राप्तिर्मनस्सौरव्यं दत्ते पूर्णवल्शशशी १ वाणिज्यं सफलं कुर्यात्त्व
गिहेपि महा सुखम् जातिप्राधान्यमैश्वर्यं दद्यान्मध्यवल्शशशी ५ देहे मां द्यं सुन्द्रेषं महान्निधनस्यस्य मित्रवैरम्पन
स्तापं दत्ते धमवल्शशशी ३ तेजोहातिं मद्राक्षैशं शीतञ्च रकरं परम् कुर्यान्नष्टवल्शश्वेद्रौ दौ स्थं पापसमाचरन् ४ इति चंद्रः ॥

हा.
र. ७०
४२

क्षितिस्तस्मिन्बलः पृथनाधिपंतनुभृतांप्रकरोतिरणेजयम् कनकताम्रधनानिददन्त्यसौविविधसौख्यपदन्तुपसंगमं ३
नृपजनैः कलहोवनिनंदनेभवतिमध्यबलेसबलक्षयः परिकरोतितनौरुधिरामयंरिपुभयंसतदारभयन्तुर्णो २ विवादं
खलेर्विग्रहंपुत्रदारैस्तथावैरितोभीतिमुग्रान्तराणां करोत्पवर्षोभे विनष्टोविनष्टंफलंकृत्तवंचान्यसौख्यन्नितांतं ३ वि
धातेर्थमाशंस्वभृत्यैर्विरोधमहासंगरे मृत्युकंस्वदेहे कुजेदध्वीर्यैस्ववीर्यस्वनाशोभयंशत्रुतौरक्तपीडानराणां ४ ल
गनात्रिषष्टायगतोमहीजोनिचोपिसोर्द्धः फलदोदशायाम् यातित्वसौमध्यबलः शुभत्वंसंपूर्णवीर्येतिशुभो निरुक्तः वामनः
कुजतूर्णवृद्धोदद्यात्संग्रामेविजयश्रियम् दण्डनाथपदप्राप्तिः सेनानायकएवच मध्यवीर्यकुजः कुर्यात्तेजस्वित्वंजयंरणेराज्ये
तत्रस्यपत्यंचराज्यंवालभ्यमेवच २ हीनवीर्यकुजः कुर्याद्भङ्गं क्लेशंमहागदम् देहघातंतुषैकल्पेनैव श्रावणंरवात्तथा ३ विवा
दांविग्रहंयुद्धंमर्कटंचमहाभयम् स्वदशायांफलंचवदत्तेनष्टबलः कुजः ४ इतिभौमः सद्बुद्धिर्नार्थगोचनेचर्गाज्यंसौख्यस्वह
स्तार्जितवित्तमुग्रम् सम्पूर्णवीर्यान्वितसोमसूनुर्दत्तेर्विलासंस्वजनैश्चभृत्यैः १ सद्बुद्धिर्दृष्टिंस्फुल्लवित्तलभंविद्याविलासंस्व
जनैश्चसौख्यम् सोमात्मजोमध्यबलोदशायान्दत्तेहिसौख्यंविविधैः प्रपंचैः २ कष्टादयंसौख्यंवलार्थनाशंकीर्तिक्षयंभीतिम
थार्थमुग्रम् प्राप्नोतिवैरंस्वजनैश्चभृत्यैर्नित्योविपाकेरवलुचंद्रगुणुः ३ स्वजातिवैरं बहुदुःखमुग्रंकुर्याच्चलोकैस्सह

चात्यसौख्यम्। विद्यार्थनाशंकुमतिं कृशत्वं दत्ते विशेषणवुधो हि दग्धः ४ त्यक्त्वारिं धान्त्यमतो न्यतो ज्ञे नित्योपिसोर्द्धम्फलदा।
दशायाम्। याति त्वसौमध्यबलशुभत्वं संपूर्णवीर्योतिशुभेतिरुक्तः ५ वामनः। सेवया कुरवसंपत्तिर्धनलाभो महाशिशः। स्वबु
ध्यां राजलाभञ्च कुर्यात्पूर्णबलो बुधः १ धर्मसिद्धिस्तु कर्माप्तिनतुला मुन्नतिन्तथा ॥ पठनाद्यैः खनाद्रव्यन्दद्यान्मध्यबलो बु
धः। २ देशदेशांतरप्राप्तिघातम्वधुकुलक्षयम् वंधनंबुद्धिदोषेण दद्यान्निष्ठबलो बुधः ३ धाननाशंपद्मावृष्टं धनहानि
महद्भयम् कलिर्गेहे तथा कीर्तिन्दद्याद्जीनबलो बुधः ४ इति बुधः। ऐश्वर्यलाभन्वपते श्रममात्रेण कुर्यात्तु म्पराज्यमस्य गमञ्च
दत्ते नरणोऽवलस्करे ज्योहे मन्वराद्यं विविधं विलासम् १ व्यापारतार्थागमनं गुरुत्वं भूपैस्सकृत्त्वं सतदारसौख्यम् प्रा
प्नोति मित्राम्बरधर्मलाभम्वाचस्पतिर्मध्यबलस्वपाके दारिद्र्यदुःखैः परिपीडिताङ्गं धर्मार्थनाशं पिपुजं भयञ्च स्त्रीपुत्रमि
त्रैः कलहं सरे ज्योने शोविनष्टप्रकरोति सर्वम् दुष्टाद्भयार्तिर्धनधर्मनाशं रिपोर्भयं वा नृपतेस्तथैव कुरवक्षयमिन्द्रकृतैर्वि
रोधं करोति दग्धस्सुरराज्यपूज्यः लग्नात्सडशं त्यमभिन्नसंस्थो द्विद्योगुरुश्चाद्धूलो दशायां याति त्वसौमध्यबलशुभत्वं स
पूर्णवीर्योतिशुभेतिरुक्तः वामनः मण्डलस्त्राभिंतांते ज्योने रं द्रत्वमथापि वा धनं मे श्वर्यमारोग्यं दद्याद्जीवो वलाधिकः ॥ ॥
विज्ञानशास्त्राधिगममाचार्यत्वन्वृपात्करत्वं सौख्यराज्याधिकारञ्च दद्यान्मध्यबलोगुरुः देहे रोगमनस्तापं दारिद्र्यन्धर्म

हा
१०५०
४३

नाशनम् पराभवं रिपो भीतिं दद्यान् नवलोकगुरुः धननाशं स्थाननाशमाधिव्याधिसमुद्भवम् दंतपीडां करोत्येव वर्षे नष्ट
वस्तो गुरुः इति गुरुः राज्यं कलत्रं चक्रं च विलासं दत्ते धनं कांचन भूपमानम् शुक्रस्य संपूर्णवलस्य पाके पूर्वा द्युयमित्रस
नागमञ्च स्त्रीपक्षतो र्थागमनं स्वसौख्यमिष्टान्नपानां वरसुंदरीं च देत्याधिपो मध्यवलो हि दत्ते गोवाजिचिभ्राम्बरवित्तल
ब्धि इतस्ततस्स भ्रमणं च पुंसां करोति विज्ञानयशो र्थनाशम् सहोत्पमित्रात्मजकामिनीभिः क्लेशं सितौ नष्टवलोति कष्टम् पु
त्रक्षतिरोगभयं च कष्टं सुखार्थं नाशं स्वजनैर्विरोधं प्राप्नोति दग्धे भृगुजे नितान्तं स्वमित्रदारादिभयं च पुंसां लग्नाद्ययाष्टादिमू
हं विहाय देत्याधिपशेषगृहे ईदः स्यात् तिष्ठोपि मध्यशुभकृत्स्निरुक्तस्स पूर्णवीर्योति शुभप्रदस्स्यात् वामनः राजुलक्ष्मीक
लत्रञ्च पुत्रमित्रस्वभोग्यताम् तदशयाम्फलञ्चैव दत्ते पूर्णवलो भृगुः १ दण्डेशस्सर्वशास्त्रज्ञस्स वैश्वदेवस्यैव नमः स्वदशायं
फलञ्चैव दद्यान् मध्यवलस्मितः २ भ्रमणान्निष्फला सेवा स्त्रीपक्षादसुखं भवेत् स्वदशायाम्फलञ्चैव दद्यात् वैवस्वतः
३ पुत्रशां कं गृहभ्रंशां पथिमृत्युन्धनक्षयम् स्वदशायाम्फलञ्चैव दत्ते नष्टवलो भृगुः ४ इति शुक्रः ददाति संपूर्णवलोर्के पु
त्रोती चधिपत्यङ्गजवेशमलब्धिम् दुर्गादिमस्थानमथो सुखास्त्रिभ्रामां सितव्यानि प राङ्गनास्त्रिम् १ रवरोष्टशोक्तुदिक दुर्ग
रूक्षाशनैश्चरामध्यवलो नितान्तम् करोत्यनर्थागमनं खलत्वं सुखार्थं नाशं स्वजनैर्विरोधम् २ धनक्षयञ्चैव भयारिभीक्ष्णिक

श्रुतिवैरं च जनैश्च मित्रैः पतङ्गजानपृवलो न राणां मुखन्किञ्चित्स्वदशाप्रवेशे ३ वियोगदुःखैः परितप्तदेहेभिर्वाथनां
मरणं प्रकुर्यात् स्वरांशुजोदग्धवलानितान्तदुःखस्वदारेस्वसुतेर्नितान्तम् ४ लग्नात्रिषष्ट्यगतोर्कपुत्रे लिङ्गेषु साय
र्धफलोदशायाम् यातित्वसोमध्यवलशशुभत्वसम्पूर्णवीर्योतिशुभो निरुक्तः १ वामनः अट्टादेशभूपत्वभिन्नदेशाधि
नाथता स्वदशायाम्फलञ्चैवदत्ते पूर्णवलशशनिः १ कोशागुप्तिः स्वरोष्णाणां दुर्गमार्गादिरक्षणां स्वदशायाम्फलञ्चैवद
त्ते मध्यवलशशनिः २ वियोगविग्रहं व्याधिम्विकारान्मरुतामृतिं स्वदशायाम्फलञ्चैवदत्ते धर्मशनिः ३ नीचसेवाग
होदेगस्तथात्थौगद्वनक्षयः स्वदशायाम्फलञ्चैवदत्ते नष्टवलशशनिः ४ इति शनिः अथ लग्नदेशाफलभुक्तिभू विषतंत्रे
दशाननोस्त्वामिफलेन तुल्यं फलं ददातीत्यपरो विशेषः चरेफला मध्यशुभाधमाचद्विमृतिभेस्याद्विपरीतमृत्तम अग्नि
ष्टमिष्टञ्चसमं स्थिरर्क्षक्रमादृकाणोऽफलमुक्तमाद्यैः सत्त्वामियोगक्षणतः शुभं स्यात्पापक्षणत्वेष्टफलं च वाच्यम् हा
यनो जयेयि पूर्वत्रिभागे चरमेषु भास्यान्मध्याद्वितीये त्वधमात्तृतीये स्थिरत्वनिष्ठाप्रथमे त्रिभागेषु भाद्वितीये च समात्
तीये पूर्वत्रिभागे द्वितना वनिष्ठा मध्याद्वितीये शुभरात्तृतीये दशावलग्नस्य बुधैर्निरुक्ता ज्ञेयं फलं स्वेशभवे त्रिभेदैरिति
लग्नदशाविशेषफलं हिल्लाजे हैममुक्ताफलद्रव्यलाभमांगगुणमुत्तमम् कुरुते स्वाभिसन्मानं दशालग्नस्य चोत्तमा लाभं क

हा १०३५ निच्व कुरुते नष्टालग्नदशाफलम् क्रूरलग्नदशामध्ये सौख्यं स्वल्पं धनव्ययम् देहे दुःखं तथा कष्टमातुलस्य चिज्ञायते। स्वामि
 ४४ मित्रशुभेर्दशे लग्ने मध्यफलं भवेत् इति लग्नदशाफलम् अथ ग्रहाणां वर्षशफलवदशाफलमित्युक्तं तेजस्सिंहेन वर्षेश्वरत्वविष
 येद्युमदां यदुक्तं पूर्वफलनिजदशासक्तं देववित्त्वम् श्रेष्ठञ्च मध्यमधमं च वलातुसारात्सम्यक्ततो ग्रहं बलं प्रथमं विचिन्त्यम्
 इति ग्रहाणां दशाफलानि। अथान्तर्दशानयनं वर्षतन्त्रे। दशामानं समा मानं प्रकल्योक्ते नवर्त्तनाः। अंतर्दशा साधनीया प्राक्यात्यांशवशे
 नतु आदां चंतर्दशापाकयतेस्तक्रमतो खिलाः। अयमर्थः। पूर्वहीनांशवशेन पात्यांशाश्च। निष्पादितास्तत्र पात्यांशयोगेन वर्षस्था
 नाभिषिक्तं दशामानं भजे लुब्धमन्तर्दशानयने ध्रुवकोदिनादिकस्तिनग्रहपात्यांशाः पूर्ववद्गोमूत्रिकाकर्मणिताषष्ठ्योपर्युपरियुता।
 ग्रहस्यान्तर्दशामानं दिनादिकं भवेत्। तत्र प्रथमतो महादशास्वामिन एवांतर्दशा। ततो लिखितक्रमेण तर्दशानयने। ततस्तर्दशा
 कांशग्रहानंतरं पुनरपि हीनांशक्रमेण महादशास्वामिषष्ठपर्यन्तमन्तर्दशाज्ञेया अत्रोदाहरणम्। तत्र शुक्रमहादशादिवाच्यार्थः।
 ४२। १७ इदमेव दशामानं वर्षस्थानाभिषिक्तं कल्पितं। तत्सर्वपात्यांशयोगेन अनेन २०। १६। ३१ प्राग्वत् कालव्योदिनादिस्तर्दशा
 णामंतर्दशाध्रुवकः ३। १२। २०। ३० अनेन शुक्रस्य पात्यांशाः २। ७। १७ गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरियुताः। जाताः। नाद्याशुक्रदशायांशुकांतर्दशा

२०५१३३२६

एवं सर्वेषामप्यन्तर्दशास्माधर्तव्याः एवमन्तर्दशाप्यपि विदशास्माध्यारित्युक्तं वामनेन अन्तर्दशादिनास्युक्तेभ्यः प्रोक्तेन न तर्जना
साध्यानि विदशायाश्च दिनातिफलसिद्धये शुभयोगेक्षणान्मेव्यातफलपरिचितयेत् अथग्रहाणामन्तर्दशाफलमित्यजिक
सारे नृपप्रसादन्यनधान्यलाभं सुखागमस्मिन्नसुतोदयञ्च दत्तेदिहानाथदशाविपाके विधोर्दशास्त्रीस्वजनात्प्रमोदम् १ सनापते
र्वान्पतेर्धनापिभिनार्थनाभं बहुलं सुखञ्च भानोर्दशायायदिभूमिसूनुः करोति रिक्ताम्बरधान्यलाभम् २ सुखार्थनाशोरिपुरो ग
भीतिनिरुद्यमत्वम्यसनागमश्च कुर्यात्तदानीं सकलार्थनाशोवृधस्यति गमांशुदशाविपाके ३ हेमशक्तिमस्वजनात्सुखं स्त्रीपुत्र
तोवाविधिञ्चसौरव्यम् दिवाधिनाथस्य दशाप्रवेशं जीवस्य दत्ते सुनृपे णमङ्गम् वैरोदयसत्युरुषान्नितांत धर्मार्थनीशं वैविधञ्चक
ष्टम् शुक्रस्य चेहस्रपते र्दशायां दशाप्रकृत्यु मतिदाशत्वं सुखस्त्रभूपाल भयन्निवादं देहे कृशत्वं स्वजनेषु वैरम् सौरी दशाती
ब्रकरस्य पाके नृणां म्रयास्य शिरुजं दि धत्ते अन्तर्दशायां स्वांतर्दशाफलपूर्वोक्तं ग्रहाणां दशाफलं भवज्ञेयम् इत्यर्कदशायापन्तर्दशा
फलं पिक्तासुरो गं स्वजने कृशत्वं भूषादं सुखार्थं भयन्निरोधम् कूर्च्छिशं कस्य दशाविपाके भानोः पविष्ठात्वरयार्थनाशं सुखार्थना
शन्पतेर्विरोधं कुस्त्रीप्रसंगं कुजनैर्विवादम् भौमस्य ताराधिपते र्दशायां दशानृणां देहभयं कृशत्वम् यानाश्वरत्वा र्थं सुवर्णलाभं नि
जेष्टवृद्धिं प्रियतां च लोके वीधीशं कस्य दशाप्रवेशे दशाप्रविष्ठाप्रकरोति सौरव्यम् पुण्योदयम् ह्यणदेवभक्तिं नृपाद्वनापिसुता

मित्रसौख्यं दत्तेशशांकस्य दशाप्रवेशे प्राप्ता दशा देवपुरोहितस्य लाभन्त्वा द्राजजनात्सु त्वत्वंसस्युत्रयित्राद्दुहलार्थं लाभम् शौ
 २०३ श्रीदशाचंद्रदशाप्रवेशे कुर्याच्छरीरे परमां च पुष्टिं स्ववाधवैर्मित्रसुतैश्च वैरं शत्रूदयं कांतिवला र्थनाशं करोति चंद्रस्य दशाविपाके
 ४५ प्राकोहिमं दस्य कलत्रकष्टं इति चंद्रदशां यामन्तर्दशाफलं धनार्थं मंकांचनभूमिलाभं प्रपोषणमित्रसुतादि फानां दशाखरांशो
 धरणीसुतस्य दशाविपाके प्रकरोति सौख्यम् हिरण्यनारीरजतार्थलाभं करोति सौख्यं विजयं रिपूणाम् ताराधिनाथस्य दशाध्रयात्
 भौमस्य पाके तु शुभानुरागं अमह्ययमित्रसुतैर्विरोधं भयं रिपूणाम् सुखन्नराणां करोति भौमस्य दशाविपाके शशांकसूनेर्विचिधं
 चकष्टं सुखार्थनाशं निजमित्रकष्टं करोति नूनम्वजनेर्विरोधम् कुभोजनं भूमिसुतस्य पाके दशाप्रपन्नासुर्पूजितस्य ४ स्व
 लैर्विवादं स्वजनैर्विरोधं रोगोदयं राजभयं रिपूणाम् करोति शुक्रस्य दशाप्रवेशे बुजस्य कष्टं बहुशुभं राणां ५ चक्षुर्प्रपीडाम्
 करोति पंसापापासूरुक् शत्रुभयं क्षितीशात् शौरीदशाभूमिसुतस्य पाके यदि प्रयाता स्वजनैर्विरोधं ईदंते भौमः मानार्थ
 लाभं प्रकरोति पंसां लाभं क्षितीशात् स्वजनाच्च सौख्यम् प्राप्ता हि सूर्यस्य दशादशायां सौम्यस्य नित्यं विविधं विलासम् १ कष्टं श
 रीरे निजबंधुवैरं सौख्यार्थनाशं च भयं क्षितीशात् वातव्यथाचंद्रदशाप्रपन्नाचान्देर्दशायां करोति नित्यम् २ व्रणोदयन्दु
 विचर्चिकातिं सुखार्थनाशं बहुलं चकष्टं करोति सौम्यस्य दशाविपाके दशां हि भौमस्य परैर्विरोधम् ३ आरोग्यतासाधुजने

सुसौख्यभोगान्विचित्रान्दिजदेवसेवाम् दगायदादेवगुरोः प्रयाताचन्द्रेर्दशायाम्प्रकरोतिमानसम् ४ रौप्याम्बरस्थानचतु
 ष्यदानांलाभञ्चसौख्यम्विविधं विलासम् शोकीदशसौम्यदशाविपाके प्राप्ताप्रतिष्ठाम्प्रकरोतिपुंसाम् ५ वातार्तिकृत्कृ
 मनस्यरोगंकांतेर्विनाशानृपतेर्भयञ्च सोम्यस्यपाकेयदिसृर्यसृनोर्दशाप्रयातावहुवित्तनाशम् ६ इतिबुधः स्त्रीपुत्रमित्रै
 र्विविधाम्बिलासंप्रपूजनन्देवगुरुद्विजान्मम् शत्रोर्विनाशंप्रकरोतिभानोर्दशाप्रयाताचगुरोर्दशायाम् ७ ऋणिवयमुक्ताफलहेम
 लाभंसौख्यानिधत्तेविविधानिपुंसां चांद्रीदशाजीवदशाविपाकेसर्वार्थलाभम्विपुलन्नितान्तम् ८ मन्त्रपादोज्जनात्सुहृत्वं
 रिपोर्विनाशंप्रकरोतिलाभम् वित्तस्यभौमस्यदशादशायांगुरोर्नराणां बहुलं सुखञ्च यशःप्रणाशंस्वजनैर्विरोधंकरोतिमिथ्या
 कलहंस्वरारैःशशङ्कपुत्रस्यदशाप्रयातागुरोर्दशायामसुखञ्चकष्टम् वातोदयंवातकफोदयञ्चधर्मार्थनाशंरिपुंरोगभीतिं
 भृगोर्दशाजीवदशाविपाके नृणाम्बिधत्तेनृपतेर्भयञ्च परैर्विरोधं बहुलञ्चकष्टं कफोदयन्धर्मधनक्षयञ्च सौरीदशाजीवदशावि
 पाके नृणाम्बिधत्तेनृपतेर्भयञ्च इतिगुन्दशायामनर्दशाफलं दुर्गाद्वयंभूमिपतेर्भयंचपित्तोदयं देहवत्सार्थनाशं भानोर्दशा
 दैत्यगुरोर्दशायांनृणांविधत्तेपरमञ्चकष्टं स्वल्पार्थलाभंकफशीतपीडांस्त्रिमित्रदारैस्त्वजनैश्चपुत्रैः क्लेशंचदन्त्रिभृगुजस्यपाके
 दशाचताराधिपतेः प्रमोहम् वेश्यानुरागंचविपक्षभीतिंवातास्त्ररुग्धर्मधनक्षयञ्च दशाचभौमस्यभृगोर्दशायां प्राञ्चपुंसान्सु

हं कदाचित् सहु द्विव द्विज देव भक्ति विद्या विनोदं प्रभुतां च कीर्तिम् लाभन् च शुक्रस्य दशा प्रवत्सवो धी दशा त्रीज नितं च
 १०३ सौख्यम् हिरण्यवस्त्रा म्बर भोजनानां लाभन् पात्रात्मसु रुषे स्सुहृत्वम् पाके भूगोर्दे वपुरो हितस्य दशा प्रपन्ना पृकीरोति पुंसाम्
 ५६ प्रमाद निद्रा कलहं दशायां शुक्रस्य मां दी महदी प्राताञ्च इति शुक्र शिष्या मंतर्दशा फलम् क्लेशं प्रवासं भयमिष्टहानिकरोति वै
 रं सुत मित्रदारैः शनेर्दशायाञ्च रवेर्दशायां लकरोति पीडां परमां शरीरे कश्चेन लाभन्त्वसुखञ्च मां च तद्द्रो ग दुःखं विविधं करो
 ति आलस्य निद्रा भयमुग्रै रचां द्री दशा भास्वर पुत्र पाके क्लेशा गमं सौख्य धनार्थनाशं कु धर्म सिद्धिं पशु पुत्र हानिं कौजी दशा
 सूर्य सुतं स्तं पाके करोति वैरं निज वन्धु मित्रैः सुखार्थं लाभन्निजा पुत्र मित्रैः प्रीतिं विधत्ते विविधं विलासम् मन्दस्य पाके शशितं
 दनस्य दशानराणां नृपसङ्ग मञ्च ४ धर्मानुरागं विजयन् नराणां तप प्रसादं बहलञ्च लाभं शौरेर्दश्यां धिषणस्य जाता दशा सु
 खार्थं गमनं करोति ५ सूर्यार्चनं ब्राह्मण देव भक्तिं सुखार्थं लाभन् पते स्सुहृत्वम् शौकी दशा सूर्य सुतस्यैयं के करोति पुंसां विवि
 धांश्च भोगान् ६ इति शाना वन्तर्दशा फलम् अथ लग्ने शस्यान्तर्दशा फलमेव लग्न दशांतर्दशा फलं ज्ञेयमिति अथ शुभाशुभसू
 चकांतर्दशा वामने नोक्ताः चंद्रार जीवा १ बुध जीव शुक्रा र दिवा करेन्दू ३ रविजज्ञशुक्राः ४ रवीन्दुशुक्रा पूर्व बुध जीव मन्दा ६ जीवज्ञ
 शुक्रा ७ रवितः क्रमात्सुः १ एवमंतर्दशायां चकाशुभदा ग्रहा अन्ये त्वशुभदा ज्ञेया एव ज्व विदशा फलमिति २ अथ गौरी मत

दशानयनं महादेवमतेन च गौरीमता दशाजन्मर्क्षमासदिनानि दिनेषु षडंशा दशाज्ञेया वर्षे द्वादशांशो मासः महादेवमते
 आर्द्रतः ३ वर्षे दशादिनानि शौराणि दिनप्रवेशे दशाघटीरूपा ते च दशानयनमुक्तं मुक्तां वत्याम् जन्मनक्षत्रतः प्रोक्ता दशांशो
 गौरीमता क्वया सूर्येन्दुकजरादी ज्यशानि जशशिषिभार्गवाः १ दशेशावन्दिभात्त्रेया क्रमात्रिः परिवर्तनात् स्युर्दशादिवशास्तेषां
 ति १० म्ब्रिम्ब्रति ३० मूर्च्छना २१ २ वेदेषु वै ५४ नागकृता ४० मुन्यक्षा ५७ क्षितिशायकाः ५१ मूर्च्छना २१ षष्टि ६० रतेभ्यो द्वादशांशेन मा
 सजाः ३ षडंशानुल्यास्त्वेनासानडिकाया फलदशाः अथ वारुद्रं नक्षत्रात्रिभिर्भेदशेश्वराः ४ एते एव भवन्तीति महादेवेन
 भाषितम् अथ गौरीमतोक्तस्य दशाक्रमस्य दशादिमाया भवसादुपेता साभुक्तभोग्यर्क्षघटी विनिघ्नः सर्वर्क्षनाडी वितृतादिनाद्यं
 दिधायदाप्लं विहभोग्यमुक्तं तस्य ग्रहस्यैव लिखेदधस्तात् दशाप्रमाणं परतो ग्रहाणं यथा स्थमग्रे विलिखेदधोऽधः प्रांते पुनर्भु
 क्तघटी समुत्थं दिनाद्यमाद्यस्य लिखेत्तद्वगस्येति उदाहरणम् कस्यापि रोहिणी जन्मनक्षत्रं सारोहिणी च द्वांधः स्यात् अतः प्रथमव
 र्चंद्रस्य दशाद्वितीयवर्षे भौमस्य तृतीयवर्षे राहोर्दशा एवमग्रपि ज्ञेयम् अथास्य जन्मनि रोहिणी नक्षत्रस्य मुक्तघटिकाः ४० भो
 ग्यघटिका २० तत्राष्टमवर्षप्रवेशे शुक्रदशा जाता तस्यादिनानि ६० भोग्य २० घटीगुणानि १२०० सर्वर्क्षघटी ६० भक्तानि जातानि शुक्र
 दशादिनानि तत्राष्टमवर्षे आदौ शुक्रदशा भोग्यदिनमिता २० ततो रवेः १० ततश्चंद्रस्य ३० भौमस्य २१ राहोः ५५ गुरोः ४० गनेः ५७ ज

३ दारिद्र्यपापव्यसनं गत्यापि परिच्यतिः विलासस्त्रिविधं धर्मक्रियात्परमानसम् ४ पितृज्वरज्वरोगादीन्देहत्यागं च
 भार्गवः मातृपितृभयज्जैवविज्ञानाख्ययणवच ५ गतिर्नृणां द्वयन्दे न्यवैरिदृष्टिं धनुक्षयम् अर्थनाशान्यदेशेषु गमने गौ।
 रवात्यता ६ शत्रुगजकुल्वाङ्गातिरुर्णो बहुधा भवेत् कृतिरविमुदफलम् चाङ्गास्त्रीसुतभूलाभोवस्त्राभरणसंयुतं स्वपंक्षवैर
 कन्यायाजन्मनिद्रारतिस्तथा ७ इदं देहं शय्यास्मान्तेण्डुविजयागेयसंपदः भौमे चौराकोशनाशेरकपित्तादिकान् गदान् २ च
 इजे विन्नतुरगलाभो विन्नसुरवानिच यतात्वे कारहस्ताश्च सकस्मात्सुरपूजिते भ्रासुरवज्जमुसङ्गज्जुक्ते लोकारलभ्ययः रो
 गव्यसनशोकाश्च वधुतो भिभवशानो वन्दिशोकभयघोरं वधुदेगंधनद्वयम् स्त्रियोलाभं स्त्रियोहातिकेतावन्तर्गते विधोः इ
 तिनंदमुदं भौमशत्रुदिग्दंश्च वित्रहोकाध्वेः सह रकपित्तकृतादीनां परस्त्रीभिस्समागमः भानौ भौमदशान्तस्थे प्रचण्डस्साह
 सीजथी चन्द्रे सुरवमुदहृदि मणिमोक्तिकसंघयः बुधेपित्रोद्गवापीडाताशं वीरभयमहत्तु गुरोभूपतिमित्रत्वं सुदृत्वासक्तचित्तता
 शुकेरणाद्रयस्याधिजमननिघ्नमद्वयः शनौदिनेदिनेदुस्वं सत्यव्यभंतांगसम् कर्मथं नाशमुद्देगं वधुवैरादिकभयम् स्वनाशो
 देहपीडा च केतावन्तर्गते कुजे इतिकुजमुदम् वैध्यावं धुसमायोगो मित्रधर्मसमागमः प्रीतिर्जनस्य विपुला देहपीडा त्रिदोषजा
 चांद्रे र्दगायामुष्णासौ र्दन्तिस्वर्णान्वराप्रय वन्दे विचदिकाकुष्टराजरोगादिकभयम् भौमे क्लेशशिरोरोगो वधुवैरम् महद्वयम्

हा०
१०५०
४८

गुरोरोगादिभिर्युक्तो भर्गो राज्यसुगन्धिमान् शनौ पापमुखासक्तः प्रचण्डो मदनोद्धतः वंधुनाशो मनस्तापो देहस्य गिधनक्षयः
सुहृद्वंधुसुते हन्ते केतौ मित्रकलिर्भवेत् इति बुधमुद्गम् जैष्णानधनप्राप्तिर्देववाह्यपूजनम् कर्णरोगस्तथा वैरं स्वजनै
श्च कलिर्भवेत् सुखी गुरुक्षेमवांश्च सूर्ये जीवदशाङ्गते चन्द्रे बहुविधालब्धिनिर्जिता रिर्मही सुते शूरोपि सेवी चण्डश्च परितापी सु
खी कुजे पित्रोर्भक्तिस्सुहृद्युक्तो तीरुक्सुखयुतो बुधे शुके चिन्तात्तिशत्रुवाह्यणाश्रयजीवनम् पराङ्गनादिसंसक्तशनौ मुख
धनेर्हतः ४ वंधुद्वेषो मृषावादस्त्वामिभिस्तु निराश्रयः इति गुरुमुद्गम् शौक्यास्त्रीसङ्गमोलाभो वस्त्राभरणसंयुतः कौशल्यम्
हतीकीर्तिर्धनलाभश्च जायते १ रवौ सितदशान्तस्थे वन्धनञ्चौदरामयः कामलमौलिदशननखरोगकलानिश्चौ २ भौमे तुषुप
द्रवो भूमिनाशपित्तरुजोस्त्ररुक् बुधे धनर्द्धिभूलाभसुखवित्तैष्टन्नाभकः ३ जीवे धनसुखदेशसंपत्तिः शीलधर्मकौ वृद्धांगना
रतिः शौरेरिपुसौम्याधिकारिता ४ मृतिर्भयकृतं शोकदुःखप्राप्तिर्नसंशयः अग्निदाहोज्वरोघोरः कन्याजन्मस्त्रियोश्च्युतिः ५
इति शुक्रमुद्गम् शनैश्चर्यान्देहपीडापुत्रदारैश्च विग्रहः तन्दाश्च मोबुद्धिनाशो विदेशगमनं भवेत् १ पुत्रार्थमित्रस्त्रीनाशो दशा
याम्भास्कारे शनेः स्त्रीहतम्वन्धुविश्लेषः कलिर्मृत्युस्सुधाकरे २ भौमे दुःखरुजोदेशत्यागो बहुविधैर्यता बुधे सुखं सुभगता
सत्कारश्च जयो धनम् ३ जीवे समुचितमौग्गोपुरग्रामगणेशता अनेककामिनीमित्रदंशो वित्रानिभार्गवे ४ वन्धुद्वेषो मृषावादः

स्वमर्थनाशमहद्वयम् अग्निदाहोज्वरोघोरः कन्याजन्माङ्गनामुखं ५ इतिशनिमुद्गम् स्वर्नानौजायतेदुःखं वधूतामात्म
 नोरुजः देशांतरेषुगमने धननाशोरविग्रहः १ राहोर्देशायां भार्यायाविपत्तिर्बोधवक्ष्यः अर्थनाशोन्यदेशेषुगमनङ्गोरवात्य
 तां २ अशुभं वान्यजं दैन्यं व्याधिभीतिमुतक्षयं करोति सिंहिकासूनोर्भानुगन्तर्देशाङ्गतः ३ बन्धिशोकभयंघोरं वंधूढं गन्धनस
 यं करोति सिंहिकासूनोर्विधुरन्तर्देशांगताः ४ कामार्थनाशमुद्गेराम्बधुंचोरादिकं भयम् करोति सिंहिकासूनोर्भूमिजांतर्देशां
 गतः वंधुनाशं मनस्त्रापदेशत्यागं धनक्षयम् करोति बहुदुःखानिराहोरन्तर्देशाम्बधुः ६ वंधूढेषं मृषावादं सम्यग्बंधुनिर्गम
 यं करोति सिंहिकासूनोर्गुरुरन्तर्देशांगतः ७ वंधूढेषं महादुःखं अर्थनाशं महद्वयम् शरीरे क्लेशमाप्नोति राहोरन्तर्गते मिते
 ८ मृत्तिभयकृतिष्ठाकंदुःखप्राप्तिर्नसंगयः करोति सिंहिकासूनोश्शानिरन्तर्देशाङ्गतः ९ इतिराहुमुद्गम् केतोर्देशायां स्या
 हादोद्भव्यपुत्रक्षयोसुखं शत्रुराजकुल्लाडीतिरनर्थो बहुधा भवेत् १ अग्निदाहोज्वरोघोरः कन्याजन्मस्त्रियाश्च्युतिः केतोरन्त
 र्गते सूर्यराजासहकलिर्भवेत् २ अर्थनाशार्थलाभश्च सुखंदुःखञ्च जायते स्त्रीलाभश्च स्त्रियां हानिः केतोरन्तर्गते विधा ३
 प्रजयासहसंबादश्चौरवन्द्यरिजं भयम् स्वनाशो देहपीडा च केतोरन्तर्गते कुजे ४ चौरैर्विशत्रुभिर्युद्धं देहत्यागो भिजायते देह
 पीडा ज्वरस्त्रीव्रतः केतोरन्तर्गते बुधे ५ हिजेन्दैस्सहसंघातिर्नृपपूज्यैरमर्षिभिः कुलस्त्रीषु सुतोत्पत्तिः केतोरन्तर्गते गुरौ ६ केतोर

हा न्तर्गतेशुके विप्रैस्सह कलिर्भवेत् वातपित्तकृतापीडागोत्रजैस्सह विग्रहः ७ वि
 देशगमनन्दुःखकेतोरन्तर्गतेशनौ सुहृद्वन्धुसुतैर्दन्धोभूनिमित्तंकलिर्भवेत्
 इष्टैश्चरणसम्वाद्योगहोकेत्वन्नरङ्गने ॥ इतिकेतुमुहम् ॥ इतिमुहादशाविचा
 रे सर्वग्रहाणामुद्दान्तर्दशासमाप्तम् ॥ ॥ अत्रस्वदशाफलमेवस्वान्तर्दशा
 फलं ज्ञेयम् अथयत्रग्रहाणामनुक्तं तत्रार्द्धश्लोकेन पूर्वोक्तग्रहादग्निमग्रहफल
 ज्ञेयमिति विशेषः समाप्तोयंगौरीमन्तर्दशामुद्दाभिधामहादेवमन्तर्दशाफलमेतदेव
 ज्ञेयम् अथराममन्तर्दशाताजिकमुक्तावल्याम् वलराममताद्रीश्चतुस्त्रिभिदि
 हक्रमात् दशेशानख २० पञ्चाशत् ५० भांनि २७ श्लेषवः ५७ सुरा ३३ ॥१॥ च्यंगानि
 ६३ वाध्ययः ४० पूर्णशैला ७० स्तदिवसामताः वर्षप्रवेशानक्षत्रादशोयंरामसम्पता
 २ वलोदितोयस्यदशाग्रहस्ययाद्यादशास्याइवशादिनाद्या चतुस्त्रिनक्षत्रपतेर्भ
 जेतांस्वभ्रमिभ्येककमस्यभुक्तिः ३ यावर्तमानीस्यतुभुस्यभुक्तिः सातद्भक्तैष्यघ

अथगौरीमन्तर्दशसुग्रहाणामन्तर्दशाचक्रं मयोगः ॥ ७॥								
स १८	व १०	म २२	रा ५४	व ५८	श ५७	बु ५२	के २५	शु ३०
४	८	५	७	१०	६	१२	५	६३
स १९३	व ६१०	म १६५	रा ६१०	व ११०	श ५६३	बु १६६	के १६६	शु ६६६
य २१२४	म २१३०	रा २१२७	के ६१०	श ६१६	बु ६३३	के ६३५	शु २१६	म ६१०
म ११३०	रा ३१३०	व ३१३०	श ५१३५	बु ७१३३	के ६१३५	शु ५१३५	म ११३५	व ८१००
रा २१६	व ५१२०	श २१६	के ८१६	बु ५१००	श ५१६३	म २१३६	व २१६६	म ५१३०
व ३१००	श ३१००	बु ३१६	के ५१३	श ६१६	म ३१६	व ६१६	श ३१६	म ३१००
स ११६८	व ६१३०	के ११६५	शु ५१३६	म ३१३३	व ६१३६	श ६१३५	म ३१३०	व २१००
व ११६३	के २१३०	शु २१६	स ३१३३	व ६१३५	म ५१३५	श ५१३०	व २१३०	श ६१००
के ११३०	शु २१००	स ११२६	व ११२३	म ६१६६	श ५१३०	व २१३०	श २१३०	व ६१००
शु २१६५	स २१००	व २१०६	म ३१३०	श ६१३०	व २१३०	श २१३०	व ६१००	म ६१००

टीवि निष्ठा भाज्याथतद्रस्यगतैष्यनाडीयोगेनलब्धोगतगम्यकेते ४ युतेविधेयैगतगम्यभानांभुक्त्यादिनाद्यगतग
 म्यकेत्तः प्राक्याकनाथचुचरस्यतस्यगम्यप्रमाणादिदशादिनाद्या ५ पराःपरेषांसुसंहायथास्यात्त्रान्तेपुनर्जातमितादि
 मस्येति ६ उदाहरणम् वर्षप्रवेशेपुष्यनक्षत्रेनादौसूर्यदशाजातादिनाद्या २० अथेयं दशाचतुर्नक्षत्रेशाअतोदशादि
 नानिचतुर्भुक्तानिलब्धा ५ एकैकनक्षत्रस्यदिनाद्याभुक्तिः अथपुष्यनक्षत्रस्यभुक्तघटीभि १२ भस्यभुक्ति ५ गुणिता ६०
 सर्वर्षघटी ६० भक्तालब्धापुष्यस्यगताभुक्तिर्दिनात्मिका १२ यद्गतनक्षत्रयोगाद्गीपुनर्वस्त्वोभुक्त्या १० युता ११ जातारवेर्ग
 तदशा अथपुष्यघटीभि ५० भुक्ति ५ गुणिता २५० सर्वर्षघटी ६० भक्ता ५ लब्धा

सू.	वे.	मं.	बु.	श.	र.	शु.	योगः
आ	म	ह	अ	पू	प	उ	२०
४	३	४	२	४	२	४	२०
२०	५०	२०	५०	१३	६३	४०	३६०
०	०	०	४०	२०	२०	०	४
१	४	२	४	२	५	२	५
४०	१०	६३	४३	४०	६६	१०	५०
०	०	२०	२०	४०	४०	०	०

पुष्यस्यगम्याभुक्तिः इयंगम्यभस्याश्लेषाभिध
 स्यभुक्त्या ५ युता ११ जातारवेर्गस्यदशा तत्रादौर
 वेर्गस्यदशादिनात्मिका ११ ततश्चन्द्रस्य ५० भौम
 स्य २६ ५० बुधस्य ५६ ५ शनेः ३३ २० गुरोः ६३ २०
 राहोः ४० शुक्रस्य १० पुनः प्रांतेगतदिनमिता ११

सू.	वे.	मं.	बु.	श.	र.	शु.	योगः
३	८	४	१५	५	१०	६	१७
२०	२०	६	२६	३३	३३	४०	४०
०	०	०	०	२०	२०	०	०

हि
१०५
५०

रवंर्दशाज्ञेयेति अत्र प्रकारान्तरम्वर्षफलप्रदीपे वर्षप्रवेशेदिनमेतनाडी निघ्नादशाद्यस्यखषट् विभक्ता फलंदिनाद्यं
हिदशागतस्यतदूनिताद्यस्यदशातदेष्या वर्षप्रवेशेप्रथमं दशासाततः क्रमेणैवभिहेतरेषाम् वर्षस्यचांतेप्रथमस्ययाता
दशाभवेदब्दफलस्यसिद्धौ वर्षप्रवेशेदिनमंचयत्स्यात्तस्याधियस्याद्यदशाभवेत्सा ततस्तुतत्वेवदशाक्रमेणदशाभवेयुः
सदसत्फलार्थम् अथजन्मकालाभावेजन्मराशिवशाद्दशानयनमुक्तंतत्रैव जन्मकालाद्यभावश्चेत्केचिज्जन्मभतोवि
दुः तदेवप्रोच्यतेपुसांशुभंतद्वार्षिकम्फलम् १ जन्मन्यर्केदशाततोविधुदशायावद्वितीयोरविस्त्रिस्थेर्केदशवासराशशि
दशाभौमस्थपाकस्ततः बन्धुस्थेद्विदिनंततोबुधदशायावत्सुतस्थोरविः षष्ठेचाब्धिदिनन्ततश्शनिदशासप्तस्थितेसप्तच
२ ततो ज्यस्य ज्यस्यचयावदष्टनवस्थितेर्केदशवासरास्युः ततस्तुराहोर्दशमेचसूर्येविंशदिनस्यात्तुततस्मितस्येनि
३ अत्रान्तर्दशानयनम्फलसहितमुक्तंतत्रैव दशास्वपाकेर्निहितारवषट्कारामै ३६० तृतालब्धफलन्दिनाद्यम् अन्तर्द
शास्युस्त्वदशाक्रमेणफलानितासाम्प्रथयामिचात्र १ अथफलम् नृपतेर्भयमत्युग्रम्पीडास्याद्दक्षपित्तजा करोतिधन
नाशञ्चस्त्वदशान्तर्गतोरविः १ इदमेवदशाफलंज्ञेयम् अत्यावासेनलाभस्यात्सङ्गमादौजयस्तथा आरोग्यस्त्रीसुखं
चैवरवेरन्तर्गतेविधौ २ आरोग्यस्त्रीभवसौख्यञ्जयोरक्त्यम्बरागमः अनुद्देगेनलाभस्याद्भौमेसूर्यदशाङ्गते ३ धनहानि

विरोधंस्यात्पीडासापद्रवादिभिः धनव्ययं हि मृत्युं स्य दशान्तस्थि विवोधने ४ मातृपीडानृपाङ्गीति रुदगमयपीडनम्
 कृष्णवस्तु इवाहानि मृत्युं स्यान्तर्गतेशनो ५ सुखेन कार्यमिद्विन्स्याद्वनलाभो महाभवेत् अचिन्त्यागज्यसन्मानागुरो
 मृत्युदशान्तं ६ कलहो मित्रपुत्राद्यैः कार्यं हानिर्नृपाङ्गयम् सेवकभ्यामव्ययश्चैव गहो मृत्युदशाङ्गते ७ मोहननिर्वल
 त्वञ्च स्त्रीविरोधं धनव्ययं क्वचिन्सोभकं गत्यर्कदशायां भार्गवागतः ८ इत्यर्कदशायां मन्तं दशाफलम् लाभस्याच्छुभ
 वस्तूनां कनकायासलाभकः स्त्रीरतिः श्लेष्मकोपश्च स्वदशान्तर्गता विधुः रक्तपित्तप्रकोपश्च परैश्च कलहो भवेत् फलानां
 व्यवहारस्यादौ मे चंद्रदशाङ्गते चतुष्पदादिलाभस्यादत्यद्रव्यस्य लाभकः कलहस्त्रीमुताद्यैश्च चंद्रान्तर्गतवोधने श्ले
 ष्मपीडावीर्यहानिश्शलर्पाडाभयन्तथा पितृमातृविरोधः स्याच्छनौ चन्द्रदशाङ्गते वस्त्राभरणलाभस्याह्लाभः सौरभ्यव
 स्तुन् मान्यतास्वजनेभ्यश्च चंद्रस्यान्तर्गते गुरो निष्कारणन्तथा द्वे गोदे द्वे र्पाडा तथा व्ययः सेवकाश्रयसंयातो विधोरन्तर्गतं त
 मः स्त्रीसुखं श्वेतवस्तूनां लाभस्त्वे राजमानताम् शत्रोनीशकरोत्याशु चंद्रान्तस्थि हि भार्गवः शत्रुस्योत्पत्त्यां लाभो मानतासौ
 ख्यमुत्तमम् वस्त्रान्कारलाभस्यादकं चंद्रदशाङ्गते इति चंद्रः रक्तपित्तकृतापीडारिपुभ्योपि भयं भवेत् सन्निपातो इवा
 पीडास्वदशान्तर्गते कुजे १ पित्तधिक्यं विरोधस्यान्मित्रपुत्रादिभिस्तथा धनव्ययं क्वचिन्लाभो भौमस्यान्तर्गते बुधे २ विरोः

हा १०५ ५१
 धोवां धवैस्सार्धं धननाशोऽङ्गपीडनम् सन्निपातादिकापीडाशनौभौमदशाङ्गते ३ कार्योपक्रमलाभौ च संशामादौ जय
 म् तथा धनागमस्तुहत्यापिर्गुरौ भौमदशांगते ४ अग्निचौरादिजापीडामनश्चिन्ताव्यय स्तथा लाभहानिः क्वचिद्वैरभौ
 मस्यांतर्गतं तमः ५ चौराग्निभयमत्युग्रं व्ययाधिक्यमनुद्यमम् मनश्चिन्ताकरोत्येव भौमस्यांतर्गतो भृगुः ६ सहायात्कार्य
 सिद्धिस्स्यात्लाभो राजो महान् भवेत् स्त्रीसुखञ्च सुहृत्प्राप्तिः सूर्ये भौमदशांगते ७ जनेन कार्यसिद्धिस्स्यात्सुखपुत्रादिभिस्त
 था वैरिनाशो धनप्राप्तिश्चन्द्रे भौमदशाङ्गते ८ इति भौमः स्त्रीसुखं राजसन्मानः कार्यसिद्धिस्तथा भवेत् बुद्धिः अपञ्चताला
 भस्त्वदशांतर्गते बुधे १ कलहो वायुपीडास्याद्भूत्यैस्सह धनक्षयः अपवादो मनस्तापोशनौ बुधदशांगते २ सुवर्णवटुकूला
 दिलाभः कर्पूरसम्भवः सुहृत्समागमश्चैव बुधस्यान्तर्गते गुरौ ३ बुद्धिनाशो मनस्तापस्त्वल्पलाभो धनव्ययः सुहृद्भूतिश्चै
 रञ्चराहो बुधदशांगते ४ स्त्रीपक्षात्त्वल्पलाभस्याद्राजोलाभो महान् भवेत् श्वे ५ शंतरप्राप्तिर्विबुधस्यांतर्गते भृगौ ५ सौख्यं
 स्वजनबंधूनां मित्रपुत्रादिसंगमः वैरिनाशो जयः प्राप्तिः सूर्ये सौम्यदशांगते ६ रक्तादिपीडास्यान्नेर्वल्पस्वशरीरके स्त्री
 योगे कलहश्चैव चन्द्रे सौम्यदशांगते ७ शिरोव्यथाथशूलं स्यात्पीडास्यानु धनक्षयः विग्रहस्वसुताद्यैश्च भौमे बुधदशांगते
 ८ इति बुधः कुटुम्बे कलहो मित्रैर्विरोधो धनसंहतिः नृपचौरभयं चैव स्वदशांतर्गते शनौ ९ आरोग्यता महालाभो महद्भिः

विपश्चि

सहस्रगमः द्विजदेवगुरोभक्तिः शनैरन्तर्गतेगुरौ २ नौरवैरिच्छाद्विधनस्योदरपीडनम् ३ इरंक्करोतिमांश्चञ्चलानैरन्तर्गते
म्लमः ३ वैरिभ्योविजयश्चैव भृत्येभ्योपिधनागमः स्त्रीसौख्यमित्रसाफल्यंशुकेशनिदशांगते ४ कुटुम्बकलहश्चैवधनधा
न्यस्यचव्ययः ईषन्मनसिचिन्तास्यात्कर्येशनिदशांगते ५ चतुष्पदादिनाभः स्यादरिनाशो नृपाद्वयम् स्त्रीसुखदुःखनाशञ्च
चंद्रेशनिदशांगते ६ रक्तपित्तप्रकोपस्यात्कलहोबाधवैम्लह धनधान्यव्ययश्चैवशनैरन्तर्गतेकुजे ७ कलहोमित्रपुत्राद्यै
र्विरोधश्चैवसर्वदा शत्रुभ्योभयमत्युग्रं बुधे मंददशांगते इतिशनिः कार्यसिद्धिर्नृपान्मान धनधान्यादिसंपदः प्रमेहभवपीडा
स्यात्त्वदर्शांतर्गतेगुरौ १ दद्रुकंदुप्रकोपश्चरक्तकोपः प्रमेहतः वलहानिस्त्वर्थनाशोराहोवीज्यदर्शांगते २ शुकेश्यापिफलं
हुफलवद्गुरुवद्रवेः स्त्रीसुखंसंततेसौख्यं गुरोरन्तर्गतेविधौ ३ चिन्तितस्यचकार्यस्यसिद्धिः स्यात्तुधनागमः शरीरारोग्यक
ञ्चैवभौमेजीवदर्शांगते ४ बुधस्यापिफलंभौमफलवच्चाथवापुनीः बुधनाशोव्ययश्चैवशनौजीवदर्शांगते ५ इतिगुरुः परदे
शोगमश्चैवचैरेभ्योपिमहद्वयम् मानहानिःशस्त्रपीडा राहौ निजदर्शांगते १ अर्थलाभः कार्यसिद्धिःशुकेश्याद्वशाङ्गते ज्व
रातिसाररोगश्चराहोरन्तर्गतेरवौ चंद्रस्यराहवच्चाईरविवडौ मज्जफलम् बुधस्यशुकवच्चाईराहवच्चशनेः स्मृतम् ३ सगौ
लाभव्ययौचैवमित्रशत्रुसमागमः मिश्रचैवफलवाच्यं गुरौराहदर्शांगते ४ इतिराहुः स्त्रीसौख्यन्पमानस्यादौणाश्यादिस

क्रि
२०३
५२

मागमः श्वेतवस्त्रास्तथा रोग्य मन्व दशान्तर्गते भृगो १ यत्नेन कार्यसिद्धिस्तथा राजसन्मानमेव च मङ्गती प्रीतिरारोग्यं
रवौ शुक्रदशांगते २ स्त्रीसुरेश्वेतवस्त्रनालाभं वै राजमानता करोति शत्रुनाशञ्च चंद्रेशुक्रदशांगते ३ क्वचिदुःखं च
चिन्मोग्यं क्वचिद्भ्रमः क्वचिद्यशः प्राप्नोति पुरुषो नित्यं चंद्रेशुक्रदशांगते इति वा पाठः संतापः कलहश्चैवापन्नकोपः स
मागमः शत्रूणां रक्तकोपश्च भौमेशुक्रदशांगते ५ कंडू रक्तदिपित्तञ्च दिहाराहे मसंभवः धनधान्यव्ययश्चैव शुक्रस्यां त
र्गते बुधे ६ अकस्माच्च धनप्राप्तिः परेभ्यो हीनवस्तुनः लाभस्याद्गार्गवस्यान्तदशा यदि शान्तदा राज्यप्राप्तिर्द्वेष्टा लाभः स्व
ल्यायानेककर्म च सफलञ्च भवेच्छुक्रदशामध्ये गुरोर्गदा ७ म्वजनैश्च विरोधस्याद्ययश्चोदरुसंभवः शूलरक्षणो व्ययश्चैव
राहेशुक्रदशांगते ८ इति शुक्रः इति राभमतदशायामन्तर्दशा समाप्ता अथोक्तानान्दशां दस्त्रानाम्बिषयविभक्तौ निरु
प्यते ग्रन्थान्तरे वलीयदा हीनवलो ग्रहस्या तदा तु हीनांशदशा विधेया सर्वग्रहा लोकनलव्यथीयेत नौतसी राख्यदशाप्रदि
ष्टा १ लग्नस्य सवलत्वे हि भावपूर्वा तु सामता कालहोरादशा कार्या सर्वीर्ये चेत्यतौ २ हृदाख्या वर्षलग्नस्य हृद्देशे वलसं
युते अद्य चंद्रवलोपेते कुर्यान्ने सर्गिकी दशा ३ सर्वीर्यजन्मराशी शो मुद्गो गौरी मतेन तु वलसाम्ये तु सर्वेषां तसी राख्या प्रकीर्ति
ना ४ सर्वीर्ये चंद्रराशी शवलराभाह्वयामता सर्वे न भोगाः प्रेक्षन्ते तनुभावदशा तदा ५ तत्र वर्षे सर्वापेक्षया हीनांशग्रहस्य सव

३१०
 २२५
 ५३
 त्रीपिकायां दशादशशस्त्रिंशशीश्वरश्चयदानषुवीर्योभवेद्विष्टमुक्तं विपक्षाष्टमस्थाथवाकूरहृष्टयुतस्पादरिष्टं तदापाक
 काले त्रिंशशीश्वरश्चंद्रपाकेश्वरोतुरिपुच्छिद्ररिःफेषुसंस्थावरिष्टं त्रिंशशीशपाकेश्वरीशीतरश्नेर्यदावातदादानीयन्त्वरिष्टं
 त्रिंशशिकेश्वरानुतोविधोर्वापाकेश्वराद्विद्वि २२मितेद्रकाणे जन्मलग्नादशावेशःषष्ठाष्टेद्देशेश्वरात् छिद्रांशस्थाथवारिष्टं
 कांशिरिपुराशिगः छिद्रांशशिपःशाध्यः सशनिर्मृत्युसद्रकं तत्कालेरीर्यसंयुक्तमरिष्टंजायतेध्रवंमू तत्कालेवीर्यहीनश्च
 विलग्नधिपतिर्यदा व्ययारिच्छिद्रगश्चेत्यात्तदारिष्टंप्रजायते दशाधिपोवीर्ययुतः प्रवेशेत्रेणशिक्षेशोपिगुणैः सुभैश्च वृष्टि
 श्चिकोणंपचयस्यितश्चेत्तदाशुरिष्टं विलयमप्रयाति ॥ इति श्रीवल्लभद्रकृतेहायनरत्नेदशानर्थनाधिकाराध्यायः ॥ अथ
 मासप्रवेशानयनम् तस्ययोजनमाह यादवः समाफलस्य्यासमासकाभ्यांसमीरितमसफलंविनातत् नाभिसमीथासक
 रंबुदंतस्सयुक्तिमासानयनम्फलञ्च १ ताजिकालंकारेपि शरदधियतिमुथहाधीशोभाशरदधिमासफलैर्विनानभाति शरद
 धिगमराजितालतायानचरुचिमेति फलैश्चपुष्पिताग्राः २ अथमासप्रवेशोपयुक्तमव्यसृर्याद्यानयनंलिख्यते तत्राब्दापा
 नयनम् स्वाभीष्टशाकानुसमीपशाकं विशोध्यशेषांकशाकांककोष्टयोः अधस्थवारादिकसंयुतिर्भवेदब्दाधिपोवारमुखःस
 मादो १ मेघसंक्रांतितिथ्यानयनंप्रथमाध्यायेप्राक्तमेव अथाहर्गणानयनम् मेघसंक्रमदिनाद्गतमासास्त्रिंशताचिनिहित

रा
२०३
५४

भुजांशमितकोष्ठस्य फलमंशादिकं रवेः कोष्ठान्तरहता च्छेपात् षष्ठिलब्धकलादियुक् स्यष्टमंदफलं केन्द्रे तुलाजाद्ये
 ऋणान्यतम् मध्यमार्के स्फुटार्कस्यात्कोष्ठस्य ज्वगतेः फलम् स्वर्णकर्कभूगेकेन्द्रे मध्यभुक्तौ स्फुटागतिः स्यादव्पाल
 कालीनः स्यष्टार्के गति संयुतः अथत्रैक्यानयनम् द्विघ्नसायनमध्यार्कदोर्ज्याषड्द्वै विभाजिता कालाद्यमन्त्रमृणसूख्ये
 समौजपदगे क्रियात् त्रिभि मे भौ प्रदं चो जसमं स्यादुदयान्तरे यद्वा अश्विनैवोदयान्तरानयनम् सायनार्कप्रदे गस्य ग
 ताल्यांशाविवर्जिताः द्विघ्नेन स्वशरंशेन विकलाश्चोदयान्तरे अर्कमंदफलं केन्द्रे १० गुणं स्यादिकं लात्मकम् भुजान्तरं रवे

३	२	१	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
५६	५८	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
८	०९	२४	३२	४०	४६	५०	५	१३	२१	२६	३०	३६	४१	४५	४९	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०

स्वर्णमध्यमे फलं बत्सुतं
 यदायनांशादियुक्तिर्भवे
 स्याद्दृष्टस्य मेषस्य चतत्रशं
 कोः सूर्याङ्गुलस्य द्युदले
 प्रमाक्ष प्रभास्थिता दिग्ग

॥ सावनदिने रवेर्मध्यमाशयाद्यागतिः ॥

ज० दिग्बि१० निघ्नी ॥ ॥ अंत्यास्त्रिन्दत्सुश्चरखण्डकानि क्रमेण सूर्यादयनांशयुक्तात् भुजार्कसंख्यामितयात् खण्डयुक्ति

रा
५
५५

सायनस्फुटसूर्यस्य भुक्तांशास्त्रोदयैर्हताः त्रिंशद्भक्तारवं भुक्तं सपात्पृष्टोदयेर्युतम् षष्टिभक्तन्नाडिकादि अथमध्यम
भास्करः सायनोस्यांशयद्गांगानाडिकादिफलम्भवेत् उभयोरन्तरत्रैक्यसंज्ञकस्यात्कलादिकम् मध्यमार्कघटीभ्यश्चेद्वं
भुक्तघटीगणः हीनस्त्रैक्यमृणं सूर्यविज्ञयं धनमन्यथा संस्कृतस्मैतमध्यार्कः स्याद्रविस्त्रैक्यसंस्कृतः अस्युधस्फुटता
त्राग्वत्सृष्टोर्कम्यात्परिस्फुटः उक्तरीत्यास्फुटः कार्योजन्मार्कः पूर्वएवहि १९ प्रतिवर्षमण्वार्कस्फुटसगद्विको भवेत्
कैकगशिसहितो वर्षाः कर्मासकालज्ञः स्फुटाकीः स्युर्द्वितीयादिमासेषुकीन्तुमासजाः एकैकं अंशसहितोऽस्युर्दिन
भास्कराः २३ अयस्वानी एमासस्य संगव्यारूपविवर्जिता तत्रत्यमासगतिजकोष्ठस्थफलसंयुतः २४ जन्मार्को मध्यमो नी
एमासपार्श्वे भवेद्रविः निरेकामाससंख्या च ग्वगम ३० गुणितायुता २५ स्वजन्माहर्गणे भीष्टार्कसंबंधी भवेद्गणः गतित्रैक्य
युताः कीस्यवाते व्यास्फुटतोऽक्रवत् २६ ततस्त्रिभार्ष्टसूर्यस्य मासार्केनांतरं चरेत् कलाद्यं स्पष्टंगत्या प्रस्यदिनादिफलं स्फु
टम् २७ स्वार्भार्ष्टसूर्यमासार्कदधिकेन दृणं मृतम् हीने च तं चाब्दस्य वा रादिस्तेन संस्कृतः २८ मासवेशे स्फुटानाड्यस्त
हागर्थसहर्गणः संस्कृताब्दपवाराद्यस्सप्तत्यार्कतस्मृतः २९ वर्तमानो वामरश्च सृष्टस्य न्मासवेशानम् श्रीमद्गुरुणा व
चनेः प्रकारान्तरमुच्यते ३० मासपंचशका-ला-कृत्युपिण्डे-स्थगवेः कलाः न्युनाधिकास्तृगत्या प्रागेषा ज्ञानास्तुनाडिकाः ३१ यं

ज्याःशोध्यावर्षपालनाडीपुत्रैक्यसंस्कृता मासवशे स्फुटानां शोदेशान्तरमुसंस्कृताः २२ त्रैक्यसदपनाडीषुसूर्याद्यस्तस्य
 कल्पयेत् देशान्तरस्य संस्कारं कुर्याद्यस्तस्यलेषु च २३ अथ त्रैक्यदेशान्तरादिसंस्काररहितेनाहर्गणोत्पत्त्यस्फुटरविणा अंतरं क
 र्तव्यत्रैक्यसंस्कारानाडिकासु कर्तव्या मासप्रवेशवागर्थं जन्माहर्गणान्यप्रतिमासं त्रिंशत् त्रिंशद्युतः कर्तव्यः एवमुभयप्रका
 रणोपि मासप्रवेशवागदिकं सममेव भवति अथ संख्यारूपविवर्जिता तत्रत्यं दिनं कोष्टस्थफलनसहितो रविः मासप्रवे
 शकालीनो दिनपार्श्वभवेद्रविः तस्मादुक्तप्रकारेण युवेशमाथयेद्दुधइति मुक्तावन्यात् एवमेव दिवसप्रवृत्तयश्चाति सुक्ष्म
 फलबोधहेतवे जन्माभास्करकालादिमास्यतः प्रस्फुटाः स्युः तिस्रसुगुरोर्मतम् २ खटभाः वसहमाद्यनुक्तवर्षितनीयमनुष्णसर
 कुर्धैः त्वाग्निकोडुवशातोत्रदक्षजाराससंमतदशाक्रमोथवेति २ अथाकेत्रैक्यदेशान्तरसंख्याकारणमुच्यते तत्रस्फुटमास
 स्य च लुहोदहर्गणो मध्यमाषाढनैतानीतः तत्ररविमध्यमगते तुत्यादिभिस्साहितानां सत्राघटिका मध्यमार्कसावनम् इद
 म्मध्यमगते सर्वदा तुत्यलात्स्थिरं स्फुटसावनत्वे कस्मिन्दिनेन सत्रं रविश्च समकालमुदितः पुनस्त्रसात्कालान्नाक्षत्राघटी
 नां पक्ष्यागसत्रमुदितम् रविशुक्रांतिवृत्ते स्फुटगत्या पूर्वतो गतः अतस्त्रोदयभुक्तिघातगवाभ्राष्टमूलव्यसमाभुभिरनंतरमु
 दितः तन्मिश्रशुभिः साहितानां सत्रघटिका पक्षिः ६० रवेस्फुटसावनमभवति तत्रत्यहङ्गन्यन्यत्वात्प्रतिमासं गणितं इदं यान्यत्वाच्च

हा
२०३
५६

लभतो मध्यमसावनेनाहर्गणः कृतः अपेक्षितस्तु स्फुटसावनेनातः स्फुटमध्यमाहर्गणयोरन्तरसाधनाऽर्थः बुद्धान्तरसं-
स्कारः कृतः अथ स्फुटसावनाहर्गणजोग्रहोदशशिरः पुरिमध्यमभास्करेक्षितिजसन्निधिगेसतिमध्यमद्विसिद्धान्तोक्त-
त्वं कायास्मध्यमाकोदयकालिकोजातः अपेक्षितस्तु स्फुटाकोदयकाले अतोभुनांतरसंस्कारेण स्फुटाकोदयकालिकोजातः
पुनर्याम्योन्नरान्तरेण चरान्तरसंस्कारसंज्ञेन स्वपुराक्षांशसममध्यरेखानभोगोदयकालिकोजातः पुनः पूर्वापरांतरेण देशांत-
रसंस्काराख्येन स्वपुरे स्पष्टाकोदयकालिको भवतीति तत्त्वम् अत्रोदाहरणम् तत्र श्रीमद्विक्रमादित्यराज्याद्रताब्देषु १६
७३ तथा श्रीशालिवाहनराज्याद्रतवर्षेषु १५३८ श्रावणकृष्णपक्षतृतीयायां शनिवासरे ११।१० धनिष्ठायां ४५।३३ प्रीतिथ्यागे
३३।४४ सूर्योदयाद्रतघटीपलेषु ३४।३२ धनुर्लग्नोदये श्रीमत्सकलभूमीपतेसे वितचरणारविंदानां सकलभूमण्डलाख-
डलानां धर्ममार्गप्रवर्तकधुरीणां श्रीमाहसूजा महाप्रभूणां जनिरभूद्जमेरौ तत्रपलप्रभा ५।५० देशांतरं १० प्रत्यक् च
रखण्डानि ५८।४०।१६ शाकोनवाश्विनिथ्यूनद्विप्रोक्तविधिनामेषसद्धान्तिथिः २० वैशाखकृष्णपञ्चमीजाता अ-
थाब्दानयनम् तत्रस्वाभीष्टशकः १५३ पुस्तकस्य स भीषशकेन १५२९ रहितशेषं अथशेषं कोष्टकाकाः ४।१९।४३
४२शकः अधःस्थकः १००।४८।१९।०० युतः ५।०८।२।४२ जातोब्दपोवारादिः अथाहर्गणानयनम् तत्रमेषसद्धान्तिर्वैशाख

स्वकृष्णपञ्चम्यामस्ति ५ नतोगणनया आषाढकृष्णपञ्चमीपर्यन्तद्गतमासः २ त्रिंशद्गुणः ६० आषाढकृष्णपञ्चमीतः श्रा
 वणकृष्णतृतीयापर्यन्तद्गतदिवसे २० र्युक्ता ८० स्वाब्धितर्के ६४ शोन ०० हीनः ८६ जातः श्रावणकृष्णतृतीयायामहर्गणः
 ८६ सप्ततष्टः २ अब्दपालवारतोगुरुवाराद्गणनयाशुक्रवारगतः वर्तमानः शनिवारः अथमध्यमाकीनयनम् अहर्गणः
 ८६ त्रिंशद्गतकालव्यामामा ०२ शेष २६ दिनानि अथमासगति ०१ २० ०८ १० दिन २६ गत्यो ०० २५ ३१ ३२ ३३ ३४ ३५
 १४२ राश्यादिक्षेपक ११ २१ ५१ ३९ युतः ०२ २२ ३१ २१ जातो राश्यादिर्मध्यमार्के अब्दान्तकालीनः रेखातः पश्चिमदेश
 त्वादेशान्तरविकला १० युता जातो देशान्तरमंस्कृतोर्केः अथगतैष्यदिवसाद्येनेत्यादिनोक्तप्रकारेणादेशघटिका ८ १ ५ २ ३
 ४ घटिका ३४ ३२ अनयोरन्तरेण २६ २ ९ १८ सूर्यमध्यगतिः ५९ ०८ गुणिता षष्टिभक्ता छब्धंकलादिफलम् २६ ६ ६ म
 ध्यमार्के ०२ २२ ३१ ३९ धनज्जातो जन्मकालिनो मध्यमार्कः ०२ २३ ०३ ३९ अथादयान्तरसाधनम् तत्रमध्यमार्कः ०२ २३
 ३ ३० पूर्वोक्तप्रकारेणानीतायनांशोः १६ ४ ५ १८ युतः ०३ ० ९ ४ ५ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २०
 जातो भुजः ०० १ ९ ३ ० ५ ० अथास्य ज्याकर्तव्या तत्र ज्यानयनप्रकारः सिद्धान्तशिरोमणौ रूपाश्विनो २१ विंशति २० २१
 ९ ९ चंद्रा अंशेषु १८ तिथ्य १५ र्क १२ नवेषु ९ दस्राः ज्याखण्डकांशान्यमिते देशात्प्रस्युर्जातरवण्डान्यथभोग्यनिघ्राः शेषांश

काः खेन्दुत्तायदाप्तं तद्यातखण्डैक्ययुतं भवेत्तज्या ज्याखण्डयोगउक्तः सिद्धान्तशिरोमणौ स्वर्गाः कुवेदाः खरसाः
 सप्तशैलायमाङ्ककाः वेदाशास्त्रिशिवास्सर्प रुद्राः खार्कास्तुपिण्डकाः पूर्वानीतभुजांशाः १२१ ३७ ५० दशाप्तलब्धगतख
 ण्डं १ शैलांशाः १३ १ ५० एष्यखण्ड २० गुणाः १२ २ ३६ ४० दशाप्ताः १२ १ २५ ४० जातं खण्डैक्यम् २२ युताः ४० १ २५ ४०
 ताज्या एषाषड्भे २ ७६ भक्तालब्धकलाद्यमुदयांतरं ० १ २ अथसुगणोपायेनोदयान्तरसाधनम् तत्रसायनार्कस्यद्वितीय
 पदे अख्यागतांशाः १२ १ ४८ ५५ एषांपञ्चमांशाः १ द्विघ्नः २ अंशयुहीनः १ ४ ८ ५५ अर्द्धाभ्यधिकत्वादुपरि ७ एकयुतः ८
 जातमुदयांतरं पूर्वागतसमं अथसायनार्कस्यसमपदस्थत्वादुदयान्तरं कलादि ० ८ अर्कधनं अथभुजांनरसाधनं
 तत्रमध्यमार्कः २ २ ३ ३ ३ ७ स्वमंदोच्चै २ १ ७ २० हीनः १ १ २ ४ १ ६ २ ३ जातंमंदकेंद्रं इदंनवाधिकमतश्चक्राच्छुद्धं ० ५ ५ ४ ३
 १ ३ ७ जातोभुज भुजांशाधस्यफलमंशादि ० १ १ १ ३ ७ शेष ४ ३ ३ ७ अग्रिमकोष्ठान्तरेण २ १ २ २ गुणितेषष्टिभक्तैलब्धकलादि
 १ ४ १ अनेनकोष्ठस्यफलं ० १ १ १ ३ १ युतं ० १ ३ १ २ ० जातमंशाद्यंसूर्य्यमंदफलं इदंमध्यमार्कं २ २ ३ ३ ३ ७ तुलादिकेंद्रत्वाद
 णञ्जातः स्पष्टार्कः २ २ २ ५ ० १ २ २ स्थूलः अथकोष्टकस्थगतिफलं २ १ ७ मकारादिकेंद्रत्वान्मध्यमगतौ ५ २ १ ८ ऋणं ५ ६ ५ ० २
 जातोस्पष्टगतिः कलाद्यासूर्य्यस्य अथमंदफलम् ० ० १ ३ १ २ ८ खेन्दु २० गुणषष्ठ्यापर्य्यपरियुतं जातं खेर्विकलात्मकं भुजांत

र ० २१ १३ मंदफलस्य क्रणत्वाद्दणं अथ चरांतरसाधनम् तत्र स्पष्टार्कः ० २१ २१ ५० १६ स यनः ० ३ ० ३ ३ ५ ३ ७ अयं च अधिक
 त्वाद्गार्धाद्दुनो ० २ २ ० १ २ ५ १ २ ३ जातो भुजो भुजर्क्षसंग्या रमिते चरखण्डे ५ ८ १ ४ ७ गते अनुयोर्योगः १ ० ५ शेषं २ ० १ २ ४ १ २ ३ भोग्य
 खण्डे ३ ६ गुणं ३ ८ ७ ४ ३ १ ७ त्रिंशद्भक्तं १ २ १ ५ ५ २ ६ गतखण्डयोगो १ ० ५ युतं १ १ ७ १ ५ ५ २ ६ जातच्चरार्द्धं पलात्मकं एता एव वि-
 कलारवेश्वरांतरं जातं एतत्पृष्ठिभक्तं ज्ञातं कलात्मकं चरांतरम् ० १ ५ ८ ददंसायनार्कस्य मेषादिषु स्थितत्वाद्दणं अथवा
 योगेयुतिस्स्यात्सययोस्त्वयोर्वीधनर्णयो रंतरमेवयोगद्विर्वाजात्तमार्गेण त्रयाणां मैक्यं ज्ञातं त्रैक्यं ० १ ५ ३ ऋणशेषत्वाद
 र्के ऋणसंज्ञकं जातं अथ सुगमोपायेन त्रैक्यानयनम् तत्र स्पष्टार्कः ० २ १ २ १ ५ ० १ ६ स यनः ० ३ ० ३ १ ६ ५ ३ ७ अस्य भुक्तो म
 शाः ० ३ १ ३ ५ ३ ७ कर्कोदयेन ३ ४ २ गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरियुताः ३ २ ८ १ त्रिंशद्भक्तान्धरेवेर्भुक्तपलात्मकं म २ ० ६ अथम
 षादिषु न पर्यन्तराशीनामुदयपलैक्येन ७ ७ ६ युतं ८ ८ ५ षष्ठिभक्तं जातं रवेर्मेषाद्भुक्तघट्यादि १ ५ ४ ५ अथ मध्यमार्कः ० २ १
 २ ३ १ ३ ३ ७ मायनः ० ३ ० ३ १ ४ ८ १ ५ ५ अस्यांशाः ० ३ १ ४ ८ १ ५ ५ षड्भक्तान्धयद्यदि १ ६ १ ३ ८ उभयोरन्तरं ० १ ५ ३ जातं त्रैक्यं
 पूर्वागततुल्यं अथ मध्यमार्कघटितोरवेर्भुक्तघटिकाहीना अतस्त्रैक्यमृणात्मकं ज्ञातं अथ मध्यमार्कः ० २ १ २ १ ० ३ ३ ७
 त्रैक्यं १ ५ ३ ऋणं जातं त्रैक्यं संस्कृतो मध्यमार्कः २ १ २ ३ १ ५ ५ अस्यादानीतं पूर्ववन्मंदफलं ५ १ ३ १ २ ३ त्रैक्यं संस्कृतमध्य-

दा०
र०
५८

मार्कः २।२३।१।४५ ऋणं जातस्त्रैक्यसंस्कृतः स्पष्टोर्कः सूक्ष्मतरः २।२२।४८।३२ ततश्शके १५७० आषाढ सुदि १२ गुरौ उ
दयाद्वनघटीपलेषु ५१।१५ श्रीमतां महाप्रभूणां सौरमानेन जन्मतस्त्रयस्त्रिंशत्तमोब्द ३३ प्रवेशो जातः तत्राब्दः ३।२४
५१ अहर्गणः ८६। देशांतरसंस्कृतो मध्यमार्कः २।२३।३।४१ मंदकेंद्रं ११।२४।१३।१० अयनांशाः १७।१४।६ मन्दफलं ०१३।
२५ उदयांतरं धनं ९ भुजांतरं ऋणं १।२ चरांतरं ऋणं १।५५ त्रैक्यमृणं १।४८ त्रैक्यसंस्कृतो मध्योर्कः २।२२।१।५५ त्रैक्यसं
स्कृतः स्पष्टोर्कः २।२२।४८।३२ गतिस्पष्टा ५६।५७ अत्र जन्मार्कवर्षार्कयोः साम्यमेव जातमतः प्रतिवर्षप्रवेशं जन्मार्क
एव स्पष्टो लिखनीयः अथ द्वितीयमासानयनार्थं स्वाभीष्टमाससंख्या २ रूपो १ ना १ एतत्तुल्यमासगति कोष्टकस्थफलं ०।
२९।३४।५ देशांतरसंस्कृते जन्महर्गणोत्थमध्यमार्के वृषांतकालीने ३।२२।३७।२९ युतं जन्तस्वाभीष्टमासजिकटे मध्य
मार्कः ३।२२।११।१६ अस्मान्मंदकेंद्रं १०।२५।८।३४ मंदफलं १।१५।२३ उदयांतरं धनं ०।२५ भुजांतरं ऋणं २।२ चरांतरं ऋणं १।३।
त्रैक्यमृणं १।१८ मध्यमार्कस्त्रैक्यसंस्कृतः ३।२२।१०।१८ त्रैक्यसंस्कृतः स्पष्टोर्कः ३।२०।२४।५७ अथ वर्षप्रवेशकालिकोर्कः
२।२२।४८।३२ एकराशियुतः ३।२२।४८।३२ जातो द्वितीयमासार्कः अथ स्वाभीष्टार्क ३।२०।५४।५७ मासार्क ३।२२।४८।३२।
योरुत्तमशादि १।५३ अस्य कला ११३।३५ सवर्णिताः ६८।१५ सवर्णिता र्कगत्या ३४ ३७ भक्कालत्र्यम्बारादि ०।१।५८।५८ मासा

कैदंभीशार्कस्यन्यूनत्वाद्द्वनं अननवागब्दपो०३।२४।५१ युतो ज्ञानसंस्कृतोब्दपः५।०२।४९ अब्दपवाराधस्थाएवमारः
प्रवेशघटिकाद्वितीयमासप्रवेशस्य२३।४९ अथमासप्रवेशवाराधर्षजन्माहर्गणः ८६ द्वितीयमासप्रवेशादेक त्रिंश ३०
युते११६ संस्कृताब्दपयार०५ युतः१२१ मघ्ननष्टः२ अत्रसूर्यवाराद्गणनयाद्वारवर्तमानस्मामवारोजातः एवम्वर्ष
वशादिनात्रिंशद्दिननिकटस्यसामवारेऽंयाद्गतघटीपलेषु २३।४९ द्वितीयमासप्रवेशात्जातः एवमन्यमाससाध
नेदिनप्रवेशसाधनंचकर्तव्यम् अथप्रकारांतरेणमासप्रवेशानयनं तत्रसर्वसंस्काराद्द्वितीयमासप्रवेशात्कैः ३।२२।११।
२६ संदकेदं१०।२५।४।३४ संदफलम्०१।१५।२३ ऋणस्यशार्कः०३।२०।५६।०३ अथमासार्कस्य०३।२२।४८।३२ चान्त
संस्कृताः०१।१२।२९ सूर्यगत्या५७।१७ भक्तालब्धदिनाद्यम्०१।५३।५० अब्दपवारादौ०३।३४।५१ धनं ज्ञातौवागदिः
०३।२५।४९ अत्रपूर्वमर्केनैक्यं ऋणंमस्त्यतः संस्कृताब्दघटीषु २२।४९ त्रैक्यघट्यादि०१।१८ धनं २३।५९ तथा धनंदेशां
तरं सूर्यस्य१० वागदिपलेषु पूर्णं ऋणं ४९ जातो घट्यादिको मासप्रवेशकालः २३।५९ पूर्वातीतसमः अत्रापि मासप्रवेश
वागनयनम्पूर्ववत्कर्तव्यम् मासप्रवेशात्समादन्यः सूक्ष्मतरः प्रकारः सोपपत्तिको नास्ति अथमासफलानिवर्षतत्रे
मासप्रवेशकाले पियहानूभावांश्चसाधयन् तत्रमासतनोर्नीथोमुन्थेशा जन्मपस्तथा त्रिराशिपोदिननिशोरबीन्दुभः

३३
५६

पतिस्तथा अब्दप्रवेशलग्नेशा एषा म्हीर्याधिकस्तनुम् पश्यन्मासपतिर्ज्ञेयस्ततोवाच्यं शुभाशुभम् अपरेमासलग्नेशं मासा
धिपतिमूचिरे दिनेशं दिनलग्नेशं तथा प्रोचुर्विचक्षणः मासघत्तेशयोर्वाच्यं फलम्वर्षेशवहुधैः अनविशेषमाह याद
वः अब्दाङ्गपोजन्मविलग्ननाथः कत्योथमासाङ्गपतिर्हितीयः त्रयःपुरोक्ता इतिपञ्चमध्येमासाधिपोब्देशवद्वैक र्यः
अयमर्थः पञ्चाधिकारिमध्येजन्मलग्नपस्थानेवर्षलग्नपस्थाप्यः वर्षलग्नपस्थानेमासलग्नपस्थाप्यः सुंशेषावैरा
शिकेशचंद्रार्कराशिपाः पूर्ववन्मासलग्नतो ज्ञेयाः एवंपञ्चाधिकारिमध्येवर्षेशवन्मासयः कार्यः ताजिकभूषणं लग्ने
श्वरांशाधिपतिर्विलग्ननवांशनाथेनसमं सखित्वम् स्नेहाख्यदृष्टिश्चयुतिश्चमासेतस्मिन्नुभं व्यस्ततथान्यथा स्यात्
लग्नेश्वरांशाधिपतिर्विलग्ननवांशनाथेश्वरयोर्वलीयान् स एवमासेश्वरतां प्रयातिफलंतदीयंकिलकीर्तयामि इवि
णत्नाभमतीवमहोत्सवंनरपतेर्गुरुगौरवमादिशेत् अधिकतायदिमासपतिर्भवेद्दिनकरणेनकरोन तिरिपूदयम्
रजतमैत्रिकशुभ्रसदम्बरप्रियजनागमनसुखमदुतम् नृपकृतंसदिदंयदिमाः पतिर्हिजपतिर्जपतीर्थरुचिर्दिशेत् कि
तिपतेर्बिष्णुगमनंरिपोरपचयं विजयं चरणगणे अनुदिनंननुमासपतिः करोत्यवनिजोवनिजोरुसुखान्यपि क्षिति
पतेः श्वलुमानधनागमोलिखनकाव्यकलादिरुचिर्भवेत् रिपुजयम्प्रकरोतिनिरंतंयदिवुधः खलुमासपतिर्भवेत् ॥

वृद्धिं सां स सुरैस्सहितङ्करोत्पतितरास्वरवस्त्रधनागमैः अमिनरं यदि मासपतिः पतिः सुं व च सा म्ब च र्सा र च ने म तिः ५
 निजज्ञेनोपवयश्च जयः सदा स दिन ये वि न ये रु चिर द्रु ता र ति प ति र्प दि मा स प ति र्भ वे क्क वि र हो वि र हो रि ज ने भु व म् ६ द्रु
 म लं ता प रि रो ष ण सा द रो व र त रो हि न रो न्प गौ र व न् विल स ते स्सा हि नो य दि माः प ती र वि भ वो वि भ वो त्प सु र वा न्चि तः ७ मा
 से श्व रा ण म्बु लि ना म्फ ला नि स म्य क् किं लै ता नि म यो दि ता नि व ल म्य म ध्या ध म ता य दा स्या त्तं दानु मा ने न् फ ल म्प क व्य म्
 ८ वा म नः ल म्ने श्व रां श ना थ स्य ल ग्नां श स्त्वा मि ना य दि स्तृ त्त्वं स्ने ह दृ ष्टि श्च चं द्र दृ ष्टि र्था यु तिः ९ सौ म्ब श री रे त्वा रो ग्यं
 नि वृ त्ति श्च त दा भ वे त् श त्रु दृ ष्टि र्त्त यो श्च द्रः क्रूर दृ ष्टिः प र स्पर म् २ त दा श री रे क षं स्या च्चि त्तो द्दे ग स्त थै व च द्द यो रे क्को स्त गो ती
 चो त दा क षा त्सु र वं व दे त् ३ द्द यो श्चा स्त ग यो र्नी च स्थ यो र्मृ त्यु च्चि नि र्दि शे त् ल ग्नां श धि प तिः क्रूर यु क्तः शं क्क क र्स्म र्त्तः ४ अ
 च्च ज न्म क्क काल यो र रि दृ ष्टि यो गो त्य त्तौ ए वं वि धे मा से मृ त्यु वं दे त् अ न्य था मृ त्यु स मं क ष्ट च्च मि ति वि शो षः ल ग्नां श ना थ स्य य
 दा ध नां श स्त्वा मि ना य दि मै त्त्र्या दि यो ग श्च य दा त दा द्र व्यं न वे ह्द ह्द श त्रु यो गे क्रूर दृ ष्टौ नी चा स्त ग त यो र्त्त योः ध नं ना श श्च भू वः
 ति ध त न्त त्त्वा मि नो व श त् २ ल म्ने श्व रां श ना थ स्य भ द्जं शो श्व रे ण चे त् मै त्त्र्या दि यो ग श्च त दा तु ज सौ र व्य म्प र्त्त यो ते ३ ल ग्ने श्व
 रां श ना थ स्य सु ह्द दं शो श्व रे ण चे त् मै त्त्र्या दि यो ग श्च य दा सु ह्द दः सु र व म श्रु ते ४ ल म्ने श्व रां श ना थ श्च त्सु तां श स्त्वा मि ना य दि मै त्त्र्या

हा ६० दियोगश्चतदासुतमौख्यम्प्रजायते ५ लग्नेश्वरांशनाथस्ययद्वांशस्वामिनायदि मैत्र्यादियोगश्चयदाशत्रुसंधितदावेदेत्
 १० ३ ६० ६ लग्नेश्वरांशनाथस्यमप्रांशस्वामिनायदि मैत्र्यादियोगश्चयदातदास्त्रीसुखमादिशेत् ७ लग्नेश्वरांशनाथस्यमृतीशां
 शश्वरेणचेत् मैत्र्यादियोगश्चयदासुरुग्रस्यात्रदासुखम् ८ मृतीशांशपतौवीर्ययुक्तेकष्टनिर्दिशेत् लग्नेश्वरांशनाथस्य
 यदाधर्मेशांशश्वरेणचेत् ९ मैत्र्यादियोगश्चयदाभासेधर्ममनिर्भवत् कर्मेशांशपतेश्चिन्त्याकर्मसिद्धिः कुलचिन्त्यं १० आ
 येशांशपतेरेवंलाभस्याहावहारतः व्येशांशपतौस्वल्पवीर्येस्वल्पव्ययोर्भवत् ११ अयाशार्भीपतयोविबलाः शुभदाय
 काः लग्नांशशेषभावांशपतयोवलिनःशुभाः १२ अत्र लग्नेश्वरांशनाथस्ययद्वांशस्वामिनास्नेहदृष्टिर्योगोवाचंद्रस्था
 पिस्नेहदृष्टिर्दोगोवातदाभावोक्तसकलपदार्थानामूर्वा कानाम्भासेसुखम्भावोश्चामीउदितः स्नेहोयोगोवातदाअ
 त्यंतद्वोत्थशुभपदार्थानासुखम्भावोश्चामीउदितः स्नेहोयोगोवातदाअत्यन्तमशुभंतद्वोत्थद्वयमिति विशेषः विशेषान्तरमु
 क्तंवाग्नेनैव यावत्कालंभवेदेवंतावत्कालंभवेदिदं परम्परन्तान्त्वार्यमासंयावत्कालंभवेत् अयमर्थः लग्नेश्वरांशना
 धर्मांशनाथचंद्राणां प्रत्यहंगच्छतांयावत्तद्राशिसंचारस्तावत्कालमेवशुभंफलम् अथतदनंतरंयद्येकस्यदूयोर्वातद्रा

श्येवस्थिति रन्यस्य गत्रयंतरं संचारे विपरितम्बा स्याद्य वा सर्वेषां राश्यंतरस्तत्र यथा मित्रं शत्रुदृष्टियोगो दृष्ट्या भावो
 दा तथा तथा शुभा शुभमः मफलम्वाच्यमिति वर्षतंत्रे भावांशाधिपः स्वभावपनवांशेन मैत्र्यादियोगउक्तः भावांशाधिप
 तिसंस्वभादपनवांशेन मैत्रीदशादशे वा सहितः शशीचयदितौ मैत्रीदशा लोकिते तद्भावे ल्य सुखविलोममयतद्गत्यास
 तः कीर्तितम् नीचास्तादिफलञ्च लग्नविदितं विहृद्विरुत्थान्धिया १ अयमर्थः यदा तौ ग्रहौ शत्रुदृष्ट्या परस्परं पर्येतौ यु
 क्तौ वा भवतश्चक्षेपि शत्रुदृष्ट्या पश्यति तदा तन्मासि भावो ल्यदुःखं स्यात् अत्रायं विशेषः भावांशपनवांशे शौचो अपि नी
 चास्तवक्रगो भवतस्तदा तद्भावे ल्यदुःखं भवत्येवमासे भवति यदैको नीचादिगः अपरः सत्स्थानगो मध्यमस्थानुगो भ
 वति तदा द्वौ तद्भावे ल्यदुःखं मनुभृत्पश्चात्सुखं स्यादिति अन्यच्च तत्रैव लग्नेशमासे शसमे श्वरांशान्था यदैकाधि
 पमित्रदृष्ट्या दृष्टायुता वा शशेना तदा तद्भावे ल्यसौख्याय नचेदरिष्टम् १ लग्नेशमासे शसमे शशुन्थाधिपाः षडस्र
 गतास्स पापाः दृष्टाः खलैः शत्रुदशात्रमासे व्याध्याधिविद्युः भयदुःखदास्युः २ केन्द्रत्रिकोणाय गतास्तु लग्नमासा ल्येया
 वीर्ययुतानराणां नैरुज्य शत्रुक्षयराज्यलाभमानोदया ल्यद्भुतकीर्तिदास्युः ३ ताजिकालंकारे वर्षे स्थिहा भोगमथाद्यमासा
 दशाद्यहदाधिपतिस्ततोयः मासाधिपः पूर्णफलस्तु पूर्णफलं ददातीह वदन्नि केचिन् १ ताजिकसारे लग्नांशनाथोथविलग्न

हा
१-३
६१

लाभः केन्द्रत्रिकोणाय गतो बलिष्टः सौरख्यविलासन्निरुजंनितां तं नृणाङ्कुरोत्येव समेश्वरो वा १ षष्ठाष्टगोलग्ननवांशपञ्च
कूरग्रहैर्युक्तनिरीक्षितश्च मासे नृणां कष्टमयमिवाहं सम्यक्करोत्येव न संशयो च २ त्रैलोक्यप्रकारे तु लग्ने शलग्ननवांशप
धिपयोः फलमुक्तं तत्काललग्नस्वामीयो नवांशकपतिस्तु यः तयोरन्योन्यदृष्टिश्चेच्चन्द्रदृष्टिश्शुभामता १ तन्वादिभावे
तु फलं तद्दृशाद्देवचित्तकैः वाच्यं मासाधिपादापि विशेषस्तत्र कथ्यते २ यस्यांशो मासयो भावे तद्भावे दूषणं गुणम् जन्मादिक
राशां कञ्चतत्प्रवेशात्फलं वदेत् ३ नवांशकपतिः खेटो यावत्कालं भुनक्ति तत्तावत्कालस्य वक्तव्यं फलं तन्वादि कर्मा
त् ४ त्रिकोणे स्वगृहे स्वोद्भेदिनदृष्टे सुहृद्गृहे राश्यंशयोः सुहृत्त्वे च फलं श्रेष्ठमतो न्यथा ६ लग्नांशकपती मित्रेशुभदृष्टौ पर
स्परम् तदादिह सुरवस्वाच्यन्धने चैद्धनलब्धयः ७ सहजे भ्रातृजं सौरख्यं तुर्ये गेहसुखं वदेत् सुते मुतासि र्ये गौर्वीराशौ शत्रु
विदृष्टिद्वत् ८ घूने पत्नीरुतं सौरख्यं मृत्यो मृत्युकरस्मृतः धर्मधर्मफलं प्राप्तिः कर्मप्राप्तिरुत्कर्मगे ९ लाभेलाभस्सम
ग्रोपि व्यये ह्यनिर्निरन्तरम् लग्नांशपयदाशत्रुशत्रुदृष्टैः युतौ तथा १० व्यत्ययेन फलम्वीच्यं पूर्वोक्तं यच्चुभाशुभम् अथल
ग्नादि सर्वभागेषु सूर्यादिग्रहाणान्नवांशकफलमुक्तं जीर्णताजिके मूलत्रिकोणमित्रे च प्राप्ते मूर्तौ रवीन्द्रपः सच्चन्धेन धन
प्राप्तिः फलमूर्वम्पकीर्तितम् अन्यत्रस्थे रवीलग्ने देहपीडानिरन्तरं द्वितीये धननाशश्च दुर्वाच्यं स्यात्तृतीयगे चतुर्थे भो

जनेदौस्थ्यं पुत्रपीडातुपंचमे शत्रुनाशोरिपुस्ये स्यात्पत्नेतुष्टिर्न कुत्रचित् अष्टमे व्याधिराधिश्च धर्महानिस्तु धर्मगे प
 राभिर्दशमे प्रोक्ता लाभे लाभस्तथा भवेत् व्यये व्ययं नृपादंडः सूर्यस्यांशोः फलं स्मृतं इत्यर्थः अत्र लग्नस्यैके प्रतापकरणं पा
 पदृष्टेदेषकरणं दुर्वाच्यं कठिनवक्ता भोजनावसरे दौस्थ्यं कलिः सप्तमे न तुष्टयः बंधनपीडादि संभवकरणं वा दशमे राज्या
 सुखं प्रभुगौरवं वा एकादशे अल्पलाभः द्वादशे राज्यदंडकली इति विशेष इत्यर्थः उच्चगं स्वगृहे चंद्रे देह उच्चैर्विलग्नमे
 अल्पशत्रुघ्नदः प्रोक्ता धने सौम्ये क्षितः स्वदः सहजे सहजात्सौरव्यं चतुर्थे भव्यमोजने पंचमे सुवैतः सौरव्ये रोगसंतापदोरि
 पो निवृत्तिवार्ताश्रवणं सप्तमे लघनं मृतौ नवमेशत्रुविजयो दशमे स्यान्महत्पदं लाभेतु वक्ष्ये प्रभुः स्याद्द्वये स्यात्संक्षये
 विधौ इति चन्द्रः नत्र पंचमे चन्द्रे शुभमपूर्ववत् सुतसौरव्यं षष्ठे शुभाशुभदृष्टे रोगसंतापो अष्टमे लघनं नृपादितरणं पा
 पदृष्टे चंद्रे रोगधारणं लघनं दुष्टं सिंहे सिंहांशे चंद्रो काकलग्ने मासदिनावेशो वधः एवं मे षमे षण्णवोशे अर्कभो म्निगः
 लग्नपनबांशुगांशो सौरचंद्रो मीनलग्ने बुधः दशमे गुरुस्तु कक्षेत्रयुते क्षत्रं चार्कयुते नृपालाभो लाभे सर्वे ग्रहयुतदृष्टे वस्त्रासि
 द्वादशे शुभयुतदृष्टे विवाहादौ व्ययः पापयुक्ते क्षिते असह्य इति विशेषः इति चन्द्रः मूर्तेनाशोधने हानिपदप्राप्तिस्तु विक्रमे
 विमुक्तामरणं तीये बुद्धिहानिस्तु पंचमे स्वातंत्र्यं रिपुभे चंद्रं वा दंडं स्त्रीभिस्तु सप्तमे छिद्रे ग्रहे प्रपीडा स्याद्धर्महानिस्तु धर्म

हा०
१०३०
६२

गे मित्रभेदस्तु दशमेहानिलाभे व्यये व्ययः फलमुक्तं तु भौमस्य विपरीतमतो न्यथा अत्र स्वोच्चादिगोभौमो लघ्नेतीव
शुभस्मृतः तृतीये वंधुविग्रहः चतुर्थे भूमिकर्षणं सप्तमे स्त्रीकलिः अष्टमे देहपीडालाभे लाभः किञ्चित् सामान्यः व्य-
येहटाह्वय इति विशेषः इति भौमः कौटिल्यलग्नगे सौम्ये द्वितीये वचनाद्हनम् मिथ्यावाक्यं तृतीयस्थे विज्ञानं शिल्पि-
नं सुरवे कौटिल्यं पंचमेषु मिथ्यावेमकरोमतः स्मरे कुटिलयुद्धारख्ये रोगे जीर्णादितीष्टमे मिथ्याधर्मपरो धर्मस्वने
शिल्प्यभूतं परम् लोभे तु यदिलाभस्यात्पूर्व लब्धव्यो व्यये अत्र षष्ठे बुधे कुटिलविग्रहः दशमे शिल्पे कर्मणि इति
विशेषः इति बुधः गुरोर्भण्णभोगोत्रद्वादशाब्दे न लभ्यते संचार्य प्रतिवर्षेषु द्वादशेषु पिंशु गुणैर्मूर्तेः धनं न
धनं धनं गतं भवेत् विक्रमं विक्रमे तु र्ये सुखं राज्याद्धनागमः विद्यापुण्यपुत्रादिपुत्रेश्चक्रोरिषो योषित्से रव्यं
तथा यत्से शेंदुशुक्रयुते बहु मृतौ रोगागमो धर्मधर्मलाभो वषागमः कर्मगेराज्यलाभः स्यात्क्षोभे लाभो व्ययः
मूर्ते जीवे मंत्रलाभः द्वितीये धनलाभः तृतीये मिष्टवक्त्रा चतुर्थे मिष्टभोजनं पंचमे सुतं सौख्यधर्मवृद्धिः षष्ठे रोग-
रिच्छेदी नवमे धर्मदानसुखागमः दशमे पदप्राप्तिः एकादशे सर्वार्थाप्तिः द्वादशे सहाय इति विशेषः इति गुरुः
जगत्प्रीतिः सिते मूर्ते धनलाभो द्वितीयगे तृतीये पोषणं भ्रातृभगिन्योरपि संबन्धः सुरवे सर्वसुखावाप्तिः सर्व

लोकप्रियो भवेत् पंचमे बुद्धि संपत्तिः कुटुंबकलहारिणो स्त्रीरतिः सप्तमेशुक्रः अष्टमेश्लेषसंभवः अक्र
स्माधनधान्याद्यधर्मातिश्रापिधर्मगे राज्यं वेलाभगे स्त्रीभ्याधनाह्योपिव्योनाये अत्रलग्नेशुक्रेजायासु
खं देहभुष्टिः द्वितीये सुखं द्रव्यं च तृतीये चतुर्थे परदारस्पर्शनादिसुखं सप्तमेश्चरतिः तुष्टुगुरुयु
नेत्रशंफादिगृहे जे स्वप्नेरतिः दशमे स्वाच्च स्वगृहे शुभयुक्ते राज्यमन्यधाराजगौरवान् लाभे महा शुभः द्वा
दशगीतइतिहास्यकीडाव्यये इति विशेषः इतिशुक्रः तने देहविपत्सोरे स्वाच्चादिस्थे तजो सुखं धनसाशोध
ने सोरे विक्रमे सहजापदः स्त्रीभोगो सुखगणेषो पुत्रे पुत्रादिपीडनं शत्रुनाशकरः पुष्टिने निर्वृत्तिनाशक
त् वातशो गस्तथा छिद्रधर्मधर्मादिलब्धयः राज्यगौरवहानिः स्याद्दशमे सूर्यनंदने लाभे लाभं व्ययेन शि
व्येचेत्स्यान्महाव्ययः अत्रलग्नेशनो कुभोजनं देहे बलाभावः द्वितीये धनक्षयश्चौर्यं च तृतीये क्रमः चतुर्थे मोष
नकुभोजनं बाहनं भयंते जोहानिः पंचमे भ्रावद्दः सप्तमे गमनागमनं होत अष्टमे सुखाभावः नवमे महाजयः ला
भे लाभः व्ययेनष्टव्ययः इति विशेषः इतिशानिः गृहस्तनोतंनोपीडावस्त्रालंकारपीडनं धने धनविनाशापविक्र
मे बधुनाशनः ताये भोजकुटुंबघ्नः पुत्रे संततिपीडनं रिपुहारिपुगशिस्थः पत्नीनाशाय सप्तमे मृतो मृत्युविनाशा

हा १०३ ६३
 यशुभलाभायकीर्तितः धर्मधर्मपदप्राप्तिलाभविनाशकत् असद्यकरश्चांते स्वोच्चक्षेत्रादिगःशुभः अत्र
 राहोलगेशस्वपीडारक्तदर्शनं तृतीयेभ्रातृहानिः पञ्चस्यरविरोधः चतुर्थेकुटुंबभोजनं सप्तमेमृताविकाहिता
 कष्टम् अष्टमेसुरवाभावः नवमेमलिनः दशमेराजगौरवलाभः लाभेलाभाधिक्यं अत्रभाषिकन्माराशिर्नवां
 शेषतिबुंधफलवत् राहुफलं वाच्यमिति विशेषः शुभाशुभफलमेकस्मिन्नेवभावेस्वोच्चग्रहनीचादिगृहेविषय
 कं ज्ञेयमिति राहुः एतद्गृहाणांभावेनवांशफलं ज्ञेयं अत्रविशेषमाहचंडेश्वरः तच्चद्रहस्ययोर्भोगक्षेत्रे
 क्रमात्फलं मूर्त्यादिसर्वभावेषु क १०८ ल्यमष्टाधिकंशतं ॥ सूर्यज्ञभृगुपुत्रेभ्योसात्रिभ्यश्चैत्रयं पंचादेभ्यमि
 पुत्रस्य चत्वारिंशदिनंगुणैः शनेमासत्रयंप्रोक्तं दशाहसहितंपुनः मासद्वयमितं राहोश्चंद्रः सर्वत्राधिः अथ
 र्धमासेवासंक्षिप्तं भावफलं वर्षतंत्रे सूर्योरमंदास्तनुगाज्वरार्तिधनक्षयंपापयुग्मिन्दुमित्यं शुभान्वितं चतु
 श्रसौरव्यं जीवत्तशुक्राधनराज्यलाभं ॥१॥ चंद्रसजीवासुजितो धनस्थाः धनागमंराज्यसुखंचदद्युः पापाधन
 स्थी धनहानिदास्युर्नृपाभ्यं कार्यविघातमार्किः दुश्चिक्यगाः खलखगाः धनधर्मराज्यलाभप्रदाबल्युताः सि
 तिलाभदास्युः सौम्यासुरवार्थसुतमानयशोविलासलाभायहर्षमतुलंकिलतत्रचंद्रः ३ चंद्रः सुखेबलयुतोव्य

मनोरुजं च पुष्टः शुभेन सहितः सुखमातनोति सौम्याः सुखविविधमत्र खलाः सुरार्थनाशं रुजं व्यसनमप्यतुलं भ
 वं च ४ पुत्रवित्तसुखसंचयः शुभा पुत्रगाभृशुतोति हर्षदः पुत्रमित्रधनबुद्धिहारकास्तस्करामयकल्पिप्रदारव
 ल्यः ५ पापापावित्तलाभं सुखाप्तिभोमोत्यतं हर्षदः रात्रुशं सौम्याभीतिं वित्तनाशं कलिं च चंद्रोशंगपापयुक्तः
 कपोति ६ पापापशशीसप्तमेव्याधिभीष्टिं खलास्त्रीविनाशं कलिभृत्यमीति शुभादुर्बते वित्तलाभं सुखाप्ययशो
 राभमानोश्चंद्रधुसौरव्यमे ७ चंद्रोमिनिधनदः खलखेदयुक्तः पापाश्वतत्रमृतितुल्यफलाविद्धित्यासौम्या
 स्वधातुर्वसतोरुजमर्थहानिमानक्षयं मुथसिलेशुभनेशुभं च ८ तपसिसोदरभीः पशुशुखलखगेपिपुशो
 रविरत्रैत शुभखगाभनधमिवृद्धिदाः खलखगेपिशुभात्पपरैर्जगुः रगगनगोशवेजः पशुविसंसारनि
 जोव्यवसायपराक्रमोधयः सुखानिपरे च धनात्मजावनिपसंगसुखानिवितन्वते ९ लोभेधनापुचसुखय
 यशोभिष्टुद्धिस्सन्मित्रसंगबलपुष्टिकरास्तुसर्वे कूरावलतरहिताः सुतवित्तबुद्धिनाशं शुभास्तुवनुतेस्वफले
 स्पष्टुद्धिं ११ पापाव्ययेनेत्ररुजं विवादं हानिधनानानृपतस्करादेः सौम्याव्ययं सद्यवहारमार्गे कुर्युः शनिर्ह
 र्षविष्टुद्धिमत्र १२ अत्रेदं भावफलं संक्षेपेणोक्तं मासप्रवेशालनेपयकोशोक्तं भावफलं मणित्थोक्तं वास्वबुद्ध्या

हा०
२०३०
६४

यथायोग्य यथासंभवं चलेखनीयम् अथान्योविशेषः वर्षप्रवेशलग्नेद्रव्यं पुत्रजायालाभविवाहारिष्टयोगान्म
तो मासप्रवेशलग्नेपियस्मिन्मासे तत्संभवस्तस्मिन्मासे इत्यर्थं तत्फलं वाच्यमिति मासेहीनशादिदशाः सर्वाः प्र
वदशाध्यायेनिरूपिताएव विशेषमाह यादवः फलं च सर्वप्रथमोक्तवच्च मासप्रमाणेपि दशाचकार्या प्राग्व
तस्याहिकलानिपत्राहिकलापत्रप्रथमं ब्रवीमीति येह द्वाभागाः कथिताः क्रियादौ मासप्रवेशांगणनं च व
तावत्प्रमाणाहिदशाचक्षणां ज्ञेयाग्रहाणामिहरोमकोक्ता अजेविलग्नं गरसे भवाणाः तृ ६ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२
गणा ५ तथैव मग्रे विपलानि तासां ग्रहस्वरूपेतुसमग्रकानि अथमासलग्नमुंथहातं मध्येयो बलान्तस्मा
हृदादृश्यन्ते चार्या इत्युक्तं वर्षतत्रे इथिहालग्नवोराशी यां वलीतत्र हृदपा दशशाः स्वाश्रुतुल्याहैरित्युक्तं के श्चि
अंगमौत अत्र विशेषमाह वामनः स्वहं दे नित्रहृदेवादि न मासदशा तथा ह हं चर्यति यः खटाफलं तस्यै तमं भ
वंतु अत्र स्वहृदादि ज्ञान मासलग्नवसतो ज्ञेयम् अत्रांतर्दशा ज्ञानमाह यादवः बलनुमानेन शुभाशुभानितान्ये
दविद्यादश वै कथम्याः अन्तर्दशाके १न्दु १कु १राहु १जीव १मंद १स्त १केतू १शानसांतरीशात् अत्रमेषलग्नैप्रारं
भे प्रथमं गुरु दशादिनादि ६ तत्रांतर्दशा प्रथममेकदिन तुल्या गुरोः १ ततः शनैरेकदिने तुल्या १ ततो बुधस्य १

ततोकेतोः ततः भौमस्य १ ततोर्कदशां तदशादिन १ एवं षड्दिनानि ज्ञातानि ततः शुक्रदशादिनां ६ अत्र प्रथमं शु
क्रदशादिन १ ततो रवि १ ततश्चंद्रस्य १ ततो भौमस्य १ ततो राहोः १ ततो गुरोः १ एवं दशेश मारभ्ये क्तक्रमेणैकैक
वसमिताः सर्वेषां ग्रहाणामतर्दशां ज्ञेयाफलमप्युक्तं तत्रैव भौम्यग्रहस्यैव दशां प्रविष्टां मर्त्यासौम्यभवस्तदाक्षा
दशाप्रसन्नदोगदकादिकंचलोके विरुद्धं स्वपरैरतीव २ शुभस्य मध्ये यदि पंचकस्य दशात्तदादुःखपनेत्यमोहाः पर
स्येताडिनबंधनानि भवन्ति मुसा असनानि अपि ३ चरग्रहस्यापि दशां विभागे सोमस्य दशात्तदादुःखपनेत्यमोहाः पर
बुद्धिं व्यसनानि चैवं विचार्यमाणे प्रवृत्तफलानि अत्र मुधा मासे दशादिफलवद्देयमत्राय विरुद्धः जन्मस्यैव वायो
ग्रहः स्वग्रहे स्वाच्चे स्वमिहं द्वादशौ सोम्य युतदृशो वा भवति तस्य दशाशो भवती चारिग्रहांस्तमत्तपत्तभवती १२२
धीशदशानि द्यां जीवे संतापो त्यन्तिः चंद्रः ४। ८। २। १। ६ एष्य शुभः अत्रापि मास प्रवेश फलानि वाममः कलादिना सुमे भानुय
हेलायामजायते दिनेदिनि भुक्तियोगात्तदग्रं दिनं जं स्मृतम् १ दिनलये ग्रहान्तसर्वा न्यशान् भवन्त्यसाधयेत् तत्र स्पष्टीक
तश्चंद्रो यत्रांशो तत्फलं वदेत् २ लग्नां शस्ये शुभे र्दृष्टे चंद्रे पुण्यतमं वपुः धनोशो शुभ युग्दृष्टे धनधान्यं रसैः समम् ३ स

हा०
२०३०
६४

यथायोग्यं यथासंभवं चलेखनीयम् अथान्योविशेषः वर्षप्रवेशलग्नेद्रव्यपुत्रजायालाभविवाहारिष्टयोगान्य
तोमासप्रवेशलग्नेपियस्मिन्मासेतत्संभवस्तस्मिन्मासेऽदृश्यं तत्फलं वाच्यमिति मासेहीनंशारिदशाःसर्वाःप्र
वर्तदशाध्यायेनिरूपिताएतद्विशेषमाहयादवः फलंचसर्वप्रथमोक्तवच्चमासप्रमाणेपि दशांचकार्या प्राग्व
त्स्याद्विफलानिपञ्चाद्विशेषप्रथमं ब्रवीमीतियेह दशाः कथिताः क्रियादौमासप्रदेशीं गणनेचतु
तावत्प्रमाणादिदशाचर्षां ज्ञेयां जहाणामिह रौमकोक्ता भजेविलग्नं गरसे भवाणा वृद्धशुक्रौ चरु ३ श्र
रणां ५ तथैव मग्रेषु प्लानिसासा ग्रहस्वरूपेतुसमग्रकाणि अथमासलग्नमुंथहाल मध्येयो बलदन्ति स्मा
दृशदृश्यं चार्या इत्युक्तं वर्षतत्रे इथिहालग्नवोराशी यावतीतत्र हृदपा दशशाः स्वास्तुल्याहेरित्युक्तं केशि
प्रगर्भतु अत्रविशेषमाहवामनः स्वह दे नित्रहृदेवादिनमासदशातथा ह हं दृश्यतियः खेटाफलतस्येत्तमंभ
वत् अत्रस्वहृदादिज्ञानमासलग्नवसतो ज्ञेयम् अत्रांतर्दशाज्ञानमाहयादवः बलनुमानेन शुभाशुभानितान्ये
द्विविधादशचैकघम्याः अन्तर्दशाके १न्दु १कु १राहु १जीव १मंद १स्त १केतू १शानसांतदीशात् अत्रमेषलग्नेप्रारं
भे प्रथमं गुरुं दशादिनादि ६ तत्रांतर्दशा प्रथममेकदिनतुल्यागुरोः १ ततः शनिरेकदिनेतुल्या १ ततो बुधस्य १

ततोकेतुस्ततःभोमस्य १ ततोर्कदशातर्दशादिन १ एवंषड्दिनानिजातानि ततःशुक्रदशादिनासि ६ अत्रप्रथमशु
क्रांमर्दशादिन १ ततोरवि १ ततश्चंद्रस्य १ ततोभोमस्य १ ततोगहोः १ ततोगुरोः १ एवंदशेशमारभ्यक्तक्रमेणैकैक
दिवसमिताः सर्वेषाग्रहाणामंतर्दशाज्ञेयाफलमप्युक्तं तत्रैवभोम्यग्रहस्येवदशाप्रविष्टामंतशासौम्यभवस्तदाक्षा
कर्मयोगसिद्धिर्मनसश्चतुष्टिर्मित्रादिपुत्रादिसुखंनशेत् १ कूरस्ययोगेयदिपापशकः प्रोढेगचिंतयित्वाकोषवादः
यथाप्रतदोगदकादिकंचलोकैर्विमुक्तं स्वपरैरतीव २ शुभस्यमध्येयदिपापकस्यदशातदादुःखपनेत्यमोहाः पर
स्पृताडनबंधनानि भवन्ति पुसावसनानि ३ चूरग्रहस्यापिदशाविभागेसौम्यस्यदसुखंचलं आलस्य
बुद्धिव्यसनानिचैवंविद्यमात्रेप्रवृत्तफलानि अत्रमुधा मासेशदशादिफलवद्वेयमत्रायचिंतयः जन्मतिथेर्ववायो
ग्रहः स्वगृहेस्वाच्चेस्वमिहृद्दोसौम्ययुतदृष्टोवाभवतिस्यदशाशोभनानीचारिगृहांस्ततपतितभवन्ति १२
धीशदशानिद्यां जीवेसंतापोत्यन्तिः चंद्रः ४।८।२।१।६ एष्यशुभः अत्रापिमासप्रवेशफलानि वामः कलादिगुणमनुय
हेलायामजायते दिनेदिनेभुक्तियोगातदग्रदिनजंस्मृतम् १ दिनलग्नेग्रहान्त्ववीन्यशान्भवाश्चसाधयेत् तत्रस्पष्टीक
तश्चंद्रोयत्रांशोतत्फलंवदेत् २ लग्नांशस्येशुभेर्दृष्टेचंद्रेपुष्टतमं वपुः धनांशेशुभयुग्दृष्टधनधान्यंरसैःसमम् ३ स

टी० २०
३०
६५

हजांशो भ्रातृसौख्यं तुर्यांशो भव्यभोजनं सुतांशोऽप्यजं सौख्यं षष्ठांशो रोगवेरिणोः ४ सप्तमे स्वस्त्रियासौख्यं शुक्रज
गुरुसंगमे स्वयंवरस्त्रीयसौख्यं धृतिर्वानचवर्त्मना पूदिनादावष्टमे कस्माद्रोगाधरणकं मृतिः क्रूरहयांतरं विधुः
सौम्यः स्वल्पसौख्यकृत् ६ पुण्यांशो संपदस्तीर्थं कर्मोशो कर्मणाफलम् गुरुशुक्रपदेशो च सार्कं भूपात्वं महत् लाभं
शोपिनवो लाभः सौम्ययुते क्षिने परम् निधिप्राप्तिर्व्ययांशो च शुभे शभकृद्द्वयः ॥८॥ संत्रिखकांशो च दे स्वस्त्रि सुभस्व
मिदमवनस्थसौम्यं क्षिने चोचाराति गृहानि धरंधरहितस्थानस्थितो हर्षितः पुष्ट श्रुवनिरीक्षितो वलजय
शो ५ गालसमस्तदिपत्तयोः सौख्ये दिवसोऽस्विलोपि फलदः स्याद्दैपरीत्ये न्यथा अत्र दिनप्रवृत्तिना दिनवांशुफलशुक्तम्
सहजतश्च सुखं सहजांशो यदि विलग्नलवः शुभस्वै चरे वैलपुते सहितोऽथ विलोकितः बहुसुखं प्रकरोति हि मांशुना धनपदं च तथा ॥
शुभस्वगैः सहितोऽथ विलोकितः बहुसुखं प्रकरोति हि मांशुना धनपदं च तथा विजयं नृणां शुभस्वगैः
सौख्यं अकृत्ते लोकोक्तः बहुसुखं प्रकरोति धनं तदा सहजतश्च सुखं सहजांशो यदि शुभैः सहितो विधुना तथा सुख
विधिं यदि सौम्ययुते क्षितः शुभतरं स्वजनैः सह भोजनं सुतसुखं प्रकरोति सुतांशुके विधुबुधे ज्यसितेऽथ युते क्षितः
रिपोर्गृहांशुः शुभस्वैटयुक्तः करोति रोगारिभयं नराणां शुभैश्च जायांशु गते विलासं स्वभार्यया दुष्टस्वयैः खलत्वं ॥९॥

बद्धांशकसौम्यस्वगांतरस्थःसौम्यस्वदादरसुखंचपुंसां शुक्रज्ञजीवैसबलेश्वसौख्यंसप्तस्थितैर्वाबहुकामिनीर्नो ५
 र्भांशकौरुगतःसमेतःसौम्यैर्विधत्तेमरणंरगादौ मिश्रैर्विमिश्रंचस्वगेःशुभत्वधर्मांशकेधर्ममतिःसुपात्रे ॥६॥
 मयुतैश्चसौम्यैकर्म्यांशकस्थैर्नृपतेर्धनासिं लाभंशकस्थैःसितचंद्रजीवैर्नीभोमहान्मिश्रस्वगेश्वमिश्र
 षाद्यपभांशयावेबुधेज्यशुकेस्त्वशुभैश्चहानिः दिनेदिनेभूमिभृतांसंदेवफलं विलोक्यसुधियां यहोत्थं ८
 युभयुक्तदृष्टःकेंद्रत्रिकोणायगतोबलिष्टः सौख्यंचलाभंनृपतिंनितांतंनृपांशुरोत्येवसमेवरेवा १२ ॥
 षष्ठाष्टयोभौमयुतःशशांकोदत्तेयसौशस्त्रभयंनराणां भौमोष्टमस्थोरिषमंचविषंसूर्यसार्थकैरुति
 नूनं १ सतीश्वरोरंधगतसुपासःकरोत्परिष्टसबलश्चपुंसां क्रूरेःसुखस्थैर्गजवाजिपत्न्यातधुवंप्रयातोहृत्कृत्विषांदा
 सप्तस्थितैःसौम्यस्वगेऽकाद्वेदुरोदसत्संविजयंकरोति धर्मार्थलाभंनवमोपजातेर्विलग्रतांतीकानिसौख्यशुकेः ३
 नग ७ पराक्रम ३ शत्रु २ भवे १९ स्थितैःशशिसुरेज्यदिनेशशितैर्यदा नवमंकेंद्रगंतैश्चतदाजनोभुवितलेरपदेबहु
 भार्यया ४ वेश्यामर्थरतिःकरोतिरविजःसप्तस्थितेवावला भौमोवासबुधःसितोमदगतःसौख्यंस्वदारोऽवम ॥
 नूनंदेहभृतोसुरेज्यभृगुजोसप्तस्थितोभोगदोनानास्त्रीजनितंसुखंप्रतिदिनंपुंसां गुरुःसप्तमे ५ अत्रोक्तफलंयथा

हा०
२०३
६५

संभवंस्वदुध्यावाच्यमिति वामनः व्यत्ययेव्यत्ययस्तद्वत्कूरेव्ययधनस्थितेः दिनेंदोर्लग्नेगबंधुर्वैरिभिः कलिमादिशो
तू १ तथैवलग्नेगंधूरेनशापापयुतेक्षिते दिनेंदोश्चास्त्रघातेनमृत्युर्व्यस्तेन्यथाभवेत् २ एकांशावस्थितैर्योगः क्षी
णदुर्नचत्रोभनः लग्नाच्छिद्रेमेषराशौ मकरेचतदंशके ३ संदवः कुजसौरार्किर्दिने स्यादसिनावधः राह्येयुक्कुजे
संदपुस्थिनपिरेवेच ४ अष्टमेस्वगृहेचैवदिनेचंद्रेसिनावधः अत्रायंविशेषः पूर्वमंभमःसलमंभमहारि
प्रदुर्प्रफलदमहाशुभफलंवाणिर्णयपश्चादिनप्रवेशलग्नफलं शुभंमिश्रंअशुभंचवर्षेकसोनुकोर्यवाच्यम्
वर्षतने सुयहेशरिगरशीशोदिवार्यर्क्षनायकः रात्रौचंद्रभयोवर्षस्वामीवर्षविलग्नमः ५ भास
खिलनेशःसप्तमःस्मृतः एषांबलीतनुंपश्येदिनपःपरिकीर्तितः २ षष्ठाष्टत्रिष्ठापगतापिनाशमसंयि
खरेवेटयुक्ताः गदप्रदामानयशोहराश्वकेन्द्रत्रिकोणापगताःतुरवास्त्रैः ३ यदंशकःसौम्ययुग्मिक्षितोवास्त्रिग्ये
दुःखप्रदाप्रोक्तइतो न्यथात्वेसर्वेषुभावेष्वयमेवरीतिः ४ द्विहादशेखलाहानिःव्ययेसौर
शुभःयं कर्तरीपापजारोगंकरातिशुभजाशुभम् ५ कर्तरीलक्षणमाहुवसिष्टः लग्नस्यपृष्ठाग्रगयोरसाब्धौ
साकर्तरीस्थानदुवक्रगत्योः तौशीघ्रचारीयदिवक्रचारीनकर्तरीचेतिपितामहोक्तिःइति अत्रलग्नप्रापग्रहयोर्शासा-

स्वेकर्तरीदोषइत्युक्तं गर्गेण लग्नाद्विरिष्णुगोचूरोत्रयमेतत्समांशकम् तदाकर्तरीजोदोषो नान्यथाभावजंफलं कर्त
अत्रादोषिवादायणोक्तः विधो धनोपगेशुभग्रहेथवांत्यगेगुरो नकर्तरीभवत्यहो जगादवादापण इति अत्रश्रु
हकर्तरीशुभैवस्वल्पसोख्यकरीज्ञेयेति ताजिकसारे तनुपतिस्तनुतेमदनानुगेबहुसुखंत्वथवाहिमगुर्तृणां
ननुधुपतोभृगुनंदनःखलुतथाविजयंगुरुसोमजौ अरिध्विनारात्तस्तनुनायकःखलस्वरोःसहितःसुर
तुभृतांप्रकरोतिदिनेव्यथागदप्रदं बहुलं विवलोयदा मृत्युस्थितादुष्टरागाश्चनित्यं कुर्वन्ति सोम्येसहि
तुभृतांप्रकरोतिदिनेव्यथागदप्रदं बहुलं विवलोयदा मृत्युस्थितादुष्टरागाश्चनित्यं कुर्वन्ति सोम्येसहि
घस्त्रेविवादांकलहं शत्रोर्भयं नृणां नैव सुखं कदाचित् सोम्यास्वकेनात्मजसाभगाशे त्वसास्त्रिष
ष्टायगतायदि स्युः कुर्वन्ति घस्त्रे विधिं विलासं वित्तागमं वै विजयं नराणां सहजधीमदनाय रिपुस्थिते ३।५।११।६
यदिशशीगुरुभानुसितोदितः नवमंकेद्रगतेषुशुभग्रहे स्वबलपामनुजोरमंतमदा इतिवामनः अत्रदोषोयुक्तविशे
षमाह यादवः संपूर्णदृष्ट्या चदिनेफलं स्याद्योगस्तथैकांशसमागमोक्ता क्षीणः शशी नैवशभप्रदश्चग्रहे ३।५।११।६
फलोक्तिः अत्रदिनप्रवेजं पिमयादशाध्यायेसम्यक्तयादशानिरूपिताः संनितास्ततएवाध्यायाः अथश्रीमद्गुरुच
रणकृतादिनदशालिख्यते जन्मभादिनभंगण्यंवेदधृतिथिवारयुक् नवार्त्तंभूरसांईकारसिखेवेदाधृष्टा

३१०

२०३०

६८

द्विद्वानिससमे छिद्रेतुकपटाद्भुक्तंनवनेधर्मभोजनं दशमेराजमार्गानुलाभोपिनादिनादतः व्ययेमूल्यातथाभुंक्तेतूर्य्य
 शाब्देज्यसंमिति चंद्रराशीश्वरंचंद्रःपश्येच्चैत्सुखभोजनम् नपश्येच्चतदाकष्टंभोजनंदुर्वचोदितं कालहाराधियो
 लग्नेसुखेवाशीघ्रभोजनम् धनेतूर्य्येचराजश्चेन्मिष्टमन्तसिपत्यमम् तूर्य्यपश्यतिलग्नंवाचेदस्तत्रसुभेजत्रम् दश
 मुतुष्टुमःपश्येत्स्वगृहेसुखभोजनं शत्रौशत्रुगृहेभुक्तमन्यदुत्सुखबुद्धितः लग्नेसर्वग्रहोपेदेस्वभूहभोजनं वित्तं च
 राराशौलग्नगतेवारंवारंभोजनं एकवारंस्थिरलग्नेद्विवारंदिःस्वभावके सूर्य्यारौबलिनेलग्नेहोमिषस्वःगृहेभुजिः
 द्विगृहेभुक्तगुरु चंद्रोवेश्यगृहेभुक्तः शूद्रगृहेसूर्य्येभुतोनीचगृहेकुभोजनं सुखसंस्थेमुखाधीश्वरभोज्यं सरसंवदे
 धीपुत्रंभक्तिलानमर्केहिमंगोसतपुडुलाभीमेमसूराश्वणकासुभोजनं शत्रौकुलत्थादिशमाषमन्नं शिवांतुषानंशि
 श्वरहिदीर्घ्ये शुभेक्षणालोकनतःसहस्रंमसूर्य्यमूलपुष्यमिन्दोकुजेस्वत्यंत्राखावापिशकंसवीर्य्यैः शुक्लेज्यज्ञे
 व्यंजनंभूरिभेदंमंदेनेत्यंसाभिषंराहकेत्वाः अथमयाकस्यादिशिइक्ष्मिदिमणोसंज्ञाध्यायोक्तग्रहराशिस्वभावेनस्वबु
 ध्यास्वर्ववदेदिति अथदिनप्रवेशेमृगयाविचारः सवीर्य्यैकुजज्ञोनृपाःखेटसिद्धौनसिद्धिर्षदातीर्यहीनाविमोस्तः
 अलाखेटमाहुःसवीर्य्यैग्रहक्षैर्जलाग्नेर्नगारव्येर्नगारवेटमाहुः जलापर्वतादिग्रहराशयःसंज्ञाध्यायोक्ताज्ञेयाः ७८

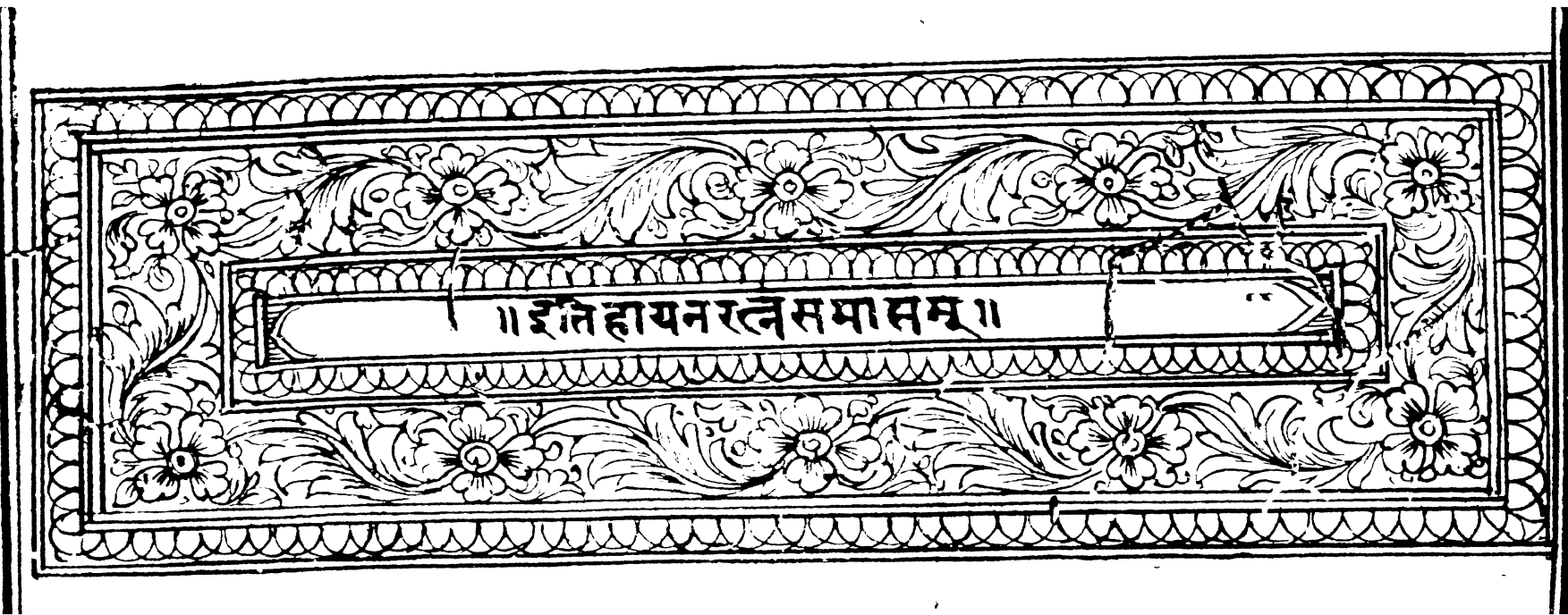
मास्तनाथोकेन्द्रस्योनिर्वलोकेशदायिनो मृगयोक्ताशुभफलावीर्याब्धौ यदि नो पुनः क्रूराक्रांतायावन्ति मध्येभानीन्दु
लग्नयोस्तावन्तः प्राणिनो मध्यद्वित्रिघ्नास्वांशक्तादिषु विपत्कणतेदुःखनेधने च विभेदनम् प्रयत्नसोसवलं विद्यात्या
येताजन्मभेगणे समभेत भवेत्त्रायं स्वद्यस्वाद्यं विषम तथा अशुविशेषः प्रष्णवैश्रुवे लग्नेशनामित्रपत्नीत्यशाले
प्रशुहृष्टास्त्वनयोर्द्वयोश्च आरेवटकः स्यात्प्रफलादिदृष्ट्या कष्टदृष्ट्या विफलात्प्रको बालगेश्वरे दूनगते वि
लम्बनेनाथेश्वरे स्यान्मृगया प्रभूता दूनेश्वरे मंदगतौ सुदृष्ट्या स्वल्पा वलादेषु क्षितिजे च गुर्वि विभे मयेहे च कुजेन
स्थित्य जीवज्ञदृष्टे मृगया गरीयसी बुधस्य जीवस्य गृहे न भस्थलग्ने थगुर्विमृगया तदा भवेत् जामिनाथे हि बुके न भ
स्थित्य आरेवटकः स्वल्पतरापिन स्यात् दूनस्थिते वीर्ययुतः प्रभूतः स्यादल्पकोऽन्यत्र मृगया अशुजला रेवटकप्र
कोणजामिनाथेन बुधकरणयेदीत्यशालं कुरुते महीजः शुक्लेक्षितो वारि चरस्यरा वा विटकः स्यात्प्रचरो भ
भूषाणाम् अथारवटके दिननक्षत्रवशेन फलमुक्तम् भूपालवस्त्रभेसूर्यभात्रिभे चंद्रपाशघाते वधस्तथा
पाशोपाशगतं कुर्यात्घाते प्राप्तिर्भवेन्नहि वधे प्राप्तिर्भवेन्नित्यमेव वाच्यं न संशयः लुब्धनामर्षगोराशि
यत्र स्याद्दिनचंद्रमा तन्मध्ये यदि सौम्यास्युस्तदा च हरिणादिकम् राशिचंद्रमसोर्मध्ये पापादुष्टपशुस्तदा

हा०
२०३०
६१

मिश्ररेवटेमिश्रपशुर्नग्रहश्चेत्पशुर्नहि राहोः शनेस्तु महिषाभौमभास्करयोर्मृगा शशुक्राभ्यांबुधेन्दुभ्यां
शूकरादय एव च आशुटकस्यदिवसे चंद्रः क्रूरयुतो यदि रवियुक्तो भवेत्यंगः भौमेशृंगं विना मृगः अंग
विद्धस्तमः सौरिर्महिषाशनिराहुतः वराहोरविभौमाभ्यां पक्षिणो बुधशुक्रयोः शृंगहीनायुते सोम्यैः स
शृंगस्तु तथेतरैः तिथिर्षचगुणाः क्रक्षवाराख्यात्रिविभाजिता एकादिशेषे मृगयाजुलपक्षिणो क्रमात् अथ
दिनप्रवेशो स्वप्रविचारः वर्षे तन्त्रे लग्नांशगेर्केतुगेथवास्मिन्नुस्वप्नमिच्छेतमथाक्रियेत् तत्र राव न्हिमथापि
चंद्रे शस्त्रांश्वरक्तांबरपुष्पवज्रं स्त्रियः स्वरूपाश्च कुजे सुवर्णं रत्नावरस्वकूपशुभिद्रुमाणि बुधे हृदयः स्वर्गतिधर्म
जाते गुणैरतिर्द्धर्मकथासुरेक्षा सद्धर्मसंगश्च सितेजलानां पारे गतिर्देवगतिर्विलासः शमावरण्यादिगतिश्च नीचे
मंगश्च श्लोशिखिनीत्यमेवम् चंडेश्वरः मिश्रेमिश्रं वदेत्स्वप्नं स्वप्नमेयुक्तं तु हेतुं नीचेरिभेजिते वापि परवे
श्मगते स्तगे दुःखापवाच्यं तस्वप्नं न्यथा सुखदं वदेत् लग्ने सूर्यशुभेर्दृष्टेरविराशिस्तपोद्युते स्वप्ने स्वप्नं तदा
दृष्टं निश्चयेनेति निर्दिशेत् रवीन्दुशुक्रौ दृष्टौ चतयोर्वापि सप्तमः तदा स्वप्ने नृपो दृष्टश्चंडेश्वरं नृपो दितम् इति
स्वप्नविचारः अथ मंदावबोधार्थं वर्षे पत्रीलेखनक्रमोलिख्यते प्रथमं मंगलश्लोकाः आशीर्वाद्श्लोकाश्च

लेख्याः ततः सम्बत्सरशकायनर्तुमासपक्षतिथिवारनक्षत्रयोगकरणेदिनमानरात्रिमानेष्टकालादिभिर्वर्षसम
योल्लेख्यः ततो वर्षकुंडलीजन्मकुंडलीग्रहायासपूर्वकालख्याः ततः स्पष्टग्रहाश्च तन्वादिद्वादशीभावसंभ्रय
श्चलेख्याः ग्रहाणां विशेषकावलपरस्परं दृष्टयोभावेषु च दृष्टयोलेख्याः ततो ग्रहाणां मैत्रीचक्रलेख्यं ततः पंच
धर्मीवलीनिहादशवर्गिकालेख्या ततो ग्रहाणां स्थानदिकालनिसर्गकेशादृग्वलानि दृष्टकष्टसहितानिलेख्यानि
ततो भांड्यलंलेख्यं ततो वषेशनिर्णयतत्फलंच मुन्याफलंलेख्यम् ततः सहमानिसहमकुण्डलकोलेख्याः
ततो रिष्टीरिष्टभंगौराजजोगराजयोगभंगोचलेख्यो ततस्तन्वादिद्वादशीभावविचाराद्गुणाभावफलानि भाव
विचाराद्देवयथाभावस्थानिसहमफलानिलेख्यानि ततो वर्षप्रवेशदशाविषयविशेषेण दशातत्प्रवेशाः
कश्चिल्लेख्याः ततो दशाफलानिलेख्यानि ततो दशामध्ये तदंतद्दशाफलसहितालेख्याः ततो द्वादशमासप्रवे
शमासकुंडलिकास्पष्टाद्वादशीभावसहिताः मासेश्वरनिर्णयमासेसफलमासेश्वरफलसहितोलेख्याः
ततः मासप्रवेशमध्येदिनप्रवेशकुंडलीस्पष्टग्रहाद्वादशीभावफलदिनेश्वरनिर्णयदिनेश्वरफलंदिनदशाफलंय
थासंभवो भोजनमृगयाखेटकस्वप्नादिसहितालेख्या ततो ग्रिमाब्दप्रवेशकुंडलीसहितोलेख्यः इति वर्षपत्रीलेखन

हा० क्रमः निर्मथ्यसत्ताजिकशास्त्रसिंधोसमूहतोहायनरत्नसंज्ञः सदर्षपत्रीकरणोद्यतानांज्यातिर्विदांकंठविभूषणा
२०३० य ॥१॥ वितनान्यःपदेशांतुसिंधोमथनजंश्रमम् इतिसंचित्यसोमेशत्वदधोरन्नमर्षितम् ॥२॥ पृथ्वीपतिमहा
७० वीरश्रीमत्साहिसुजन्तिके श्रीराजमहलस्थेनमयाग्रंथविनिर्मितं ॥३॥ योमोमासकृतेःसमःकरहतेथोगस्तिथिः
स्थान्तिथिस्त्रिवारादितिसंहर्धसदृशंभंसर्वयोगेषुनः भूवाणाक्ष १५ ५१ कुंभिर्भवेष्टमितिग्रंथस्यतावतिप
स्तमन्ये गणितहयज्ञकमलप्रोद्धो धनेभास्करम् ॥४॥ ॥ इतिश्रीमद्देवज्ञाचार्यकडितदेवसादरात्मजबलभ
द्रविचिंतेहायनरत्नेमासप्रवेशादिविचाराध्यायोःष्टमः ॥ समासश्चायंग्रंथः ॥ वाराणसीप्रसादेननियोगेनतु
मत्नतः ॥ काशीसंस्कृतमुद्रायामङ्कितेयंविचक्षणैः ॥१॥ काश्यात्रिपुरभैरवीसन्निधौश्री ३ युतकवृहत्सहबबावू
फतहजारायणसिंहजीत्यभिधायुजोनिकेतनेकाशीसंस्कृतमुद्रामन्त्रङ्कितम् ॥ संम्वत् १९२५

॥ इति हायनरत्नसभासम् ॥

